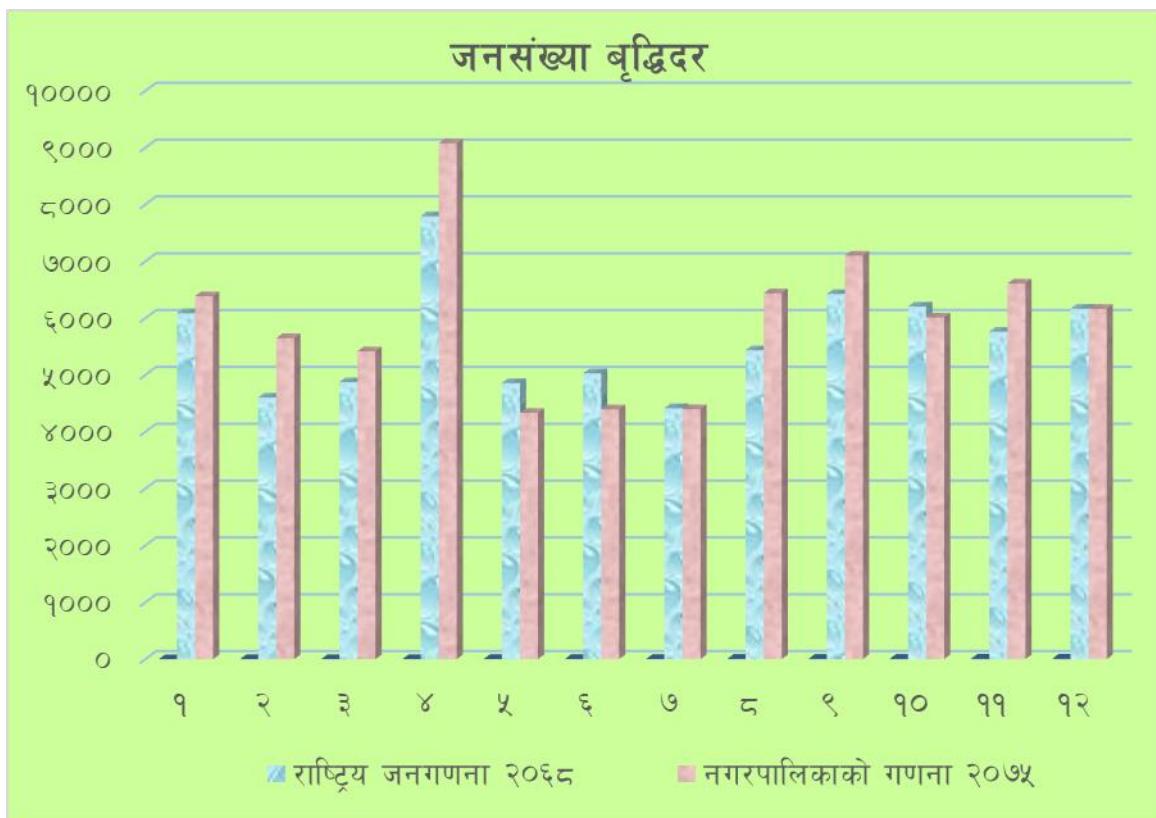

“विकास, समृद्धि र संरक्षण, हाम्रो प्रतिवद्वता हाम्रो अभियान”

वस्तुस्थिति विवरण

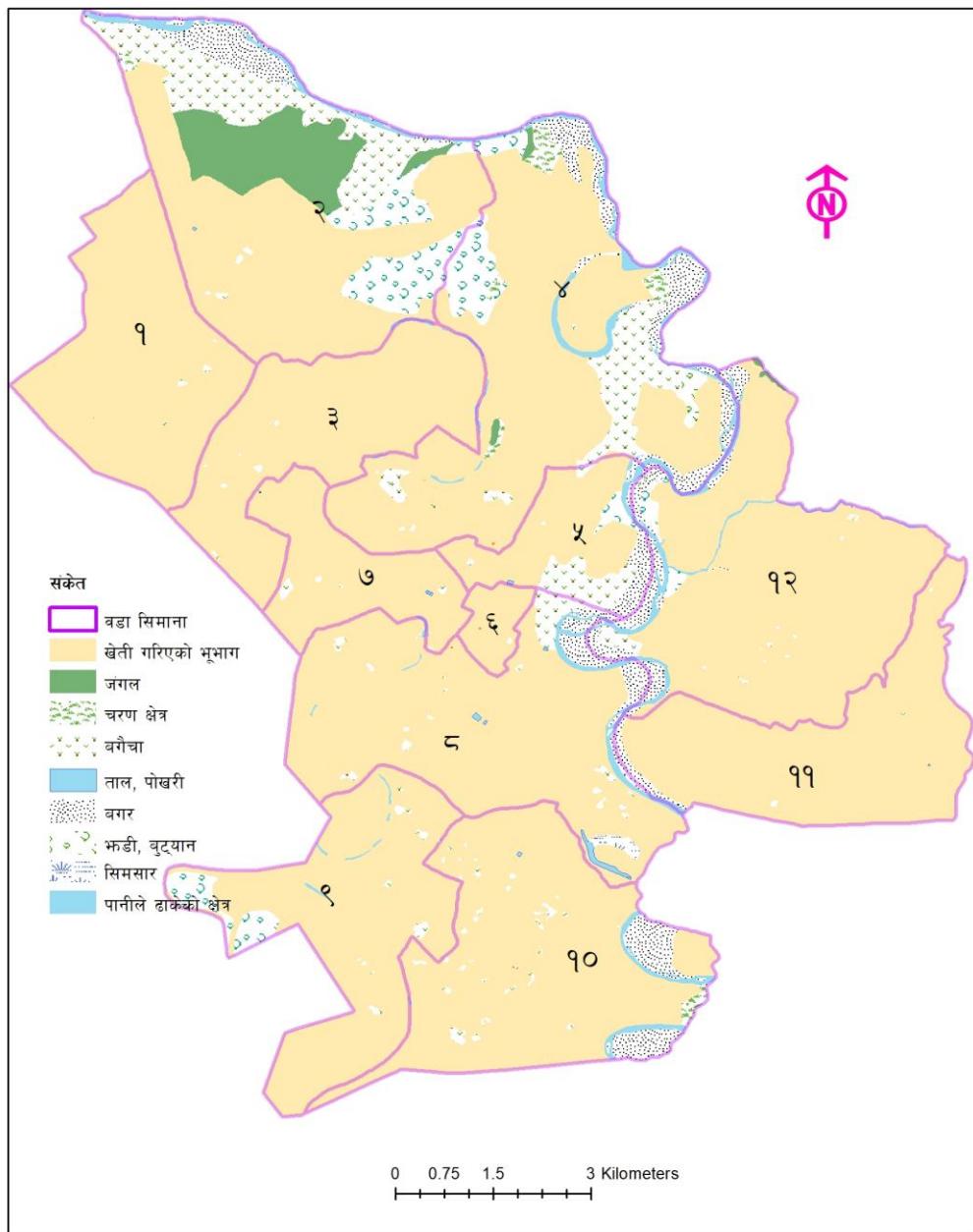
२०७६

गुल्मी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
गुल्मी, बर्दिया,
प्रदेश नं. ५
२०७५

गुलरिया नगरपालिकाको भूउपयोग नक्शा

दस्तावेज	नगर वस्तुस्थिति विवरण (Municipal Profile)
प्रकाशक	गुलरिया नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, गुलरिया, प्रदेश नं. ५, बर्दिया
सर्वाधिकार	प्रकाशकमा
प्राविधिक सहयोग	सपोर्ट फर डेभलपमेण्ट इनिसियटिभस (एसडिआसी) प्रा.लि.
मिति	२०७५
वेभसाइट	http://gulariyamun.gov.np

गुलरिया नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय गुलरिया, बर्दिया प्रदेश नं. ५

प्रकाशकीय

नेपालको संविधान र प्रचलित कानून तथा नीतिगत व्यवस्था बमोजिम सेवा प्रवाह तथा विकास सम्पादन मार्फत् जनआकांक्षा सम्बोधन गर्ने ऐतिहासिक जिम्मेवारी जननिर्वाचित स्थानीय सरकारलाई प्राप्त भएको छ। संघीय शासन व्यवस्था अनुरूप स्थानीय तह, प्रदेश र संघीय सरकार बीच समन्वय, सहकार्य र सहअस्तित्वको सिद्धान्तका आधारमा शासन संचालनको व्यवस्था गरे जस्तै स्थानीयस्तरमा पनि निर्वाचित पदाधिकारी, कर्मचारी संगठन, समुदायमा आधारित संस्था, स्थानीय समुदाय, निजी क्षेत्र र विकास साभेदार तथा गैसससँगको निकटतम सहकार्य र समन्वयबाट अपेक्षित परिवर्तन हुने विश्वास गरिएको छ। स्थानीय सरकार संचालनको बलियो आधार तयार गरी सेवा प्रवाह र विकास कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन नगरपालिकाको समग्र पक्षको क्षेत्रगत तथा खण्डकृत तथ्याङ्क खुल्ने गरी वस्तुस्थिति विवरण वा पाश्वर्चित्र तयार गर्नु पर्ने देखिन्छ। नगर विकासको विद्यमान स्थितिको विश्लेषण गरी विकासको प्रयासलाई दिशानिर्देश गर्न एकीकृत/आवधिक, क्षेत्रगत रणनीतिक/गुरुयोजना तथा वार्षिक विकास योजना तर्जुमा, योजनाको नितिजामूलक अनुगमन तथा प्रभावको लेखाजोखा गर्न नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी तथा अद्यावधिक गर्नु जरुरी रहेको छ। सोही तथ्यलाई मध्यनजर गरी नेपाल सरकारले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विश्लेषण कार्यविधि २०७५ र स्थानीय तहको योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०७५ (नमूना) समेत उपलब्ध गराएको छ।

नगर कार्यपालिकाको नेतृत्व, कर्मचारी प्रशासन, विषयगत शाखा तथा विकासका सरोकारवालाको सहयोग तथा एसडिआईसीको प्राविधिक सहयोगमा यस गुलरिया नगरपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण (Municipal Profile) तयार गरिएको छ। यस वस्तुस्थिति विवरणले नगरपालिकाको सेवा प्रवाह, नीति निर्माण, आन्तरिक आय वृद्धि तथा विकास प्रक्रियालाई व्यवस्थित बनाउन र प्राप्त उपलब्धीको मापन गर्न मार्गदर्शन गर्ने विश्वास लिएको छु। यसका अतिरिक्त, नगर क्षेत्रको विकासका लागि सहकार्य गर्ने अन्य निकाय लगायत गैससस तथा विकास साभेदारका लागि पनि उल्लेखित विवरण महत्वपूर्ण र सहयोगी हुनेछ। यस नगरपालिकाको विकास र समृद्धिको सपना सबैको एकता, साभा प्रयास र प्रतिवद्धताबाट प्राप्त हुने कुराको पुनः स्मरण गर्न चाहन्छु।

अन्त्यमा, वस्तुस्थिति विवरण तयारीको कार्यमा सहयोग र परामर्श प्रदान गर्ने नगर कार्यपालिकाका पदाधिकारीहरू, कर्मचारी, सरोकारवाला, नगरबासी नागरिक र प्राविधिक सहयोग गर्ने एसडिआईसीका प्रेम दवाडी लगायत प्राविधिक विज्ञहसहित सबैको योगदानको उच्च कदर गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

धन्यवाद !

.....
मुक्तिनाथ यादव
नगर प्रमुख

नगरपालिकाको संक्षिप्त भलक

विषय क्षेत्र	विवरण
भौगोलिक तथा प्राकृतिक	अक्षांश तथा देशान्तर - २८ डिग्री ५ मिनेट १ सेकेण्ड उत्तरदेखि २८ डिग्री १६ मिनेट १२ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांश र ८९ डिग्री १६ मिनेट ४९ सेकेण्ड पूर्वदेखि ८९ डिग्री २४मिनेट ४८ सेकेण्ड पूर्वी देशान्तरसम्म
	क्षेत्रफल - ११८.२१ वर्गकिलोमिटर
	उचाइ - १४५ मिटर
	जलवायु - उष्ण तथा सुख्ता
	भूउपयोग (%) - वन : ३६.९८ कृषि : ४१.९९ चरण : २.८८ जल : ०.५२ साविकका गाविस/नगरपालिका - साविक गुलरीया नगरपालिकाको वडा नम्बर १ देखि १४ सम्म र मोहम्मदपुर गाउँ विकास समितिको ९ वटै वडाहरु
जनसाङ्ख्यिक	जनसंख्या - पुरुष : ३६,९७२ महिला : ३५,०१९ जम्मा : ७१,९९१
	घरपरिवार संख्या - १३,८३१
	जनघनत्व - ६०९.०१ जना प्रति वर्ग किलोमिटर
आर्थिक	प्रमुख पेशा - कृषि तथा पशुपालन
	उत्पादन (मे.टन) - खाद्यान्त : ३५४७२ फलफूल : १५९ तरकारी : ६५७ दलहन : १८६४ तेलहन : १२२७
	आफ्नो उत्पादनले बाहै महिना खानपूग्ने परिवार प्रतिशत - ५६.२९
	प्रमुख पर्यटकीय क्षेत्र - ९ वटा
सामाजिक	शैक्षिक संस्था संख्या - बाल विकास केन्द्र : विद्यालय : ४६ क्याम्पस : २
	साक्षरता दर - महिला : २८.७३ % पुरुष : ४०.२५ % जम्मा : ६८.९७ %
	स्वास्थ्य संस्था संख्या - अस्पताल: २ प्रास्वाके : ० स्वास्थ्य चौकी : ६ सा.स्वाई : ०
	प्रमुख रोगव्याधी - ग्यास्ट्रीक/ अल्सर
	शौचालयको उपयोग (%) - फलस भएको : ३०.८४ साधारण : ६४.३५ नभएको : ४.८१
भौतिक	प्रमुख धार्मिक सम्पदा - ११ वटा
	सडक (किमी) - कालोपत्रे : ७७६.५ ग्रामेल : १३२ कच्ची : १०.५
	खाना पकाउने ऊर्जा उपयोग (%) - दाउरा: ७४.२५ एलपिजी रयाँस: २२.३८ गुइँठा: ०.०५८ अन्य: ०.११
	बत्ती बालो ऊर्जा उपयोग (%) - विजुली: ८१.३१ मट्टितेल: १३.१० सोलार: २.८० अन्य: २.७९
	मोबाइल सेवामा पहुँचको अवस्था (%) : ८१.५६
	जगको आधारमा घरको प्रकार (%) : माटो/दुङ्गा: ४३.६० सिमेन्ट: ३२.७६ फ्रेम स्ट्रक्चर: ०.७० लोड वेयरङ्ग: २ काठको खम्बा: १८.६९ अन्य: २.२६
वातावरण	छानोको आधारमा घरको प्रकार : फुस/खर: १३.३८ जस्ता/च्यादर: ६५.७४ आरसीसी: २०.८९
	वन क्षेत्र : १४०० हेक्टर सामुदायिक वन: ३२
संस्थागत	महत्वपूर्ण जैविक सम्पदा : कृष्णसार क्षेत्र, सामुदायिक वन क्षेत्र, बबई र सर्जु नदी तथा खोलाहरू वालुवा जस्त नदीजन्य प्राकृतिक स्रोत साधन
	नगर कार्यपालिकाको कार्यालय - स्थान : गुलरीया बजार सम्पर्क नं. : ०८४-५२०४९०
	वडा संख्या : १२
	क्रियाशील अ/गैसस वा कार्यक्रम : १० वटा

विषय सूची

गुलरिया नगरपालिकाको भूउपयोग नक्शा	i
प्रकाशकीय	iii
नगरपालिकाको संक्षिप्त भालक	iv
विषय सूची.....	v
तालिका सूची.....	ix
रेखाचित्र सूची.....	xii
परिच्छेद १: परिचय.....	१
१.१ वस्तुस्थिति विवरण दस्तावेजको बारेमा	१
१.२ वस्तुस्थिति विवरणको पृष्ठभूमि तथा तयारीको औचित्यता	१
१.३ वस्तुस्थिति विवरण तयारीको उद्देश्य	३
१.४ वस्तुस्थिति विवरण तयारी विधी तथा प्रक्रिया	३
१.४.१ वस्तुस्थिति विवरणको स्तरीय ढँचा, सूचना व्यवस्थापनका औजार र कार्यविधि स्वीकृति	३
१.४.२ तथ्याङ्क व्यवस्थापन औजार तथा सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको विकास	४
१.४.३ वस्तुस्थिति विवरण तयारी गोष्टी तथा कार्य योजना स्वीकृति	४
१.४.४ सर्वेक्षक (पारिवारिक तथा संस्थागत सर्वेक्षण) को छनौट तथा प्रशिक्षण	५
१.४.५ तथ्याङ्क संकलन	५
१.४.६ तथ्याङ्क विश्लेषण तथा प्रस्तुतीकरण	५
१.४.७ वस्तुस्थिति विवरण तयारी, प्रस्तुती र सुभाव संकलन, अद्यावधिक र प्रकाशन तथा प्रसारण	६
१.५ सीमा	६
परिच्छेद २: नगरपालिकाको विद्यमान अवस्था	७
२.१ परिचय	७
२.२ भौगोलिक अवस्थिति	७
२.३ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामकरण	८
२.४ राजनीतिक अवस्थिति	८
२.५ धरातलीय अवस्था	८
२.६ भू-उपयोग तथा प्राकृतिक सम्पदा	८
२.७ सांस्कृतिक उत्कृष्टता	९
२.८ विकासका उपलब्धी र संभावना	९
२.९ नगरपालिकाको संगठन संरचना तथा मानव संसाधन	११
२.१० नगरपालिकाको नगरसभाका पदाधिकारीको विवरण	११
२.११ नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाका पदाधिकारीहको विवरण	१३
परिच्छेद ३: जनसंख्याको अवस्था	१५
३.१ जनसंख्या वितरणको अवस्था	१५
३.२ जनघनत्वको अवस्था	१६
३.३ उमेर तथा लिङ्गका आधारमा जनसंख्या विवरण	१६
३.४ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण	१७
३.५ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण	१७
३.६ जातिगत आधारमा घरपरिवार	१८
३.७ जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण	१९
३.८ अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या	१९
३.९ आवासमाथिको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण	२०
३.१० घरमूलीको विवरण	२०
३.११ बसोवासको अवस्थासम्बन्धी विवरण	२१
३.१२ वैवाहिक स्थिति	२२
३.१३ व्यक्तिगत घटना विवरण (२०७४ चैत्र मसान्तसम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार)	२२
परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था	२४
४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण	२४
४.१.१ मुख्य पेशासम्बन्धी विवरण	२४
४.१.२ प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण	२५

४.१.३ सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण.....	२५
४.१.४ उद्योग तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण.....	२६
४.२ कृषि तथा पशु विकास	२७
४.२.१ कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण	२७
४.२.२ अन्न तथा दलहन बाली उत्पादन र बिक्री सम्बन्धी विवरण	२७
४.२.३ फलफूल, तरकारी, नगदेवाली र मह उत्पादनसम्बन्धी विवरण	२८
४.२.४ माछा, मह र रेशम उत्पादनसम्बन्धी विवरण.....	२९
४.२.५ पशुपालन तथा दूधजन्य उत्पादनको अवस्था	२९
४.२.६ मासुजन्य तथा अन्य पशुपालन तथा उत्पादनको अवस्था	३०
४.२.७ पशुपन्थीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवारसम्बन्धी विवरण.....	३०
४.२.८ खाद्यानन प्रर्याप्तताको अवस्था.....	३१
४.२.९ कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन	३२
४.२.१० कृषि उपजमा लाग्ने रोग किरा	३२
४.२.११ पशुपन्थीमा लाग्ने रोग तथा कीरा	३२
४.२.१२ आधुनिक कृषि तथा पशुपालन (फर्म) सम्बन्धी विवरण	३३
४.२.१३ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन	३४
४.२.१५ कृषक समूह, फर्म, सहकारी र एग्रोभेटको विवरण	३५
४.२.१७ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण.....	३६
४.२.१८ स्थानीय बजार तथा हाट बजारसम्बन्धी विवरण.....	३७
४.३ पर्यटन विकास	३७
४.३.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण.....	३७
४.३.२ होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टुरेन्टसम्बन्धी विवरण	३८
४.४ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम	३८
४.४.१ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण	३८
४.४.२ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम प्राप्त लिनेको विवरण.....	३९
४.५ व्यापार र व्यवसायको विवरण	३९
४.६ बैंड तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण.....	४१
४.७ वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार विवरण	४१
४.८ वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार विवरण	४३
४.९ घट, मिल तथा संकलन तथा प्रशोधन सम्बन्धी विवरण	४३
४.१० वाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्तीय संस्था, लघु वित तथा सहकारी संस्था सम्बन्धी विवरण	४४
४.११ खनिज तथा खानीसम्बन्धी विवरण	४४
५.१ शैक्षिक अवस्था विवरण	४६
५.१.१ शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण	४६
५.१.२ हालको साक्षरताको अवस्था.....	४६
५.१.३ शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या विवरण	४७
५.१.४ विद्यालयमा अध्ययन गरीरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण	४८
५.१.५ शिक्षक/शिक्षिका विवरण	४८
५.१.६ विद्यालयको भौतिक अवस्था.....	४९
५.१.७ भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धी दर	४९
५.१.८ आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी.....	५०
५.१.९ शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धी विशेष व्यवस्था	५०
५.१.१० बालमैत्री शिक्षासम्बन्धी विवरण	५०
५.१.११ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण	५०
५.१.१२ कलेज तथा विद्यार्थी संख्या	५०
५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण	५१
५.२.१ स्वास्थ्य संस्थाको विवरण.....	५१
५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण	५२
५.२.३ खोप सम्बन्धी विवरण.....	५२
५.२.४ मृत्यु हुने कारण सम्बन्धी विवरण	५२

५.२.५ परिवारका सदस्यहरूको स्वास्थ्य अवस्था.....	५३
५.२.६ नूनको प्रयोग.....	५३
५.२.७ जीवन विमा सम्बन्धी विवरण.....	५४
५.३ खानेपानी तथा सरसफाई.....	५४
५.३.१ खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरपरिवार	५४
५.३.२ शौचालय प्रयोगको अवस्था	५५
५.४ सामाजिक अवस्था र सुरक्षा विवरण	५६
५.४.१ हिंसाको किसिम अनुसारको पिंडित संख्या विवरण.....	५६
५.४.२ बाल विवाहको अवस्था	५६
५.४.३ सामाजिक सुरक्षा वृत्तिको अवस्था	५७
५.५ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन.....	५८
५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थलसम्बन्धी विवरण	५८
५.५.२ युवा क्लबसम्बन्धी विवरण	५८
५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति	५८
५.६.१ स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला	५८
५.६.२ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलसम्बन्धी विवरण.....	५९
परिच्छेद ६: भौतिक विकासको अवस्था	६०
६.१ यातायात पूर्वाधार	६०
६.१.१ सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था	६०
६.१.२ सडक मार्ग/सञ्जालको बडागत अवस्था	६०
६.१.३ पुल तथा पुलेसा.....	६१
६.२ विद्युत् तथा वैकल्पिक ऊर्जा	६१
६.२.१ इन्धन उपयोग विवरण	६१
६.२.२ बत्ति बाले इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार	६१
६.३ सञ्चार तथा प्रविधि	६२
६.३.१ आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण	६२
६.४ आवास तथा भवन.....	६३
६.४.१ घरको जगको आधारमा घरपरिवार	६३
६.४.२ घरको छानोको प्रकार	६४
६.४.३ भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण	६४
६.४.४ घर संख्याको विवरण	६५
६.५ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन.....	६५
६.६ सरकारी भवन	६६
६.७ हुलाक, पत्रपत्रिका, दूरसञ्चार र रेडियो स्टेशन विवरण	६६
६.८ शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण	६७
परिच्छेद ७: वन तथा वातावरणीय स्थिति	६८
७.१ वन क्षेत्रको अवस्था.....	६८
७.२ राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र	६९
७.३ विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन	६९
७.३.१ विपद्को प्रभाव	६९
७.३.२ विपद्को किसिम अनुसार जोखिमको समय	७०
७.३.३ जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोवास गरेका परिवार विवरण	७०
७.३.४ विपद्वाट मानवीय क्षती	७१
७.३.५ विपद्को असर विवरण	७१
७.३.६ जोखिम पहिचान तथा क्षमता विश्लेषण.....	७१
७.३.६.१ मानविय श्रोतको अवस्था	७१
७.३.६.२ भौतिक श्रोत तथा साममग्रीको अवस्था	७२
७.३.६.३ सामाजिक श्रोत तथा साममग्रीको अवस्था	७२
७.३.६.४ आर्थिक श्रोतको अवस्था.....	७३
७.३.७ विपद्वाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार (गत १ वर्षको असरको आधारमा).....	७३

परिच्छेद दः संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति.....	७४
द.१ संगठन तथा मानव संशाधनको अवस्था	७४
द.१.१ नगरपालिकामा कार्यरत मानव संशाधनको विवरण	७४
द.१.२ विषयगत शाखाको विवरण	७५
द.२ नगरपालिकाको अचल सम्पत्ति विवरण	७५
द.३ नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू	७७
द.४ नगरपालिकाको आय विवरण	७८
द.५ समुदायमा आधारित संस्था विवरण	७९
द.५.१ सामुदायिक संस्था सम्बन्धी विवरण	७९
द.५.२ सहकारी, उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण	८०
द.६ ऐन, नीति, नियम र कायप्रणाली	८१
द.७ नगर क्षेत्रमा क्रियाशील गैसस तथा अगैसस	८२
अनुसूची १: वस्तुस्थिति विवरण तथ्यांक संकलन फारमहरू	८३
अनुसूची १ (क): संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्वेक्षण फाराम	८३
अनुसूची १ (ख): पारिवारिक विवरण संकलन फाराम.....	९०७
अनुसूची २: नगरपालिकाबाट वस्तुस्थिति विवरणका लागि छानिएका सर्वेक्षकको विवरण	९१२
अनुसूची ३: व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण	९१३
अनुसूची ४: विद्यालयमा अध्ययन गरी रहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण.....	९१६
अनुसूची ५: विद्यालयको भौतिक अवस्था.....	९१८
अनुसूची ६: शिक्षक/शिक्षिका विवरण	९२०
अनुसूची ७: भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धी दर	९२२
अनुसूची द: आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी	९२४
अनुसूची ९: छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी विवरण	९२६
अनुसूची १०: शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धीत विशेष व्यवस्था	९२८
अनुसूची ११: बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण	९३०
अनुसूची १२: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण	९३२
अनुसूची १३: कालो पत्रे सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था	९३४
अनुसूची १४: ग्रावेल सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था	९३६
अनुसूची १५: कच्ची सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था	९३९
अनुसूची १६: नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीको विवरण	९४०
अनुसूची १७: सन्दर्भ सामाग्री	९४२

तालिका सूची

तालिका १: पुनर्संचित नगरपालिकाको वडागत विवरण	७
तालिका २: भूउपयोग विवरण.....	८
तालिका ३: विकासका सम्भावनाहरू.....	९
तालिका ४: नगर सभा सदस्य विवरण.....	११
तालिका ५: नगर कार्यपालिकाका पदाधिकारीहरूको विवरण	१३
तालिका ६: जनसंख्या वितरणको अवस्था	१५
तालिका ७: जनधनत्वको अवस्था	१६
तालिका ८: उमेर तथा लिङ्गको आधारमा जनसंख्या विवरण	१६
तालिका ९: मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण.....	१७
तालिका १०: धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण.....	१७
तालिका ११: जातिगत आधारमा घरपरिवार विवरण	१८
तालिका १२: जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण	१९
तालिका १३: अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या.....	१९
तालिका १४: आवासमाथिको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण	२०
तालिका १५: घरमूलीको विवरण	२०
तालिका १६: बसोबासको अवस्था सम्बन्धी विवरण	२१
तालिका १७: वैवाहिक स्थिति	२२
तालिका १८: व्यक्तिगत घटना विवरण.....	२२
तालिका १९: मुख्य पेशासम्बन्धी विवरण	२४
तालिका २०: प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण.....	२५
तालिका २१: सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण.....	२५
तालिका २२: उद्योग तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण	२६
तालिका २३: उद्योग सम्बन्धी विवरण	२६
तालिका २४: कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण	२७
तालिका २५: अन्न तथा दलहन बाली उत्पादन र विक्री सम्बन्धी विवरण	२८
तालिका २६: फलफूल, तरकारी, नगदेबाली र मह उत्पादन सम्बन्धी विवरण	२८
तालिका २७: माछा, मह र रेशम उत्पादनसम्बन्धी विवरण	२९
तालिका २८: पशुपालन तथा दूधजन्य उत्पादनको अवस्था	२९
तालिका २९: मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनको अवस्था	३०
तालिका ३०: पशुपालन तथा दूधजन्य उत्पादन विक्री गर्ने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण.....	३०
तालिका ३१: खाद्यान्त प्रयोगिताको अवस्था	३१
तालिका ३२: कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन	३२
तालिका ३३: कृषि उपजमा लाग्ने रोग तथा कीरा.....	३२
तालिका ३४: पशुपालन तथा कीरा.....	३२
तालिका ३५: आधुनिक कृषि तथा पशुपालनसम्बन्धी विवरण.....	३३
तालिका ३६: सार्वजनिक पोखरीको विवरण	३४
तालिका ३७: सिंचाई सुविधाको विवरण	३५
तालिका ३८: कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण (संख्या).....	३५

तालिका ३९: घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण	३५
तालिका ४०: उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण	३६
तालिका ४१: स्थानीय बजार तथा हाट बजारसम्बन्धी विवरण	३७
तालिका ४२: पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण	३७
तालिका ४३: होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टुरेन्टसम्बन्धी विवरण.....	३८
तालिका ४४: व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण	३९
तालिका ४५: व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिनेहरूको विवरण.....	३९
तालिका ४६: व्यापार र व्यवसायको विवरण	४०
तालिका ४७: बैंड तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण.....	४१
तालिका ४८: वार्षिक आमदानी अनुसार घरपरिवार विवरण.....	४२
तालिका ४९: वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार विवरण.....	४३
तालिका ५०: घट्ट, मिल, संकलन तथा प्रशोधन सम्बन्धी विवरण	४३
तालिका ५१: बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण	४४
तालिका ५२: खनिज तथा खानी सम्बन्धी विवरण.....	४४
तालिका ५३ : शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण	४६
तालिका ५४त हालको साक्षरताको अवस्था	४६
तालिका ५५: शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या विवरण	४७
तालिका ५६: विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण.....	४८
तालिका ५७: शिक्षक विवरण	४८
तालिका ५८: विद्यालयको भौतिक अवस्था	४९
तालिका ५९: भर्ना दर, निरन्तरता दर र सिकाइ उपलब्धि दर	४९
तालिका ६०: आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी.....	५०
तालिका ६१: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधा सम्बन्धी विवरण	५०
तालिका ६२: कलेज तथा विद्यार्थी संख्या	५१
तालिका ६३: स्वास्थ्य संस्थाको विवरण.....	५१
तालिका ६४: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण.....	५२
तालिका ६५: खोप तथा पोषणसम्बन्धी विवरण.....	५२
तालिका ६६: मृत्यु हुने कारणसम्बन्धी विवरण.....	५३
तालिका ६७: परिवारका सदस्यहरूको स्वास्थ्य अवस्था.....	५३
तालिका ६८: नुनको प्रयोग	५४
तालिका ६९: जीवन विमा सम्बन्धी विवरण.....	५४
तालिका ७०: खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरपरिवार	५५
तालिका ७१: शैचालय प्रयोगको अवस्था	५५
तालिका ७२: हिंसाको किसिम अनुसारको पिडित संख्या विवरण.....	५६
तालिका ७३: बाल विवाहको अवस्था	५७
तालिका ७४: सामाजिक सुरक्षा वृत्तिको अवस्था	५७
तालिका ७५: खेलमैदान, पार्क, पिकनिक तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण.....	५८
तालिका ७६: युवा क्लबसम्बन्धी विवरण	५८
तालिका ७७: स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला	५८

तालिका ७८: धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलसम्बन्धी विवरण	५९
तालिका ७९: सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था	६०
तालिका ८०: सडक मार्ग/सञ्जालको बडागत अवस्था.....	६०
तालिका ८१: पुल तथा पुलेसा.....	६१
तालिका ८२: इन्धन उपयोग विवरण	६१
तालिका ८३: बत्ति बाने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार	६२
तालिका ८४: आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण	६३
तालिका ८५: घरको जगको आधारमा घरपरिवार	६३
तालिका ८६: छानोको प्रकारका आधारमा घरपरिवार	६४
तालिका ८७: भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण	६४
तालिका ८८: घर संख्याका आधारमा घरपरिवार विवरण.....	६५
तालिका ८९: सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन	६५
तालिका ९०: सरकारी भवन	६६
तालिका ९१: हुलाक, पत्रपत्रिका, दूरसञ्चार र रेडियो स्टेशन सम्बन्धी विवरण	६७
तालिका ९२: शब्दाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण	६७
तालिका ९३: वन क्षेत्रको अवस्था	६८
तालिका ९४: राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्रको अवस्था	६९
तालिका ९५: विपद्को प्रभाव सम्बन्धी विवरण	६९
तालिका ९६: विपद्को किसिम अनुसार जोखिमको समय.....	७०
तालिका ९७: जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण	७०
तालिका ९८: विपद्वाट मानवीय क्षती.....	७१
तालिका ९९: विपद्को असर विवरण	७१
तालिका १००: मानविय श्रोतको विवरण	७१
तालिका १०१: भौतिक स्रोत, सामारीहरूको विवरण	७२
तालिका १०२: सामाजिक श्रोतहरूको विवरण	७२
तालिका १०३: आधिक श्रोतको विवरण	७३
तालिका १०४: विपद (वाढी र डुवान) बाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार	७३
तालिका १०५: नगरपालिकामा कार्यरत मानव संशाधनको विवरण.....	७४
तालिका १०६: नगरपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संशाधन	७५
तालिका १०७: नगरपालिकाको अचल सम्पत्ति.....	७६
तालिका १०८: नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू	७७
तालिका १०९: नगरपालिकाको आय विवरण.....	७८
तालिका ११०: सामुदायिक संस्था विवरण.....	८०
तालिका १११: आमा महिला समूह, वचत समूह तथा सहकारीको विवरण	८०
तालिका ११२: नगर क्षेत्रमा क्रियाशील गैसस तथा अगैसस	८२

रेखाचित्र सूची

रेखाचित्र नं. १ : नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारीका चरणहरु	३
रेखाचित्र नं. २ : जनसंख्या वृद्धिदरको अवस्था	१५
रेखाचित्र नं. ३ : जातजातीअनुसार घरपरिवार विवरण	१८
रेखाचित्र नं. ४ : घरमुलीको आधारमा घरपरिवार संख्या	२१
रेखाचित्र नं. ५ : प्रमुख पेशा सम्बन्धी विवरण	२४
रेखाचित्र नं. ६ : खाद्यान्त उपलब्धतको स्थिति	३१
रेखाचित्र नं. ७ : बार्षिक आमदानी विवरण	४२
रेखाचित्र नं. ८ : साक्षरताको स्थिति	४७
रेखाचित्र नं. ९ : शौचालयको प्रयोगको अवस्था	५६
रेखाचित्र नं. १० : वर्तीको स्रोत	६२

परिच्छेद १: परिचय

१.१ वस्तुस्थिति विवरण दस्तावेजको बारेमा

यस नगर वस्तुस्थिति विवरण प्रदेश नम्बर ५ अन्तर्गत बर्दिया जिल्लाको गुलरिया नगरपालिकाको लागि तयार गरिएको हो। यस वस्तुस्थिति विवरण दस्तावेजमा नगरपालिकाको समष्टिगत तथा विषयगत सूचना विवरण तयार गरी प्रस्तुत गरिएको छ। वस्तुस्थिति विवरणमा प्रस्तुत सूचनाको आधारमा नगरपालिकाको विकासको अवस्था विश्लेषण गरी शहरी विकास उपलब्धीका लागि नगरपालिकाको दीर्घकालिन सोच, आवधिक योजना, मध्यकालिन खर्च संरचना, वार्षिक योजना तथा बजेट, योजना कार्यान्वयन, नितिजा अनुगमन तथा मूल्लाङ्गन गर्न आधाररेखा सूचना उपलब्ध हुनेछ। यस दस्तावेजमा देहायअनुसार विषय क्षेत्रसँग सम्बन्धित सूचना संलग्न गरिएको छ:-

१. वस्तुस्थिति विवरणको परिचय (वस्तुस्थिति विवरणको पृष्ठभूमि, उद्देश्य तथा तयारी विधि आदि)
२. नगरपालिकाको परिचय (भौगोलिक, ऐतिहासिक, राजनीतिक, प्राकृतिक, साँस्कृतिक र सेवा सुविधा पहुँचको स्थिति आदि)
३. पारिवारिक तथा जनसंख्या विवरण (परिवारको आकार, उमेर, लिङ्ग, जातजाती, पेशा, भाषा, व्यक्तिगत घटना, सामाजिक सुरक्षा आदि)
४. आर्थिक स्थिति (प्राथमिक उत्पादन, भू-उपयोग तथा स्वामित्व, कृषि तथा पशुपालन उत्पादन, पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य र वैकिङ्ग आदि)
५. सामाजिक तथा साँस्कृतिक स्थिति (शिक्षा तथा मानव संशाधन, आधारभूत स्वास्थ्य, पोषण, खानेपानी तथा सरसफाई, लक्षित वर्ग तथा समावेशीकरण, युवा, खेलकुद तथा मनोरञ्जन, कला, भाषा तथा संस्कृति र सुरक्षा)
६. वन, वातावरण तथा विपद् (वन तथा जैविक विविधता सम्पदा, जलाधार, वातावरण सेवा तथा जलवायु परिवर्तनका असर, पार्क तथा किडास्थल, फोहोरमैला व्यवस्थापन, विपद् पूर्व तयारी तथा व्यवस्थापन आदि)
७. पूर्वाधार विकास स्थिति (सडक तथा यातायात, आवास, वस्ती तथा भवन, विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा, सूचना तथा संचार प्रविधि आदि)
८. संस्थागत विकास तथा सुशासन स्थिति (संस्थागत तथा उपलब्ध मानव संशाधन, अन्तरसम्बन्ध, नागरिक समाज तथा समुदायमा आधारित संस्थाहरु, विषय क्षेत्रगत समूह तथा संजाल, स्थानीय ऐन, नीति, नियम तर्जुमा र पालना, स्थानीय राजस्व तथा व्यय आदि)

वस्तुस्थिति विवरणको दस्तावेज गुलरिया नगरपालिकाको आ.व. २०७५/७६ स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत तयार आ.व. २०७५/७६ मा तयार गरिएको हो। नेपाल सरकारबाट उपलब्ध नमूना कार्यविधि तथा ढाँचा र नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि बमोजिम एसडिआईसीको प्राविधिक सहयोगमा सूचना प्रविधिमा आधारित भई यो वस्तुस्थिति विवरण दस्तावेज तयार गरिएको छ। यस परिच्छेदमा वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्य स्वीकेत कार्ययोजना तथा कार्यक्षेत्रगत शर्त अनुसार अपेक्षित प्रतिफल प्राप्त गर्न अबलम्बन गरिएको विधि तथा प्रक्रिया रूपरेखा प्रस्तुत गरिएको छ।

१.२ वस्तुस्थिति विवरणको पृष्ठभूमि तथा तयारीको औचित्यता

नेपालको संविधानले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुने र राज्यशक्तीको प्रयोग तीनै तहले संविधान र कानून बमोजिम गर्ने व्यवस्था गरेको छ। संविधानले एकल अधिकारको रूपमा स्थानीय तथ्याङ्को व्यवस्थापनको जिम्मेवारी स्थानीय तहलाई प्रदान गरेको छ। संविधानको अनुसूची ८ को स्थानीय तहको एकल अधिकार सूचीको क्रम संख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकार तथा क्रम संख्या १७ मा वेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरेको छ। नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदनले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड

तर्जुमा, वेरोजगारको तथ्याङ्कसहित स्थानीय तहको आधारभूत तथ्याङ्क, संभाव्य प्राकृतिक, भौतिक र साँस्कृतिक श्रोत साधनको तथ्याङ्कीय अभिलेख, सूचना तथा प्रविधियुक्त तथ्याङ्क व्यवस्थापनलाई स्थानीय तहको कार्य क्षेत्र भनी उल्लेख गरेको छ ।

स्थानीय शासन संचालन सम्बन्धी संघीय कानून स्थानीय सरकार संचालन सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहलाई आ-आफ्नो क्षेत्रको वार्षिक, आवधिक तथा रणनीतिक र दीर्घकालिन योजनाहरू तर्जुमा गर्ने, कार्यान्वयन गर्ने र अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ । सो अनुसार स्थानीय तहको आवधिक/एकीकृत, विषय क्षेत्र रणनीतिक/दीर्घकालिन तथा वार्षिक योजना तर्जुमा र नतिजा अनुगमनको लागि क्षेत्रगत स्थितिसहित स्थानीय तहको वस्तुस्थिति विवरण तयारी आवश्यक रहेको छ । उक्त विवरणमा आर्थिक, सामाजिक, भौतिक पूर्वाधार, बन तथा वातावरण र संस्थागत विकासका क्षेत्रमा नगरपालिका भित्र रहेका भौतिक, प्राकृतिक, धार्मिक, साँस्कृतिक, सामाजिक, मानवीय श्रोत साधनहरुको तथ्याङ्को विश्लेषण र प्रस्तुती संलग्न हुन आवश्यक छ ।

स्थानीय तहको योजना तर्जुमा कार्यलाई सहयोग पुऱ्याउन संघीय सरकारबाट जारी स्थानीय तहको योजना दिग्दर्शन २०७५ ले “गाउँपालिका वा नगरपालिकाले योजना तथा बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिति देखिने गरी वस्तुस्थिति विवरण (Profile) तयार वा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ र अद्यावधिक वस्तुस्थिति विवरण आफ्नो धृदकष्टभ मार्फत सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ” भन्ने व्यवस्था गरी स्थानीय तहको वस्तुस्थिति विवरण तयारीलाई महत्वका साथ प्रस्तुत गरेको छ । नेपाल सरकारले गाउँ वा नगर क्षेत्रको समग्र वस्तुस्थिति भल्किने सूचना प्रविधिमा आधारित वस्तुस्थिति विवरण (Profile) तयार तथा अद्यावधिक गर्न नमूना कार्यविधिसहित स्तरीय ढाँचा समेत उपलब्ध भएको छ । यस कार्यविधिमा आधारित भई तयार हुने वस्तुस्थिति विवरणले स्थानीय तहमा तर्जुमा हुने योजनाका लागि सूचनाको महत्वपूर्ण आधार तयार गर्नेछ । स्थानीय तहको योजना तर्जुमा, अनुगमन तथा प्रगति मापनलाई सूचनामा आधारित, व्यवस्थित, एकीकृत, नतिजामूलक, सहभागितामूलक र प्रभावकारी बनाउन वस्तुस्थिति विवरणले नीति निर्णयकर्ता, विकास प्रदायक निकाय तथा संस्थालाई महत्वपूर्ण आधार प्रदान गर्दछ । तसर्थ वस्तुस्थिति विवरणमा योजना तर्जुमा, नतिजा अनुगमन तथा सेवा प्रवाहको लागि आवश्यक आधारभूत विवरण संकलन गर्ने र निश्चित अवधिमा त्यसलाई अद्यावधिक गर्दै सो को समुचित उपयोग सुनिश्चित गर्नु पर्ने हुन्छ ।

उपलब्ध कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था अनुसार सरोकारवालासँगको परामर्श र विगतका सफल अभ्यासको आधारमा सहभागितामूलक रूपमा तयार तथा अद्यावधिक गरिने वस्तुस्थिति विवरणले नगरपालिकाको सेवा प्रवाह, आन्तरिक स्रोत परिचालन तथा योजनावद्व विकास तथा विकास उपलब्धीको मापनमा टेवा पुऱ्याउने अपेक्षा गर्न सकिन्छ । नेपालको पुनःसंरचना पश्चातको नयाँ परिवेश र संघीय शासन प्रणाली अनुसार स्थापित स्थानीय तहमा पहिलो पटक निर्वाचित भएका पदाधिकारीहरूलाई जनतासँग व्यक्त गरेको प्रतिवद्वता पुरा गर्न तथा विकास उपलब्धीका लागि सूचनामा आधारित योजना तर्जुमाको आवश्यकता रहेको छ । यसका साथै पछिल्लो अवधिमा नेपालमा योजनावद्व विकास (Planned Development) र नतिजामूलक व्यवस्थापन (Result-Based Management) को समेत अभ्यास भैरहेको छ । स्थानीय सरकारका निर्वाचित पदाधिकारी, कर्मचारी तथा सरोकारवालालाई स्थानीय तहको योजना तथा विकास प्रक्रियालाई यस अवधारणा अनुसार रूपान्तरण गर्नु पर्ने चुनौति पनि रहेको छ । यिनै आवश्यकता र चुनौतिहरूको परिपुर्ति गर्न सूचनामा आधारित नीति, निर्णय र योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गरी समानुपातिक र सिद्ध लाभदायी विकास गर्न वस्तुस्थिति विवरण तयारीको आवश्यकता देखिएको छ ।

उपरोक्त सवैधानिक व्यवस्था र स्थानीय तहको अधिकार अनुभवी तथा व्यावसायिक परामर्शदाताको प्राविधिक सहयोग तथा परामर्शमा सूचना प्रविधिमा आधारित तथ्याङ्क संकलन, भण्डारण, प्रशोधन र विश्लेषणका आधारमा गुलरिया नगरपालिकाको विस्तृत र खण्डकृत सूचनाको आधार सहितको नगर वस्तुस्थिति विवरण तयार गरिएको छ । वस्तुस्थिति विवरणको विषयवस्तु, तयारी विधि तथा प्रक्रिया र उपयोगको बारेमा साभा धारणा निर्माण गरी सरोकारवालासँगको परामर्श, विगतका अभ्यास र विज्ञहरूका सुभावहरूलाई समेत समावेश गरी वस्तुस्थिति विवरण

तयार गरिएको छ । यस वस्तुस्थिति विवरणले यसरी तयार वस्तुस्थिति विवरणले नगरपालिकाको कार्य सम्पादन, सेवा प्रवाह, आन्तरिक राजश्व असुली तथा योजना तर्जुमाका लागि सूचनाको आधार तयार गर्नुका साथै नगरपालिकाको समग्र गतिविधीलाई अभै बढी प्रभावकारी गराउन उपयोगी हुनेछ ।

१.३ वस्तुस्थिति विवरण तयारीको उद्देश्य

नगरपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण तयारीको उद्देश्य देहायअनुसार रहेका छन्:

- सूचना प्रविधिमा आधारित तथ्याङ्क व्यवस्थापन (संकलन, प्रशोधन, भण्डारण तथा एकीकृत प्रतिवेदन) को विधि, प्रक्रिया तथा औजार अभ्यास गरी स्थानीय तहको स्तरीकृत तथ्याङ्कीय आधार तयार गर्ने
- नगर क्षेत्रको जनसाधिक, भू-जैविक, भौतिक, मानविय, आर्थिक, सामाजिक, वातावरण र संस्थागत क्षेत्रको वस्तुस्थिति स्थिति चित्रण गर्ने
- नगर विकासका संभावना, अवसर, समस्या र चुनौतिको पहिचान गर्ने सूचनाको आधार र विवरण तयार गर्ने
- नगरपालिकाको सेवा प्रवाह, स्थानीय राजस्वको आधार र दर निर्धारण र विकास निर्माण कार्यका लागि आवश्यक वस्तुस्थिति तथा विषय क्षेत्रगत रणनीतिक तथा दीर्घकालिन योजना, मध्यकालिन खर्च संरचना तथा बार्षिक योजना र बजेट तर्जुमा र अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको लागि विषयगत र खण्डीकृत सूचना विवरण उपलब्ध गराउने

१.४ वस्तुस्थिति विवरण तयारी विधी तथा प्रक्रिया

नगर वस्तुस्थिति विवरण देहायअनुसार सात (७) चरण पुरा गरी चरणबद्ध, व्यवस्थित र सहभागितामूलक रूपमा तयार गरिएको छ:

रेखाचित्र नं. १ : नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारीका चरणहरू

१.४.१ वस्तुस्थिति विवरणको स्तरीय ढाँचा, सूचना व्यवस्थापनका औजार र कार्यविधि स्वीकृती

स्थानीय तहको वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि नेपाल सरकारबाट उपलब्ध स्तरीय ढाँचा, सूचना व्यवस्थापन प्रणाली र तयारी कार्यविधिको आधारमा स्थानीय परिवेश, विशिष्टता र आवश्यकता अनुसार नगर कार्यपालिकाबाट वस्तुस्थिति विवरणको स्तरीय ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र कार्यविधि स्वीकृत गरियो । सो अनुसार नगर कार्यपालिकाको नेतृत्व र सरोकारवालाको सक्रियता र सहयोगमा विस्तृत तथा खण्डीकृत सूचनाको आधार सहितको वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने, तथ्याङ्क संकलन कार्यका लागि सर्वेक्षक परिचालन, वडा समिति परिचालन तथा तथ्याङ्क संकलन कार्यमा विषयगत शाखा र सरोकारवालाको सहभागिता र अनुगमन कार्य सम्बन्धमा आवश्यक निर्णय गरियो ।

१.४.२ तथ्याङ्क व्यवस्थापन औजार तथा सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको विकास

प्राविधिक सहयोग टोलीले संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट उपलब्ध नमूना कार्यविधि, राष्ट्रिय योजना आयोगबाट जारी स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिरदर्शन, २०७५ (नमूना) र नगरपालिकाबाट स्वीकृत कार्यविधि तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन प्रणालीका आधारमा नगर वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्न तथ्याङ्क संकलन, विश्लेषण, प्रस्तुती र अद्यावधिक सम्बन्धी औजार तथा सूचना व्यवस्थापन प्रणाली तयार गरी नगरपालिकामा पेश गरियो । उपरोक्त बमोजिम पेश गरिएको तथ्याङ्क व्यवस्थापनका औजार तथा सूचना व्यवस्थापन प्रणाली देहायअनुसार रहेको छ ।

क. तथ्याङ्क संकलन औजार

- पारिवारिक सर्वेक्षण फाराम तथा एप्लीकेशन
- संस्थागत विवरण अभिलेख तथा सहभागितामूलक सर्वेक्षण फाराम तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन प्रणाली
- सार्वजनिक श्रोत साधन, पूर्वाधार र सेवा केन्द्र आदीको नक्शाकान विधि

ख. नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि

- वस्तुस्थिति विवरण तयारी स्तरीय विधि, चरण तथा प्रक्रिया

ग. प्रोफाइल सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (तथ्याङ्क संकलन/एप्लीकेशन, प्रशोधन, प्रस्तुती र अद्यावधिक औजार)

घ. सूचना व्यवस्थापन प्रणाली संचालन निर्देशिका

पारिवारिक विवरण फाराम, संस्थागत सर्वेक्षण तथा अभिलेख संकलन फाराम र नक्शाको विवरणसहितको नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि अनुसूची २ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.४.३ वस्तुस्थिति विवरण तयारी गोष्ठी तथा कार्य योजना स्वीकृति

नगर कार्यपालिकाको आयोजनामा कार्यपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी र स्थानीय सरोकारवाला बीच साझा धारणा, बुझाई र वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्ययोजना स्वीकृत गर्न २०७५ साल पौष एक दिवसीय नगरपालिका स्तरीय वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यशाला आयोजना गरी कार्ययोजना तयार तथा स्वीकृत गरियो । नगरपालिका प्रमुखको श्री मुक्तिनाथ यादवको अध्यक्षतामा संचालन भएको कार्यशालामा उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, सम्पूर्ण वडा अध्यक्ष समेत कार्यपालिकाका सदस्य, नगरपालिका शाखा प्रमुख, वडा सचिव तथा नीजि क्षेत्रको प्रतिनिधिमूलक संस्था उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष समेत ४० जनाको उपस्थित रहेको थियो । उक्त कार्यशालामा देहायमा उल्लिखित विषयवस्तुहरु बारे जानकारी, छलफल र अनुमोदन गरियो:

- वस्तुस्थिति विवरणको स्वीकृत स्तरीय ढाँचा, सर्वेक्षण औजार, कार्यविधि बारे प्रस्तुती तथा छलफल गर्ने
- वस्तुस्थिति विवरणको आवश्यकता, तयारी विधि तथा प्रक्रिया, स्थानीय तथ्याङ्क संकलन, विश्लेषण र प्रस्तुती एवं स्थानीय तह प्रोफाइल सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा बारेमा अभिमुखीकरण गर्ने
- पारिवारिक सर्वेक्षण, संस्थागत अभिलेख संकलन तथा श्रोत नक्शाङ्कन विवरण संकलनका लागि सर्वेक्षकहरुको योग्यता, अनुभव, संख्या, छानौट, तालिम, परिचालन र अनुगमन प्रक्रिया निर्धारण गर्ने
- वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यमा नगरपालिका तथा सरोकारवालाको जिम्मेवारी, भूमिका तथा सहयोगको बारेमा छलफल गर्ने
- निर्धारित ढाँचामा वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्ययोजना तयार र अन्तिम रूप प्रदान गर्ने
- वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यलाई मार्गदर्शन, सहयोग तथा अनुगमन गर्न संयन्त्र (निर्देशक समिति वा प्राविधिक समिति वा अनुगमन समिति) गठन र कार्यविवरण बारे प्रस्तुती र छलफल गर्ने

१.४.४ सर्वेक्षक (पारिवारिक तथा संस्थागत सर्वेक्षण) को छनौट तथा प्रशिक्षण

अभिमुखीकरण कार्यक्रमा छलफल तथा सहमति भए अनुसार कार्यपालिकाबाट आवश्यक संख्यामा सर्वेक्षक छनौट गरी स्वीकृत प्रश्नावली वा मोबाईल एप्स्को प्रयोग र संकलन गर्ने तरिकाको बारेमा तालिम सञ्चालन गरिनेछ । उक्त तालिम कार्यक्रममा नगरपालिका र बडा कार्यालयका कर्मचारी समेत पारिवारिक विवरण, संस्थागत अभिलेख संकलन तथा सहभागितामूलक सर्वेक्षक कार्यका लागि छनौट गरिएका ३० जना सर्वेक्षकहरुको सहभागिता रहेको थियो । तथाङ्ग संकलनमा सहभागि सर्वेक्षकको विवरण यस दस्तावेजको अनुसूची २ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.४.५ तथ्याङ्ग संकलन

नगर क्षेत्रको वस्तुस्थिति भल्क्ने र स्थानीय नीति, योजना, अनुगमन तथा प्रगति मापनका आधार तयार गर्नको लागि आवश्यक पर्ने विषय क्षेत्रको तथ्याङ्ग देहायअनुसारको ३ तरिकाबाट संकलन गरियो जसको विवरण देहायअनुसार रहेको छ ।

१. **पारिवारिक सर्वेक्षण:** नेपाल सरकारबाट उपलब्ध स्थानीय तहको वस्तुस्थिति विवरण कार्यविधिमा आधारित भई स्थानीय आवश्यकता र विशेषता अनुसार सर्वेक्षण प्रश्नावली तथा फाराम परिमार्जन गरी नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरियो । स्वीकृत पारिवारिक सर्वेक्षण सम्बन्धी प्रश्नावलीलाई एप्स् (बउक) बनाई मोबाईल वा ट्यावलेटमा राखेर छनौट गरिएका गणकहरु मार्फत पारिवारिक विवरण सम्बन्धी तथ्याङ्ग संकलन गरियो ।
२. **संस्थागत सर्वेक्षण:** नेपाल सरकारबाट उपलब्ध वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधिमा आधारित भई स्थानीय आवश्यकता र विशेषता अनुसार तयार गरिएको प्रश्नावलीलाई एप्स्मा राखेर र कागजमा संस्थागत सर्वेक्षण तथा अभिलेख अध्ययनबाट संस्थागत सूचना संकलन गरियो । सूचना विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, सेवा केन्द्र, विषयगत शाखा तथा इकाई, बडा कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ र गैसस तथा समुदायमा आधारित संस्था आदीको अभिलेख तथा सम्बन्धित पक्षसँग छलफल, समूहगत छलफल र जानकार व्यक्तिसँग अन्तरवार्ताको विधिद्वारा संस्थागत सूचना संकलन गरियो ।
३. **श्रोत नक्षाको लागि सूचना संकलन तथा नक्षा तयारी:** स्थानीय तहमा तालिम प्राप्त सूचना संकलकहरु परिचालन गरी बडा समितिका पदाधिकारी र स्थानीय जानकार व्यक्ति वा बुद्धिजीवीहरुको सहभागितामा बाटो, पुल, खोला, नदी, पोखरी, चरन क्षेत्र, कटान क्षेत्र, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, श्रोत केन्द्र, सेवा केन्द्र, संघ/संस्था अवस्थितिको विवरण संकलन गरी नक्ष्य मा आधारित विभिन्न श्रोत नक्षा तयार गरियो र जसलाई वस्तुस्थिति विवरणमा समावेश गरिएको छ । यसबाट वस्तुस्थिति विवरणको लागि थप सूचना समेत उपलब्ध भएको थियो ।

१.४.६ तथ्याङ्ग विश्लेषण तथा प्रस्तुतीकरण

उपरोक्त बमोजिम तिन तहको सर्वेक्षणबाट प्राप्त तथ्याङ्गलाई देहायअनुसारको माध्यम तथा विधिबाट विश्लेषण गरियो ।

- पारिवारिक सर्वेक्षण, संस्थागत सूचना र श्रोत नक्षाको सूचनाको आधारमा आवश्यकता अनुसार सूचना प्राप्त तथा अद्यावधिक गर्न सक्ने गरी स्थानीय तहको प्रोफाईल सूचना व्यवस्थापन प्रणाली तयार गरिएको छ । यसका लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट उपलब्ध स्थानीय तहको प्रोफाईल सूचना व्यवस्थापन प्रणाली प्रयोग गरिएको छ ।
- स्थानीय तह प्रोफाईल सूचना व्यवस्थापन प्रणालीबाट संकलन गरिएको तथ्याङ्ग विश्लेषण गरी स्थानगत र विषय क्षेत्र सूचनाको विवरण तयार गरिएको छ । उक्त विवरणलाई आवश्यकता अनुसार थप विश्लेषण गरी सूचना व्यवस्थापन प्रणाली तथा हार्डकपीमा प्रस्तुत गरिएको छ ।
- गुगल Earth बाट सहभागितामूलक रूपमा संकलन गरिएको सूचनाको आधारमा श्रोत नक्षा तयार गरिएको छ ।
- स्थानीय तहको प्रोफाईल सूचना व्यवस्थापन प्रणालीबाट सबै सूचनाको विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको छ । नेपाल सरकार, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट उपलब्ध सूचना स्थानीय तहको प्रोफाईल

सूचना व्यवस्थापन प्रणाली संचालन निर्देशिका Operational Manual यस प्रतिवेदनको अनुसूची ..... मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

- यसलाई <https://lgprofile.robustitconcepts.com> मा Login गरी नगरपालिकाका सम्बन्धित अधिकारी तथा अधिकारप्राप्त व्यक्तिले हेर्न र अद्यावधिक गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ । यसका साथै वस्तुस्थिति विवरणको अन्तिम प्रतिवेदनमा आम नगरबासी, सरोकारवाला र आम सर्वसाधरणले मोबाइलको प्लेस्टोरबाट Local Govt Profile एप्लिकेशन डाउनडोड गरी हेर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

१.४.७ वस्तुस्थिति विवरण तयारी, प्रस्तुती र सुझाव संकलन, अद्यावधिक र प्रकाशन तथा प्रसारण

नगर वस्तुस्थिति विवरण (Municipal Profile) तयारीका लागि स्थानीय तहको प्रोफाईल सूचना व्यवस्थापन प्रणालीबाट वस्तुस्थिति विवरण सम्बन्धी सूचना प्राप्त, प्रकाशन र प्रसारण गरिएको छ, र नियमित रूपमा अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । नगर प्रोफाईल सूचना व्यवस्थापन प्रणालीबाट प्राप्त सूचना विवरणलाई संलग्न गरी स्तरीय ढाँचामा हार्डकपीमा वस्तुस्थिति विवरण प्रतिवेदन तयार गरिनेछ । विवरणलाई लेखन, तालिका, ग्राफ, चार्ट, तालिका र नक्शामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

नगर वस्तुस्थिति विवरणमा प्रस्तुत सूचना विवरणलाई नगर कार्यपालिकाको आयोजना र प्राविधिक सहयोग टोलीको सहजीकरणमा मिति २०७६ साल बैशाखमा सुझाव संकलन कार्यशाला सम्पन्न गरियो । गुलरिया नगरपालिकाका प्रमुख श्री मुक्तिनाथ यादवको अध्यक्षतामा संचालित गोष्ठीमा उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, १२ वटै वटाका वडाका वडाअध्यक्ष समेत नगर कार्यपालिकाका सदस्य, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, विषयगत शाखाका प्रमुख, वडा सचिव तथा उच्चोग वाणिज्य संघ र नागरिक समाजको उपस्थिति रहेको थियो । उक्त गोष्ठीमा नगर वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा प्रस्तुत गरी वडा तथा विषयगत सूचना सम्बन्धमा नगर कार्यपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी र सरोकारवालाबाट प्रतिक्रिया र सुझाव समेत प्राप्त गरियो । प्राप्त सुझावलाई समावेश गरी प्रोपलाईल सूचना व्यवस्थापन प्रणालीलाई अद्यावधिक गरिएको छ भने सो अनुसार नगर वस्तुस्थिति विवरण दस्तावेजलाई अन्तिम रूप प्रदान गरी सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा अपडोड तथा हार्डकपी दस्तावेज प्रकाशन र प्रशारणका लागि नगरपालिकामा पेश गरिएको छ ।

यसका साथै वस्तुस्थिति विवरण तयारी प्राविधिक सहयोग टोलीले नगर कार्यपालिकाको आयोजनामा नगर प्रोफाईल सूचना व्यवस्थापन प्रणाली संचालन, सूचना अद्यावधिक र प्रस्तुती बारे नगर कार्यपालिकाका पदाधिकारी र विषयगत शाखाका कर्मचारीको कर्मचारीको सीपको अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिम समेत सम्पन्न गरियो ।

१.५ सीमा

नगर वस्तुस्थिति विवरणलाई नेपाल सरकारद्वारा जारी ढाँचा तथा स्थानीय तहको प्रोफाईल सूचना व्यवस्थापन प्रणाली तथा विगतमा सफल अनुभवको आधारमा तयार गरिएको छ । विवरणमा यथाशक्य विषयगत सूचना समाविष्ट हुने गरी तयारी गर्ने प्रयास गरिएता पनि संघीय शासन प्रणाली अनुसार स्थानीय शासन संचालन पहिलो अनुभव भएको हुँदा कानुनी, नीतिगत तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राविधिक र व्यवस्थापकीय कठिनाई रहे । सोको बाबजुद सम्बन्धित सबैको प्रयासबाट नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्य सम्पन्न गरिएको छ । प्रस्तुत तथ्याङ्कलाई संभव भएसम्म वडागत र सामाजिक रूपमा खण्डीकृत र विषयगत रूपमा एकीकृत गर्ने प्रयास गरिएको छ । नवगठित नगरपालिकामा सीमित कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्था, स्रोत साधनको बाबजुद पहिलो प्रयासको रूपमा तयार गरिएको यस वस्तुस्थिति विवरण आगामी दिनमा आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गरी अद्यावधिक गर्दै लगिनेछ ।

परिच्छेद २: नगरपालिकाको विद्यमान अवस्था

२.१ परिचय

गुलरिया नगरपालिका संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको प्रदेश नम्बर ५ स्थित बर्दिया जिल्लामा पर्दछ। जिल्लाको ८ गाउँ/नगरपालिका मध्ये एक यस नगरपालिकामा बर्दिया जिल्लाको सदरमुकाम समेत पर्दछ। संघीय शासन प्रणाली अनुसार स्थानीय तह पुनःसंरचना प्रक्रियामा बर्दिया जिल्लाको साविक गुलरिया नगरपालिका र महम्मदपुर गाउँ विकास समिति समायोजन भएर २०७३ सालमा यो नगरपालिका स्थापना भएको हो। यस नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल ११८.२१ वर्ग कि.मी. रहेको छ। यस परिच्छेदमा यस नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति, ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण, राजनीतिक अवस्थिति, प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक उत्कृष्टता विकास संभावनाहरूलाई देहाय बमोजिमका शिर्षकहरूमा व्याख्या गरिएको छ।

२.२ भौगोलिक अवस्थिति

गुलरिया नगरपालिका नेपालको पश्चिम तराई क्षेत्रमा पर्दछ र समुन्द्र सतह देखि १४५ मिटर उचाईमा अवस्थित रहेको छ। भौगोलिक अवस्थितिका हिसाबले यो नगरपालिका २८°८' १" उत्तरदेखि २८°१७' १२" उत्तरी अक्षांश र ८१°९६'४९" पूर्वदेखि ८१°२४' ४८" पूर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ। यस नगरपालिकाको पूर्वमा बर्दिया जिल्लाको बढैयाताल गाउँपालिका, पश्चिममा मधुवन नगरपालिका, उत्तरमा बारबर्दिया नगरपालिका र दक्षिणमा भारतको उत्तर प्रदेशको बहराइच जिल्ला पर्दछ। गुलरिया नगर क्षेत्र नदीको बेसिन क्षेत्रमा अवस्थित, मलिलो तथा सिंचित भुमि, तराईको समथर भूभाग तथा पुर्व पश्चिम राजमार्गबाट नजिक रहेको शहरी विस्तारका लागि समेत सम्भावना बोकेको शहर हो। नेपालको पश्चिम भित्री मध्येश तथा तराईको बरदान र अभिशाप दुवैको रूपमा रहेको बर्बई नदी बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज हुडै यस नगरको उत्तर पूर्वी क्षेत्र भएर बगदछ। यसैगरी यस नगरको पश्चिम भागलाई सर्जु नदीले सिंचित गरेको छ।

गुलरियाको अधिकतम तापक्रम ४२ डिग्री सेल्सियस र न्यूनतम तापक्रम ७.७ डिग्री सेल्सियस रहेको छ भने औसत वार्षिक वर्षा १०५० मि.मि रहेको छ। नेपालको संविधान बमोजिम संघीय शासन प्रणाली अनुसार स्थापित गुलरिया नगरपालिकाको वडागत विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १: पुनर्संचित नगरपालिकाको वडागत विवरण

वडा नम्बर	साविक नगरपालिका तथा गाविस	वडाको क्षेत्रफल (वर्किमि)	वडाको केन्द्र रहेको स्थान
१	गुलरिया १ र ३	८.४८	पर्वतीय मन्दिर क्षेत्र
२	गुलरिया २	१७.२०	गुजराना
३	गुलरिया ४	७.९२	तेजीपुर
४	गुलरिया ५ र ७	१७.९७	तुल्सीपुर
५	गुलरिया ६	३.९७	सोहेल्वा
६	गुलरिया ८	०.९४	गुलरिया बजार
७	गुलरिया ९	४.०९	चौगुर्जी, गुलरिया गाउँ
८	गुलरिया १० र ११	१३.१३	आसापुर
९	गुलरिया १२	९.३३	टेपरी
१०	गुलरिया १३ र १४	१२.२७	प्रयागपुर
११	मोहम्मदपुर १-५ र ७	९.००	जिगिरिया
१२	मोहम्मदपुर ६, ८ र ९	१३.९१	भैसाही
जम्मा		११८.२१	

स्रोत: संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको विवरण, २०७४

२.३ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामकरण

यस नगरपालिकाको नामाकरण सन्दर्भमा लिखित दस्तावेज तथा स्थानीय जानकार व्यक्तिका अनुसार नगरपालिकाको हालको मुख्य बजारबाट पश्चिम तर्फ नजिकै गाउँको बीचमा एक ठूलो गुलरको रुख रहेको थियो । गुलरको रुख रहेको उत्तर गाउँलाई स्थानीय समुदायले गुलरिया गाउँले सम्बोधन गर्दथे । सोही गाउँको नामबाट नगरपालिका स्थापना हुँदै गुलरिया गाउँ विकास समिति भएको २०५३ सालमा बर्दिया जिल्लाका साविकका ३ गाउँ विकास समिति गुलरिया, मथुराहरद्वार र खैरापुर मिलाएर गुलरिया नगरपालिका गठन भएको थियो । २०७३ साल नेपालको संघीय पुनर्संरचनाको प्रक्रियामा साविक गुलरिया नगरपालिका र महम्मदपुर गाउँ विकास समिति समायोजन गरी गुलरिया नगरपालिका कायम गरिएको हो ।

२.४ राजनीतिक अवस्थिति

गुलरिया नगरपालिका संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको प्रदेश नं. ५ स्थित बर्दिया जिल्लाको दक्षिण क्षेत्रमा अवस्थित रहेको छ । कुल १२ वडा रहेको यस नगरपालिका बर्दिया जिल्लामा कायम भएका ४ नगरपालिका र ४ गाउँपालिका गरी ८ स्थानीय तह मध्ये नगरपालिका एक हो । नगरपालिकाको केन्द्र साविक गुलरिया नगरपालिकाको कार्यालय रहेको गुलरिया बजारको सिटी हलमा अवस्थित रहेको छ । यो नगरपालिका जिल्लाभित्रको संघीय प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र नं. १ र प्रदेश सभा निर्वाचन प्रयोजनका लागि तय गरिएको प्रदेश ख क्षेत्रमा पर्दछ ।

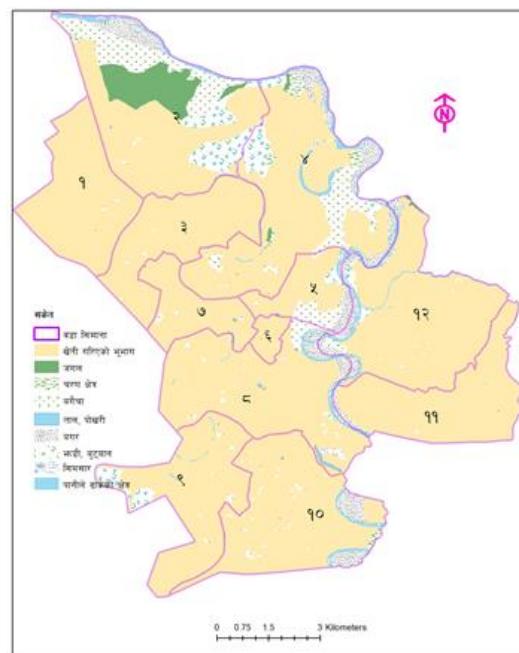
२.५ धरातलीय अवस्था

धरातलीय हिसावले गुलरिया नगरपालिका नेपालको पश्चिम तराई क्षेत्रमा पर्ने पर्दछ । यो नगरपालिका बबई नदीको बेसिन क्षेत्रमा अवस्थित, मलिलो तथा सिंचित भूमि रहेको तराईको समथर भूभागमा पर्दछ । जैविक विविधताको हिसावले महत्वपूर्ण बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज हुँदै यस नगरको उत्तर पूर्वी क्षेत्र भएर बबई नदी बगेको छ । नगरपालिकामा पूर्णतः समथर भूमि रहेको छ । नदी र खोल्सीले नगरपालिकाको भूभाग केही उपरखापड समेत रहेको छ ।

२.६ भू-उपयोग तथा प्राकृतिक सम्पदा

प्राकृतिक स्रोतका हिसावले गुलरिया नगरपालिकामा बर्दिया राष्ट्रिय

निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र नजिक रहेको तथा भारतको उत्तर प्रदेश वहराइचको कतरनिया सेन्चुरीसँग जोडिएको कृषि जमीन, जैविक विविधताको हिसावले महत्वपूर्ण कृष्णसार क्षेत्र, केही बन क्षेत्र, बबई र सर्जु नदी तथा खोलाहरू, वालुवा लगायतका नदीजन्य प्राकृतिक स्रोत साधन रहेका छन् । सर्वे तथा नापी विभागको विवरण अनुसार यस गुलरिया नगरपालिकाको भू-उपयोगको अवस्था हेर्दा खेति गरिएको क्षेत्रफल ९.४ प्रतिशत रहेको छ भने वन तथा वृक्षारोपण क्षेत्र ८ प्रतिशत रहेको छ । नगरपालिकाको भू-पयोगको विवरण देहायअनुसार रहेको छ ।

तालिका २: भूजपयोग विवरण

क्र.सं.	भूमिको प्रकार	क्षेत्रफल (बर्ग किमि)	प्रतिशत
१	खेती गरिएको भूमि	९९.४३	८४.११
२	जंगल	७.०७	५.९८
३	चरण क्षेत्र	०.२४	०.२०
४	वृक्षारोपण, बगैचा	२.५२	२.१३

क्र.सं.	भूमिको प्रकार	क्षेत्रफल (बर्ग किमि)	प्रतिशत
५	ताल, पोखरी	०.०४	०.०३
६	बगर	३.१३	२.६५
७	झाडी बुट्यान	१.५५	१.३१
८	सिमसार	०.०५	०.०४
९	पानीले ढाकेको क्षेत्र	४.०३	३.४१
१०	खाली जमिन	०.१६	०.१४
	जम्मा	११८.२१	१००.००

Source: Land Resource Mapping Project, 1996

२.७ साँस्कृतिक उत्कृष्टता

यस नगरपालिकामा साँस्कृतिक हिसावले अवधी भाषी मधेशी, थारु तथा धार्मिक अल्पसंख्यक मुस्लिम समुदायको बाहुल्यता रहेको छ । फलस्वरूप मुख्य रूपमा अवधी, थारु र मुस्लिम, खस वाह्मण भाषा तथा साँस्कृतिको समिश्रण तथा अनुपम संगम रहेको छ । धार्मिक रूपमा हिन्दू तथा मुस्लिम धर्मालम्बीहरूको बाहुल्यता रहेको यस नगरपालिका क्षेत्रमा मनाइने हिन्दू धर्मालम्बीहरूको चाडपर्वहरूमा कृष्णाष्टमी, तीज, जनैपूर्णिमा, दशै, तिहार, माघे सक्रान्ती, चैते दशै आदि रहेका छन् भने मुस्लिमहरूको इद, वकरिद, मोहम्मद दे रहेका छन् । यस नगरपालिका क्षेत्रमा चाडपर्वका समयमा गरिने विभिन्न क्रियाकलापहरूले यहाँको सामाजिक र साँस्कृतिक उत्कृष्टता भल्काउने गर्दछन् । भेषभूषाका रूपमा पुरुषहरूले मुख्य रूपमा धोती कुर्ता, पाइजामा, सुरुवाल, टोपी तथा कोट र महिलाले गुन्यु चोली र पटुकी लगाउने गर्दछन् र मुस्लिम महिलाहरू बुर्का लगाउँछन् । वागेश्वरी, कोटही मन्दिर, पर्वतीया मन्दिर, मुक्तीनारायण भादा घाट आदि मन्दिरहरू महत्वपूर्ण धार्मिक स्थलहरू हुन् ।

२.८ विकासका उपलब्धी र संभावना

गुलरिया नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक सम्पदाहरू, आर्थिक अभ्यास र उपलब्ध मानवीय पूँजी तथा पूर्वाधार लगायतको अवस्थालाई हेर्ने हो भने यस नगरपालिकामा विकासका प्रशस्त सम्भावनाहरूको आँकलन गर्न सकिन्छ । नगर विकासका सम्भावनाहरूलाई देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३: विकासका सम्भावनाहरू

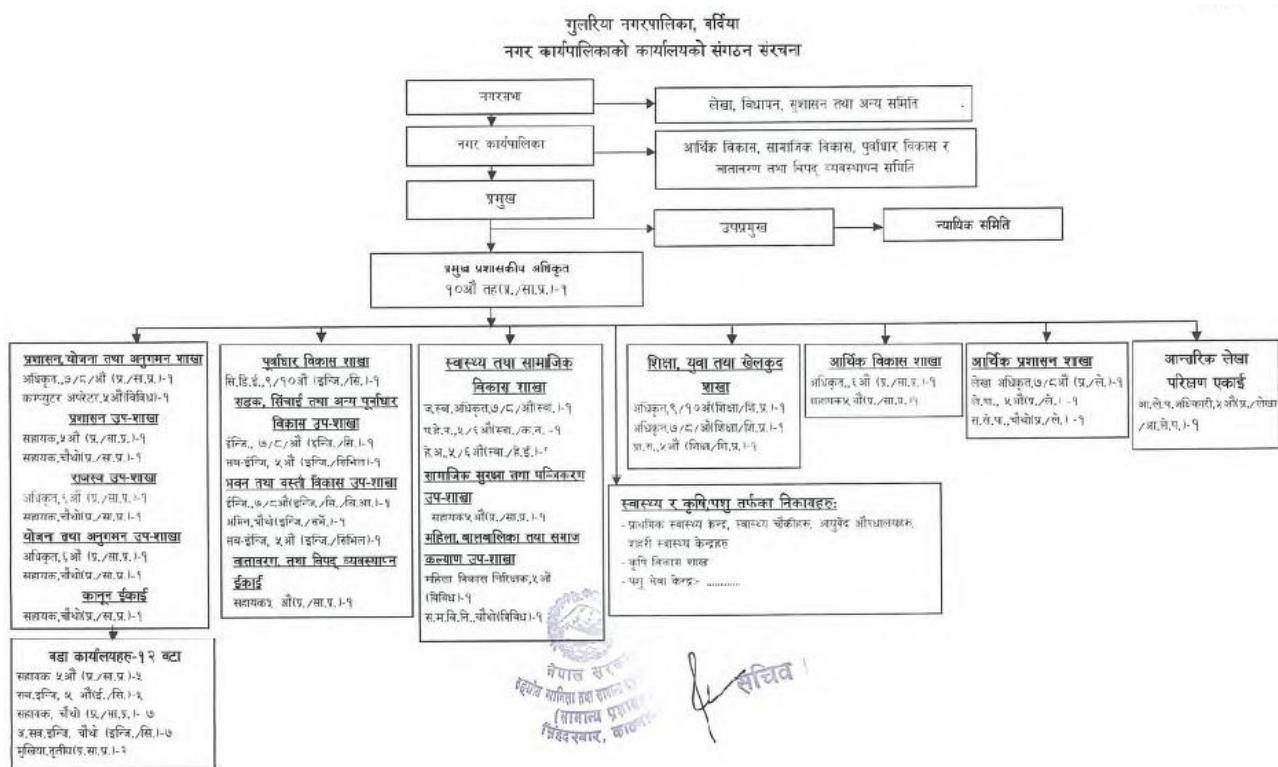
क्र.सं.	विषय क्षेत्र/उपक्षेत्र	सम्भावना
१	प्राकृतिक	<ul style="list-style-type: none"> उण्ण तर तुलनात्मक चिसो र वसोबास योग्य हावापानी रहेको धेरै जसो क्षेत्र नदी वेशी तथा तटीय क्षेत्र रहेको कृष्णसार संरक्षण तथा जैविक विविधता क्षेत्र रहेको वन, झाडी क्षेत्र र कृषि योग्य जमीनको संयोजन रहेको बर्बई तथा सर्जु नदी र कृष्णसार ताल जस्ता नदी ताल रहेको
२	आर्थिक	<ul style="list-style-type: none"> खाद्यान्न, दलहन, तेलहन, आप तथा लिची पर्याप्त उत्पादन रहेको गाई भैंसी, बाखा, कुखुरा हाँस जस्ता पशुपंक्षीजन्य उत्पादन क्षेत्र रहेको नदी बेसीका उर्वर भूमि र सिंचित क्षेत्र विस्तारित क्षेत्र रहेको बैंक तथा वित्तीय क्षेत्र र सहकारीको विस्तार भैरहेको कृष्णसार क्षेत्र, बर्बई नदी, कृष्णसार ताल र कोटही र वागेश्वरी मन्दिर जस्ता पर्यटकीय क्षेत्र रहेको गुलरिया बजार, भन्सार, खैरापुर लगायत ५ वटा स्थानीय बजार रहेको
३	सामाजिक	<ul style="list-style-type: none"> स्नातकोत्तर तह सम्मको उच्च शिक्षा र प्राविधिक शिक्षा उपलब्ध रहेको

क्र.सं.	विषय क्षेत्र/उपक्षेत्र	सम्भावना
		<ul style="list-style-type: none"> ५० शैयाको जिल्ला अस्पताल समेत ११ सरकारी स्वास्थ्य संस्था स्वास्थ्य सेवा प्रवाह भैरहेको खुल्ला दिसामुक्त क्षेत्र पूर्ण सरसफाइ क्षेत्रको घोषणा भई सो को पालना भैरहेको ओभरहेड ट्याङ्गी र वितरण प्रणाली सहितको खानेपानीको सुविधा विस्तार भैरहेको बडा नं. १ को १० नम्बर गाउँ, बडा नं. २ को पंडितपुर, बडा नं. ४ तुल्सीपुर र कर्वड हल, बडा नं. ५ वालापुरमा खेल मैदान उपलब्ध रहेको स्थानीयस्तरमा युवा क्लब, वाल क्लब र संजालहरु स्थापन भई अभियान संचालन भई रहेको हिन्दु र मुस्लिम धर्ममा आधारित धार्मिक स्थल, चाडपर्व र कला र संस्कृतिको संयोजन रहेको
४	भौतिक पूर्वाधार	<ul style="list-style-type: none"> नगरपालिका भएर हुलाकी राजमार्ग गएको र हुलाकी राजमार्गको करिब १६.२ कि.मि. सडक यस नगरपालिकामा पर्ने भारतसँग आवतजावत र कारोबारको लागि गुलरिया भन्सार नाका रहेको ४ वटा प्रमुख सडक (हुलाकी, रजनवा गुलरिया रम्भापुर, चक्रपथ, वाइपास) हरु निर्माण भई नियमित रूपमा यातायात संचालनमा रहेको १२ वटै बडाका केन्द्र र प्रमुख वस्तीहरु सडक संजालमा जोडिएको नगरपालिकामा बजार केन्द्र र संकलन तथा वितरण केन्द्र समेत केही बजार पूर्वाधारका पूर्वाधार उपलब्ध रहेको व्यवस्थित, सुरक्षित र एकीकृत वस्ती विकासलागि स्थान उपलब्ध रहेको नगरपालिकाको ८१ प्रतिशत घरधुरीमा विद्युत सेवा पहुँच पुगेको सुधारिएको र वैकल्पिक उर्जाको रूपमा एलपि ग्यास, विद्युत, वायोग्यास तथा सोलारको उपयोगमा बढ्दि भईरहेको ल्याण्डलाईन टेलिफोन, मोबाइल, थ्रिजि इन्टरनेट, ब्रोडब्याण्ड प्रविधिको इन्टरनेशुविधा एफएम तथा केवल टेलिभिजनको सुविधा उपलब्ध रहेको
५	वन तथा वातावरण	<ul style="list-style-type: none"> बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको समिपमा रहेको र नगरपालिका क्षेत्रमा नेपालको एक मात्र कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र रहेको ३२ वटा सामुदायिक वन, ७०८ हेक्टर संरक्षण क्षेत्र तथा ४८०० हेक्टर वृक्षारोपण क्षेत्र रहेको बर्बई नदी, सर्जु नदी र तालतलैया उपलब्ध रहेको
५.	सुशासन संस्थागत	<ul style="list-style-type: none"> संघीय संरचना अनुसारको नगरपालिकाको संगठन संरचना र दरबन्दी तयार भएको नगरपालिकामा ७ वटा शाखा (१. प्रशासन, योजना तथा अनुगमन-५, २. पूर्वाधार विकास र वातावरण व्यवस्थापन-४, ३. स्वास्थ्य तथा सामाजिक विकास-३, ४. केन्द्र, ४. नीति तथा कानून, ५. शिक्षा, युवा तथा खेलकुद, ६. आर्थिक विकास-४, ७. आर्थिक प्रशासन-१० र १७ वटा उपशाखा, ८. सेवा केन्द्र र १२ वटा बडा कार्यालय समेत ३० वटा शाखा, उपशाखा र इकाई संचालन रहेको ६८५ समुदायमा आधारित संस्था, १० गैसस र केही विकास साभेदारहरुको उपस्थिति र सहभागिता उल्लेख्य रहेको

ग्रोत: समूह छलफल, २०७४

२.९ नगरपालिकाको संगठन संरचना तथा मानव संसाधन

संघीय शासन व्यवस्था अनुसार राज्यको पुनःसंरचना प्रक्रियाबाट स्थापित यस नगरपालिकाको २०७४ असार १० गते सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनबाट निर्वाचित नगर कार्यपालिका मार्फत नगरपालिकाको कार्य संचालन हुँदै आएको छ । यस नगरपालिकाको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट प्रस्तावित संगठन संरचना देहायअनुसार रहेको छ ।

२.१० नगरपालिकाको नगरसभाका पदाधिकारीको विवरण

यस नगरपालिकाको नगरसभामा ६५ जनाको सदस्यहरु रहेको छ । जसमा अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष १२ जना, महिला सदस्य ११ जना, दलित महिला सदस्य १२ जना, १४ जना अन्य सदस्य, १/१ जना दलित तथा अल्पसंख्यक सदस्यहरु २ जना रहेका छन् । सो मध्ये २ जना सदस्यहरु जिससमा निर्वाचित भई सो पद रिक्त रहेको र एक जना दलित सदस्यको मृत्यु भएको हुँदा सभा सदस्यको पद रिक्त रहेको छ । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायबमोजिम तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४: नगर सभा सदस्य विवरण

क्र.सं.	नामथर	पद	बड़ा नम्बर
१.	मुक्तिनाथ यादव	प्रमुख	३
२.	सुशिला मिरी	उपप्रमुख	४
३.	प्रताप कुमार गौतम	बड़ा अध्यक्ष	१
४.	टंक प्रसाद अधिकारी	बड़ा अध्यक्ष	२
५.	राज कुमार यादव	बड़ा अध्यक्ष	३
६.	रामबहादुर रावल	बड़ा अध्यक्ष	४
७.	शावित्रा गौतम	बड़ा अध्यक्ष	५

क्र.सं.	नामथर	पद	बडा नम्बर
८.	निरज कुमार शर्मा	बडा अध्यक्ष	६
९.	गिता बस्नेत	बडा अध्यक्ष	७
१०.	धर्मेन्द्र कुमार बनिया	बडा अध्यक्ष	८
११.	हरि प्रसाद पासी	बडा अध्यक्ष	९
१२.	विरेन्द्र चौधरी	बडा अध्यक्ष	१०
१३.	राम नरायन प्रसाद केशरी	बडा अध्यक्ष	११
१४.	राम कुमार थारु	बडा अध्यक्ष	१२
१५.	शुसिला देवी महतो	सदस्य (महिला)	१
१६.	सरस्वती वि.क.	सदस्य (दलित महिला)	१
१७.	हर्क बहादुर कामी	सदस्य (अन्य)	१
१८.	राम सिमरन यादव (जिसस सदस्य)	सदस्य (अन्य)	१
१९.	गिता कुमारी लमिछाने	सदस्य (महिला)	२
२०.	गंगा विश्वकर्मा	सदस्य (दलित महिला)	२
२१.	तेवारी यादव	सदस्य (अन्य)	२
२२.	केशव बुढा	सदस्य (अन्य)	२
२३.	विष्णु कुमारी शर्मा	सदस्य (महिला)	३
२४.	ललदेइ रैदास	सदस्य (दलित महिला)	३
२५.	रविन्द्र नाथ यादव	सदस्य (अन्य)	३
२६.	कमल गोडिया	सदस्य (अन्य)	३
२७.	रुपा डाँगी	सदस्य (महिला)	४
२८.	शान्ति विश्वकर्मा	सदस्य (दलित महिला)	४
२९.	धन बहादुर थारु	सदस्य (अन्य)	४
३०.	अजमेर अलि नाउ	सदस्य (अन्य)	४
३१.	काली देवी थरुनी	सदस्य (महिला)	५
३२.	सरिता परियार	सदस्य (दलित महिला)	५
३३.	शोभिन्द्र बहादुर थारु	सदस्य (अन्य)	५
३४.	युवराज श्रेष्ठ	सदस्य (अन्य)	५
३५.	रेखा राइन भुसाल	सदस्य (महिला)	६
३६.	शान्ता परियार	सदस्य (दलित महिला)	६
३७.	सुधांशु प्रकाश शर्मा	सदस्य (अन्य)	६
३८.	मोहम्मद अयुब हलवाई	सदस्य (अन्य)	६
३९.	फुलकेशरी गोडिया	सदस्य (महिला)	७
४०.	उर्मिला ताम्राकार	सदस्य (दलित महिला)	७
४१.	विनय राज भण्डारी	सदस्य (अन्य)	७
४२.	मोहम्मद साहिद	सदस्य (अन्य)	७
४३.	फूल कुमारी थारु	सदस्य (महिला)	८
४४.	सन्तोषी पासी	सदस्य (दलित महिला)	८
४५.	दयाराम लोध	सदस्य (अन्य)	८
४६.	जगराम थारु	सदस्य (अन्य)	८
४७.	विनिता देवकोटा सुनार	सदस्य (महिला)	९

क्र.सं.	नामथर	पद	वडा नम्बर
४८.	ललिता रसाइली	सदस्य (दलित महिला)	९
४९.	राम चन्द्र लोध	सदस्य (अन्य)	९
५०.	सूर्य वहादुर सुनार (जिसस सदस्य)	सदस्य (अन्य)	९
५१.	नगिना बेहना	सदस्य (महिला)	१०
५२.	सावित्री पासी	सदस्य (दलित महिला)	१०
५३.	महेश थारु	सदस्य (अन्य)	१०
५४.	साधु थारु	सदस्य (अन्य)	१०
५५.	कलावती धोवी	सदस्य (महिला)	११
५६.	मरीझ साइन	सदस्य (दलित महिला)	११
५७.	राम खटिक	सदस्य (अन्य)	११
५८.	प्रेम वहादुर थारु	सदस्य (अन्य)	११
५९.	रेशमा वेगम खाँ	सदस्य (महिला)	१२
६०.	भारती कुमारी सुनार	सदस्य (दलित महिला)	१२
६१.	खल वहादुर वि.क.	सदस्य (अन्य)	१२
६२.	भिसु वहादुर थारु	सदस्य (अन्य)	१२
६३.	रामचन्द्र लोध	सदस्य (अल्पसंख्यक)	१०
६४.	स्व. ललिता रसाइली	सदस्य (दलित)	२
६५.	नयन वहादुर सुनार	सदस्य (दलित)	१

स्रोत: नगर कार्यपालिकाको अभिलेख, २०७५

२.११ नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाका पदाधिकारीहको विवरण

यस नगर कार्यपालिकामा २२ जनाको सदस्यहरु रहेको छ। जसमा प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष १२ जना, महिला सदस्य ४ जना, ३ जना दलित तथा अल्पसंख्यक सदस्यहरु रहेका छन्। जसको विस्तृत विवरण देहायबमोजिम तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५: नगर कार्यपालिकाका पदाधिकारीहको विवरण

क्र.सं.	नामथर	पद	वडा नम्बर
१.	मुक्तिनाथ यादव	प्रमुख	३
२.	सुशिला गिरी	उपप्रमुख	४
३.	प्रताप कुमार गौतम	वडा अध्यक्ष	१
४.	टंक प्रसाद अधिकारी	वडा अध्यक्ष	२
५.	राज कुमार यादव	वडा अध्यक्ष	३
६.	रामवहादुर रावल	वडा अध्यक्ष	४
७.	शावित्रा गौतम	वडा अध्यक्ष	५
८.	निरज कुमार शर्मा	वडा अध्यक्ष	६
९.	गिता बस्नेत	वडा अध्यक्ष	७
१०.	धर्मेन्द्र कुमार बनिया	वडा अध्यक्ष	८
११.	हरि प्रसाद पासी	वडा अध्यक्ष	९
१२.	विरेन्द्र चौधरी	वडा अध्यक्ष	१०
१३.	राम नरायन प्रसाद केशरी	वडा अध्यक्ष	११
१४.	राम कुमार थारु	वडा अध्यक्ष	१२
१५.	विष्णु कुमारी शर्मा	कार्यपालिका सदस्य	३

क्र.सं.	नामथर	पद	बडा नम्बर
१६.	शान्ता परियार	कार्यपालिका सदस्य	६
१७.	विनिता देवकोटा सुनार	कार्यपालिका सदस्य	९
१८.	भारती कुमारी सुनार	कार्यपालिका सदस्य	१२
१९.	नगिना वेहना	कार्यपालिका सदस्य	१०
२०.	रामचन्द्र लोध	कार्यपालिका सदस्य	१०
२१.	स्व. ललिता रसाइली	कार्यपालिका सदस्य	२
२२.	नयन बहादुर सुनार	कार्यपालिका सदस्य	१

स्रोत: नगर कार्यपालिका कार्यालय, २०७५

परिच्छेद ३: जनसंख्याको अवस्था

यस परिच्छेदमा नगरपालिकाको जनसांख्यिक अवस्थासँग सम्बन्धित वस्ती, घरधुरीको विवरण, जनसंख्या बनौट, संरचना तथा वितरण जस्ता विषयहरू समाविष्ट रहेका छन्।

३.१ जनसंख्या वितरणको अवस्था

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५ अनुसार नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ७९,९७२ रहेको छ। वडाअनुसार सबैभन्दा उच्च जनसंख्या वडा नं. ४ मा ९,०७७ रहेको छ, भने सबैभन्दा न्यून वडा नं. ५ मा ४,३३५ रहेको छ। जस अनुसार हालको औसत घरपरिवारको आकार ५.२१ र लैंगिक अनुपात १०५.५८ रहेको छ। २०७५ हालको सर्वेक्षण अनुसार जनसंख्याको अवस्थालाई वडागत रूपमा देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ६: जनसंख्या वितरणको अवस्था

वडा नम्बर	जनगणना २०६८ अनुसार					घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५ अनुसार				
	घरपरिवार	जनसंख्या			परिवारको औषत आकार	घरपरिवार	जनसंख्या			परिवारको औषत आकार
		पुरुष	महिला	जम्मा			पुरुष	महिला	जम्मा	
१	११७९	२९७६	३११४	६०९०	५.२०	१२४४	३२५३	३१३५	६३८८	५.१४
२	१०२७	२२७३	२३३२	४६०५	४.४८	११४७	२८८३	२७६७	५६५०	४.९३
३	८८९	२५२२	२३५५	४८७७	५.४९	१०२७	२८२६	२५९२	५४१८	५.२८
४	१६९७	३७५२	४०४४	७७९६	४.५९	१७८६	४६३३	४४४४	९०७७	५.०८
५	१०४३	२३६२	२४९८	४८६०	४.६६	७८२	२१५८	२१७७	४३३५	५.५४
६	१११८	२५११	२५१९	५०३०	४.५०	११६	२२५७	२१३९	४३९६	४.८०
७	९२४	२२७७	२१४१	४४१८	४.७८	८२६	२२९५	२१०५	४४००	५.३३
८	१०१९	२७६३	२६७४	५४३७	५.३४	१३२९	३३१६	३१२३	६४३९	४.८४
९	१२४७	३३२७	३०९९	६४२६	५.१५	१३६९	३६०९	३४९२	७१०१	५.१९
१०	१०८५	३२०९	२९९९	६२०८	५.७२	११३९	३१४७	२८६५	६०१२	५.२८
११	१४६	२९६१	२८०४	५७६५	६.०९	११७९	३४७२	३१३९	६६११	५.६१
१२	८९८	२४९४	२६७३	६१६७	६.८७	१०८७	३१२३	३०४७	६१६४	५.६७
जम्मा	१३,०६४	३३,४२७	३३,४२२	६७,६७९	५.१८	१३८३	३६९७२	३५०१९	७९९१	५.२१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ तथा घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

राष्ट्रिय जन गणना २०६८ र नगरपालिको सर्वेक्षण २०७५ अनुसार जनसंख्याको वृद्धिको वडागत अवस्था देहाय अनुसार रेखाचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।

रेखाचित्र नं. २: जनसंख्या वृद्धिरक्तो अवस्था

३.२ जनघनत्वको अवस्था

यस नगरपालिकाको जनघनत्व ६०९.०१ जना प्रति वकिमी रहेको छ। वडागत रुपमा हेर्दा सबैभन्दा जनघनत्व वडा नं. ६ मा ४६७६.६० जना प्रति वकिमी र सबैभन्दा कम जनघनत्व वडा नं. २ मा ३२८.४९ जना प्रति वकिमी रहेको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७: जनघनत्वको अवस्था

वडा नम्बर	जनसंख्या विवरण (घरधुरी सर्वेक्षण २०७५)		क्षेत्रफल विवरण		जनघनत्व (प्रति वकिमी)
	जनसंख्या	प्रतिशत	क्षेत्रफल (वकिमी)	प्रतिशत	
१	६३८८	८.८७	८.४८	७.१७	७५३.३०
२	५६५०	७.८५	१७.२	१४.५५	३२८.४९
३	५४९८	७.५३	७.९२	६.७०	६८४.०९
४	९०७७	१२.६१	१७.९७	१५.२०	५०५.१२
५	४३३५	६.०२	३.९७	३.३६	१०९९.९४
६	४३९६	६.९१	०.९४	०.८०	४६७६.६०
७	४४००	६.९१	४.०९	३.४६	१०७५.७९
८	६४३९	८.९४	१३.९३	११.११	४९०.४०
९	७०१	९.८६	९.३३	७.८९	७६९.०९
१०	६०१२	८.३५	१२.२७	१०.३८	४८९.९८
११	६६११	९.९८	९	७.६१	७३४.५६
१२	६९६४	८.५६	१३.९१	११.७७	४४३.१३
जम्मा	७१९१	१००.००	११८.२	१००.००	६०९.०९

स्रोत: तथा घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.३ उमेर तथा लिङ्गका आधारमा जनसंख्या विवरण

उमेरका आधारमा जनसंख्याको स्थिति हेर्दा उमेर समूह अनुसार पाँच वर्षमूलिको ७९३८ र ७० वर्ष माथिको कुल २२४१ जना रहेको देखिन्छ। लैंगिकताका आधारमा विभिन्न उमेर समूह अनुसार यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ८: उमेर तथा लिङ्गको आधारमा जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	उमेर समूह अनुसार जनसंख्या														७० वर्ष भन्दा माथि		
	५ वर्ष मुनी		६-१४ वर्ष		१५-१८ वर्ष		१९-२४ वर्ष		२५-४९ वर्ष		५०-५९ वर्ष		६०-६९ वर्ष		७० वर्ष भन्दा माथि		
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष		
१	३६०	३२६	५४४	५३६	२७१	२६२	११४५	१०९५	३९९	४३२	२३७	२३१	१६४	१४४	११३	८९	
२	३२१	२७३	५५६	५५६	२७६	२९५	१४९	१४०	३६२	३३८	२०५	१६३	११९	१२०	९५	८२	
३	३२७	३१०	५६२	५४८	२५८	२६८	१४८	८५३	३१७	२९४	१८३	१२९	१२६	११२	१०५	७८	
४	४६०	३९२	७४७	६६१	४२४	४०५	१७०८	१६२८	५६१	६७७	३४७	३२३	२१९	२२१	१७३	१३७	
५	१७९	१५८	३१६	३२१	१९६	१८५	८६६	८८६	८८७	२५१	३०४	१५६	१४०	११९	१०७	७५	
६	२०२	१८७	३३४	३१३	२१४	२१४	८६१	८४७	८४८	२७३	१६५	१४१	१९	१०४	८४	६०	
७	२७१	२४९	४९२	४१५	१९९	२२८	७७६	७१५	२४८	२३९	१३८	१०३	९७	१०	७४	६६	
८	३९८	३६९	५८९	५५७	३६८	२८१	११२९	१०८३	३६३	४०४	२१२	११४	१५२	१३९	१०५	९६	
९	४४९	४१४	७९३	७५०	३५१	३६२	११८३	११३१	३६१	३५४	२००	१५४	१५३	१५४	११९	९३	
१०	३५६	३८८	६६३	६२१	३५४	२७३	१०४५	१४४	३३८	२८६	१८४	१६०	१२४	१०५	८३	८८	
११	४१४	४०३	६१०	६३६	३३४	२६३	१२०७	१११७	३११	३५२	२०३	१५७	१२८	१३४	१०५	७७	
१२	३२४	३२८	५३०	४८५	२७८	२५३	११३९	१०८३	३८८	४५९	२४०	२१०	१४५	१३३	७९	९०	
जम्मा	४०६१	३८७७	६८१६	६३९९	३५२३	३३०९	१२९५६	१२३२३	४२७७	४२७७	४४१२	२४६४	२१०५	१६६५	१५६३	१२१०	१०३१

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.४ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण

यस नगरपालिकामा प्रमुख गरेर, नेपाली, थारु, अवधी र हिन्दी भाषालाई मातृभाषाका रूपमा बोल्ने गरेको देखिन्छ । उपरोक्त मातृभाषा मध्ये सबभन्दा बढी अवधी, दोश्रोमा नेपाली र तेश्रोमा थारु भाषा बोल्ने जनसंख्या रहेको छ । मातृभाष अनुसार वडागत जनसंख्या विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ९: मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	मातृभाषा अनुसार जनसंख्या						
	नेपाली	थारु	अवधी	हिन्दी	उर्दू	अन्य	जम्मा
१	२६३५	१३७२	२२७७	६२	३७	५	६३८८
२	३०३०	७८१	१८१७	२२	०	०	५६५०
३	५१७	६७	३६८३	१०७८	६९	४	५४१८
४	४५६४	२३७०	४९५	१६४८	०	०	९०७७
५	७७३	१९१०	१५६९	८३	०	०	४३३५
६	१७५७	९७	२४७०	७	४३	२२	४३९६
७	५२३	१३	३३९९	४२९	३६	०	४४००
८	८८०	१८३८	३६४९	७१	०	१	६४३९
९	११३३	४९६	३७४६	१७२५	०	१	७१०१
१०	०	८०६	२५३८	२६६४	०	४	६०९२
११	२९९	८२०	५४९२	०	०	०	६६११
१२	७९२	२९९०	२१०	२१६२	१०	०	६९६४
जम्मा	१६९०३	१३५६०	३१३४५	९९५१	१९५	३७	७१९९१
प्रतिशत	२३.५	१८.८	४३.५	१८.८	०.३	०.१	१००.०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.५ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

धर्म अनुसार नगरपालिकाको जनसंख्याको स्थिति हेर्दा सबैभन्दा उच्च हिन्दू धर्म मान्नेहरू ८४.५७ प्रतिशत रहेका छन् भने इस्लाम धर्म मान्ने १३.७५ प्रतिशत रहेका छन् । धर्म अनुसार वडागत जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १०: धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	धर्म अनुसार जनसंख्या (घरपरिवार सर्वेक्षण २०७४)					
	हिन्दू	बौद्ध	ईस्लाम	इसाई	अन्य	जम्मा
१	६०५६	२	७९	२५१	०	६३८८
२	४९२५	१०	५२९	१८६	०	५६५०
३	५१९१	१	२२६	०	०	५४१८
४	८६८८	२०	२४१	१२६	२	९०७७
५	४१३१	४५	६६	९३	०	४३३५
६	२८०९	२०	१५३८	३५	२	४३९६
७	३३३०	१६	१०५३	१	०	४४००
८	५७२८	९	६४३	५९	०	६४३९
९	६२१३	२०	७९५	६६	७	७१०१
१०	४९१२	७	१०५१	४२	०	६०९२
११	४६४३	६	१९५७	२	३	६६११
१२	४२६२	२	१७१	१८१	०	६९६४
जम्मा	६०८८०	१५८	९८९७	१०४२	१४	७१९९१
प्रतिशत	८४.५७	०.२२	१३.७५	१.४५	०.०२	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.६ जातिगत आधारमा घरपरिवार

जातजातिको आधारमा घरपरिवार तथा जनसंख्याको स्थितिलाई हेर्दा कुल १३,८३१ घरपरिवार मध्ये सबैभन्दा उच्च ४,७८६ अर्थात् ३४.६० प्रतिशत घरपरिवार तराई आदीबासी जनजाती वा थारु जातिको रहेको देखिन्छ । दोश्रोमा तराई वाह्मण क्षेत्री तथा राजपुतको अनुपात १३ प्रतिशत, तेस्रोमा मुस्लिमको अनुपात १२ प्रतिशत र चौथोमा तराई दलित ११ प्रतिशत रहेको छ । जातजातीगत आधारमा घरपरिवार घरपरिवार देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

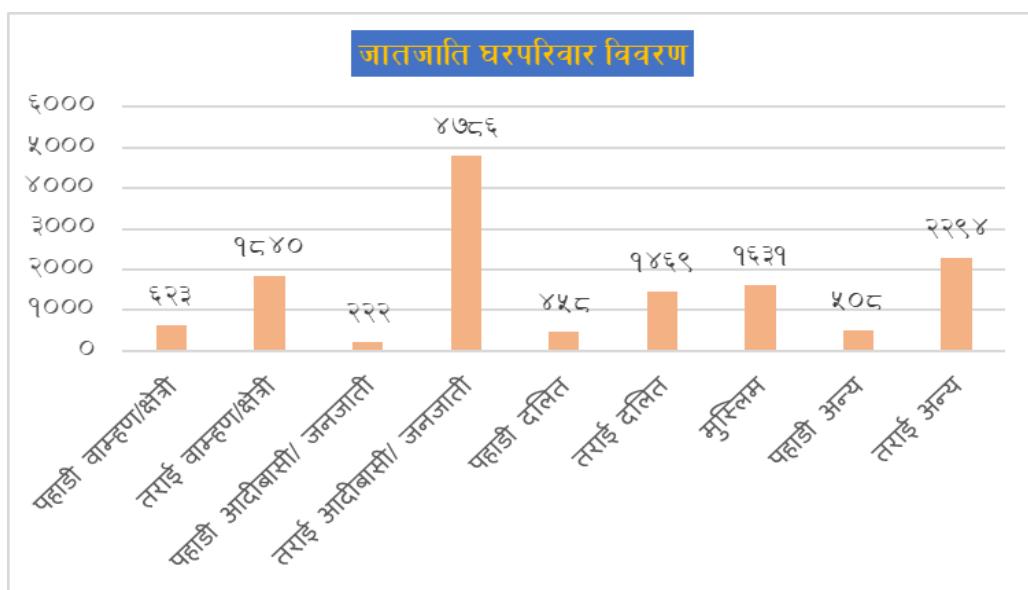
तालिका ११: जातिगत आधारमा घरपरिवार विवरण

वडा नम्बर	जातजाति घरपरिवार विवरण									जम्मा
	पहाडी वाह्मण/क्षेत्री	तराई वाह्मण/क्षेत्री	पहाडी आदीबासी जनजाती	पहाडी आदीबासी जनजाती	पहाडी दलित	पहाडी दलित	मुस्लिम	पहाडी अन्य	तराई अन्य	
१	२३	२५९	४	४८८	१	२०९	१६	२१	२२३	१२४४
२	२६०	४२	१२६	३१७	२५९	३७	८०	०	०	११४७
३	३६	४९	७	६१५	१	१२७	४४	५	१४३	१०२७
४	११३	५३०	१९	५५४	२२	१५८	४८	३१४	१७८६	
५	१४	१२५	६	३८२	५	५	८	२२०	१७	७८२
६	३५	२०३	४	१५५	३	१३१	२८९	८२	१४	११६
७	४९	३४	४	१३	४	१६	१७८	१४	५१४	८२६
८	२६	५१६	११	४७०	१२	१३४	१०७	१२	४१	१३२९
९	१६	४७	२२	१२५	३९	२१६	१३१	४८	७२५	१३६९
१०	०	९	२	५४९	०	१००	१७६	१४	२८९	११३९
११	१८	२५	११	५४६	५	२६४	२८२	२६	२	११७१
१२	३३	१	६	५७२	१०७	७२	२७२	१२	१२	१०८७
जम्मा	६२३	१८४०	२२२	४७८६	४५८	१४६९	१६३१	५०८	२२९४	१३८३१
प्रतिशत	४.५०	१३.३०	१.६१	३४.६०	३.३१	१०.६२	११.७९	३.६७	१६.५९	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

जातजाती अनुसार घरपरिवारको विवरण देहायअनुसार रेखाचित्रमा समेत प्रस्तुत गरिएको छ ।

रेखाचित्र नं. ३: जातजातीअनुसार घरपरिवार विवरण

३.७ जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण

जातिगत आधारमा नगरपालिकाको जनसंख्या बनौट हेर्दा थारु वा तराई आदीबासी जनजातीको जनसंख्या ३५ प्रतिशत रहेको छ, भने मुस्लिमको जनसंख्या १४ प्रतिशत, तराई बाह्यण क्षेत्री तथा तराई दलितको जनसंख्या अनुपात क्रमशः १३ र १० प्रतिशत तथा पहाडी बाह्यण क्षेत्री तथा सन्यासी करिब ५ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका १२: जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	जातजाति घरपरिवार विवरण								जम्मा
	पहाडी वाम्हण क्षेत्री	तराई वाम्हण क्षेत्री	पहाडी आदीबासी / जनजाती	तराई आदीबासी / जनजाती	पहाडी दलत	तराई दलत	मुस्लिम	पहाडी अन्य	
१	११७	१२८९	१७	२५३९	९	१०७७	८३	२	१२५४
२	१३३७	२४९	५५४	१५४३	१२६३	१६४	५३४	०	१५
३	१९०	२७८	३४	३२५५	१	७०५	२३१	०	७२३
४	५८४	२६८१	८८	२९९५	१०९	८५१	२४२	१	१५०१
५	९५	६१२	३०	२१०२	३८	३०	६८	०	१३६०
६	१८४	९८७	३८	७७३	१७	५८८	१५४०	१८७	६९
७	२४९	१९६	१८	६०	२४	७७	१०७६	६	२६९४
८	१३९	२३२९	४९	२३८२	५४	६०९	६४९	१	२१५
९	६४	३०७	१४४	६११	२१७	१०४७	८१५	२	३८१४
१०	०	४७	८	२८७८	२	५३४	१०३५	०	१४८७
११	११६	१२३	४५	३१२९	३३	१३४६	१७९८	७	१२
१२	१७३	१०	२८	३१५३	५७३	३८७	१७८८	०	६१
जम्मा	३२४८	९१०८	१०५३	२५४२०	२३४०	७४१५	९८३९	२०६	१३१९१
प्रतिशत	४.५१	१२.६५	१.४६	३५.३१	३.२५	१०.३०	१३.६७	०.२९	१८.३२
									स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.८ अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या

नगरपालिकामा अपाङ्ग भएका कुल जनसंख्या १३३४ जनामध्ये सबैभन्दा उच्च शारीरिक अपांगता भएकाहरूको संख्या ५०२ जना रहेको छ। दोश्रोमा वहिरा १३५ जना तथा तेश्रोमा दृष्टिविहिन १२३ जना रहेका छन्। बौद्धिक अपाङ्गता, दृष्टिविहिन, बहिरा, स्वरबोलाई सम्बन्धी अपाङ्गता र मनोसामाजिक अपाङ्गता जस्ता अपाङ्गताका आधारमा वडागत जनसंख्या सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १३: अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या

वडा नम्बर	अपांगताका आधारमा जनसंख्या							
	अपांगता नभएको	शारीरिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	दृष्टिविहिन (आँखा नदेख्ने)	बहिरा (सुन्न र बोल नसक्ने)	स्वर बोलाइसम्बन्धी अपांगता (भकभके)	मनोसामाजिक अपाङ्गता	उपलब्ध नभएको
१	६२६८	२८	१	१३	११	७	२	५८
२	५४७४	८४	१०	२६	२६	११	१	१८
३	५३६९	१६	१	६	५	३	०	१८
४	८८४०	७८	८	३१	२४	११	१५	७०
५	४२९२	१४	२	६	४	७	०	१०
६	४३४४	१२	६	०	०	२	२	३०
७	४२९५	५८	१३	७	१७	३	२	५
८	६३४५	२३	१३	१२	१०	२	५	२९
९	६९८५	४५	६	७	७	६	२	४३

वडा नम्बर	अपांगताका आधारमा जनसंख्या							
	अपांगता नभएको	शारीरिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	दृष्टिविहीन (आँखा नदेले)	बहिरा (सुन्न र बोल नसक्ने)	स्वर बोलाइसम्बन्धी अपांगता (भकभके)	मनोसामाजिक अपाङ्गता	उपलब्ध नभएको
१०	५८८१	३९	५	०	७	३	०	७७
११	६५४०	२९	८	२	८	३	०	२१
१२	६०२४	७६	८	१३	१६	२	७	१८
जम्मा	७०६५७	५०२	८१	१२३	१३५	६०	३६	३९७
प्रतिशत	९८.१५	०.७०	०.११	०.१७	०.१९	०.०८	०.०५	०.५५

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.९ आवासमाथिको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका कुल १३८३१ घरपरिवारमध्ये ९६.८३ प्रतिशत घरपरिवार आफ्नै घरमा बस्ने गरेका छन्। त्यसैगरी, भाडामा बस्ने घरपरिवार संख्या ३ प्रतिशत रहेको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १४: आवासमाथिको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण

वडा नम्बर	आवासीय स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण		जम्मा
	आफ्नै	भाडा	
१	११७७	६७	१२४४
२	११९४	३३	११४७
३	१००४	२३	१०२७
४	१७२४	६२	१७८६
५	७६३	१९	७८२
६	८१३	१०३	११६
७	८१९	७	८२६
८	१३०७	२२	१३२९
९	१३६८	१	१३६९
१०	११२८	११	११३९
११	११६०	१९	११७९
१२	१०९५	७२	१०८७
जम्मा	१३३९२	४३९	१३८३१
प्रतिशत	९६.८३	३.१७	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.१० घरमूलीको विवरण

लैंगिकताका आधारमा घरमूलीको विवरण हेर्दा कुल १३८३१ घरपरिवार मध्ये सबैभन्दा बढी पुरुष घरमूली हुने घरपरिवार संख्या १२०८० वा ८७.३४ प्रतिशत र महिला घरमूली हुने परिवार १७५१ वा १२.६६ प्रतिशत रहेका छन्। लिङ्गका आधारमा घरमूलीको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १५: घरमूलीको विवरण

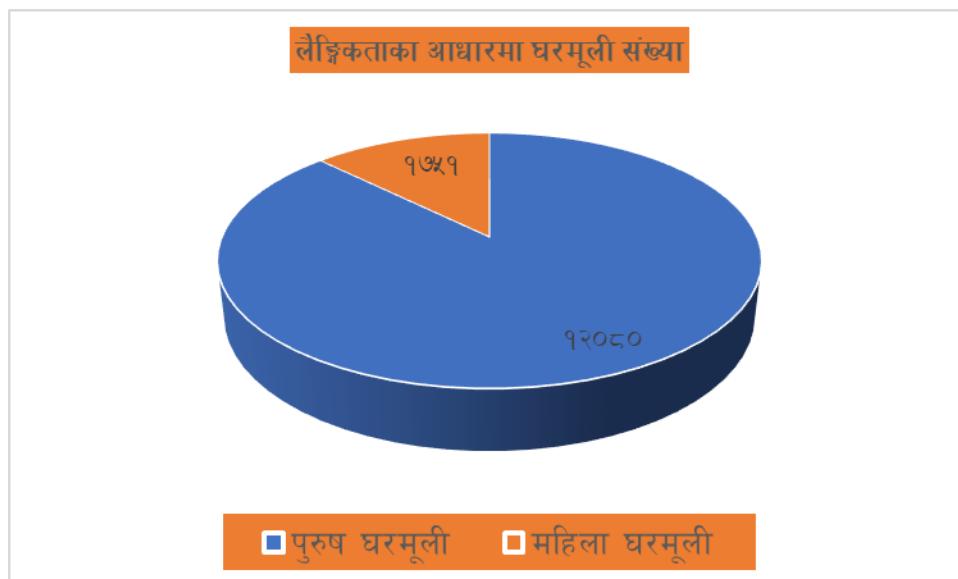
वडा नम्बर	लैंगिकताका आधारमा घरमूली संख्या		
	पुरुष घरमूली	महिला घरमूली	जम्मा
१	१०७६	१६८	१२४४
२	७३१	४९६	११४७
३	९४०	८७	१०२७
४	१५१९	२६७	१७८६
५	६७८	१०४	७८२
६	७७४	१४२	९१६

वडा नम्बर	लैङ्गिकताका आधारमा घरमूली संख्या		
	पुरुष घरमूली	महिला घरमूली	जम्मा
७	७४५	८१	८२६
८	१२१९	११०	१३२९
९	१२१८	१५१	१३६९
१०	१०९०	४९	११३९
११	११००	७९	११७९
१२	९९०	९७	१०८७
जम्मा	१२०८०	१७५१	१३८३१
प्रतिशत	८७.३४	१२.६६	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

घरमूलीको विवरणको आधारमा घरपरिवारको संख्यादेहायअनुसार रेखाचित्रमा पनि प्रस्तुत गरिएको छ ।

रेखाचित्र नं. ४ : घरमूलीको आधारमा घरपरिवार संख्या

३.११ बसोबासको अवस्थासम्बन्धी विवरण

कुल ७१,९९१ जनसंख्या मध्ये १४ प्रतिशत अर्थात् १०,७९६ जना गणना गरेकै स्थानमा बसोबास गरेको देखिन्छ । त्यसैगरी, स्वदेशमा अन्यत्र रहेको र विदेशमा बसोबास गर्ने जनसंख्याको अनुपात क्रमशः २.२९ र २.६५ रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६: बसोबासको अवस्था सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बसोबासका आधारमा जनसंख्या विवरण			
	गणना गरेको स्थानमा बसोबास गरेको	स्वदेशमा अन्यत्र बसोबास गरेको	विदेशमा बसेको	जम्मा
१	६०७१	१७६	१४१	६३८८
२	४७७६	५१९	३५५	५६५०
३	५०३०	१५२	२३६	५४९८
४	८३३५	३८२	३६०	९०७७
५	३९६१	२८०	९४	४३३५
६	४१३३	१८७	७६	४३९६
७	४२५९	८४	५७	४४००

वडा नम्बर	बसोबासका आधारमा जनसंख्या विवरण				
	गणना गरेको स्थानमा बसोबास गरेको	स्वदेशमा अन्यत्र बसोबास गरेको	विदेशमा बसेको	जम्मा	
८	६३३५	५९	४५	६४३९	
९	६५६३	२३३	३०५	७१०१	
१०	५९७१	१३	२८	६०१२	
११	६५७९	८	२४	६६११	
१२	५७०३	२७६	१८५	६१६४	
जम्मा	६७७६	२३६९	१९०६	७१९९१	
प्रतिशत	९४.०६	३.२९	२.६५	१००.००	

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.१२ वैवाहिक स्थिति

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५ अनुसार वैवाहिक स्थिति विवरण विश्लेषण गर्दा १५,३१८ जना अविवाहित ३३,८९६ एकल विवाहित र २०१८७ कम उमेर तथा १८८० जना विधवा र विधुर गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १७: वैवाहिक स्थिति

वडा नम्बर	वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण							कम उमेर	जम्मा
	अविवाहित	एकल विवाह	वहुविवाह	पुनःविवाह	विधवा/विदुर	सम्बन्ध विच्छेद	विवाहित तर अलग बसेको		
१	१२१८	३१९४	११	३	२०६	१५	२	१७३९	६३८८
२	१३७९	२६७९	४५	५७	१९६	१२	१३	१२६९	५६५०
३	१०५०	२५७८	२६	१२	१०९	३	१	१६३९	५४१८
४	२२१९	४५८०	२६	४	३३८	१४	२१	१८७५	९०७७
५	८०३	१९१०	२४	२	१३९	७	१	१४४९	४३३५
६	१२०८	२०७७	१६	५	११०	११	७	९६२	४३९६
७	६६१	१९८२	२६	२३	१३०	१२	७	१५५९	४४००
८	१३३२	३११५	३६	५	१७०	१४	१०	१७५७	६४३९
९	७२७	३०९२	१९	०	१०६	२६	५	३१२६	७१०१
१०	१४४४	२४४०	१२	१२	१५६	५	२	१९४१	६०१२
११	१६७२	३२३६	३६	२	४	१४	६	१६४१	६६११
१२	१६०५	३०१३	४३	२७	२१६	१२	१८	१२३०	६१६४
जम्मा	१५३१८	३३८९६	३२०	१५२	१८८०	१४५	९३	२०१८७	७१९९१

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.१३ व्यक्तिगत घटना विवरण (२०७४ चैत्र मसान्तासम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार)

गत वर्षको विवरण अनुसार नगरपालिका भित्र कुल २,८८८ जन्मदर्ता, ४०४ मृत्यु दर्ता र १०१५ विवाह दर्ता भएको देखिन्छ। बसाइँसराईको विवरण विश्लेषण गर्दा १६३ घरपरिवार बसाइसराई गरी अन्यत्र गएको र ११५ परिवार बसाई सरी आएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १८: व्यक्तिगत घटना विवरण

वडा नम्बर	नगरपालिकामा भएको घटना दर्ताको विवरण (गत आ.व. २०७४/७५)					
	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाइसराई	
					आएको	गएको
१	३६२	४९	१२२	०	६	१०

वडा नम्बर	नगरपालिकामा भएको घटना दर्ताको विवरण (गत आ.व. २०७४/७५)					
	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाइसराई आएको	गएको
२	२५८	२८	६१	०	५२	७
३	३५७	३५	७५	०	३	४
४	२१८	३१	८०	३	३४	४३
५	१०१	१४	४७	०	१४	११
६	१८१	२१	६८	३	८	८
७	३९७	४४	९९	२	८	९
८						
९	३४९	४९	१३९	१	२२	७
१०	२५५	५५	११६		०	६
११	२०६	४५	९१	०	३	५
१२	२०४	३३	११७	०	१३	५
जम्मा	२८८८	४०४	१०१५	९	१६३	११५

स्रोत: नगरपालिका कार्यालय, २०७४

परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था

यस परिच्छेदमा नगरपालिकाको पेशा, रोजगारी, कृषि, उद्योग व्यापार तथा व्यवसाय, सहकारी, पर्यटन, बैंक तथा वित्तीय संस्था आर्थिक गतिविधि सम्बन्धी विवरणलाई विविध शीर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण

४.१.१ मुख्य पेशासम्बन्धी विवरण

गृहणी र विद्यार्थी वाहेक दश वर्ष भन्दामाथिको जनसंख्याको पेशागत स्थिति विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी १५ प्रतिशत अथवा १०,७४४ जना कृषि तथा पशुपालन प्रमुख पेशा बनाएका छन् भने सबैभन्दा न्यून ५२६ जना व्यवसायिक कार्य गर्ने गरेका छन् । यसैगरी १३.६१ प्रतिशत वा ९,८०० को पेशा ज्याला मजदुरी रहेको छ भने ३,३१९ जना वेरोजगार रहेका छन् । प्रमुख पेशा अनुसार वडागत जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

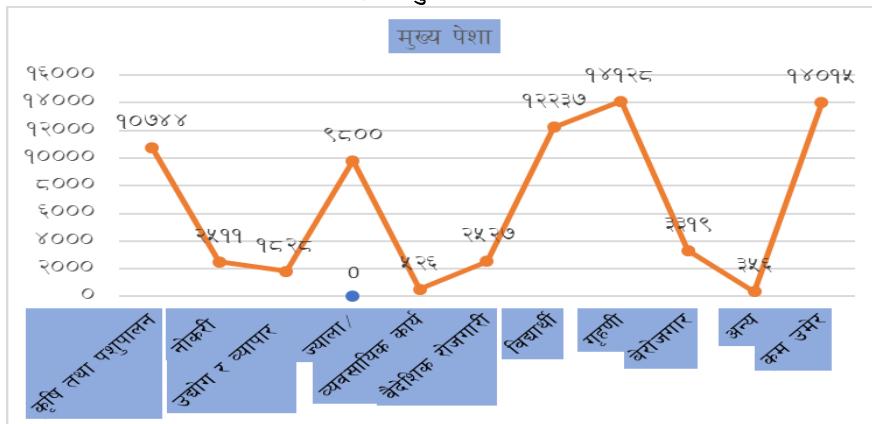
तालिका ११: मुख्य पेशासम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	कृषि तथा पशुपालन	नोकरी	उद्योग र व्यापार	ज्याला / मजदुरी	व्यवसायिक कार्य	वैदेशिक रोजगारी	विद्यार्थी	गृहणी	बेरोजगार	अन्य	कम उमेर
१	११०९	२८२	१४३	८०३	७५	३२२	१०३४	१२६१	२११	१	११४७
२	१३४२	८२	११३	८९०	८	३२४	१०५६	४९८	२०३	७३	१०६१
३	८६६	९८	१२१	५२४	१५	२४५	१०७	११२८	३४१	३	११७०
४	१००३	५४२	१४६	९६०	६०	५५४	१८११	१८११	५३०	१३१	१४४९
५	५०९	३८४	१८१	४८७	३५	१४५	८९२	९६०	१२९	१२	६०१
६	१७८	४२८	४२७	३५५	८२	११९	८०५	१०४५	२४०	१२	७०५
७	३१९	१३४	१४२	५२८	३१	६४	७५०	९६०	४१४	८२	९७६
८	१४८	२२०	३६७	८६६	१०४	१६७	१०२१	११६८	२४८	१३	१३१७
९	६५६	४५	४६	१५७३	५	१७९	९२५	१८७६	७५	१८	१७०३
१०	९६९	३६	२६	१०८७	९	११३	९५८	११२४	३६४	३	१३२३
११	१०७७	७४	२६	१०१८	११	११३	१२९२	१४८७	१६२	०	१४३१
१२	१७६८	१८६	९०	७०९	९१	१८२	८६६	७३०	४०२	८	११३२
जम्मा	१०७४४	२५११	१८२८	९८००	५२६	२५२७	१२२३७	१४१२८	३३१९	३५६	१४०१५
प्रतिशत	१४.९२	३.४९	२.५४	१३.६१	०.७३	३.५१	१७.००	१९.६२	४.६१	०.४९	१९.४७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

कृषि तथा पशुपालन नै पेशा रहेको यस नगरपालिकाको प्रमुख पेशासम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार रेखाचित्रमा देखाइएको छ ।

रेखाचित्र नं. ५ : प्रमुख पेशा सम्बन्धी विवरण

४.१.२ प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण

नगरपालिका क्षेत्रभित्र उपलब्ध हुन सक्ने कृषि, इन्जिनियरिङ, मेडिसिन, वकिल, पत्रकारजस्ता प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधन कुल १०२ जना रहेको देखिन्छ। जसमध्ये सबैभन्दा उच्च संख्या वडा नं. १ र २ कमशः ३० जना २७ जना रहेका छन्। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २०: प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण

वडा नम्बर	विषय क्षेत्र अनुसार प्राविधिक मानव संशाधन														जम्मा	
	कृषि र पशु		इंजिनियरिङ		वन		मेडिसिन		खाद्य प्रशोधन		वकिल		पत्रकार			
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु		
१	२	२	०	१०	०	०	१	१३	०	०	०	०	०	०	३०	
२	१०	४	०	८	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	२७	
३	३	०	०	०	०	०	२	५	०	०	०	०	०	०	१०	
४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
६																
७																
८																
९	१	१						१							३	
१०								३							३	
११	१	७					४	५							१७	
१२	३	८										१			१२	
जम्मा	२०	२२		१८	०	०	८	२९	०	०	०	१	०	५	१०२	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.१.३ सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण

नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुल ८९१ घरपरिवार सुकुम्बासी रहेका छन्। जस मध्ये सबैभन्दा बढी वडा नं. ८ मा २४५ जना रहेको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २१: सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	कूल घरपरिवार संख्या	सुकुम्बासी परिवार	प्रतिशत	सुकुम्बासी बसोबास रहेको प्रमुख स्थान
१	१२४४	२३	१.८५	
२	११४७	८१	७.०६	संगम वस्ती
३	१०२७	११	१.०७	
४	१७८६	५३	२.९७	दुर्गाभवानी
५	७८२	१०७	१३.६८	
६	९१६	९	०.९८	
७	८२६	३९	४.७२	
८	१३२९	२४५	१८.४३	
९	१३६९	१७	१.२४	टेपरी
१०	११३९	१९	१.६७	
११	११७९	४५	३.८२	
१२	१०८७	२४२	२२.२६	टेशनपुर
जम्मा	१३८३१	८९१	६.४४	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

४.१.४ उद्योग तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

नेपाल सरकार केन्द्रिय तथ्याङ्क विभागद्वारा संघीय संरचना स्थापना भएपश्चात ७ वटै प्रदेश, ७७ जिल्ला र ७५३ स्थानीय तहमा गरिएको राष्ट्रिय आर्थिक सर्वेक्षण प्रारम्भिक प्रतिवेदन अनुसार वर्दिया जिल्लामा कूल १४,९९६ वटा उद्योग व्यवसाय रहेको र सो मध्ये २,६७२ (१८%) गुलरियामा रहेको देखाएको छ। उक्त संख्यामा रहेका उद्योग व्यवसायबाट ७,८५३ जनाले प्रत्यक्ष रोजगारी प्राप्त गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहायअनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २२: उद्योग तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

उद्योग व्यवसाय र रोजगारी विवरण	इकाई	जिल्ला	नगरपालिका	प्रतिशत
उद्योग व्यवसाय	संख्या	१४९९६	२६७२	१८
संलग्न पुरुष	संख्या	४०८८९	७८३५	५३
संलग्न महिला	संख्या	२४५६६	५६०९	३८
जम्मा	संख्या	१६३२३	२२३४	१५

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

नगरपालिकामा हाल मझौला, साना, घरेलु तथा लघु उद्योगहरू गरी कुल २८ उद्योग संचालनमा रहेको देखिन्छ। जससमध्ये वडा नं. ८ मा ५ वटा र वडा नं. ९ मा ४ वटा अन्य वडाहरूमा ३ वटा उद्योगहरू संचालनमा रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी उद्योगको किसिम अनुसार विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ,

तालिका २३: उद्योग सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	उद्योगको नाम तथा ठेगाना	उद्योगको स्वामित्व	उद्योगको प्रकार	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवाबाट प्राप्त बार्षिक आमदानी (रु हजारमा)
				महिला	पुरुष	जम्मा		
१	संगम कंकीट उद्योग	निजि	मझौला	०	२५	२५	ट्यूमपाइप	१००००
	यादव इट्टा उद्योग	निजी	मझौला	२०	२	२०	इट्टा	२०००
	चामल उद्योग	निजी	मझौला	०	२	२	चामल	१०००
२	गणेश इट्टा उद्योग	निजी	मझौला	६०	१००	१६०	इट्टा	२००००
३	शान्ति खाद्य उद्योग	निजी	मझौला	०	१०	१०	चामल	१००००
	श्री विनायक भेली उद्योग	निजी	साना	२	१०	८	भेली	२००
४	गजेन्द्र फनिचर उद्योग	निजी	साना	०	५	५	फनिचर	२००
	श्री सिगदेल बायोस्यानड फिल्टर एण्ड कंकीट उद्योग	निजी	साना	६	५	११	बायो स्यानड फिल्टर	३००
	शान्ति खाद्य उद्योग	निजि	मझौला	२०	३५	३०	केरा पकाउने	५००
५	कोटही इट्टा उद्योग	निजि	मझौला	१५	२०	४०	इट्टा	२०००
	संकर इट्टा उद्योग	निजि	साना	२५	५	३०	इट्टा	१२००
	निसा उद्योग	निजि	साना	७	५	१२	ग्रिल सामग्री	२००
६	हिना कपडा उद्योग	निजि	घरेलु	५	२०	२०	तयारी कपडा	३००
	बरुण सःमिल	निजि	साना	०	१०	१०	चिरान फर्निचर	१५००
७	यादव भेली उद्योग	निजि	घरेलु	०	१०	१०	भेली	२५००
	हिमाली इट्टा उद्योग	निजि	मझौला	२०	३०	४०	इट्टा	२०००
८	बर्मा इट्टा उद्योग	निजि	मझौला	१५	२५	४५	इट्टा	२५००
	केसी बेकरी उद्योग	निजी	घरेलु	०	५	५	पाउरोटी र जिरा विस्कुट	३००
	हिमाली इट्टा उद्योग	निजि	मझौला	२०	३०	४०	इट्टा	२०००
९	बर्मा इट्टा उद्योग	निजि	मझौला	१५	१०	२५	इट्टा	२५००
	अकाश सःमिल उद्योग	निजी	साना	०	१५	१०	फर्निचर	२००००
	ज्योति ब्रीकेट उद्योग	निजी	साना	६०	१००	१६०	ब्रिकेट उत्पादन	५०००

वडा नम्बर	उद्योगको नाम तथा ठेगाना	उद्योगको स्वामित्व	उद्योगको प्रकार	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवाबाट प्राप्त बार्षिक आमदानी (रु हजारमा)
				महिला	पुरुष	जम्मा		
१०	राधिका शील उद्योग	निजी	साना	०	५	५	श्रील समाग्रीहरु	३००
	शिव सःमिल र फर्निचर उद्योग	निजी	घरेलु	०	८	८	फर्निचर सामाग्री	२५०
११	इट्टा उद्योग	निजी	साना	१०	१५	२५	इट्टा	१५००
	इट्टा उद्योग	निजी	साना	८	१०	१८	इट्टा	१२००
१२	आइ एस आर इट्टा उद्योग	निजी	मझौला	२५	४०	६५	इट्टा	४०००
	इदाव इट्टा उद्योग	निजी	मझौला	१५	४०	५५	इट्टा	४५०००
जम्मा				३४८	५९७	८४८		

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

४.२ कृषि तथा पशु विकास

४.२.१ कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण

नगर क्षेत्रमा कुल ८,३१९ विगाहा जग्गा कृषि कार्यका लागि उपयोग गरिएको देखिन्छ। जसमध्ये आफ्नो परिवारको नाममा रहेको जग्गा उपयोग गर्ने घरपरिवार र अरुको नाममा रहेको जग्गा उपयोग गर्ने घरपरिवार संख्या क्रमशः ७,१८६ र १,५३२ रहेको छ। अन्य स्वामित्वको जग्गा प्रयोग गर्ने परिवार १२३५ रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २४: कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	आफ्नो परिवारको नामको जग्गा उपभोग गर्ने	अरुको नाममा रहेको जग्गा उपयोग गर्ने	अन्य स्वामित्वको जग्गा उपयोग गर्ने		कृषि कार्य नगर्ने परिवार	कृषि कार्यका लागि उपयोग भएको कुल जमिन क्षेत्रफल (विगाहा)	
			परिवार	क्षेत्रफल (कड्डा)			
१	१०२८	१५१०९	२१३	४११७	२३	४३५	१८०
२	३६४	५४९०	१३४	१७१४	७०१	३७५०	८१
३	७१०	१५०२८	१९६	३०६०	११	२३५	२६७
४	१०२७	१४६७८	१३३	२१५६	५३	६३३	८२१
५	२४६	३३२६	१०७	२८७०	१५६	१३१५	४६३
६	९६	१४२९	७	५	२	५	८१४
७	३३६	८५८९	३९	६५२	१	६०	४८३
८	७३३	१२६१४	२४५	४३९९	५	१११	५३३
९	५५१	७१२८	१७	०	४	३६	८२६
१०	६५२	१४२६६	१५४	२४९७	१९	१४७	४२८
११	७५२	१५१४८	४५	५००	०	०	८२४
१२	६९१	१६४१८	२४२	४४०४	२६०	३१६७	१९४
जम्मा	७१८६	१३००२३	१५३२	२६४५४	१२३५	९८९४	५४१४
प्रतिशत	४६.८		१०.०		८.०		३५.२

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.२.२ अन्त तथा दलहन बाली उत्पादन र बिक्री सम्बन्धी विवरण

बालीजन्य उपजहरूमध्ये अन्तबाली, दलहन र तेलहन बाली क्रमशः १०,७०९, १,१९४ र १९६ विगाहा जग्गामा उत्पादन गर्ने गरेको देखिन्छ। उपरोक्त जमिनहरूबाट अन्तबाली ३५,४७२ मे.टन, दलहन बाली १,८६४ मे.टन र तेलहन बाली १,२२७ मे.टन उत्पादन हुने गरेको छ। उक्त उपजहरूको विक्री परिमाण क्रमशः १६,८६२, ५६४ र ३८३ मे.टन रहेको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २५: अन्त तथा दलहन बाली उत्पादन र बिक्री सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	अन्तबाली			दलहन बाली			तेलहन बाली		
	क्षेत्रफल (विगाहा)	उत्पादन (मे.टन)	बिक्री (मे.टन)	क्षेत्रफल (विगाहा)	उत्पादन (मे.टन)	बिक्री (मे.टन)	क्षेत्रफल (विगाहा)	उत्पादन (मे.टन)	बिक्री (मे.टन)
१	९६२	१७५८	५७५	२३१	७०६	८१	२२६	७५५	९३
२	७२९	१०१४	१७४	११९	४२७	९०	१३७	४६०	५०
३	१०७६	३९३२	६५४१	१०३	५५८	२५९	९७	७३५	१००
४	१०२१	६२६५	१०४२	१७७	५०४४	१०४०	१९८	२७३३	३४३
५	४४६	२८१२	१३०८	५१	३६०८	५४४	६२	४९२	२९०
६	४७	५८२५	१२७३	१८	३४८९	२८६०	१६	३८४५	२७१०
७	४९४	१३७७	३७०	२९	३२९	१४६	२०	१९०	५५
८	१२८४	२९९०	१४५३	४४	४२२	११०	५०	६४४	१०३
९	३१५	७६९	१४९	३३	३४८	२६	३१	४२३	८९
१०	१३६४	२६१४	१४२४	१९	१९५	८७	१९	३४२	२०
११	१४१८	३१७६	१३५८	९०	२६५६	२०४	५१	१३७०	४८
१२	१५५१	२९४२	११९५	२८१	८९७	११७	९०	२८५	१३
जम्मा	१०७०९	३५४७२	१६८६२	११९४	१८६४	५६४	९९६	१२२७	३८३

स्रोत: भरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.२.३ फलफूल, तरकारी, नगदेवाली र मह उत्पादनसम्बन्धी विवरण

नगरपालिका क्षेत्रमा उत्पादित फलफूल, तरकारी र नगदेवाली उत्पादनको अवस्था हेर्दा क्रमशः ७३, २४ र ५२ जमिनमा क्रमशः ६५७, १५९ र ३९३ मे.टन. उत्पादन हुने गरेको छ। उक्त उपजहरूको विक्री परिमाण क्रमशः ३४१, १३७ र १८८ मे.टन रहेको छ। मौरीपालनको अवस्था हेर्दा १४४ घारबाट ७४ किलोग्राम मह उत्पादन हुने गरेको पाइन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २६: फलफूल, तरकारी, नगदेवाली र मह उत्पादन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	तरकारी			फलफूल			नगदे बाली			मह उत्पादन	
	क्षेत्रफल (विगाहा)	उत्पादन (मे.टन)	बिक्री (मे.टन)	क्षेत्रफल (विगाहा)	उत्पादन (मे.टन)	बिक्री (मे.टन)	क्षेत्रफल (विगाहा)	उत्पादन (मे.टन)	बिक्री (मे.टन)	घार संख्या	उत्पादन (केजी)
१	३	४९	११	१	५	३	५	११	१०	३६	४१
२	९	५८	१८	४	२०	८	५	६७	५८	७	३
३	१	५६	२०	६	१२	१२	१०	१९	११	०	०
४	२३	७०	३५	९	३०	२८	५	१३	४	१४	१५
५	१७	१८५	१३९	१	८	८	२	११४	२४	२	५
६	१	०	०	०	०	०	२	३६	१४	०	०
७	१	४	८	८	१	६२	६२	१८	५६	४२	०
८	४	५०	३१	१	८	५	२	१०	८	०	०
९	१	७२	४५	०	०	०	१	१	१	०	०
१०	४	३१	२६	१	१३	१३	१	६	१०	०	०
११	१	४५	२	०	०	०	०	५२	०	५	१०
१२	९	३८	६	०	०	०	१	९	३	०	०
जम्मा	७३	६५७	३४१	२४	१५९	१३७	५२	३९३	१८४	१४४	७४

स्रोत: भरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.२.४ माछा, मह र रेशम उत्पादनसम्बन्धी विवरण

नगरपालिका क्षेत्रमा २८ वटा माछा पोखरी र १४४ वटा मौरी घार रहेका छन् भने रेशम खेती नभएको देखिन्छ । यसैगारी ६६ विगाहा क्षेत्रफलमा माछापालन गरी ६३८ मे.टन माछा उत्पादन भएको देखिन्छ । महको बार्षिक उत्पादन ७४ केजि रहेको छ । यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २७: माछा, मह र रेशम उत्पादनसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	माछा			मह		रेशम	
	पोखरी संख्या	क्षेत्रफल (विगाहा)	उत्पादन (मे.ट.)	घार संख्या	उत्पादन (के.जि.)	कोया संख्या	उत्पादन (के.जि.)
१	६	३	१५२	३६	४१	०	०
२	५	२	३३	७	३	०	०
३	३	९	२८६	०	०	०	०
४	५	३०	१००	९४	१५	०	०
५	२	८	६	२	५	०	०
६	०	०	०	०	०	०	०
७	३	३	५	०	०	०	०
८	०	०	०	०	०	०	०
९	१	५	६	०	०	०	०
१०	०	०	०	०	०	०	०
११	०	०	०	५	१०	०	०
१२	३	६	५०	०	०	०	०
जम्मा	२८	६६	६३८	१४४	७४	०	०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.२.५ पशुपालन तथा दूधजन्य उत्पादनको अवस्था

पशुपन्थीपालन तथा दूधजन्य उत्पादनको अवस्था हेर्दा कुल १३,८३१ घरपरिवारमध्ये ७,२९६ घरपरिवार अर्थात ५२ प्रतिशतले पशुपालन गरेको देखिन्छ । गाई र भैसीबाट कुल २०७२३ लिटर दूध तथा घिउ उत्पादन गर्ने गरेको पाइन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २८: पशुपालन तथा दूधजन्य उत्पादनको अवस्था

वडा नम्बर	पशुपन्थी पालन गर्ने परिवार संख्या		गाई/गोरु		भैसी/राँगा		गाईभैसी जम्मा	
	पालन गर्ने	पालन नगर्ने	संख्या	दूध/छ्यू उत्पादन (लिटर)	संख्या	दूध/छ्यू उत्पादन (लिटर)	पशु संख्या	दूध/छ्यू उत्पादन (लिटर)
१	९२१	३२३	३२२३	९६७०	२७६३	११०५२	५९८६	२०७२३
२	७८४	३६३	२७४४	८२३२	२३५२	९४०८	५०९६	१७६४०
३	७३८	२८९	२५८३	७७४९	२२१४	८८५६	४७९७	१६६०५
४	१११५	६७१	३९०२	११७०८	३३४५	१३३८०	७२४७	२५०८८
५	४०८	३७४	१४८८	४२८४	१२२४	४८९६	२६५२	९९८०
६	६८	८४८	२३८	७१४	२०४	८१६	४४२	१५३०
७	४१४	४१२	१४४९	४३४७	१२४२	४९६८	२६९१	९३१५
८	६२८	७०१	२१९८	६५९४	१८८४	७५३६	४०८२	१४१३०
९	३८१	९८८	१३३३	४०००	११४३	४५७२	२४७६	८५७२.५
१०	४६०	६७९	१६१०	४८३०	१३८०	५५२०	२९९०	१०३५०
११	५४०	६३९	१८९०	५६७०	१६२०	६४८०	३५१०	१२१५०
१२	७५९	३२८	२६५६	७९६९	२२७७	९९०८	४९३३	१७०७८

वडा नम्बर	पशुपंक्षी पालन गर्ने परिवार संख्या		गाई/गोरु		भैसी/राँगा		गाईभैसी जम्मा	
	पालन गर्ने	पालन नगर्ने	संख्या	दूध/घ्यू उत्पादन (लिटर)	संख्या	दूध/घ्यू उत्पादन (लिटर)	पशु संख्या	दूध/घ्यू उत्पादन (लिटर)
जम्मा	७२१६	६६१५	२५२५४	७५७६७	२१६४८	८६५९२	४६९०२	१६२३६०
प्रतिशत	५२.१७	४७.८३						

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.२.६ मासुजन्य तथा अन्य पशुपालन तथा उत्पादनको अवस्था

नगरपालिका क्षेत्रमा मासुजन्य पशुपन्धीपालनमा १५५,४२० खसीबोका तथा बाखा र १५४० सुँगुर/बगुर ५०३७७ कुखुरा/हाँस रहेका छन्। खसीबोकाबाट पन्धीबाट १६९ मे.टन मासु उत्पादन हुने गरेको छ। यस सम्बन्धी पशुपन्धी तथा सो जन्य उत्पादनको किसिम अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २९: मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनको अवस्था

वडा नम्बर	बाखा/खसीबोका		सुँगुर तथा बगुर		कुखुरा/हास संख्या	
	संख्या	मासु उत्पादन (केजि)	संख्या	मासु उत्पादन (केजि)	संख्या	मासु उत्पादन (के.जि.)
१	२२३७	२२३७०	१२४		२५७९	१५४२९
२	२११९	२११९०	७०		२४७३	१०३८७
३	११५३	११५३०			०	२७३१
४	२५२९	२५२९०	९९		७४६	६५०५
५	१०५२	१०५२०	७२२		११०९०	३५९९
६	११७७	११७७०	१३		१०	६९५
७	१०८९	१०८९०	०		०	३०७
८	१४४४	१४४४०	११		३००	८६८
९	११७८	११७८०	२२		१६०	१४४०
१०	१०८०	१०८००	३३		१४६६०५	१८६
११	१२६७	१२६७०	११०		५५२	२९५
१२	२२१७	२२१७०	३३१		४२०	७६०
जम्मा	१८५४२	१८५४२०	१५४०		१६५०९५	५०३८७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.२.७ पशुपन्धीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवारसम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा पशुपन्धीजन्य उत्पादन बिक्रीका आधारमा घरपरिवारको स्थिति हेर्दा कुल घरपरिवारमध्ये ६०५ घरपरिवारले पशुपन्धीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने गरेका छन् भने १३,२२६ घरपरिवारले बिक्री गर्ने गरेका छैनन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ३०: पशुपन्धीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पशुपन्धीजन्य उत्पादन बिक्रीका आधारमा घरपरिवार संख्या				
	पशुपन्धीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने	बिक्री नगर्ने	जम्मा	बिक्रीबाट प्राप्त बार्षिक आमदानी (रु. हजारमा)	
१		२४	१२२०	१२४४	१२३७९
२		१०७	१०४०	११४७	६३९९६
३		५	१०२२	१०२७	३९३४
४		६६	१७२०	१७८६	४९७२४
५		१७१	६११	७८२	१३७७४
६		२	९१४	९१६	१४०
७		२	८२४	८२६	१६४
८		६२	१२६७	१३२९	१७८०

वडा नम्बर	पशुपंक्षीजन्य उत्पादन विक्रीका आधारमा घरपरिवार संख्या				जम्मा विक्रीबाट प्राप्त बार्षिक आमदानी (रु. हजारमा)
	पशुपंक्षीजन्य उत्पादन विक्री गर्ने	विक्री नगर्ने	जम्मा		
१	१३	१३५६	१३६९		१६४९
१०	२३	१११६	११३९		२५१८६
११	१०	११६९	११७९		१८३
१२	१२०	९६७	१०८७		१२०२३
जम्मा	६०५	१३२२६	१३८३१		१७६९३२

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.२.८ खाद्यान्त प्रयोग्यताको अवस्था

नगरपालिकाभित्र रहेका कुल १३,८३१ घरपरिवारमध्ये ७,७८६ (५६%) घरपरिवारलाई १ महिनादेखि १ वर्षसम्म उत्पादन तथा कमाईबाट खान पुगदछ ३ महिना मात्र खान पुग्ने परिवार १२ प्रतिशत रहेको छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

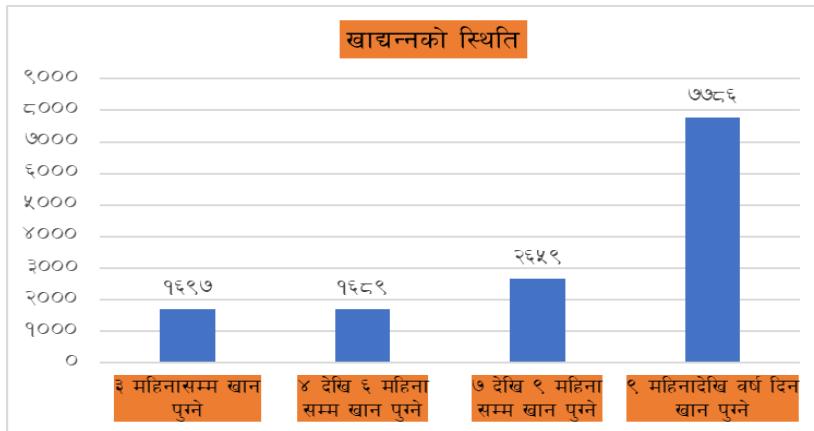
तालिका ३१: खाद्यान्त प्रयोग्यताको अवस्था

वडा नम्बर	३ महिनासम्म खान पुग्ने	४ देखि ६ महिना सम्म खान पुग्ने	७ देखि ९ महिना सम्म खान पुग्ने	९ महिनादेखि वर्ष दिन खान पुग्ने	जम्मा
१	२३	२३२	२५२	७३७	१२४४
२	१११	१७१	३५९	५०६	११४७
३	१५	१०५	८७	८२०	१०२७
४	२५५	४४५	४८१	६०५	१७८६
५	४	१६	८८	६७४	७८२
६	३०७	६१	९६	४५२	९१६
७	३५	१२०	२७४	३९७	८२६
८	०	२७	४८७	८१५	१३२९
९	६५८	३४८	८५	२७८	१३६९
१०	१	१५	१४७	९७६	११३९
११	५३	४०	२०४	८८२	११७९
१२	२३५	१०९	९९	६४४	१०८७
जम्मा	१६९७	१६८९	२६५९	७७८६	१३८३१
प्रतिशत	१२.२७	१२.२१	१९.२२	५६.२९	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

खाद्य सुरक्षा अन्तर्गत खाद्यान्त उपलब्धताको स्थितिलाई देहायअनुसार रेखाचित्रमा देखाइएको छ।

रेखाचित्र नं. ६ : खाद्यान्त उपलब्धताको स्थिति

४.२.९ कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन

कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधनको अवस्था हेर्दा नगरपालिका क्षेत्रमा व्यवसायिक वा अगुवा कृषकको संख्या १२ रहेको छ, भने जेटीए १२ र पशुकार्यकर्ता पनि १२ जना र एक जना व्यावसायिक नर्सरी संचालन रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरणलाई वडागत रूपमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३२: कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन

वडा नम्बर	व्यवसायिक/अगुवा कृषक	सक्रिय ग्रामीण कृषी कार्यकर्ता (जेटीए)	सक्रिय ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यवसायिक नर्सरी संचालक
१	२	२	५	०
२	०	२	१	०
३	३	२	१	०
४	२	१	०	१
५	१	०	१	०
६	०	०	२	०
७	१	०	०	०
८	०	०	०	०
९	०	०	०	०
१०	२	१	०	०
११	१	३	२	०
१२	०	१	०	०
जम्मा	१२	१२	१२	१

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

४.२.१० कृषि उपजमा लाग्ने रोग किरा

यस क्षेत्रमा तरकारी, फलफूल, खाद्यान्न, दलहन तथा नगदे बालीमा तराई क्षेत्रमा देखापर्ने रोग तथा कीराले नकारात्मक रूपले प्रभावित गर्ने गरेको देखिन्छ। यस्ता रोग तथा कीराको विवरण बाली अनुसार देहायबमोजिम रहेको छ।

तालिका ३३: कृषि उपजमा लाग्ने रोग तथा कीरा

तरकारी बालीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम	फलफूल खेतीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम	खाद्यान्न बालीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम	दलहन बालीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम	नगदे बालीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम
खपटे किरा	गवारो	पतेरो	पतेरो	झुसिल कीरा
लाही	फुलमा औंस पार्ने कीरा	गवारो	झुसिल कीरा	लाही
गवारो	फ्रुट फलाई	फटके	फौजी किरा	खपटे
फट्याइग्रा		फौजी किरा	फट्याइग्रा	
पतेरो		फट्याइग्रा		

स्रोत: कृषि सेवा केन्द्र तथा समूह छलफल, २०७५

४.२.११ पशुपन्धीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

यस क्षेत्रमा पशुपन्धीमा मौसम अनुसार लाग्ने रोगव्याधीले प्रभावित गर्ने गरेको देखिन्छ। यहाँ देखा पर्ने रोगको विवरणलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३४: पशुपन्धीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

पशुपन्धी	रोगको नाम
पशु	भ्यागुते, चरचरे, खोरेत, एन्थेक्स, पी.पी.आर, एन यूरिया, डमटाइटिस, डायरिया, पाइरेक्सिस्या, एनोरेक्सिस, एल एफ, राउन्डओम, टेपओम, महोस्ट, टिक्स, लाइस, सर्भिसाइटिस, भेट्राइटिस, पायोमेट्रा, स्वइन फिबर, खोरेत, रेविज, नाम्ले, माटे, जुका, छेरौटे, साउने ज्वरो, जुम्मा, उपियाँ, किर्ना, लुतो, थुनेलो

पशुपन्थी	रोगको नाम
पंक्षी	करीडिपेसिस, कोराइजा गम्वारो, सि आर डी, सल्मोनेलासिस, रानिखेत, फबल पक्स, हवाइडाइरिया, मेरेक्स, जुका, गम्वारो, रानी खेत

स्रोत: पशुसेवा केन्द्र तथा समूह छलफल, २०७५

४.२.१२ आधुनिक कृषि तथा पशुपालन (फर्म) सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकामा आधुनिक कृषि तथा पशुपालन व्यवसायका रूपमा साना खालका ५१ वटा फर्महरू सञ्चालनमा रहेका छन्। फर्मको ठेगाना र उत्पादन सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३५: आधुनिक कृषि तथा पशुपालनसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पशुपालन फर्मको नाम	फर्म रहेको ठाउँ	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाइटरको नाम	रोजगार संख्या	
			उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण		महिला	पुरुष
१	बस्नेत पशुपालन फर्म		गाइबैसी र पाडापाडी	संख्या	२०		०	१
	राज लक्ष्मी एकिकृत फर्म		घासको वित्त	के.जि	२०००	पवन यादव	०	०
	बुलबुल दुध डेरी					रमा यादव	०	०
	रायमाझी भैसीपालन फर्म		दुध	के.जि	४०००	गंगा रायमाझी	०	१
	राम सुमिरन भैसीपालन फार्म		दुध	के.जि	२०००	रामसुमिरन यादव	०	१
	पुनम बंगुरपालन फार्म		पठापाठी	स.ख्या	२००	काली प्र. चौधरी	०	०
	ब्रोइलर फर्म		ब्रोइलर	मासु	२००००	धनु दुङ्गाना	०	०
	ब्रोइलर लेयर्स पालन फर्म		कुखुरा र अण्डा	संख्या	४०००	ज्ञान ब. घर्ती		
२	लक्ष्मी पोल्ट्री फर्म		ब्रोइलर	ब्रोइलर	३००००	लक्ष्मी कार्की		
	बबई एकिकृत कृषि फर्म		पशुपक्षि	ब्रोइलर	३०००	प्रेम पुन मगर		
	भट्टराई पशुपक्षि तथा माछा फार्म		कुखुरा र माछा	केजि.	२	चिरन्जीवि भट्टराई		
	अधिकारी पोल्ट्री फर्म		अण्डा	गोटा	१००००	रत्नकुमारी अधिकारी		
३	बाखा पालन उत्पादन तथा खरिद विक्री गर्ने		खसीपाठी अन्य	संख्या	४०	हिरा ब. थापामगर	०	०
	शिव मन्दिर कृषक भैसी फर्म		दुध	लिटर	५००	मयाराम गोडिया		
	रैदास पोल्ट्री फर्म		ब्रोइलर	ब्रोइलर	४०००	सरस्वती रैदास		
	विपिन गाइबैसीपालन फर्म		दुध	लिटर	४०००	विपिन कु यादव		
	दिलिप बाखा फर्म		बाखा	वटा	२००	आशा कुमारी थारु		
	समिरा पोल्ट्री फर्म		ब्रोइलर	वटा	२०००	माया ज्ञावाली		
४	थापा पोल्ट्री फर्म		ब्रोइलर	वटा	५०००	बन्दना सुवेदी		१
	यस पोल्ट्री फर्म		ब्रोइलर	वटा	१०००	केशव राज ज्ञावाली		
	कुमार बंगुर फर्म		बंगुर पाठा	वटा	२००	शिव हमार चौधरी		
	संगीता पोल्ट्री फर्म		ब्रोइलर	वटा	२०००	सुवोध मल्ल		
	ठक्करी पोल्ट्री फर्म एंड मासु उत्पादन सेन्टर		ब्रोइलर	वटा	१५००	प्रदिप बहादुर ठक्करी		२
	एकीकृत कोटहि कृषि तथा पशुपक्षि फर्म					खगेश्वर गौतम		
	वारली ब्रोइलर फर्म		ब्रोइलर	वटा	१०००	सलिम अ. दर्जा		
	रावल पशु तथा पन्थी					नयन सिंह रावल		
	यस ए कृषि फर्म		केरा	के.जि.	३००००	कुन्न ताम्राकार		
	मनकामना भैसी पालन		दुध	लिटर		रमेश के.सी.		
	हाम्रो पोल्ट्री फार्म		ब्रोइलर	ब्रोइलर	१०००	सलमाया गुरुङ		
	संजिव पोल्ट्री फार्म		ब्रोइलर	ब्रोइलर	१५००	सुनिता थारु		

वडा नम्बर	पशुपालन फर्मको नाम	फर्म रहेको ठाउँ	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाइटरको नाम	रोजगार संख्या
			उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण		
५	हिमालय पोल्ट्री फार्म		ब्रोइलर	ब्रोइलर	७००	लाल ब. दमाई	
	योगी व्यावसायिक गाई फार्म		दुध	दुध	२०००	रविन्द्र नाथ योगी	
	सिसिर बाखा फार्म		खसी बोका	संख्या	२५	उमिला शर्मापौडेल	
	सिरदेल फलफुल तथा नर्सरी फर्म		बोट विरुवा	संख्या	५०००	नारायण प्र. सिरदेल	
	नयासिरा बहुउद्देशीय कृषि फर्म		केरा	केरा		गोहेन्द्र प्र. ढकाल	
६	वसमति पोल्ट्री फर्म		ब्रोइलर	ब्रोइलर	१५००	विसमति थारु	
	संगीता बंगुर पालन		बंगुर	वटा	४०	राम प्रसाद थारु	
	सन्दिप बंगुर पालन फर्म		बंगुर	पटा	३५	परशुराम थारु	
	कोटही कृषि पशुपालन फर्म						
	प्रमिसा पोल्ट्री फर्म		ब्रोइलर	ब्रोइलर	१०००	होम बहादुर विष्ट	
७	जयश्री कोटही भैसीपालन फर्म		दुध	दुध	२००	श्रवण कु. यादव	
	पशु चौपाया खरिद विक्रि		खसी, बाखा	के.जि.	२५००	अब्दुल अजिज कुरेसी	
	राधाकृष्ण दुध डेरी		दुध	लिटर	३५००	भारत प्र.उपाध्यय	
९	वरसी कुखुरा फार्म	गुलरिया	ब्रोइलर	गोटा	१०००	अनिस आलम जोलाह	
११	खाँन गाइभैसी पालन फर्म	गुलरिया	दुध	लिटर	३०००	रिहान खाँ	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

४.२.१३ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन

यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र १० वटा सार्वजनिक पोखरी रहेको र उक्त पोखरीमा माछापालन गरी विक्री गर्ने गरिएको छ। उक्त पोखरीहरूको कूल क्षेत्रफल ३१ विगाहा र कट्टा रहेको छ। यसबाट वार्षिक १०४०० केजि माछा उत्पादन हुने गरेको यसबाट नगरपालिकालाई वार्षिक ९७,५०० आय प्राप्त हुने गरेको छ। यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३६: सार्वजनिक पोखरीको विवरण

वडा नम्बर	पोखरी क्षेत्रफल		वार्षिक माछा उत्पादन (के.जी.)	स्वामित्व (कोसँग)	वार्षिक आमदानी (रु.)	नगरपालिका वार्षिक शुल्क आमदानी (रु.)
	इकाई	क्षेत्रफल				
१	विगाहा	२	२०००	निजी	५०००००	०
२	विगाहा	१०	२५००	सामुदायिक	२५००००	५०००
३	कट्टा	४	१०००	निजी	१५००००	०
४	विगाहा	८	२०००	सार्वजनिक	४००००००	९००००
५	कट्टा	१०	१०००	सार्वजनिक	३०००००	
७	विगाहा	१०	८००	सार्वजनिक	५०००००	२५००
९	कट्टा	१०५	२०००	सार्वजनिक	६०००००	
१०	विगाहा	२	१०००	सार्वजनिक	३०००००	
११	विगाहा	१.५	०	सार्वजनिक	०	
१२	कट्टा	७	०	सार्वजनिक	०	
जम्मा	विगाहा	३१.८	१०४००		६६०००००	९७,५००

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.२.१४ सिंचाई सुविधाको उपलब्धता

यस नगरपालिका क्षेत्रमा १ वटा कुलो र २ वटा शाखा नहरबाट सिंचाई सेवा उपलब्ध भैरहेको छ। उल्लिखित कूलो तथा शाखा नहरबाट २५० हेक्टर जमीनमा सिंचाई सेवा उपलब्ध रहेको र सोबाट १,४५० घरपरिवार लाभन्वित भएका छन्। यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३७: सिंचाई सुविधाको विवरण

वडा नम्बर	सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	सिंचाईको क्रिसिम	सिंचाईको माध्यम	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता	सिचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई	परिमाण			
१		कुलो	कुलो	किमी	१	मौसमी	१००	५००
११	बैदी शाखा नहर	शाखा नहर	नहर	किमी	२	मौसमी	५०	१५०
१२	बैदी शाखा नहर	शाखा नहर	नहर	किमी	२	मौसमी	१००	८००
	जम्मा			कि.मि.	५		२५०	१४५०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.२.१५ कृषक समूह, फर्म, सहकारी र एग्रोभेटको विवरण

यस नगरपालिकामा १०८ वटा कृषक समूहमा ३३१८ जना कृषक आवद्ध रहेको र ७ वटा कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी व्यावसायिक फर्म रहेको र उक्त फर्ममा ६६ जना कृषकहरु संलग्न रहेका छन्। यसैगरी १७ वटा कृषि सहकारीमा २०२४ जना आवद्ध रहेको र १४ जटा एग्रोभेट तथा विउविजन केन्द्र रहेका छन्। यस सम्बन्धी विवरण देहायअनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३८: कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण (संख्या)

वडा नम्बर	कृषक समूह		पशुपालन समूह		व्यावसायिक कृषि फर्म		कृषि सहकारी		एग्रोभेट तथा विउविजन केन्द्र	कोल्ड स्टोर वा रस्टिक स्टोर	जैविक वा कम्पोष्ट मल उत्पादन केन्द्र	
	समूह संख्या	समूह म	समूह संख्या	सदस्य प	सदस्य म	सदस्य प	फर्म संख्या	सदस्य म				
		संख्या		म		प		संख्या	म			
१	४	२००	४००	०			३	२	४		४	०
२	६	७०	५०	१	१	२	२	१५	३०		१	०
३	१५	२००	१२५	०	०	०	१	०		६७	४२	०
४	२१	४००	११५							१०	१००	६०
५	१७	२५८	११४		१					२	२१५	१२०
६	०	०	०							०	०	१
७	०	०	०							१	१९५	१६३
८	१२	२००	३००							०	०	१
९	१०	७९	७७							०	०	
१०	११	२२५	१७५							७५	९०	
११	१२	२५०	८०				१	५	७	३	१७	८०
१२	०	०	०							०	०	
जम्मा	१०८	१८८२	१४३६							१७	१४६९	५५५

श्रोत: संस्थागत विवरण, २०७५

४.२.१६ घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण

नगरपालिका क्षेत्रमा ७६ वटा कुटानी, पिसानी र पेलानी विद्युत मिलहरु रहेका छन्। यस वाहेक नगरपालिकामा चिस्यान केन्द्र, कृषि तथा जडिबुटी प्रसोधन केन्द्र, उद्योग तथा कोसेली घर स्थापना तथा संचालनमा रहेको देखिदैन। यस सम्बन्धी विवरण देहायअनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३९: घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	चिस्यान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) संख्या			संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र			विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत मिल	कृषि	जडिबुटी	उद्योग	
१	छैन	छैन	छैन		१०			
२	छैन	छैन	छैन		९			
३	छैन	छैन	छैन		५			

वडा नम्बर	चिस्यान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) संख्या			संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र			विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत मिल	कृषि	जडिबुटी	उद्योग	
४	छैन	छैन	छैन	छैन	७			
५	छैन	छैन	छैन	छैन	६			
६	छैन	छैन	छैन	छैन	४			
७	छैन	छैन	छैन	छैन	५			
८	छैन	छैन	छैन	छैन	१			
९	छैन	छैन	छैन	छैन	५			
१०	छैन	छैन	छैन	छैन	४			
११	छैन	छैन	छैन	छैन	१४			
१२	छैन	छैन	छैन	छैन	६			
जम्मा					७६			

स्रोत: सहभागितामूलक सर्वेक्षण, २०७५

४.२.१७ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण

उपलब्ध संस्थागत विवरण अनुसार नगरपालिका क्षेत्रभित्र कूल २८ वटा विभिन्न उद्योगहरु संचालनमा रहेका छन्। जसमध्ये ४३ प्रतिशत इट्टा उद्योग रहेका छन्। कूल उद्योग मध्ये १३ वटा मझौला, ११ वटा साना र ४ वटा घरलु उद्योग रहेका छन्। उक्त उद्योगबाट ८२ जना रोजगार छन् सो मध्ये रोजगार महिला ४२ प्रतिशत रहेको छ। प्राप्त विवरण अनुसार वडा नं. १२ वाहेक सैवै वडामा उद्योग संचालन भएको र सो मध्ये सबैभन्दा बढी वडा नं. ८ मा रहेका छन्। यस सम्बन्धी विवरण देहायअनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४०: उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	उद्योगको नाम तथा ठेगाना	उद्योगको स्वामित्व	उद्योगको प्रकार	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवा बाट प्राप्त बार्षिक आमदानी (रु हजारमा)
				महिला	पुरुष	जम्मा		
१	संगम कंकीट उद्योग	निजि	मझौला	०	२५	२५	ह्यूमपाइप	१००००
	यादव इट्टा उद्योग	निजी	मझौला	२०	२	६०	इट्टा	२०००
	चामल उद्योग	निजी	मझौला	०	२	२	चामल	१०००
२	गणेश इट्टा उद्योग	निजी	मझौला	६०	१००	१६०	इट्टा	२००००
३	शान्ति खाद्य उद्योग	निजी	मझौला	०	१०	१०	चामल	१००००
	श्री विनायक भेली उद्योग	निजी	साना	२	१०	८	भेली	२००
४	गजेन्द्र फनिचर उद्योग	निजी	साना	०	५	५	फनिचर	२००
	श्री सिर्गदेल बायोस्यानड फिल्टर एण्ड कंकीट उद्योग	निजी	साना	६	५	११	बायो स्यानड फिल्टर	३००
५	शान्ति खाद्य उद्योग	निजि	मझौला	२०	३५	३०	केरा पकाउने	५००
	कोटही इट्टा उद्योग	निजि	मझौला	१५	२०	५०	इट्टा	२०००
	संकर इट्टा उद्योग	निजि	साना	२५	५	३०	इट्टा	१२००
६	निसा उद्योग	निजि	साना	७	५	१२	ग्रिल सामग्री	२००
	हिना कपडा उद्योग	निजि	घरेलु	५	२०	१०	तयारी कपडा	३००
७	बरुण सःमिल	निजि	साना	०	१०	७	चिरान फर्निचर	१५००
	यादव भेली उद्योग	निजि	घरेलु	०	१०	१०	भेली	२५००
८	हिमाली इटा उद्योग	निजि	मझौला	२०	३०	४०	इट्टा	२०००
	वर्मा इट्टा उद्योग	निजि	मझौला	१५	२५	४५	इट्टा	२५००
	केसी बेकरी उद्योग	निजी	घरेलु	०	५	५	पाउरोटी सेल, जिरा विस्कुट	३००

	हिमाली ईटा उद्योग	निजि	मझौला	२०	३०	४०	ईटा	२०००
	बर्मा ईटा उद्योग	निजि	मझौला	१५	१०	४५	ईटा	२५००
९	अकाश सःमिल उद्योग	निजी	साना	०	१५	१०	फर्निचर	२००००
	ज्योति ब्रिकेट उद्योग	निजी	साना	६०	१००	१७	ब्रिकेट उत्पादन	५०००
	राधिका ग्रील उद्योग	निजी	साना	०	५	५	ग्रील समाग्रीहरु	३००
	शिव सःमिल र फर्निचर उद्योग	निजी	घरेलु	०	८	८	फर्निचर सामाग्री	२५०
१०	ईटा उद्योग	निजी	साना	१०	१५	२५	ईटा	१५००
	ईटा उद्योग	निजी	साना	८	१०	१८	ईटा	१२००
११	आइ एस आर ईटा उद्योग	निजी	मझौला	२५	४०	६५	ईटा	४०००
	झादव ईटा उद्योग	निजी	मझौला	१५	४०	५५	ईटा	४५०००
जम्मा				३४८	५९७	८२८		

स्रोत: सहभागितामूलक सर्वेक्षण, २०७५

४.२.१८ स्थानीय बजार तथा हाट बजारसम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्र अन्तर्गत रहेका स्थानीय बजार तथा हाट बजारमा उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधार र बजार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४१: स्थानीय बजार तथा हाट बजारसम्बन्धी विवरण

कृषि बजार			हाट बजार (कृषि बजार बाहेक)			
वडा नम्बर	कृषि बजार स्थलको नाम	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधारहरु	वडा नम्बर	हाट बजारस्थलको नाम	हाट बजार लाग्ने दिन वा वार	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधार
१	पर्वतिया हाट बजार	ट्रष्ट भएको	१	पर्वतिया मन्दिर हाट	शुक्रवार र सोमवार	डिपिसि भएको टिनको छाना
७	गुलरिया हाट बजार	ट्रष्ट तथा पक्की	७	गुलरिया हाटबजार	मंगलवार, शनिवार	डिपिसि भएको टिनको छाना
८	पशु बजार		८	तार बार भएको	शुक्रवार	तार बार भएको
१०	सुइया कृषि बजार	ट्रष्ट तथा पक्की	१०	सुइया हाट बजार	सोमवार	डिपिसि भएको टिनको छाना

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

४.३ पर्यटन विकास

४.३.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र धार्मिक/साँस्कृतिक तथा पर्यटकीय महत्वका ९ स्थलहरू रहेका छन् । यस नगरपालिका भित्र नेपालको एकमात्र जैविक विविधतायुक्त कृष्णसार क्षेत्र अवस्थित रहेको छ । यस सम्बन्धी पर्यटकीय स्थल अनुसार वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४२: पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

वडा नम्बर	स्थलको नाम	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (नीजि, पब्लिक र सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीय र अन्य)	बार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच	होटल, लज, रेष्टराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दूरी (कि.मी.)			
१	पर्वतिया मन्दिर	पुरेको	छैन	२ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक	२०००
२, ४	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	पुरेको	छैन	१ कि.मी.	सरकारी	पर्यटकीय	५०००
३	नथुनिया बाबा	पुरेको	छैन	३ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक	५०००
४	कोटही मन्दिर	पुरेको	छैन	१ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक	२००००
	लक्ष्मी नारायण मन्दिर	पुरेको	छैन	२ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक	५००

वडा नम्बर	स्थलको नाम	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (नीजि, पब्लिक र सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीय र अन्य)	बार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहाँच	होटल, लज, रेष्टराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दूरी (कि.मी.)			
५	थारु संग्रहालय	पुरेको	छैन	३ कि.मी.	सामुदायिक	पर्यटकीय	२००
६	राधाकृष्ण मन्दिर	पुरेको	छ	२ कि.मी.	सार्वजनिक	धार्मिक	१५००
७	बागेश्वरी मन्दिर	पुरेको	छ	२ कि.मी.	सार्वजनिक	धार्मिक	५०००
८	गोल पार्क	पुरेको	छैन	२ कि.मी.	सार्वजनिक	पर्यटकीय	२०००

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तर्वार्ता, २०७५

४.३.२ होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टरेन्टसम्बन्धी विवरण

नगरपालिका क्षेत्र भित्र आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको लागि आवासीय सुविधा रहेका ४ वटा होटेल तथा रिसोर्ट, ८ वटा रेष्टरेण्ट तथा १ वटा होमस्टे संचालनमा रहेका छन्। उल्लिखित होटल, रिसोर्ट, रेष्टरेण्ट तथा होमस्टेमा बार्षिक १११,५०० आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक आउने गरेको देखिन्छ। यस खालका होटल र होमस्टे रहेको स्थान, कोठा संख्या, बेड संख्या, प्रकार तथा स्तरसम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेका छ।

तालिका ४३: होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टरेन्टसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	नाम	स्थान	क्षमता		होटेलको प्रकार (आवासीय, रिसोर्ट, होमस्टे, रेष्टरेण्ट, अन्य)	होटेलको स्तर (स्टार, ननस्टार र अन्य)	बार्षिक पर्यटक (संख्या)	
			कोठा संख्या	बेड संख्या			आन्तरिक	बाह्य
२	खैरापुर होमस्टे	खैरापुर	२	२	होमस्टे	ननस्टार	५००	५०
५	बबई कृष्णसार कटेज	घरवारी टोल	४	१०	रेष्टरेन्ट	ननस्टार	५०००	५
६	लोटस गार्डन	गुलरिया ६	२	०	रेष्टरेन्ट	ननस्टार	२००००	१०
	मानन्धर होटेल	गुलरिया ६	८	१८	रेष्टरेन्ट	ननस्टार	५०००	०
	नेहा होटेल	गुलरिया	६	१२	रेष्टरेन्ट	ननस्टार	१०००	०
	मुकेश रेष्टरेन्ट	गुलरिया	६	१२	रेष्टरेन्ट	ननस्टार	५००	०
	देउराली होटेल	गुलरिया	५	१०	रेष्टरेन्ट	ननस्टार	५०००	०
	चौतारी होटेल	गुलरिया	६	१२	रेष्टरेन्ट	ननस्टार	४०००	०
	बन्दना होटेल	गुलरिया	४	६	होटेल रेष्टरेन्ट	ननस्टार	३०००	०
	संदेश होटेल	गुलरिया	५	१२	होटेल रेष्टरेन्ट	ननस्टार	२५००	०
७	कृष्णसार रिसोर्ट	कोठारिपुर	१०	२०	होटेल रिसोर्ट रेष्टरेन्ट	स्टार	२००००	१५०
	विजया गेस्ट हाउस	सदर लाइन	२०	४८	होटेल रेष्टरेन्ट	ननस्टार	३००००	२०
	सिटि रेष्टरेन्ट		६	१२	रेष्टरेन्ट	ननस्टार	१५०००	४
जम्मा			८४	१७४			१११५००	२३९

स्रोत: जानकार व्यक्ति अन्तर्वाता तथा संस्थागत सम्झौता, २०७५

४.४ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम

४.४.१ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रमा बसोबास गर्ने कुल घरपरिवार मध्ये व्यवसायिक तथा सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको संख्या १,१८१ रहेको छ। जस मध्ये सबैभन्दा बढी विभिन्न प्रकारका तालिम लिने घरपरिवार १,०८६ रहेको छ, भने तालिम नलिने १२,६५० रहेको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४४: व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण

वडा नम्बर	व्यावसायिक सीपको आधार तालिम लिएका घरपरिवारको संख्या										
	सिलाइ, बुनाइ, बुटिक, शृगार र पालर	सूचना प्रविधि, इलेक्ट्रिकल, इलेक्ट्रोनिक्स,	निर्माण सम्बन्धी (स्पासन, कापेन्ट्री आदि)	इञ्जिनियरिङ, अटोमोवाइल र मेकानिक्स	कृषि सम्बन्धी	जन स्वास्थ्य सम्बन्धी	पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी	पर्यटन सम्बन्धी	उद्योग तथा कला सम्बन्धी	अन्य	तालिम नलिएको
१	६९	१५	१	७	२४	११	२	०	१	१२४	१११७
२	३९	७	११	३	५३	१८	२२	२	६	१५६	१६१
३	९	१	०	१	१२	७	३	१	०	४७	१७६
४	१०७	११	१४	४	५१	१६	२१	२	७	२२९	१५२७
५	२६	२८	१०	०	४	३	३	०	१	७७	७०१
६	१०४	६	१	५	६	९	५	०	२	१७६	७३३
७	३१	३	१	१	११	६	१	१	२	५५	७६७
८	३६	०	०	१	०	१	०	२	३	४८	१२७६
९	२	२	०	१	०	०	१	०	०	५	१३६३
१०	१५	३	१	०	०	१	०	०	०	२१	१११८
११	३२	८	१	०	२	३	३	०	०	५३	११२३
१२	४४	१६	२०	५	९	२	३	०	१	९५	९८८
जम्मा	५१४	१००	६८	२८	१७२	७७	६४	८	२३	१०८६	१२६५०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.४.२ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम प्राप्त लिनेको विवरण

व्यवसायिक तथा सीपमूलक तालिम लिनेहरूको कुल संख्या १६७९ जना रहेका छन् जसमध्ये महिला र पुरुष क्रमशः ३८३ र १२९६ रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायबमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४५: व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिनेहरूको विवरण

वडा नम्बर	तालिम नलिनेको संख्या			तालिम नलिनेको संख्या	जम्मा
	महिला	पुरुष	जम्मा		
१	४९	९२	१४१	६२४७	६३८८
२	५९	१०६	१६५	५४८५	५६५०
३	२३	१७१	१९४	५२२४	५४१८
४	८२	१७५	२५७	८८२०	९०७७
५	२९	६१	९०	४२४५	४३३५
६	३३	१५०	१८३	४२१३	४३९६
७	१५	३९१	४०६	३९९४	४४००
८	७	३९	४६	६३९३	६४३९
९	५	३	८	७०९३	७१०१
१०	४	१७	२१	५९९१	६०१२
११	३१	३५	६६	६५४५	६६११
१२	४६	५६	१०२	६०६२	६१६४
जम्मा	३८३	१२९६	१६७९	७०३१२	७१९९१

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.५ व्यापार र व्यवसायको विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रमा ९८ वटा विभिन्न प्रकारको व्यापार तथा व्यवसाय रहेको संस्थागत विवरणबाट देखिएको छ। जसमध्ये सबभन्दा बढी होटेल रेष्टरेण्ट तथा नास्ता पसल, दोश्रोमा किराना तथा तेश्रोतमा मदिरा सप्लायर्स रहेका छन्।

वडागत रूपमा व्यापार तथा व्यवसायको संख्या विश्लेषण गर्दा वडा नं. ६ मा सबभन्दा बढी र वडा नं. १ मा सबभन्दा कम रहेका छन् । यस सम्बन्धी विवरण देहायअनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसुचि ३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४६: व्यापार र व्यवसायको विवरण

वडा नम्बर	व्यापार तथा व्यवसायको किसिम	व्यावसायको संख्या	व्यावसायको प्रकार	व्यवसायको स्वामित्व	वार्षिक कारोबार (रु. हजारमा)
१	किराना स्टोर तथा व्यापारिक वस्तु	३	किराना	निजी	५५०
२	किराना स्टोर	१	किराना	निजी	१००
	पान पसल	१	पान	निजी	५०
	स्वास्थ्य क्लिनिक	१	ओषधि पसल	निजी	१००
	मदिरा सप्लायर्स	१	मदिरा	निजी	३५०
	भेट सेन्टर	१	एग्रोभेट औषधी	निजी	२००
	मोबाइल मर्मत केन्द्र	१	मर्मत पसल	निजी	१५०
३	दुध डेरी	१	दुध	निजी	२००
	इञ्जनियरिङ वर्कशप	१	मर्मत तथा सेवा केन्द्र	नीजि	३००
	स्वास्थ्य क्लिनिक	१	स्वास्थ्य क्लिनिक	निजी	१५०
४	किराना पसल	२	खुद्रा पसल	निजि	१५०
	होटेल रेस्टुरेन्ट, चिया नास्ता पसल	५	होटेल तथा रेस्टुरेण्ट	निजि	७५०
	सिमेन्ट टायल उद्योग तथा विक्री	२	टायल उद्योग	निजि	५००
	कन्ट्रक्सन सेवा	१	निर्माण सेवा	निजि	५०००
	गल्ला खरिद पसल	१	थोक र खुद्रा गल्ला	निजि	५०००
५	किराना पसल	१	खुद्रा किराना	निजि	१००
	होटेल रेस्टुरेन्ट, चिया नास्ता पसल	५	होटेल तथा रेस्टुरेण्ट	नीजि	१२००
	आल्मुनियम स्टिल ट्रेडर्स	१	स्टिल दराज तथा बाकश	निजि	२५०
	ग्रिल तथा स्टील उद्योग	३	भ्याल ढोका	निजि	१०५०
	मीट एण्ड फ्रेस हाउस	२	मासु विक्रि केन्द्र	निजि	२००
	संचार तथा जनरल स्टोर	८	इलेक्ट्रोनिक सामग्री	निजि	३००
	जुस तथा फलफुल पसल	१	किराना, फलफुल	निजि	२००
६	किराना पसल	२	खुद्रा पसल	निजि	१५०
	होटेल रेस्टुरेन्ट, चिया नास्ता पसल	१०	होटेल तथा रेस्टुरेण्ट	निजि	७५००
	टायल उद्योग	२	टायल	निजि	४००
	ग्रिल उद्योग	१	भ्याल ढोका निर्माण	निजि	३००
	राज मोबाइल मर्मत	१	मोबाइल मर्मत	निजि	५०
	वर्कसप तथा बस बडी मर्मत सेन्टर	२	मर्मत सेन्टर	निजि	६००
	सुन चांदी पसल	२	सुन चांदीका गहना	निजि	१०००
	राइन फर्निचर उद्योग	१	फर्निचर	निजि	२५०
	दुध डेरी	२	दुध विक्रि	निजि	१००
७	मासु विक्रि केन्द्र	१	ब्रोइलर मासु	निजि	२००
	तरकारी तथा फलफुल विक्रि केन्द्र	१	तरकारी तथा फलफुल	निजि	४००
	ब्लक निर्माण सेवा	१	ब्लक	निजि	३००
	ग्रिल उद्योग	१	ग्रिल ट्रस्ट	निजि	१००
	औसधि पसल	१	खुद्रा औसधि	निजि	२००
८	किराना पसल	३	खुद्रा पसल	निजी	३५०
	होटेल रेस्टुरेन्ट, चिया नास्ता पसल	३	होटेल तथा रेस्टुरेण्ट	निजि	६००

वडा नम्बर	व्यापार तथा व्यवसायको किसिम	व्यावसायको संख्या	व्यावसायको प्रकार	व्यवसायको स्वामित्व	वार्षिक कारोबार (रु. हजारमा)
	मदिरा विक्री तथा सप्लायर्स	१	थोक र फुटकर मदिरा	निजि	२५०
९	किराना पसल	२	खुद्रा पसल	निजि	२५०
	होटेल रेस्टुरेंट, चिया नास्ता पसल	२	होटेल तथा रेस्टुरेण्ट	नीजि	२७५
	पूरण कुखुरा मासु पसल	२	मासु पसल	निजि	१००
१०	किराना पसल	३	खुद्रा किराना	निजि	४१०
	गल्ला (खाद्यान्न खरिदविक्री) पसल	१	खुद्रा गल्ला खरिद	निजि	१५०
	कोल्ड स्टोर	१	किराना	निजि	२००
	ग्रिल उद्योग	५	ग्रिल समाग्री निर्माण	निजि	३००
११	नास्ता पसल	१	खजा नास्ता	निजि	२००
	चौपाया खरिद विक्री केन्द्र	१	मासु	निजि	४००
	दुध डेरी उद्योग	१	दूध तथा घिउ पनिर	निजि	२००
	जम्मा	९८			३२०८५

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.६ बैड़ तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण

नगर क्षेत्रभित्र रहेका कुल घरपरिवारमध्ये ६,४४१ (४७ प्रतिशत) घरपरिवारले बैड़ तथा वित्तीय संस्थाहरूमा खाता खोलेर आर्थिक कारोबार गरेका छन् भने ५३ प्रतिशत घरपरिवारको भने कुनै पनि वित्तीय संस्थाहरूमा खाता नरहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४७: बैड़ तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बैड़ तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार संख्या			
	खाता हुने घरपरिवार	खाता नहुने घरपरिवार	जम्मा घरपरिवार	खाता हुनेको प्रतिशत
१	७०३	५४१	१२४४	५६.५१
२	७१०	४३७	११४७	६१.९०
३	४८६	५४१	१०२७	४७.३२
४	१०५१	७३५	१७८६	५८.८५
५	५८६	१९६	७८२	७४.९४
६	६१९	२९७	९१६	६७.५८
७	४०७	४१९	८२६	४९.२७
८	६८९	६४०	१३२९	५१.८४
९	१४०	१२२९	१३६९	१०.२३
१०	३१०	८२९	११३९	२७.२२
११	२३६	९४३	११७९	२०.०२
१२	५०४	५८३	१०८७	४६.३७
जम्मा	६४४१	७३९०	१३८३१	४६.५७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.७ वार्षिक आमदानी अनुसार घरपरिवार विवरण

नगरपालिकामा बसोबास गर्ने घरपरिवारको वार्षिक आमदानीका विश्लेषण गर्दा ५० हजारभन्दा कम आमदानी हुने घरपरिवार ३०५६ अर्थात २२ प्रतिशत र ५ लाखभन्दा माथि आमदानी हुने घरपरिवार १९९४ यर्थात १४ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। वार्षिक आमदानीको आधारमा वडागत घरपरिवार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४८: वार्षिक आमदानी अनुसार घरपरिवार विवरण

वडा नम्बर	वार्षिक आमदानी अनुसार घरपरिवार संख्या					
	५० हजार भन्दा कम	५०-१५० हजार	१५० - २५० हजार	२५०-५०० हजार	५०० हजार भन्दा माथि	जम्मा घरपरिवार संख्या
१	२१२	२१७	१९१	१९१	४३३	१२४४
२	२१२	३८७	३४९	१६२	३७	११४७
३	२१९	१	०	०	८०७	१०२७
४	४७०	६२३	३५०	२४६	९७	१७८६
५	११२	२०२	१७८	१५८	१३२	७८२
६	६१५	६०	३५	९८	१०८	९१६
७	१९७	२४५	१९०	१०५	८९	८२६
८	२४७	४५२	३५६	२२१	५३	१३२९
९	१७	६३०	४०९	१२६	१०७	१३६९
१०	२४३	५५३	१७५	११७	५१	११३९
११	२४०	६०८	१९६	९५	४०	११७९
१२	२०१	३९६	२५३	१९७	४०	१०८७
जम्मा	३०६५	४३७४	२६८२	१७१६	१९९४	१३८३१
प्रतिशत	२२.१६	३१.६२	१९.३९	१२.४१	१४.४२	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

वार्षिक ५० हजार देखी १ लाख ५० हजारसम्म आमदानी हुने घरपरिवार सबभन्दा बढी (४,३७४ अर्थात् ३१.५%) रहेको र २ लाख ५० हजार देखी ५ लाख आमदानी हुने घरपरिवार सबभन्दा कम (१७१६ अर्थात् १२.४ प्रतिशत रहेको छ)। यस सम्बन्धी विवरण देहायको रेखाचित्रमा स्पष्ट गरिएको छ।

रेखाचित्र नं. ७: वार्षिक आमदानी विवरण

४.८ वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार विवरण

नगरपालिकाको घरपरिवारको वार्षिक खर्च विश्लेषण गर्दा ५० हजारभन्दा कम खर्च हुने, ५० हजार देखी १ लाख पचास सम्म, १ लाख पचास हजार देखी २ लाख पचास हजार सम्म र ५ लाख भन्दामाथि खर्च गर्ने घरपरिवारको अनुपात क्रमशः ११, ४८, १९, ६ र १६ रहेका छन्। वार्षिक खर्चका आधारमा वर्गीकृत वडागत घरपरिवार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४९: वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार विवरण

वडा नम्बर	वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार संख्या (रु. हजारमा)					
	५० हजार भन्दा कम	५० - १५० हजार	१५० - २५० हजार	२५०-५०० हजार	५०० हजार भन्दा माथि	जम्मा घरपरिवार संख्या
१	११५	४३८	१५६	५७	४७८	१२४४
२	६४	७३९	२५८	७१	१५	११४७
३	९	२	०	०	१०१६	१०२७
४	१८७	१०४८	३४९	११५	८७	१७८६
५	२३	३३२	२४५	१४५	३७	७८२
६	४६१	२४९	१२७	६७	१२	९१६
७	३१	१७९	२६३	९६	२५७	८२६
८	४७	७६७	३७८	११५	२२	१३२९
९	३४	९७५	२१३	२२	१२५	१३६९
१०	२६३	७००	९०	१७	६९	११३९
११	११	५७२	३५५	१३१	३०	११७९
१२	१६५	६६८	१७९	५८	१७	१०८७
जम्मा	१४९०	६६६९	२६१३	८९४	२९६५	१३८३१
प्रतिशत	१०.७७	४८.२२	१८.८९	६.४६	१५.६५	१००.००

स्रोत: घरपरिवार समेक्षण, २०७५

४.९ घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रशोधन सम्बन्धी विवरण

नगरपालिका भित्र कुटानी, पिसानी, पेलानीका लागि १ वटा पानी मिल, ४८ वटा विद्युत् मिल रहेका छन्। जसमध्ये सबैभन्दा बढी वडा नं. १, २ र ४ मा रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५०: घट्ट, मिल, संकलन तथा प्रशोधन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पानी घट्ट संख्या		चिस्यान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी मिल संख्या		संकलन र प्रशोधन केन्द्र			विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
	परम्परागत	सुधारिएको		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत मिल	कृषि	जडिबुटी	
१	-	-	-	-	-	१०			
२	-	-	-	-	-	९			
३	-	-	-	-	-	५			२
४	-	-	-	-	-	७			
५	-	-	-	-	-	६			
६	-	-	-	-	-	०			
७	-	-	-	-	-	५			
८	-	-	-	-	-	१			
९	-	-	-	-	-	५			

बडा नम्बर	पानी घट संख्या		चिस्यान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी मिल संख्या			संकलन र प्रसोधन केन्द्र			विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
	परम्परागत	सुधारिएको		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत मिल	कृषि	जडिबुटी	उद्योग	
१०	-	-	-	-	-	०				
११	-	-	-	-	-	०				
१२	-	-	-	-	-	०				
जम्मा						४८				

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

४.१० वाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्तीय संस्था, लघु वित्त तथा सहकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

यस नगर क्षेत्रभित्र १ वाणिज्य बैंक ८ वटा विकास बैंक, १ वटा लघुवित्त संस्था र ४ वटा सहकारी संस्थाहरू रहेका छन्। संस्थाको ठेगाना, वार्षिक कारोबार, लगानी रकम र लगानीको मुख्य क्षेत्र सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५१: बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	बडा नम्बर	वार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	वाणिज्य बैंक				
१	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	६	१० अर्ब भन्दा बढी	४९००००	कृषि व्यावसाय
२	नेपाल बैंक लि.	५			
ख.	विकास बैंक				
१	ज्योर्ति विकाश बैंक	७	३९,००००	९०,००००	कृषि व्यावसाय
२	भर्गव विकाश बैंक	६	१८,०००००	९३,००००	कृषि व्यावसाय
३	मुक्तिनाथ विकाश बैंक	६	८०,०००	१००००	कृषि व्यावसाय
४	साँगला विकाश बैंक	६	८,०००००	६,०००००	कृषि व्यावसाय
५	ग्रामिण विकाश बैंक	७			कृषि व्यावसाय
६	प्रभु विकाश बैंक	६	१३,००००	११,००००	कृषि व्यावसाय
७	बैंक अफ काठमाडौं	६	१९,००००	१७,००००	कृषि व्यावसाय
८	एन सी.सी बैंक	६	१८,०००	८०००	कृषि व्यावसाय
९	एमरेष्ट बैंक	६	३२००००	२९००००	कृषि व्यावसाय
ग.	वित्तीय संस्था				
घ.	लघु वित्त संस्था				
१	यूनिक नेपाल	५			
ङ.	सहकारी संस्था				
१	यस सम्बन्धी विवरण छुटै शिर्षमा प्रस्तुत गरिएको छ।				

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.११ खनिज तथा खानीसम्बन्धी विवरण

खनिज तथा खानी उपलब्धता र उत्पादनका रूपमा यस नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न स्थानहरूबाट विशेष गरी ढुङ्गा, गिरी, बालुवा, माटो उपलब्ध भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५२: खनिज तथा खानी सम्बन्धी विवरण

बडा नम्बर	खनिजको नाम	पाइने स्थान
१	ढुङ्गा, गिरी, बालुवा, माटो	छैन

बडा नम्बर	खनिजको नाम	पाइने स्थान
२	दुंगा, गिटी, बालुवा, माटो	गुरवाराँउधाट
४	दुंगा, गिटी, बालुवा, माटो	बगही धाट
५	दुंगा, गिटी, बालुवा, माटो	बलापुर धाट
६	दुंगा, गिटी, बालुवा, माटो	भदा धाट
१०	दुंगा, गिटी, बालुवा, माटो	भदा धाट
११	दुंगा, गिटी, बालुवा, माटो	भदा सुर्जी गौढी
१२	दुंगा, गिटी, बालुवा, माटो	भैसाही

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

परिच्छेद ५: सामाजिक अवस्था

यस परिच्छेदमा नगरपालिकाको क्षेत्रको शिक्षा, स्वास्थ्य, कला, संस्कृति, लक्षित वर्ग, लैंगिकता, खानेपानी, सरसफाईजस्ता सामाजिक विषयहरूमा देहाय बमोजिमका शीर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.१ शैक्षिक अवस्था विवरण

५.१.१ शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण

नगरपालिकाभित्र कुल ४७ वटा शैक्षिक संस्था रहेका छन् । जसमध्ये आधारभूत तहका विद्यालय ३२ वटा, माध्यमिक तहका ८ वटा र मदरसा ७ वटा रहेका छन् । यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसुची ४ मा पस्तुत गरीएको छ ।

तालिका ५३ : शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	मदरसा	आधारभूत विद्यालय	माध्यमिक विद्यालय	जम्मा
१		४		५
२		२		२
३		३		३
४		२	२	४
५		३		३
६	१		१	२
७	२	१		३
८		४	१	५
९		३		३
१०		२	१	२
११	२	५		७
१२	२	३	२	७
जम्मा	७	३२	८	४७

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.२ हालको साक्षरताको अवस्था

नगरपालिकाको साक्षरताको स्थिति ६५ प्रतिशत जनसंख्या साक्षर रहेका छन् । जसमध्ये ७०.८ प्रतिशत पुरुष र ५९ प्रतिशत महिला साक्षरता रहेको छ । त्यसैगरी, नगरभित्र २३ प्रतिशत अझै निरक्षर रहेका छन् भने १२ प्रतिशत ६ वर्ष मुनिको जनसंख्या रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५४: हालको साक्षरताको अवस्था

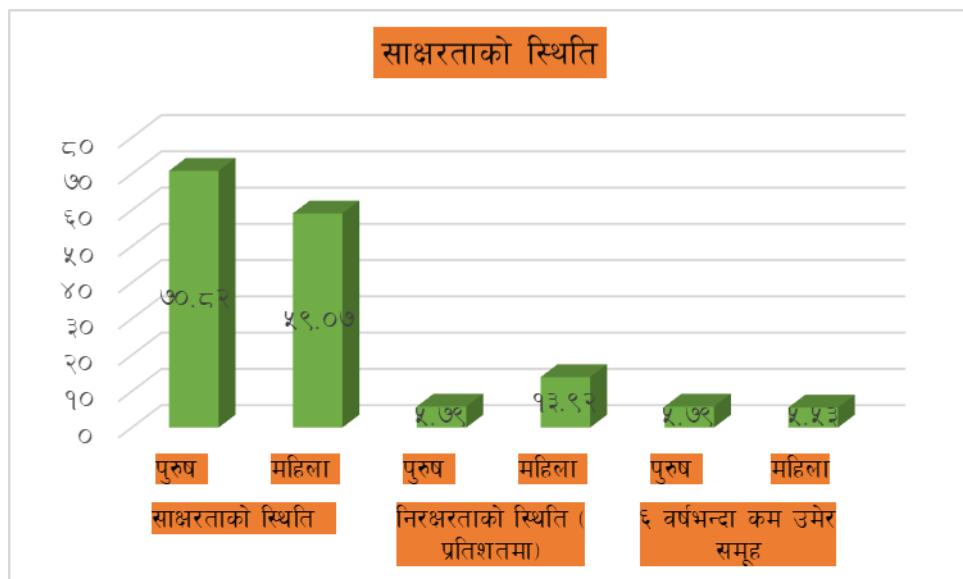
वडा नम्बर	साक्षरताको स्थिति (प्रतिशतमा)			निरक्षरताको स्थिति (प्रतिशतमा)			६ वर्षभन्दा कम उमेर समूह		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
१	७८.०८	७१.४५	७४.८३	९.८९९	१६.७७	१३.२४	५.७०	६.२३	११.९३
२	७४.०९	६५.०९	६९.६८	१४.४६	२४.६८	१९.४७	५.८४	५.०९	१०.८५
३	७०.८१	५३.८२	६२.६८	१७.१३	३३.५६	२४.९९	६.१८	६.१५	१२.३३
४	७६.२४	६७.१२	७१.७७	१२.९९	२२.६८	१७.७४	५.९९	५.३८	१०.४९
५	८१.०५	७४.३७	७७.६९	९.०३६	१६.७७	१२.९२	४.२०	५.१९	९.३९
६	७७.४५	७२.३७	७४.९८	११.०३	१६.८३	१३.८५	५.२१	५.९६	११.१७
७	६२.५७	४८.९३	५६.०५	२४.५३	३८.३४	३१.१४	६.३४	६.४८	१२.८२
८	७०.३	५४.३१	६२.५४	१७.२२	३३.४०	२५.०७	६.३४	६.०६	१२.३९
९	५६.५३	४८.०८	५२.३७	२९.४	३५.६२	३२.४६	६.५९	८.५८	१५.१७

वडा नम्बर	साक्षरताको स्थिति (प्रतिशतमा)			निरक्षरताको स्थिति (प्रतिशतमा)			६ वर्षभन्दा कम उमेर समूह		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
१०	६३.१४	४४.७८	५४.३९	२३.५८	३८.९९	३०.९२	५.९९	८.७०	१४.६९
११	६३.९७	४५.२१	५५.०६	२३.५	४१.१६	३१.८९	६.३८	८.६७	१३.०५
१२	७८.८	६५.४७	७२.२३	१०.५	२३.२५	१६.७९	५.३२	५.६६	१०.९८
जम्मा	७०.८२	५९.०७	६५.१	५.७९	१३.९२	२२.७४	५.७९	५.५३	१२.१६

स्रोत: घरपत्रिवार सर्वेक्षण, २०७५

साक्षरता र ६ वर्ष मुनीको जनसंख्या विवरण देहायअनुसार रेखाचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

रेखाचित्र नं. ८ : साक्षरताको स्थिति

५.१.३ शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या विवरण

नगरपालिका क्षेत्रको शिक्षाको स्तर विश्लेषण गर्दा आधारभूत तहको शैक्षिक उपलब्धी हासिल गरेकाहरूको संख्या १२,९४१ रहेका छन् भने स्नातकोत्तर तहको उपाधी हासिल गर्नेहरूको संख्या १३६९ जना रहेको छ। यस सम्बन्धी विवरण वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५५: शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या								
	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	स्नातक	स्नातकोत्तर	प्राविधिक एसएलसी	साधारण लेखपढ	निरक्षर	कम उमेर
१	१७०९	९०५	८१२	३८८	१५१	२९	१०३७	८७०	४८७
२	१४१०	१००७	९९९	६६	७०	६	५२८	१११०	४५४
३	१५७५	५५४	३७५	१४३	७९	५	८६०	१३६१	४६६
४	१४९४	१६५९	१०५७	७७२	३३६	५७९	९११	१७०२	५६७
५	७६०	५९९	१०२१	३२३	२७७	१३	५३९	६३४	१६९
६	४४२	८५५	८७२	३२४	१६२	४	८५५	६२४	२५८
७	५४२	९१५	२९३	२०९	१०७	३२	५३९	१३९५	३६८
८	१३५८	९९९	८७५	२२३	७५	७७	५७५	१६५१	६०६

वडा नम्बर	शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या								
	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	स्नातक	स्नातकोत्तर	प्राविधिक एसएलसी	साधारण लेखपढ़	निरक्षर	कम उमेर
९	१८४९	१००६	३०६	५	१३	२६	१०८१	२३४२	४७३
१०	१३६०	७८८	२९४	१२३	४३	१	१२२७	१८८०	२९६
११	४८१	१९३२	४४७	१९४	२६	०	७०९	२११७	७०५
१२	६२६	१७२२	९३८	१५७	३०	१९	१२२५	१०४३	४०४
जम्मा	१३६०६	१२९४१	८२८९	२९२७	१३६९	७९१	१००८६	१६४८९	५२५३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

५.१.४ विद्यालयमा अध्ययन गरीरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

नगरपालिका भित्रको विद्यालयहरूमा अध्ययन गरीरहेका छात्रछात्राहरू मध्ये आधारभूत र माध्यमिक तहगत अध्ययन गर्ने छात्रछात्राहरूको संख्या क्रमशः १२१२७ र ८,४६८ संख्या रहेको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ। यस सम्बन्धी वडागत विस्तृत विवरण अनुसूची ४ मा रहको छ।

तालिका ५६: विद्यालयमा अध्ययन गरीरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

वडा नम्बर	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	१४७	१३४	२८१	७७४	९०४	१६७८	२०८	१९१	३९९	११२९	१२२९	२३५८
२	१००	५८	१५८	३०८	२८७	५९५				४०८	३४५	७५३
३	६८	५६	१२४	४११	२६५	७१०				४७९	३२१	८००
४	९६	७९	१७५	६३०	६५२	१२८२	३३९	२४८	५८७	१०६५	९९९	२०६४
५	९०	१०७	१९७	२४८	२६४	५११				३३८	३७१	७०९
६	३८	२६	६४	४५९	५०९	९६०	२२६	२०२	४२९	७२३	७२९	१४५२
७	६६	८८	१५४	३४२	४३९	६७१				४०८	५२७	९३५
८	१५५	११७	२५२	७०६	७४६	१४२४	२८०	२२१	५०९	११४१	१०८०	२२२१
९	७९	८३	१६२	४११	४५५	९४६	०	०	०	५७०	५३८	११०८
१०	१०४	१३७	२४१	६३४	७७७	१४११	०	०	०	७३८	९१४	१६५२
११	१७३	१५४	३२७	५७०	४९८	९२४	०	०	०	७४३	७०९	१३०९
१२	१०९	१००	२०९	४९९	५१६	१०१५	११८	९९	२१७	७२६	७१५	१४४१
जम्मा	१२२५	११३९	२३४४	६०७२	६३०४	१२१२७	११७१	९६१	२१३३	८४६८	८४७७	१६७९४

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.५ शिक्षक/शिक्षिका विवरण

नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका कुल ४६ वटा विद्यालयहरूमा ५५० शिक्षकहरू कार्यरत रहेका छन् भने स्वीकृत दरबन्दी १७६ रहेको पाइन्छ। विद्यालयगत र तहगत रूपमा शिक्षकहरूको स्वीकृत दरबन्दी, कार्यरत शिक्षक, महिला शिक्षक तथा विषयगत शिक्षक संख्या सम्बन्धी विवरण अनुसूची-६ मा प्रस्तुत गरिएको छ भने तहगत र प्रकार अनुसार शिक्षक सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५७: शिक्षक विवरण

शिक्षक विवरण	इकाई	शिक्षक
शिक्षक स्वीकृत दरबन्दी	संख्या	१७६
कार्यरत शिक्षक/शिक्षिका	संख्या	५५०
कार्यरत शिक्षक	संख्या	२३०

शिक्षक विवरण	इकाई	शिक्षक
कार्यरत शिक्षिका	संख्या	२२०
तह अनुसार महिला शिक्षक	संख्या	१५३
आधारभूत तह	संख्या	१४३
माध्यामिक तह	संख्या	१०
विषयगत शिक्षक	संख्या	४२
गणित	संख्या	१४
विज्ञान	संख्या	१२
अंग्रेजी	संख्या	१६

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.६ विद्यालयको भौतिक अवस्था

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधारको अवस्था हेर्दा कुल २३४ भवनमध्ये ८८ पक्की तथा १११ कच्ची भवन रहेको देखिन्छ । विद्यालयगत रूपमा पुस्तकालय, कम्प्युटर प्रयोगशाला, डेस्क बेच्चको क्षमता, खेलमैदानको क्षेत्रफल, कम्पाउण्डको किसिम, चर्पीको सुविधा र स्वच्छ खानेपानीको सुविधाको विवरण अनुसूची-५ मा उल्लेख गरिएको छ । विद्यालयका प्रकार अनुसार भवन संख्या र कोठा संख्याको अवस्था सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ५८: विद्यालयको भौतिक अवस्था

विद्यालयको प्रकार	भवन संख्या		कोठा संख्या	
	पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची
आधारभूत विद्यालय	५०	७९	१४४	१६०
माध्यामिक विद्यालय	३२	२४	१३७	५६
गुरुकुल र मदरसा	६	८	१७	१८
जम्मा	८८	१११	२९८	२३४

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.७ भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धी दर

कुल ७६ विद्यालयहरूको खुद भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धी दर र उतिर्ण दर औसत रूपमा क्रमशः ७१.३२%, ८७.९९%, ६५.८६% र ७३.०९% रहेको छ । यस सम्बन्धी विद्यालयगत विवरण अनुसूची- ७ मा उल्लेख गरिएको छ भने तह एवं विद्यालयको प्रकार अनुसार संक्षेपिकृत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५९: भर्ना दर, निरन्तरता दर र सिकाइ उपलब्धी दर

विद्यालयको प्रकार	खुद भर्ना दर		निरन्तरता दर			सिकाइ उपलब्धी दर			उतिर्ण दर			
	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
आधारभूत विद्यालय	१३८१	८६४.७	८८	११८०	३८६५	८९२	८९०.५	६२८.५	०	५१६	१४७	२७
माध्यामिक विद्यालय	२६०	१२२५	४५९	२२२	११९०	६६६	८१०.५	२२८.१	१८३.८	५६४.५	५०३.१	१७६.२
गुरुकुल र मदरसा	१९८	१३१	०	१३१	३९४	०	०	०	०	०	०	८५४
जम्मा	१८३९	२२२१	५४७	१५३३	५४४९	१४७८	१७०१	८५४.६	१८३.८	१०८१	६५०.१	१०५७

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.८ आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी

गत शैक्षिक वर्ष विद्यालयहरूमा आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थीहरूको जम्मा संख्या १३,१४६ रहेको छ । यस सम्बन्धी विद्यालयगत विवरण **अनुसूची-८** मा उल्लेख गरिएको छ भने विद्यालयको प्रकार अनुसारको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६०: आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी

विद्यालयको प्रकार	जम्मा विद्यार्थी			आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी		
	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा
आधारभूत विद्यालय	५७५८	५९८८	११७४६	४५५०	४४४५	८९९५
माध्यमिक विद्यालय	३१४०	३०३३	६१४३	२१९७	१९५४	४१५१
जम्मा	८८९८	९०२१	१७८८९	६७४७	६३९९	१३१४६

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.९ शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धी विशेष व्यवस्था

विद्यालयहरूमा शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न आवश्यक अपाङ्ग विद्यार्थी स्रोत कक्षा, CBEGRA कार्यान्वयन, एकीकृत पाठ्यक्रम, इन्टरनेट सुविधा र छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी जस्ता विषयहरूको स्थिति हेर्दा सबै विद्यालयहरूमा उपलब्ध रहेको देखिदैन । यस सम्बन्धी तहगत र विद्यालयगत विवरण **अनुसूची-१०** मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.१.१० बालमैत्री शिक्षासम्बन्धी विवरण

विद्यालयहरूमा बालमैत्री तथा शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न आवश्यक विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन, विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक, बाल क्लब गठन र बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोगजस्ता विषयहरूको स्थिति हेर्दा ४७ वटा विद्यालयमा शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन, ४७ वटा विद्यालयमा सुधार योजना अद्यावधिक हुने गरेको, ४७ वटा विद्यालयमा बाल क्लब गठन भएको र ४७ वटा विद्यालयमा बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग भइरहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी तहगत र विद्यालयगत विवरण **अनुसूची-११** मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.१.११ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

विद्यालयहरूले उपलब्ध गराउने छात्रवृत्तिको अवस्था हेर्दा दलित, अपाङ्ग, छात्रा र जेहेन्दार छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थी संख्या जम्मा ६३७८ रहेको छ, जसमध्ये आधारभूत तहमा ४११८, माध्यमिक तहमा २२६० जना विद्यार्थीहरूले सुविधा प्राप्त गरेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी तहगत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत छ भने तहगत र विद्यालयगत विवरण **अनुसूची-१२** मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ६१: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधा सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको प्रकार	छात्रवृत्तिको किसिम अनुसार					
	दलित		अपाङ्ग		छात्रा	जेहेन्दार
	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		
आधारभूत विद्यालय	३७३	२५८	११५	१६	३३३८	१८
माध्यमिक विद्यालय	३७३	२५८	६१	११	१५४२	७
जम्मा	७४६	५१६	१७६	२७	४८८०	७
						२६

५.१.१२ कलेज तथा विद्यार्थी संख्या

यस नगरपालिका क्षेत्रमा १ वटा अप्राविधिक र १ वटा प्राविधिक अध्यापन अन्तरगत स्नातकोत्तर तहको पठनपाठन हुने कलेज संचालनमा रहेका छन् । जहाँ कुल १८९९ जना विद्यार्थीहरू अध्ययनरत रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरणलाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ:

तालिका ६२: कलेज तथा विद्यार्थी संख्या

कलेज/क्याम्पसको नाम	वडा नम्बर	संकाय	पढाइ हुने तह	पढाइ हुने प्रमुख विषयहरू	विद्यार्थी संख्या		
					छात्रा	छात्र	जम्मा
क. अप्राविधिक							
बबई क्याम्पस	४	शिक्षा, मानविकी , विज्ञान, सामाजशास्त्र, व्यवस्थापन,	एम ए	शिक्षा, मानविकी , विज्ञान, सामाजसास्त्र, व्यवस्थापन	५५५	९९५	१५५०
प्राविधिक							
भेरी प्राविधिक शिक्षालय	५	कृषि, भेटनरी, सीएमए		कृषि, भेटनरी सी एम ए ल्याब असिस्टेन्ट	१५५	१९५	२६९
जम्मा					७०	११९०	१८९९

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण

यस शीर्षकमा नगरपालिकाको स्वास्थ्य अवस्था र विवरणको बारेमा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.२.१ स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

नगरपालिका क्षेत्रमा कुल ११ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरू रहेका छन्। यस्ता संस्थाहरूमा स्वास्थ्यकर्मीको स्वीकृत दरबन्दी रहेकोमा वटै स्वास्थ्यकर्मी कार्यरत रहेको देखिन्छ। स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत जनशक्ति र सेवासम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६३: स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	सेवा तथा सुविधा (उपलब्ध छ/छैन)												
		स्वीकृत दरबन्दी	पूर्तिको अवस्था	संख्या	प्रसूति सेवा	ल्याब	क्लिनिक	एक्सरे सेवा	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एस सिटि	परामर्श सेवा	सुरक्षित मातृत्व सेवा	रक्त संचार सेवा
खैरापुर स्वास्थ्य चौकी	१	६	५	०	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ	छैन
शहरी स्वास्थ्य केन्द्र पण्डितपुर	२	२	२	०	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ	छैन
शहरी स्वास्थ्य केन्द्र बालापुर	५	२	२	०	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ	छैन
जिल्ला अस्पताल	६			५०	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	छ
शिवरामगंगा आँखा अस्पताल	६	६	६	०	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
रेडक्रस रक्त संचारकेन्द्र	६	२	२		छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छ
जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	७	७	७		छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन	छैन
मथुरा हरिद्वार स्वास्थ्य चौकी	९	६	६	०	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ	छैन
शहरी स्वास्थ्य केन्द्र कालाबञ्जर	१०	२	२	०	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ	छैन
महम्मदपुर आयुर्वेद औषधालय	११	४	४	०	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
महम्मदपुर स्वास्थ्यय चौकी	१२	६	६	०	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ	छैन

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण

स्वास्थ्य संस्थाहरूमा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति गरी जम्मा २४ जना रहेका छन् । स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत जनशक्ति र सेवासम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ६४: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या						
		विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ.	नर्स	अहेव	अनभी	ल्याव टेक्निसियन
खैरापुर स्वास्थ्य चौकी	१	०	०	१	०	३	२	०
सहरी स्वा.के. पण्डितपुर	२	०	०	०	०	१	१	०
सहरी स्वा.के बालापुर	५	०	०	१	०	०	१	०
मथुरा हरिद्वार स्व. चौकी	९	०	०	१	०	३	२	०
सहरी स्वा.के कालाबंजर	१०	०	०	१	०	०	१	०
महम्मदपुर स्वा. चौकी	१२	०	०	१	०	३	२	०
जम्मा		०	०	५	०	१०	९	०

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.३ खोप सम्बन्धी विवरण

नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका पाँच वर्ष मुनिका बालबालिका संख्या ६३९२ जना रहेको छ । यहाँका स्वास्थ्य केन्द्रबाट खोप लिने बालबालिका संख्या ८१३७ जना रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६५: खोप तथा पोषणसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बालबालिका संख्या			खोप लिने बालबालिका संख्या				
	१ वर्ष मुनिका	२ वर्ष मुनिका	५ वर्ष मुनि	विसिजि	पेण्टाभ्यालेण्ट	पोलियो तेश्रो	दादुरा/रुबेला	जापानिज इन्सेफ लाइटिस (जे.ई.)
१	१४५	२१५	५७६	१४५	१४५	१४५	२१५	२१५
२	११०	१५०	४०५	११०	११०	११०	१४५	१४५
३	११६	१०३	५६२	११६	११६	११६	२०६	२०६
४	२०६	२२०	५५२	२०६	२०८	२०६	२२९	२२९
५	११८	१३१	२९७	११८	११८	११८	१२१	१२१
६	१२९	१५९	३७६	१२९	१२९	१२९	१५९	१५९
७	१९६	१८६	५२५	१९६	१९६	१९६	१८६	१८६
८	१३५	१७६	४७७	१३५	१३५	१३५	१७६	१७६
९	१५३	२४६	६९६	१५३	१५३	१५३	२४६	२४६
१०	१४७	२४७	७९५	१४७	१४७	१४७	२४७	२४७
११	१३७	२५६	६९८	१३७	१३६	१३६	२५६	२५६
१२	१२२	१६९	४३३	१२२	१२२	१२२	१६९	१६९
जम्मा	१७१४	२२५८	६३९२	१७१४	१७५	१७३	२३५४	२३५५

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.४ मृत्यु हुने कारण सम्बन्धी विवरण

विगत एक वर्षमा मृत्यु हुनेहरूमध्ये ८७ महिला र १२२ पुरुषमध्ये सबैभन्दा बढी ६५ जनाको मृत्यु नसर्ने रोगका कारण भएको देखिन्छ । विभिन्न कारणका आधारमा मृत्यु हुनेहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ६६: मृत्यु हुने कारणसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	महामारी/सर्वे रोग		नसर्वे रोग		टिबी, जप्पिङ्स, आदि/सर्वे रोग		दुर्घटना		जम्मा	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
१	०	०	५	५	०	३	३	०	८	८
२	१	०	८	१२	७	१	५	०	२१	१३
३	०	०	२	१०	०	०	०	०	२	१०
४	१	०	१०	७	२	०	५	१	१८	८
५	०	०	७	५	३	०	१	४	११	९
६	०	०	६	०	०	०	१	०	७	०
७	०	१	८	५	१	०	१	३	१०	९
८	६	३	४	२	०	१	२	०	१२	६
९	४	२	५	५	२	१	५	१	१६	९
१०	१	३	१	०	०	०	०	०	२	३
११	३	५	३	०	०	१	०	०	६	६
१२	१	०	६	५	१	१	१	०	९	६
जम्मा	१७	१४	६५	५६	१६	८	२४	९	१२२	८७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

५.२.५ परिवारका सदस्यहरूको स्वास्थ्य अवस्था

परिवारका सदस्यहरूको स्वास्थ्य अवस्थालाई हेर्दा नगरपालिका भित्रको कुल जनसंख्या मध्ये ६१७ दीर्घरोगी, २३५२ सामान्य रोगी र ६९,०२२ स्वस्थ रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६७: परिवारका सदस्यहरूको स्वास्थ्य अवस्था

वडा नम्बर	स्वास्थ्य अवस्था अनुसार जनसंख्या				जम्मा
	स्वस्थ	सामान्य रोगी	दीर्घ रोगी		
१	६३७०	१५	३		६३८८
२	५४६४	१४३	४३		५४५०
३	५४०८	७	३		५४१८
४	७६१४	११८६	२७७		९०७७
५	४३१५	१२	८		४३३५
६	४०२७	३५०	१९		४३९६
७	४०५२	२२५	१२३		४४००
८	६३१४	११२	१३		६४३९
९	६८१०	२२०	७१		७१०९
१०	५९८८	२३	१		६०१२
११	६५९४	१२	५		६६११
१२	६०६६	४७	५१		६१६४
जम्मा	६९०२२	२३५२	६१७		७१९९१

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

५.२.६ नूनको प्रयोग

कूल घरपरिवार मध्ये ८७.५ प्रतिशतले आयोडिनयुक्त नूनको प्रयोग गर्ने गरेको र १२.४ प्रतिशतले खुल्ला नूनको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ। नूनको प्रयोग सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६८: नुनको प्रयोग

वडा नम्बर	नूनको प्रयोग अनुसार घरपरिवार संख्या				
	आयो डनयुक्त नुन प्रयोग गर्ने	खुल्ला नुन प्रयोग गर्ने	ठिको नुन प्रयोग गर्ने	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	१०८३	१५८	०	३	१२४४
२	१०१०	१३७	०	०	११४७
३	६२६	४०१	०	०	१०२७
४	१७६४	२२	०	०	१७६६
५	७७३	५	०	४	७८२
६	८८५	३१	०	१	९१७
७	५५५	२७०	१	०	८२६
८	१३२८	०	०	१	१३२९
९	९९४	३७५	०	०	१३६९
१०	११३५	४	०	०	११३९
११	९२९	२४९	१	०	११७९
१२	१०२६	६१	०	०	१०८७
जम्मा	१२१०८	१७१३	२	९	१३८३१
प्रतिशत	८७.५	१२.४	०.०	०.१	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

५.२.७ जीवन बिमा सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रभित्र बिमा गरेका घरपरिवार २३३८ रहेका छन्। जसमध्ये जीवन बिमा गर्ने १६३२ र स्वास्थ्य बिमा गर्ने ६७३ घरपरिवार रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६९: जीवन बिमा सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बिमा सम्बन्धी पारिवारिक विवरण				
	जीवन बिमा	स्वास्थ्य बिमा	अन्य बिमा	बिमा नगरेका	जम्मा
१	२०७	२६	१	१०१०	१२४४
२	२२७	५६	०	८६४	११४७
३	४७	३६	२	९४२	१०२७
४	२८७	१४६	३	१३५०	१७८६
५	१२९	३७	१	६०५	७८२
६	१५९	७८	६	६७३	९१६
७	७१	४०	१०	७०५	८२६
८	१२४	१००	०	११०५	१३२९
९	१२६	२०	०	१२२३	१३६९
१०	५१	२५	०	१०६३	११३९
११	५२	१०	०	१११७	११७९
१२	१४२	९९	१०	८३६	१०८७
जम्मा	१६३२	६७३	३३	११४९३	१३८३१

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

५.३ खानेपानी तथा सरसफाई

५.३.१ खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरपरिवार

यस नगरपालिकाको कुल १३८३१ घरपरिवारमध्ये सबैभन्दा बढी ९,९६४ वा ७२ प्रतिशत घरपरिवारले ह्याण्डपम्प वा ट्युवेलको पानी उपयोग गर्दछन् घर कम्पाउण्डमा धारा हुने परिवार २२ प्रतिशत रहेको छ, भने सार्वजनिक धाराको पानी

उपभोग गर्ने घरपरिवार ६ प्रतिशत रहेको छ । विभिन्न स्रोत अनुसार खानेपानी उपयोग गर्ने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ७०: खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरपरिवार

वडा नम्बर	खानेपानीको स्रोत अनुसार घरपरिवार संख्या							
	पाइप धारा घरकम्पाउण्डमा	सार्वजनिक धारा	द्युबवेल/स्थाण्डपम्प	ढाकिएको इनार	नढाकिएको इनार	नदी खोला	अन्य	जम्मा
१	४२७	५९	७५५	०	०	०	३	१२४४
२	३	०	११४२	०	२	०	०	११४७
३	२	८	१०१६	१	०	०	०	१०२७
४	२२	७६	१६८६	१	०	०	१	१७८६
५	३७४	१४	३९४	०	०	०	०	७८२
६	७७३	७१	७०	१	०	०	१	११६
७	११५	१५	६९४	१	१	०	०	८२६
८	८५	२९	१२१०	०	०	०	५	१३२९
९	२२९	४७९	६५८	२	०	०	१	१३६९
१०	२९	०	११०८	०	०	०	१	११३९
११	६७७	३६	४६६	०	०	०	०	११७९
१२	२९२	३०	७६५	०	०	०	०	१०८७
जम्मा	३०२८	८१७	९९६४	६	३	०	१२	१३८३१
प्रतिशत	२९.९	५.९	७२.०	०.०	०.०	०.०	०.१	१००.०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

५.३.२ शौचालय प्रयोगको अवस्था

शौचालयको प्रयोगको अवस्थालाई हेर्दा ६४ प्रतिशत घरपरिवारमा सामान्य खालको शौचालय रहेको देखिन्छ । फ्लस भएको शौचालय ३१ प्रतिशत घरपरिवारमा र ५ प्रतिशत घरपरिवारमा शौचालय रहेको देखिन्दैन । यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

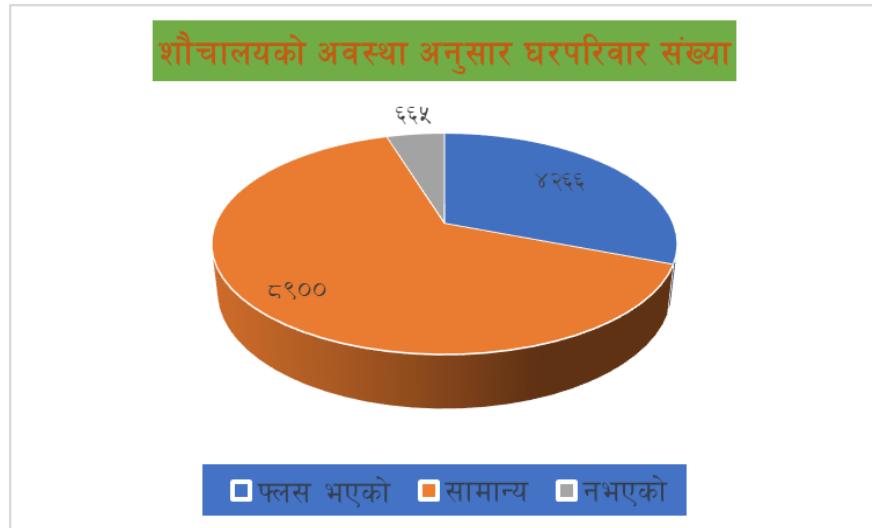
तालिका ७१: शौचालय प्रयोगको अवस्था

वडा नम्बर	शौचालयको अवस्था अनुसार घरपरिवार संख्या			जम्मा
	फ्लस भएको	सामान्य	नभएको	
१	७६५	४३७	४२	१२४४
२	४९५	६१३	३९	११४७
३	७२७	२१६	८४	१०२७
४	६९४	१०५२	४०	१७८६
५	२६७	५०७	८	७८२
६	३६२	५४५	९	११६
७	२०४	५१६	१०६	८२६
८	२७५	९८१	७३	१३२९
९	३९८	७६७	२०४	१३६९
१०	२४	१११०	५	११३९
११	१०	११५६	१३	११७९
१२	४५	१०००	४२	१०८७
जम्मा	४२६६	८९००	६६५	१३८३१
प्रतिशत	३०.८४	६४.३५	४.८१	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

शौचालय प्रयोग सम्बन्धी विवरण देहायअनुसारको रेखाचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ :

रेखाचित्र नं. ९ : शौचालयको प्रयोगको अवस्था

५.४ सामाजिक अवस्था र सुरक्षा विवरण

५.४.१ हिंसाको किसिम अनुसारको पिडित संख्या विवरण

नगरपालिकाभित्र विभिन्न किसिमका हिंसा सम्बन्धी विवरण विश्लेषण गर्दा कुटपिट बाट ५२, मानसिक वा गालिगलौज बाट ६९ जना, अपहेलना बाट ५८ जना महिला पिडित भएको पाइयो । बडाहरूमा रहेका विभिन्न किसिमका हिंसाको वडागत विस्तृत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७२: हिंसाको किसिम अनुसारको पिडित संख्या विवरण

बडा नम्बर	हिंसाको किसिमअनुसार पिडितको संख्या						जम्मा
	कुटपिट	मानसिक वा गालीगलौज	अपहेलना	घरनिकाला	सम्बन्ध विच्छिद	जम्मा	
१	३	५	३	०	०	११	
२	१२	८	८	०	०	२८	
३	१३	१०	२	०	०	२५	
४	२	४	१	०	३	१०	
५	०	५	५	०	०	१०	
६	२	७	५	०	३	१७	
७	३	६	५	०	२	१६	
८	३	६	७	०	०	१६	
९	६	८	७	०	१	२२	
१०	१	२	४	०	०	७	
११	३	५	६	०	०	१४	
१२	४	३	५	०	०	१२	
जम्मा	५२	६९	५८	०	९	१८८	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

५.४.२ बाल विवाहको अवस्था

कूल बालबालिका मध्ये २० बर्ष मुनीका १,५८३ बालबालिकाको बालविवाह भएको देखिन्छ । बालविवाह भएका बालबालिका मध्ये ७१ प्रतिशत बालिका र २९ प्रतिशत बालक रहेका छन् । बाल विवाहको वडागत विस्तृत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७३: बाल विवाहको अवस्था

वडा नम्बर	बाल ववाह भएका बालबा लका वा युवायुवती संख्या (२० वर्ष मूनिका)		
	बा लका वा युवती	बालक वा युवा	जम्मा
१	१३३	६६	१९९
२	१४४	६३	२०७
३	८६	२८	११४
४	१६५	५३	२१८
५	३०	२७	५७
६	३७	११	४८
७	७२	२०	९२
८	११२	५७	१६९
९	१११	४८	१५९
१०	५७	२५	८२
११	७४	१८	९२
१२	१०८	३८	१४६
जम्मा	११२९	४५४	१५८३

स्रोत: घरपत्रिवार सर्वेक्षण, २०७५

५.४.३ सामाजिक सुरक्षा वृत्तिको अवस्था

नगरपालिका भित्र रहेका सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, पूर्ण अपाङ्ग, आंशिक अपाङ्ग, बाल सुरक्षा अनुदान र दलित वर्ग अनुदान प्राप्त गर्नेहरूको वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७४: सामाजिक सुरक्षा वृत्तिको अवस्था

(रकम रु. हजारमा)

वडा नम्बर	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला			पूर्ण अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	
१	१००	५८	३१६०	१९४	१७८०	३	१५	३६०	४५	४९	४५१२	३६	४८	१००८	
२	५९	२९	१७६०	११६	१३९२	४	५	२१६	४९	५२	४८४८	२३	९३	४३२०	
३	६५	२९	१८८०	१०५	१२६०	०	१	२४	२९	३३	२४८१	१३	२५	४५६०	
४	११४	६६	३७६३	२७०	३२४०	३	१०	३१२	३३	३८	३४०८	२८	३८	७५२०	
५	७०	३४	२०८०	१५४	१७४०	४	४	३८४	६	५	५२८	७	७	१४४	
६	४८	२५	१४६०	१७०	२०४०	४	२	१४४	६	१०	५६८	४	५	१०८	
७	६६	२७	१८६०	११०	१३२०	३	६	२१६	६	५	५२८	३	५	९६	
८	७९	३७	१९२०	१४८	१७५६	५	७	२८८	२८	२९	२७३६	१५	१२	३२४	
९	७१	४२	२४२०	१४४	१७८८	५	४	२१६	६८	६०	६१४४	४१	४७	१०५६	
१०	२९	६३	१८४०	११४	१३६८	०	७	१६८	४७	४४	४३६८	२३	२८	६१२०	
११	५१	४६	१९४०	१०२	१४४०	४	१२	३८४	५७	५८	५५२०	२३	३३	६७२०	
१२	६३	६१	२४८०	९६	११५२	७	७	३३६	५६	५४	५२८०	२८	२७	६६००	
जम्मा	८०३	५१७	२६५६३	१७२३	२०२३६	४२	८०	३०४८	४३०	४३७	४११२१	२४४	२८६	३८९७६	

स्रोत: नगरपालिकाको कार्यालय, २०७५

५.५ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थलसम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुल ८ वटा खेलकुद मैदान रहेको देखिन्छ, भने अन्य वडाहरूमा खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल रहेको पाइँदैन। खेल मैदानको क्षेत्रफल, वार्षिक आमदानी तथा सेवाग्राहीसम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७५: खेलमैदान, पार्क, पिकनिक तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग	क्षेत्रफल (वर्ग मि.)	स्वामित्व	सेवाग्राही/आगन्तुक संख्या (वार्षिक)
१	१४ न.र १० न. खेल मैदान	खेलकुद	५ विघा	सामुदायिक	२०००
२	पण्डितपुर	खेलकुद	२ विघा	सामुदायिक	१०००
४	कबड्डि हल	जिल्ला स्तरीय खेलकुद	३ विघा	सरकारी	१००००
	तुलसीपुर खेल मैदान	वडास्तरीय खेलकुद	२.१० विघा	सरकारी ऐलानी	५०००
५	बालापुर पिकनिक स्थल	खेलकुद तथा पिकनिक	४ विघा	सरकारी	५०००
	बालापुर सुहेलवा प्रयागपुर	वडास्तरीय खेलकुद	२ विघा	सरकारी	२०००
८	गोलपार्क	मनोरञ्जन	१ विघा	सरकारी	१०००

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

५.५.२ युवा क्लबसम्बन्धी विवरण

नगरपालिका अन्तरगत कुल १ वटा युवा क्लब तथा युवा सञ्जालहरू रहेका छन्। यस्ता क्लबहरू खेलकुदका अलावा युवा अधिकार तथा सशक्तिकरण जस्ता सामाजिक गतिविधिहरूमा संलग्न रहेको पाइन्छ। यस्ता युवा क्लबहरूमा कुल युवा र युवतीहरू सदस्यका रूपमा आवद्ध रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७६: युवा क्लबसम्बन्धी विवरण

युवा क्लबको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या संख्या		मुख्य कार्य
		युवा	युवती	
जय दुर्गाभवानि युवा क्लब	गुलरिया ४	२४	१२	खेल कुद तथा समाज सेवा

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति

५.६.१ स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला

यस क्षेत्रमा चाडपर्वको रूपमा होली/फागु पूर्णिमा, दशै, तिहार, इद, कृष्ण जन्माष्टमी, माघी तिज पर्व मनाइने गरिन्छ। नगरपालिका क्षेत्रभित्र लाग्ने पर्व, जात्रा र मेला, स्थान, मनाउने समय र मुख्य विशेषता सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७७: स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता
१	हरितालिका तिज	पर्वतिया मन्दिर	भाद्र महिना	धार्मिक, मनोरञ्जन
२	हरितालिका तिज	सरस्वती प्रविष्टि	भाद्र महिना	धार्मिक, मनोरञ्जन
३	होली, दसहरा	बिभिन्न स्थानमा	असोज र फाल्गुन	धार्मिक, मनोरञ्जन
४	तिज दसै तिहार	घरघरमा	भद्रौ, असोज, कार्तिक	धार्मिक, मनोरञ्जन
५	तिज दसै तिहार	घरघरमा	भद्रौ, असोज, कार्तिक	धार्मिक, मनोरञ्जन
६	क्रिसमस	घरघरमा	मर्सिर	धार्मिक, मनोरञ्जन

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता
७	दसै, तिहार, तिज, इदुलफितर, बकरइद	घरघरमा	भदौ, असोज, कार्तिक	धार्मिक, मनोरञ्जन
८	दसै, तिहार, तिज, इदुलफितर, बकरइद, मोहम्मद डे	घरघरमा	भदौ, असोज, कार्तिक जेष्ठ र असार	धार्मिक, मनोरञ्जन
९	हरितालिका तिज, होली, तिहार	घरघरमा	भदौ, असोज, कार्तिक	धार्मिक, मनोरञ्जन
१०	हरितालिका तिज, होली, तिहार	घरघरमा	भदौ, असोज, कार्तिक	धार्मिक, मनोरञ्जन
११	हरितालिका तिज, होली, माघी	घरघरमा	भदौ, असोज, कार्तिक माघ	धार्मिक, मनोरञ्जन
१२	हरितालिका तिज, होली, तिहार इद बकरइद	घरघरमा	भदौ, असोज, कार्तिक	धार्मिक, मनोरञ्जन

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

५.६.२ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलसम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रमा करिब ११ वटा धार्मिक तथा ऐतिहासिक विशेषता बोकेका स्थलहरू रहेका छन्। यी स्थलहरू नजिकको बजार केन्द्रबाट करिब १ देखि ३ किलोमिटरको दूरीमा रहेका छन्। यस्ता स्थलहरूमा आउने बार्षिक आगान्तुक, विशेषता, स्वामित्व, नजिकको बजार केन्द्र तथा सडक पहुँचको अवस्थाका बारेमा धार्मिक संस्था तथा वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७८: धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थलको नाम	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व	विशेषता	बार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच	होटल, लज, रेष्टुराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दूरी			
१	पर्वतिया मन्दिर	पुगेको	छैन	२ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक	२०००
२	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	पुगेको	छैन	१ कि.मी.	सरकारी	पर्यटकिय	५०००
३	नथुनिया बाबा	पुगेको	छैन	३ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक	५०००
४	कोटही मन्दिर	पुगेको	छैन	१ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक	२००००
	लक्ष्मी नारायण मन्दिर	पुगेको	छैन	२ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक	५००
	कृष्णसारको केही भाग	पुगेको	छैन	४ कि.मी.	सरकारी	पर्यटकिय	१००
५	थारु संग्रहालय	पुगेको	छैन	३ कि.मी.	सामुदायिक	पर्यटकीय	२००
६	राधाकृष्ण मन्दिर	पुगेको	छ	२ कि.मी.	सार्वजनिक	धार्मिक	१५००
७	बागेश्वरी मन्दिर	पुगेको	छ	२ कि.मी.	सार्वजनिक	धार्मिक	५०००
८	गोल पार्क	पुगेको	छैन	२ कि.मी.	सार्वजनिक	पर्यटकीय	२०००
९	थारु संग्रहालय	पुगेको	छैन	३ कि.मी.	सामुदायिक	पर्यटकीय	२०००

परिच्छेद ६: भौतिक विकासको अवस्था

यस परिच्छेदमा भौतिक पूर्वाधारको स्थिति र त्यसको उपयोगको अवस्थालाई प्रस्तुत गरिएको छ। जस अन्तरगत सडक, विद्युत, भवन, वस्ती, ऊर्जा, सूचना संचार र आवास र भवन जस्ता विषयहरू समावेश गरिएको छ।

६.१ यातायात पूर्वाधार

यस नगरपालिकाको १२ वटै वडामा कच्ची सडक निर्माण भई वस, जीप, ट्रायाक्टर लगायतका सवारीका साधनहरू सञ्चालनमा आएका छन्। हुलाकी सडकको केही सडक पक्की अवस्थामा रहेको छ भने नगरपालिकाको बाँकी खण्डमा पिच बन्नेकम्मा रहेको छ। नगरपालिकाको भित्रको सबै वस्तीमा सवारी साधन चल्ने गरेको छ। देहायको खण्डमा सडक तथा यातायात सम्बन्धी विवरण प्रस्तुत गरिएको छ।

६.१.१ सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था

यस नगरपालिकामा कुल सडक सञ्जालको लम्बाइ ९९९ किलोमिटर रहेको छ। उपरोक्त सडकहरूमा लामो तथा छोटो दूरीका सार्वजनिक यातायात सञ्चालन भएको देखिन्छ। नगरपालिकाभित्र उपलब्ध सडक सञ्जालको विद्यमान अवस्थाको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७९: सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था

सडकको प्रकार	लम्बाई कि.मी	लाभान्वित जनसंख्या
कालो पत्रे	७७.०	४६००००
ग्रामेल	१३२.०	४३०४००
धुले/कच्ची	१०.५	३७५००
जम्मा	२१९.५	९२७९००

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवारा, २०७५

६.१.२ सडक मार्ग/सञ्जालको वडागत अवस्था

नगरपालिमा कुल २१९.५ सडक सञ्जाल रहेकोमा ३५ वटा कालोपत्रे सडक मार्गको कुल क्षेत्रफल ७७ कि.मि., ७३ वटा ग्रावेल सडक मार्गको कुल क्षेत्रफल १३२ कि.मि. र ८ वटा कच्ची सडक मार्गको कुल क्षेत्रफल १० कि.मि. रहेको छ। सडक सञ्जालको विद्यमान वडागत अवस्थाको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ। सडकको विस्तृत विवरण अनुशूची १३, १४ र १५ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ८०: सडक मार्ग/सञ्जालको वडागत अवस्था

वडा नम्बर	कालो पत्रे	ग्रामेल	कच्ची	जम्मा
१	८	३१.२		३९.२
२			१०.५	१०.५
३		२६.५		२६.५
४	१५.५	१६		३१.५
५	१४.५			१४.५
६	१४			१४
७		१२.१		१२.१
८	५.५			५.५
९		४३.२		४३.२
१०	६			६
११	१३.५			१३.५
१२		१९		१९
जम्मा	७७	१३२	१०.५	२३५.५

स्रोत: वडा तहको सहभागितामूलक छलफल २०७५

६.१.३ पुल तथा पुलेसा

नगरपालिका क्षेत्रभित्र विभिन्न स्थानमा ६ वटा पक्की पुलले नगर क्षेत्रका विभिन्न स्थानहरूलाई जोडेका छन् । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

तालिका ८१: पुल तथा पुलेसा

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला नाम	जोडिने वस्तीहरू		झोलुङ्गे/काठे/ट्रष्ट/पक्की	लम्बाई (मि.)	अवस्था	निर्मित साल
			देखि	सम्म				
१	बेहनवा नाला	बेहनवा	१६ नम्बर	मध्यबन न.पा.	पक्की	२५ मि.	ठिकै	०६८
२	कृष्णसार	सरयु नदि	पटहा	पण्डितपुर	पक्की	२५ मि.	ठिकै	०७२
४	सरयु नदि	सरयु नदि	तुलापुर	खैरी	पक्की	५० मि.	राम्रो	२०७३
	सरयु नदि	सरयु नदि	खैरी	तुलापुर	पक्की	५० मि.	राम्रो	निर्माणाधिन
८	सरयु नदि	सरयु नदि	गुलरिया	सुरजपुर	पक्की	५० मि.	राम्रो	२०७३
	बबइ नदि	बबइ नदि	गुलरिया	महम्मदपुर	पक्की	२५० मि.	राम्रो	२०४५

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

६.२ विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा

यस शिर्षक अन्तरगत विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जाको उपयोग सम्बन्धी विवरणलाई समावेश गरिएको छ ।

६.२.१ इन्धन उपयोग विवरण

यस नगरपालिकामा बसोबास गर्ने प्रायजसो सबै घरपरिवारमा खाना पकाउने मुख्य इन्धनको रूपमा दाउराको उपयोग गर्ने गरेको देखिन्छ । कुल १३,८३१ घरपरिवारमध्ये ७४ प्रतिशत अर्थात १०,२७० घरपरिवारमा दाउराको उपयोग हुने गरेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ८२: इन्धन उपयोग विवरण

वडा नम्बर	खाना पकाउन प्रयोग हुने इन्धनको प्रमुख स्रोत					
	दाउरा	एल पी ग्याँस	वायोग्याँस	गुइँठा	अन्य	जम्मा
१	८३५	३७०	३५	०	४	१२४४
२	९६८	१७०	७	०	२	११४७
३	७७६	२४९	२	०	०	१०२७
४	११२६	६०७	५२	०	१	१७८६
५	४९७	३०४	५८	०	३	७८२
६	२५१	४८९	१७२	३	१	९९६
७	५८०	२४६	०	०	०	८२६
८	९९२	३११	२५	०	१	१३२९
९	१३२१	४४	१	०	३	१३६९
१०	११०६	१३	२०	०	०	११३९
११	१११५	६१	३	०	०	११७९
१२	७८३	२३२	६७	५	०	१०८७
जम्मा	१०२७०	३०९६	४४२	८	१५	१३८३१
प्रतिशत	७४.२५	२२.३८	३.२०	०.०५८	०.११	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

६.२.२ बत्ति बाल्ते इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

यस नगरपालिका क्षेत्रमा वर्तीको लागि उपयोग गरिने इन्धनको रूपमा विद्युत, मट्टितेल, सोलार आदि रहेका छन् । जससमध्ये सबैभन्दा बढी ८१ प्रतिशतले घरपरिवारले विद्युतको उपयोग गर्ने गरेका छन् । यस सम्बन्धी अन्य वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

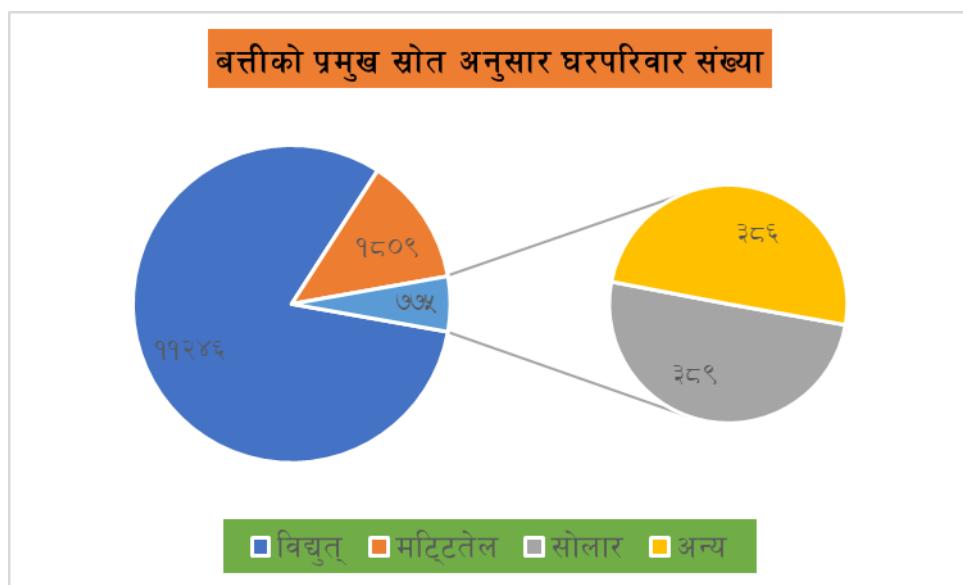
तालिका दृः बति बाल्ने इन्थनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

बडा नम्बर	बत्तीको प्रमुख स्रोत अनुसार घरपरिवार संख्या				
	विद्युत्	मटिटतेल	सोलार	अन्य	जम्मा
१	१०८२	८६	३७	३९	१२४४
२	६९९	५६	१९३	१९९	११४७
३	७७८	२३४	१४	१	१०२७
४	१५९१	१४३	४६	६	१७८६
५	७६८	७	४	३	७८२
६	८७७	१८	१	१९	९१५
७	६३७	१७०	३	१६	८२६
८	११३४	१०७	२५	६३	१३२९
९	८८१	४६६	१	२१	१३६९
१०	८४८	२६८	१४	९	११३९
११	९७६	१९८	४	१	११७९
१२	९७५	५६	४७	९	१०८७
जम्मा	११२४६	१८०९	३८९	३८६	१३८३१
प्रतिशत	८१.३१	१३.१०	२.८०	२.७९	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

बत्तीको उपयोगको सम्बन्धी विवरण देहायको रेखाचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

रेखाचित्र नं. १० : बत्तीको स्रोत

६.३ सञ्चार तथा प्रविधि

यस शीर्षक अन्तर्गत आधुनिक सुविधामा पहुँचका आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरणलाई समावेश गरिएको छ ।

६.३.१ आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकामा उपलब्ध आधुनिक सेवा सुविधामा पहुँचको अवस्था हेर्दा ११ प्रतिशत घरपरिवारसँग रेडियो, ३७ प्रतिशतसँग टेलिभिजन, ८१ प्रतिशतसँग मोबाइल र ४ प्रतिशतसँग कम्प्युटर जस्ता सुविधा उपलब्ध रहेको छ । यस सम्बन्धी आधुनिक सामग्री प्रयोग अनुसार बडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ८४: आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	रेडियो	टेलिभिजन	मोबाइल टेलिफोन	कम्प्युटर	इन्टरनेट	मोटरसाइकल	मोटर/कार	रेफ्रिजरेटर	बस/ट्रक	कुनै नभएको
१	७७	५२०	११५२	४९	९	२०७	१	६४	६	७५
२	१९२	२७४	९७६	५१	१५	१२४	४	३८	१०	१३०
३	१८	३०८	८७८	१२	२	१४८	१	२६	०	१३१
४	२४४	९२८	१४९५	१०१	५	३०८	१०	१३८	१०	१७१
५	३३	४६२	७७३	२१	३	२२३	१४	३	८	३
६	४९०	८१६	६६६	१९३	१०७	३८४	३०	३२३	१४	३९
७	३१	२८०	६२०	३८	३३	१७४	१६	१३६	६	१९७
८	२३८	५५४	१२५६	२७	७	२३८	१८	७	३०	६६
९	३०	१६२	७३३	७	३	६५	१	१३	९	६०७
१०	१३	१९३	८३७	१३	१	४६	३	२	०	२९२
११	५४	३१८	८९३	१२	१	१४९	१३	४	१०	२७३
१२	४५	३०८	१००२	४०	१	१७३	१२	६५	२१	७६
जम्मा	१४६५	५१२३	११२८१	५६४	१८७	२२३९	१२३	८१९	१२४	२०६०
प्रतिशत	१०.५९	३७.०४	८१.५६	४.०७८	१.३५२	१६.१९	०.८८९	५.९२१	०.८९७	१४.८९

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

६.४ आवास तथा भवन

यस शीर्षक अन्तरगत बसोबास गरेको घरको बनावट आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरणलाई समावेश गरिएको छ।

६.४.१ घरको जगको आधारमा घरपरिवार

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका घरहरूको जगको प्रकारको आधारमा हेर्दा घरपरिवारहरू माटो, दुङ्गा, सिमेन्ट वा दुङ्गा र काठको जग भएको घरमा बस्ने गरेको देखिन्छ। जस अनुसार ४३ प्रतिशत माटो वा दुङ्गाको जग भएको घरमा बसोबास गर्ने र सिमेन्ट वा दुङ्गाको जग भएको घरमा बस्ने घरपरिवार ३३ प्रतिशत रहेका छन्। घरको जगको किसिम अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ८५: घरको जगको आधारमा घरपरिवार

वडा नम्बर	माटो वा दुङ्गा	लोड वेयरिङ्ग	फ्रेम स्ट्रक्चर	लोड वेयरिङ्ग	काठको खम्बा	अन्य	जम्मा
१	४४७	४८६	०	०	२९४	१७	१२४४
२	१४६	२७०	०	१३	४३१	२८७	११४७
३	२३७	३३७	०	०	४५३	०	१०२७
४	५२२	६९६	६०	१५	४९०	३	१७८६
५	३१९	४२८	७	२३	५	०	७८२
६	३६२	५५०	०	०	२	२	९९६
७	५५९	२२२	४	३६	५	०	८२६
८	४२६	४८५	१२	१७८	२२७	१	१३२९
९	११३५	२२९	०	०	३	२	१३६९
१०	४२०	२४०	१३	०	४६६	०	११३९
११	७२५	३४३	१	६	१०४	०	११७९
१२	७३२	२४५	०	५	१०५	०	१०८७
जम्मा	६०३०	४५३१	९७	२७६	२५८५	३१२	१३८३१
प्रतिशत	४३.६०	३२.७६	०.७०	२.००	१८.६९	२.२६	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

६.४.२ घरको छानोको प्रकार

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका घरहरूलाई छानाको प्रकारका आधारमा हेर्दा सबैभन्दा उच्च संख्यामा जस्ता यानिकी च्यादरको छानो भएको घरमा बस्ने ६६ प्रतिशत रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ८६: छानोको प्रकारका आधारमा घरपरिवार

वडा नम्बर	घरको छानाको प्रकारको आधारमा घरपरिवार संख्या			
	फुस वा खरको छाना भएको	जस्ता/च्यादरको छाना भएको	आरसिसि ढलान भएको	जम्मा
१	२०	१०६०	१६४	१२४४
२	१०९	९७१	६७	११४७
३	४८	८०५	१७४	१०२७
४	१२१	११०८	५५७	१७८६
५	५८	३९८	३२६	७८२
६	६५	२२२	६२९	९१६
७	३४	५७२	२२०	८२६
८	२७१	७४६	३१२	१३२९
९	३६५	९५८	४६	१३६९
१०	२५६	७६६	११७	११३९
११	४३३	५९५	१५१	११७९
१२	७०	८९१	१२६	१०८७
जम्मा	१८५०	९०९२	२८८९	१३८३१
प्रतिशत	१३.३८	६५.७४	२०.८९	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

६.४.३ भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण

नगर क्षेत्रभित्र रहेका कुल १३.८३ घरपरिवारमध्ये भवन मापदण्ड अनुसार बनेका १,७४१ घटा घर तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरमा बसोवार गर्ने घरपरिवार संख्या १,१०९ रहेका छन् । यस सम्बन्धी थप विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ८७: भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण

वडा नम्बर	भूकम्प प्रतिरोधी वा भवन मापदण्ड अनुसार बनेका घरमा बस्ने घरपरिवार संख्या				
	मापदण्ड अनुसार बनेको	मापदण्ड अनुसार नबनेको	जम्मा	भूकम्प प्रतिरोधी भएको	भूकम्प प्रतिरोधी नभएको
१	९८	११४६	१२४४	२०२	१०४२
२	८२	१०६५	११४७	११८	१०२९
३	५३	९७४	१०२७	५५	९७२
४	४१२	१३७४	१७८६	१४२	१६४४
५	१८४	५९८	७८२	९९	६८३
६	४२५	४९१	९१६	८३	८३३
७	७८	७४८	८२६	८	८१८
८	२०४	११२५	१३२९	२०३	११२६
९	४२	१३२७	१३६९	९	१३६०
१०	४	११३५	११३९	३	११३६
११	७४	११०५	११७९	९३	१०८६
१२	८५	१००२	१०८७	९४	९९३
जम्मा	१७४१	१२०९०	१३८३१	११०९	१२७२२

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

६.४.४ घर संख्याको विवरण

नगरपालिका अन्तर्गत रहेका कुल १३,८३१ घरपरिवार मध्ये एउटा मात्र घर हुने घरपरिवार संख्या १२,३५० रहेको छ भने तीनभन्दा बढी घर भएका घरपरिवार ३२ रहेको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६६: घर संख्याका आधारमा घरपरिवार विवरण

वडा नम्बर	घर संख्याका आधारमा घरपरिवार				
	एउटा मात्र घर हुने	२ वटा घर हुने	३ वटा घर हुने	३ वटा भन्दा माथि घर हुने	जम्मा
१	१०७०	१६४	८	२	१२४४
२	११०८	३७	२	०	११४७
३	७९७	२०५	२२	३	१०२७
४	१७३२	४४	८	२	१७८६
५	५७२	१९९	७	४	७८२
६	८५९	५१	५	१	९९६
७	७९७	२२	५	२	८२६
८	९५६	३२२	४०	११	१३२९
९	१२८७	७२	७	३	१३६९
१०	११३७	२	०	०	११३९
११	११४९	२८	१	१	११७९
१२	८८६	१७९	१९	३	१०८७
जम्मा	१२,३५०	१३२५	१२४	३२	१३,८३१

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

६.५ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

यस नगरपालिका अन्तर्गत रहेका सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवनहरू कार्यालय, आश्रयस्थल लागि प्रयोग हुने गरेको पाइन्छ। यी भवनहरू रहेको स्थान, प्रयोग, क्षेत्रफल, अवस्था र लाभान्वित घरपरिवार जस्ता विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६९: सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	प्रयोग	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था	लाभान्वित घरपरिवार
				जग्गा	भवन		
१	गौतम बुद्ध सामुदायिक भवन	कमलपुर	कार्यालय	१ कडा	१	ठिकै	७००
२	सामुदायिक भवन	पण्डितपुर	सामुदायिक भवन	१२७ हे.	१	ठिकै	१५०
३	सामुदायिक भवन	हिमशिखर	सामुदायिक भवन	१० घुर	१	ठिकै	१००
४	दिपेन्द्र नगर सा. भवन	रामपुर	सामुदायिक कार्य	१० घुर	१	ठिकै	१५०
५	कोठिया रामपुर सा. भवन	कोठिया	सामुदायिक कार्य	१ कडा	१	ठिकै	१००
	सेल्टर हाउस	कोठिया	सामुदायिक कार्य	१ कडा	१	ठिकै	१५०
६	मुक्तकमैया रामपुर	रामपुर	सामुदायिक कार्य	३ विघा	४	राम्रो	५००
७	सेल्टर हाउस	महजिदिया	आश्रय स्थल	१ कडा	१	राम्रो	२००
८	परोपकार युवा सामुदायिक भवन	जोसिपुर	सामुदायिक कार्य	२ कडा	२	राम्रो	२००
९	सहयोगी नागरिक सचेतना केन्द्र	बिक्री	सामुदायिक कार्य	५ कडा	१	राम्रो	३००
	सेल्टर हाउस	टडुवा	आश्रय स्थल	१ कडा	१	राम्रो	१००

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

६.६ सरकारी भवन

यस नगरपालिका क्षेत्र अन्तरगत रहेका जिल्ला अस्पताल, स्वास्थ्य चौकी, ईलाका प्रहरी कार्यालय, पशु सेवा केन्द्र, सिमाना सुरक्षा कार्यालय, नगरपालिका कार्यालय, वडा कार्यालयहरू, जिल्ला वन कार्यालय, जि.प्र कार्यालय, हुलाक, सैनिक कार्यालय, राष्ट्रिय निकुञ्ज मातहतका कार्यालयहरू, भन्सार कार्यालय र नगरपालिका अन्य कार्यालय भवनहरू रहेका छन्। सरकारी भवन रहेका स्थान, क्षेत्रफल र अवस्था सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

तालिका ९०: सरकारी भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन स्थल (टोल)	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था
				जग्गा	भवन	
१	खैरापुर स्वास्थ्य चौकी	चौधरिपुर	हेल्पोस्ट	८ कड्डा	१	ठिकै
२	सामुदायिक भवन	पण्डितपुर	सामुदायिक बन	१२७ हे.	१	ठिकै
३	सामुदायिक भवन	हिमशिखर	सामुदायिक भवन	१० धुर	१	ठिकै
४	को.ले.नि.का., शिक्षा हुलाक, सेफ हाउस, कारागार, आर्मी	कारागार टोल	संघीय सरकारका कार्यालय	२ विघा	७	राम्रो
५	जिल्ला समन्वय समिति भवन	फुलबारी, कृष्णसार टोल	कृषि विकास बैंक, जि.स.स. सिचाई कार्यालय	५ विघा	३	ठिकै
६	जिल्ला अस्पताल	वडा नम्बर ६	जिल्ला अस्पताल	३ विघा	९	राम्रो
	जिल्ला जना स्वास्थ्य	,	जिल्ला जना स्वास्थ्य			
	भेटनरी	,	भेटनरी कार्यालय	१० कड्डा	३	राम्रो
	जिल्ला प्रसासन कार्यालय	,	लिल्ला प्रसासन कार्यालय	१५ कड्डा	३	राम्रो
	गुलरिया नगर भवन	वडा नम्बर ६	गुलरिया नगर कार्यपालिका	१० कड्डा	२	राम्रो
	जिल्ला अदालत		जिल्ला अदालत	१.५ विघा	४	राम्रो
	भुमि सुधार कार्यालय		भुमि सुधार कार्यालय	०	१	भडामा
	मालपोत कार्यालाय		मालपोत कार्यालाय	१५ कड्डा	१	राम्रो
	नापी कार्यालय,	वडा नम्बर ६	नापी कार्यालय	१० कड्डा	१	राम्रो
	सरकारी वाकिल		सरकारी वाकिल	१० कड्डा	२	राम्रो
७	जी.स.स. गेष्ट हाउस	वडा नम्बर ६	जी.स.स. गेष्ट हाउस .	१५ कड्डा	३	राम्रो
	जी.प्र.कार्यालय		जी.प्र.कार्यालय	२ विघा	७	राम्रो
८	कृषि कार्यालय	मनकामना टोल	कृषि कार्यालय	१ विघा	४	राम्रो
	जिल्ला बन कार्यालय	मनकामना टोल	जिल्ला बन कार्यालय	१.५ विघा	४	राम्रो
९	संघीय भन्सार कार्यालय र सुरक्षा निकाय	सुरजपुर, गायत्री टोल	भन्सार, सुरजपुर चौकी, सशस्त्र सिमा सुरक्षा, पशु क्वारेन टाइन	३ विघा	१६	राम्रो
१०	वडा कार्यालय र स्वास्थ्य चौकी	डब्बा गाउँ	वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी	१ कड्डा	२	राम्रो
११	सेल्टर हाउस	महिन्दिया	आश्रय स्थल	१ कड्डा	१	राम्रो
	सिमा प्रहरी चौकी मथुरा	मथुरा	सिमा प्रहरी चौकी मथुरा	५ कड्डा	२	राम्रो
१२	प्रहरी चौकी महम्मदपुर	गणेशपुर चोक	प्रहरी चौकी महम्मदपुर	३ कड्डा	२	राम्रो
	११ नम्बर वडा कार्यालय	जिगिरिया	११ नम्बर वडा कार्यालय	७ कड्डा	३	राम्रो
	महम्मदपुर आयुर्वेद औषधालय	जिगिरिया	महम्मदपुर आयुर्वेद औषधालय		१	राम्रो
१३	महम्मदपुर स्वास्थ्य चौकी	टड्डा	स्वास्थ्य चौकी महम्मदपुर	३ कड्डा	२	राम्रो
	वडा कार्यालय	कालिनगर	१२ नम्बरको वडा कार्यालय	५ कड्डा	१	राम्रो

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७५

६.७ हुलाक, पत्रपत्रिका, दूरसञ्चार र रेडियो स्टेशन विवरण

यस नगर क्षेत्रमा वटा फरक स्थानहरूबाट हुलाक सेवा प्रदान गरिए आएको पाइन्छ। त्यसैगरी यहाँ नेपाल टेलिकमको कार्यालय, नेपाल टेलिकम, एनसेल तथा स्मार्ट फोनबाट दूरसञ्चार सेवा प्रवाह गरिएको देखिन्छ भने वटा एफएम रेडियो सञ्चालनमा रहेका छन्। यस सम्बन्धी थप विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९१: हुलाक, पत्रपत्रिका, दूरसंचार र रेडियो स्टेशन सम्बन्धी विवरण

विवरण	नाम	ठेगाना
जिल्ला हुलाक कार्यालय	जिल्ला हुलाक कार्यालय	गुलरिया
प्रकाशित हुने पत्रपत्रिका		
बढैया ताल टुडे	बढैया ताल टुडे	गुलरिया
बर्दया टाइम्स	बर्दया टाइम्स	गुलरिया
लुम्बिनी पत्र	लुम्बिनी पत्र	गुलरिया
बबइ साप्ताहिक	बबइ शाप्ताहिक	गुलरिया
हाम्मो भावना दैनिक	हाम्मो भावना दैनिक	गुलरिया
प्रस्ट विचार साप्ताहिक	प्रस्ट विचार शाप्ताहिक	गुलरिया
कृष्णसार साप्ताहिक		गुलरिया
नेपाल टेलीकम सेवा कार्यालय	नेपाल टेलिकम कार्यालय	गुलरिया
एनसेल टावर	एनसेल	गुलरिया १, पन्थ नम्बर
एनसेल टावर	एनसेल	गुलरिया १, छेदापुर
एनसेल टावर	एनसेल	गुलरिया ३, खैरी
एनसेल टावर	एनसेल	गुलरिया ४, तुल्सीपुर
एनसेल टावर	एनसेल	गुलरिया ५, सोहेलवा
एनसेल टावर	एनसेल	गुलरिया ११, महम्दपुर
एनसेल टावर	एनसेल	गुलरिया १२, भैसाही
रेडियो स्टेसन		
बबइ रेडियो स्टेसन	बबइ रेडियो स्टेसन	गुलरिया ७
फुलबारी रेडियो स्टेशन	फुलबारी रेडियो स्टेशन	गुलरिया ५
दूरसंचार टावर	जिल्ला दुरसंचारको टावर	गुलरिया ६

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

६.८ शबदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रमा शबदाहका लागि २ वटा स्थानहरू प्रयोग हुँदै आएको छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ९२: शबदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण

स्थल	ठेगाना
गुलरिया भादा घाट	गुलरिया १०
कब्रस्तान आशापुर	गुलरिया ८

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

परिच्छेद ७: वन तथा वातावरणीय स्थिति

यस परिच्छेदमा वन तथा वातावरण, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, विपद् व्यवस्थापन जस्ता विषय र क्षेत्र समावेश गरिएको छ ।

७.१ वन क्षेत्रको अवस्था

नगरपालिकाको कुल ११८.२१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल मध्ये जम्मा २८ वटा सामुदायिक वन १,४०० हेक्टर क्षेत्रमा वन रहेको छ । यहाँ रहेका वन क्षेत्रबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित घरपरिवार संख्या ३,५५६ रहेको छ । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १३: वन क्षेत्रको अवस्था

वडा नम्बर	वनको किसिम	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन
					काठ (क्यू.फि.)
१	सामुदायिक	७००	गौतम बुद्ध अयोध्या फाँटा	८५	१०००
२	सामुदायिक	१५०	बागेश्वरी सा.व.	१२७	१०००
४	सामुदायिक	४५	लक्ष्मी फाँटा	२१	२०००
	सामुदायिक	७३	बिन्द्रा सामुदायिक वन	४५	२५००
	सामुदायिक	६७	टप्पर सामुदायिक वन	५६	२०००
	सामुदायिक	६७	रामबजार सामुदायिक वन	७	१०००
	सामुदायिक	१११	राधाकृष्ण सामुदायिक वन	६७	४०००
	सामुदायिक	४८	जय दुर्गा महिला सा. वन	८	२०००
	सामुदायिक	१८	जान जागृति सामुदायिक वन	६	१५००
	सामुदायिक	३७	गणेश महिला सामुदायिक वन	१०	१२००
	सामुदायिक	६८	बिन्द वासिनी सामुदायिक वन	११	१५००
	सामुदायिक	५८	हरियाली सामुदायिक वन	९	२०००
५	सामुदायिक	१६०	रामपुर सामुदायिक वन	६४	२०००
	सामुदायिक	६८	भूकृटी सामुदायिक वन	३२	१५००
	सामुदायिक	१४६	लक्ष्मी सामुदायिक वन	११	८००
	सामुदायिक	८१	सन्तोषी सामुदायिक वन	२५	१२००
	सामुदायिक	६५	सिर्जना महिला सामुदायिक वन	४	१०००
	सामुदायिक	२१	राधाकृष्ण सामुदायिक वन	१०	१२००
	सामुदायिक	४१	सर्जु सामुदायिक वन	१३८	२५००
	सामुदायिक	१३८	सहर्माति सामुदायिक वन	५७	१०००
	सामुदायिक	५७	रामबाग सामुदायिक वन	२७	१२००
	सामुदायिक	१९८	संगम सामुदायिक वन	१५	८००
११	सामुदायिक	९४	परोपकार सामुदायिक वन उ.सं	५०	६३१
	सामुदायिक	५६	लालीगुराँस सा.व.उ.स.	८	१२
	सामुदायिक	७८	नटकनिया सा.व.उ.स	२८	४२६
	सामुदायिक	१०२	हरियाली कुम्हर सा.व.उ.स	४३	३९४
	सामुदायिक	१५०	बिक्री भवानी सा.व.	६०	१२००
	सामुदायिक	२४४	गरिब कल्याण बैज्ञानिक सा.व	११३	
	सामुदायिक	५००	कुम्हर महिला सामुदायिक वन	२९२	४०००
	सामुदायिक	१६०	केदवाइ सामुदायिक वन	६०	१५००
	सामुदायिक	१५०	मैनैहा सामुदायिक वन	५०	१२००

वडा नम्बर	वनको किसिम	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन	
					काठ (क्यू.फि.)	
	सामुदायिक	१२०	टडवा सुर्जिगौढी सामुदायिक	१८	१०००	
जम्मा	२८	४०७१		१४०८	४३८००	

स्रोत : संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

७.२ राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र

यस नगरपालिकामा जम्मा ३ वटा संरक्षित क्षेत्रको रहेको छ। यस सम्बन्धी विवरण देहायअनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९४: राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्रको अवस्था

राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, र संरक्षित क्षेत्रको नाम	समेटिएका वडाहरु	जम्मा क्षेत्रफल	मध्यवर्ती क्षेत्रको क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	संरक्षित र मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने घरधुरी
कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	१, २, ३	७०८ विघा	१६००	१२०
कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	१, २, ३, ४	७०८ विघा	१६००	१४२
कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	१, २, ३, ४	७०८ विघा	१६००	१००
जम्मा			४८००	३६२

स्रोत: जानकार अन्तरबार्ता, २०७५

७.३ विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन

यस नगरपालिका क्षेत्रमा विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापनका दृष्टिकोणमा जोखिमपूर्ण रहेको पाइन्छ। गत बर्ष बाढीबाट २ जनाको मृत्यु र जंगली जनावरको आक्रमणबाट ३ जना घाइते भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहायअनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

७.३.१ विपद्को प्रभाव

पश्चिम तराई क्षेत्रको अध्ययन अनुसार यस क्षेत्रमा जलवायु उत्पन्न विपदहरूमा प्रमुख रूपमा खडेरी, बाढी तथा कटान, हुरीवतास, शितलहर आदी रहेका छन्। यस मध्ये खडेरीको प्रभाव सबभन्दा बढी, दोश्रो र तेस्रोमा हुरीवतास बाढी रहेको छ, भने प्रभावका हिसावले शितलहर चौथो स्थानमा देखिएको छ। यस सम्बन्धी विवरणलाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९५: विपद्को प्रभाव सम्बन्धी विवरण

प्रकोप/विपद	प्रभाव अनुसार घरपरिवार			
	असर रहेको (%)	देखिएको तर प्रभाव नभएको (%)	विपद नभएको (%)	जम्मा
खडेरी	७१.१२	२७.४१	१.४६	१००.००
वनडँडेलो	३.४२	९.२४	८७.३४	१००.००
आगलागी	७.०३	५५.६६	३७.३१	१००.००
बाढी	२८.६७	२८.१८	४३.१५	१००.००
हुरीवतास	३३.३९	४४.५८	२२.०३	१००.००
चट्याड	१८.६१	४५.०५	३८.३३	१००.००
असिना	१६.४७	२७.८७	५५.६६	१००.००
भारी वर्षा	२७.५०	६.३७	६६.१२	१००.००
खण्ड वर्षा	७.५६	३८.२३	५४.२०	१००.००
भूक्षय	४.३६	६.३३	८९.३१	१००.००
शीतलहर	२५.२८	६६.५७	८.१६	१००.००
रोग तथा किटाणु	४०.२२	४९.९९	९.७९	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय जलवायु परिवर्तन प्रभाव प्रतिवेदन, २०७६

७.३.२ विपद्को किसिम अनुसार जोखिमको समय

विपद् अनुसार जोखिमको समय पहिचान गर्दा जंगली जनावरबाट हुने क्षति नभएको पाइन्छ। त्यसैगरी बाढी डुवान, पहिरो तथा सर्पदंसको जोखिम विशेष गरी वर्षायाम (असार, साउन, भदौ) मा र आगलागी तथा महामारीको जोखिम सुख्खा (चैत्र, वैशाख) मा रहेको पाइन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९६: विपद्को किसिम अनुसार जोखिमको समय

वडा नम्बर	विपद् अनुसार जोखिमको समय (महिना)					जंगली जनावरबाट क्षती
	आगलागी	बाढी डुवान	शीतलहर	रोग माहामारी	सर्पको टोकाइ	
१	चैत्र, वैशाष	साउन, भाद्र	पौष	अषाढ, श्रावण	अषाढ, श्रावण, भाद्र	छैन
२	चैत्र, वैशाष	साउन, भाद्र	पौष	अषाढ, श्रावण	अषाढ, श्रावण, भाद्र	छ
३	चैत्र, वैशाष	साउन, भाद्र	पौष	अषाढ, श्रावण	अषाढ, श्रावण, भाद्र	छैन
४	चैत्र, वैशाष	साउन, भाद्र	पौष	अषाढ, श्रावण	अषाढ, श्रावण, भाद्र	छैन
५	चैत्र, वैशाष	साउन, भाद्र	पौष	अषाढ, श्रावण	अषाढ, श्रावण, भाद्र	छैन
६	चैत्र, वैशाष	साउन, भाद्र	पौष	अषाढ, श्रावण	अषाढ, श्रावण, भाद्र	छैन
७	चैत्र, वैशाष	साउन, भाद्र	पौष	अषाढ, श्रावण	अषाढ, श्रावण, भाद्र	छैन
८	चैत्र, वैशाष	साउन, भाद्र	पौष	अषाढ, श्रावण	अषाढ, श्रावण, भाद्र	छैन
९	चैत्र, वैशाष	साउन, भाद्र	पौष	अषाढ, श्रावण	अषाढ, श्रावण, भाद्र	छैन
१०	चैत्र, वैशाष	साउन, भाद्र	पौष	अषाढ, श्रावण	अषाढ, श्रावण, भाद्र	छैन
११	चैत्र, वैशाष	साउन, भाद्र	पौष	अषाढ, श्रावण	अषाढ, श्रावण, भाद्र	छैन
१२	चैत्र, वैशाष	साउन, भाद्र	पौष	अषाढ, श्रावण	अषाढ, श्रावण, भाद्र	छैन

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

७.३.३ जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण

जोखिमयुक्त संवेदनशील स्थानमा बसोबास गर्ने अधिकतम घरधुरी वडा नं. २ मा रहेका छन्। यस वडाका १००० घरपरिवार बाढी जोखिममा रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९७: जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	घरधुरी संख्या	
		नदी कटान	बाढी
२	सम्पूर्ण वडा जैनपुर, विचपरी, खैरखनभाला	वन क्षेत्र	१०००
३	खैरी, भरिया किठीपुर तथा कट्टी लटकनिया		२२०
४	४ नम्बर वडाको आधा भाग		५००
५	५ नम्बर वडाका सबै भाग		७००
८	कोठिया, मुक्ति नरायण टोल, थपुवा	आवादी जग्गा	२५०
९	सम्पूर्ण वडा		५००
१०	सम्पूर्ण वडा	आवादी जग्गा	६००
११	वडा का केही भाग		३००
१२	वडाका केही भाग		३००
जम्मा			४३७०

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

७.३.४ विपद्बाट मानवीय क्षती

मानवीय क्षती हुने विपद् उच्च देखि न्यून क्रमशः जंगली जनावरबाट क्षती र बाढी प्रमुख रहेको पाईन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विस्तृत विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ९८: विपद्बाट मानवीय क्षती

वडा नम्बर	आगलागी		बाढी		पहिरो		शीतलहर		रोग माहामारी		सर्पदंस		जंगली जनावर बाट क्षती		भूकम्प		अन्य (चट्याड)		
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	
२	-	-	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३	-	-	-	-	-
जम्मा			२																

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

७.३.५ विपद्को असर विवरण

यस नगरपालिकामा विपद्को असर तथा क्षति सम्बन्धी विवरण हेर्दा आगलागी र बाढी तथा डुवान क्षति सबभन्दा बढी रहेको छ । विपद्को असर विवरण वडागतरूपमा देहाय तालिकामा प्रस्तुत गरीएको छ ।

तालिका ९९: विपद्को असर विवरण

वडा नम्बर	क्षति विवरण	विपद्को क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण				परिवार	
		घरगोठ	पशुपांक्षी	बाली र जग्गाजमिन	परिवार		
१	आगलागी	१	२५०००	१	१०००००	१	०
	बाढी डुवान	१२	१०००००	१२	५००००	१२	२०००००
२	बाढी डुवान	१२०	७०००००	१००	२००००	१२०	५०००००
३	बाढी डुवान	२८०	२०००००	१२	३०००००	२३०	२५००००
४	बाढी डुवान	५००	२०००००	२००	१०००००	५००	२०००००
५	बाढी डुवान	३००	२०००००	२५०	१०००००	१५०	१०००००
६	बाढी डुवान	५०	२००००	१०	२५०००	५	५०००
७	बाढी डुवान	२०	१०००००	५	२००००	२५	२०००००
८	बाढी डुवान	१००	२०००००	५०	१०००००	७५	३०००००
९	बाढी डुवान	२५०	२०००००	२५०	१०००००	२५०	१५००००
१०	बाढी डुवान	४००	३०००००	२००	१०००००	३००	१०००००
११	बाढी डुवान	३५०	२०००००	१००	१०००००	२००	८००००००
१२	बाढी डुवान	३००	२५००००	५०	१०००००	२५०	७०००००
जम्मा		३७६३	२६९५०००	१२४०	१२१५०००	३१९८	१०७५००००

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

७.३.६ जोखिम पहिचान तथा क्षमता विश्लेषण

७.३.६.१ मानविय श्रोतको अवस्था

नगरपालिकामा विपद् पहिचान तथा क्षमतामा विश्लेषण अन्तर्गत ६ वटा संघ सस्थाहरु कार्यरत रहेका छन् । उपलब्ध मानवीय श्रोत देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरीएको छ ।

तालिका १००: मानविय श्रोतको विवरण

क्र.स	संस्थाको नाम	खोज तथा उद्धार गर्ने सक्ने दक्ष जनशक्ति	आगलागी नियन्त्रण गर्ने सक्ने दक्ष जनशक्ति	प्राथमिक उपचार गर्ने सक्ने	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता
१	नेपाल रेडक्स सोसाइटी बर्दिया	४०	छैन	२०	छैन
२	नेपाल आर्मी	१००	५०	३०	छ.
३	सस्थात्र प्रहरी बल	१००	३०	३५	छैन

क्र.सं	संस्थाको नाम	खोज तथा उद्धार गर्ने सक्ने दक्ष जनशक्ति	आगलागी नियन्त्रण गर्ने सक्ने दक्ष जनशक्ति	प्राथमिक उपचार गर्ने सक्ने	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता
४	नेपाल प्रहरी	३०	१०	५	छैन
५	स्थानीय युवा क्लब	२०	छैन	२	छैन
६	गुलरिया नगरपालिका		५	०	०
	जम्मा	२९०	९५	९२	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

७.३.६.२ भौतिक श्रोत तथा सामग्रीको अवस्था

नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापनमा उपलब्ध भौतिक श्रोतहरूको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १०९: भौतिक श्रोत, सामग्रीहरूको विवरण

क्र.सं.	उपलब्ध सामग्री विवरण	संस्थाको नाम		
		नगरपालिका	रेडक्स	थारु महिला उत्थान केन्द्र
१	त्रिपाल	नभएको	छण्ण	नभएको
२	स्प्याट्रेस	नभएको	नभएको	नभएको
३	कम्बल, क्ल्यान्केट	नभएको	नभएको	नभएको
४	डिग्रीटि किट	नभएको	ज्ञण	नभएको
५	हाइजीन किट	नभएको	छण्ण	नभएको
६	बेबी किट	नभएको	नभएको	नभएको
७	इसिडी किट	नभएको	नभएको	नभएको
८	स्टुडेण्ट किट	नभएको	नभएको	नभएको
९	सेल्टर किट	नभएको	नभएको	नभएको
१०	फस्ट एड किट	नभएको	ज्ञण	नभएको
११	डुंगा	नभएको	नभएको	नभएको
१२	लाइफ ज्याकेट	नभएको	छण्ण	नभएको
१३	डोरी	नभएको	ज्ञण	नभएको
१४	गैटी	नभएको	नभएको	नभएको
१५	सावेल	नभएको	नभएको	नभएको
१६	फोल्ड भन्याड	नभएको	नभएको	नभएको
१७	फाइर इस्टिनगुइसर	नभएको	नभएको	नभएको
१८	सिमेन्ट कटर	नभएको	नभएको	नभएको
१९	गल	नभएको	नभएको	नभएको
२०	हेल्मेट	नभएको	नभएको	नभएको

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

७.३.६.३ सामाजिक श्रोत तथा सामग्रीको अवस्था

नगरपालिकामा विपत व्यस्थापनमा उपलब्ध सामाजिक श्रोतहरू विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १०२: सामाजिक श्रोतहरूको विवरण

वडा नम्बर	खुला चउर रहेको स्थान	अटाउने क्षमता (जना)	सेफ सेल्टरको रूपमा प्रयोग गर्ने सकिने भवन रहेको स्थान	अटाउने क्षमता (जना)	हेलिकप्टर अवतरणको स्थानहरू
१	खेल मैदान १५	५०००			खेल मैदान १५ नम्बर
२	पण्डीतपुर फुटबल चौर	१००००	श. श. मा. वि खेरापुर, कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	५०००	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र
३	तुलसीपुर खेल मैदान	२००००	ने. रा. प्रा. वि तेजिपुर, कृष्णसार प्रा. वि खेरी	१०००	खेत बारीमा
४	बलापुर खेल मैदान	१००००			तुलसीपुर खेल मैदानमा

वडा नम्बर	खुला चउर रहेको स्थान	अटाउने क्षमता (जना)	सेफ सेल्टरको रूपमा प्रयोग गर्न सकिने भवन रहेको स्थान	अटाउने क्षमता (जना)	हेलिकप्टर अवतरणको स्थानहरु
५	गुलरिया टाउन हल	५०००	बलापुर सेल्टर हाउस	५००	बलापुर खेल मैदान, रामवाग सोहेलवा, जि. स.स. कप्पाउण्ड
६			गुलरिया टाउन हल	५०००	गुलरिया टाउन हल
७			हिमाली प्रावि चौगुर्जी	२०००	हिमाली प्रावि चौगुर्जी
८			कोठिया प्रावि कोठिया	१५००	गोलपार्क
९	महजिदिया	२०००	गायत्री आ.वि. र ओम शान्ति प्रावि	५०००	जहाँपनि
१०			महजिदिया सेल्टर हाउस	२०००	सडक बाटोमा
११			सडक बाटो	१००००	सडक बाटोमा
१२			ने.रा.मा.वि भैसाही	३०००	सडक बाटोमा

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

७.३.६.४ आधिक श्रोतको अवस्था

नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापनमा उपलब्ध आधिक श्रोतहरु विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरीएको छ।

तालिका १०३: आधिक श्रोतको विवरण

विपद्र जोखिम न्यूनिकरण र व्यवस्थापन कोषको रकम				
क्र.स	संस्थाको नाम	रकम (रु.हजारमा)	स्थापना वर्ष	कोषको स्रोत
१.	नगरपालिका	९३४	२०६२/६३	आन्तरिक आय
२.	थारु महिला उत्थान केन्द्र	५००	२०६५/६७	संस्थागत अनुदान

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

७.३.७ विपदबाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार (गत १ वर्षको असरको आधारमा)

यस नगरपालिकामा विपदबाट क्षतिको अवस्था हेर्दा विद्यालय, पुल पुलेसा र बाटोधाटोमा क्षति भएको रहेछ। क्षतिको वडागत विवरण देहाय तालिकामा प्रस्तुत गरीएको छ।

तालिका १०४: विपद (बाढी र डुवान) बाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार

वडा नम्बर	विपदको क्षेत्र अनसुर क्षति विवरण									
	विद्यालय		पुल पुलेसा		बाटोधाटो		कुलो नहर, खानेपानी		अन्य	
	संख्या	क्षति रकम	संख्या	क्षति रकम	कि.मी.	क्षति रकम	संख्या	क्षति रकम	संख्या	क्षति रकम
२	२	५००००	०	०	१०	२ करोड	०	०	०	०
३					२	२०००००				
४			१	३ करोड						
५	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
६	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
७	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
८					५००					
९	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
१०					२००	५०००००				
११	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
१२	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

परिच्छेद द: संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

यस परिच्छेदमा संगठनात्मक तथा मानव संशाधनको विद्यमान अवस्था, सेवा सुविधा संचालन र नागरिक संगठन सम्बन्धी विश्लेषण तथा प्रस्तुती गरिएको छ ।

द.१ संगठन तथा मानव संशाधनको अवस्था

नगरपालिकाको संगठनात्मक अवस्था हेर्दा नगरसभा, समितिहरू, नगरकार्यपालिका, विषयगत शाखा, वडा कार्यालय र विषयगत समितिहरू रहेका छन् । नगरपालिकामा जना निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, शाखा अधिकृत तथा लेखा अधिकृत, विषयगत संयोजक तथा शाखा प्रमुख, कम्प्युटर अपरेटर, जना कार्यालय सहयोगीहरू रहेका छन् । वडा कार्यालयहरूमा सचिव, लेखापाल र सामाजिक परिचालकहरू रहेका छन् । यस सम्बन्धी अन्य विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

द.१.१ नगरपालिकामा कार्यरत मानव संशाधनको विवरण

यस नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समेत जम्मा ७२ जना कर्मचारी कार्यरत रहेको देखिन्छ । कार्यरत कर्मचारीको विस्तृत विवरण अनुसूची १६ मा प्रस्तुत गरिएको छ । कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

तालिका १०५: नगरपालिकामा कार्यरत मानव संशाधनको विवरण

क्र.सं.	पद	तह	सेवा समूह	संख्या		
				स्थायी	अस्थायी	करार
१	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	रा.प. द्वितीय	प्रशासन	१	०	०
२	प्राविधिक अधिकृत दशौ तह	उपसचिव	प्राविधिक (शिक्षा)	१	०	०
३	योजना तथा अनुगमन अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौ	प्रशासन	१	०	०
४	जनस्वास्थ्य अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौ	स्वास्थ्य	१	०	०
५	शिक्षा अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौ	शिक्षा	१	०	०
६	लेखा अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौ	लेखा	१	०	०
७	जनस्वास्थ्य अधिकृत	अधिकृत स्तर छैटौ	स्वास्थ्य	१	०	०
८	महिला विकास निरक्षक	अधिकृतस्तर छैटौ	प्रशासन	१	०	०
९	अधिकृत	अधिकृतस्तर छैटौ	प्रशासन	४	०	०
१०	इञ्जिनियर (सिमिल)	अधिकृतस्तर छैटौ	प्राविधिक	०	०	१
११	सूचना प्रविधि अधिकृत	अधिकृतस्तर छैटौ	प्राविधिक	०	०	१
१२	रोजगार संयोजक	अधिकृतस्तर छैटौ	प्रशासन	०	०	१
१३	सबइञ्जिनियर	सहायकस्तर पाँचौ	प्राविधिक	२	०	०
१४	बरिष्ठ प्रशासन सहायक	सहायकस्तर पाँचौ	प्रशासन	४	०	०
१५	आन्तरिक लेखा परीक्षक	सहायकस्तर पाँचौ	लेखा	१	०	०
१६	प्राविधिक सहायक	सहायकस्तर पाँचौ	प्राविधिक (कृषि र पशु सेवा)	२	०	०
१७	सामुदायिक विकास सहायक	सहायकस्तर पाँचौ	प्रशासन	१	०	०
१८	ना.प्रा.स.	सहायकस्तर चौथो	प्राविधिक (कृषि र पशु सेवा)	२	०	०
१९	अ.स.ई.	सहायकस्तर चौथो	प्राविधिक (इञ्जिनियरिङ)	३	०	०
२०	अ.स.ई.	सहायकस्तर चौथो	प्राविधिक (इञ्जिनियरिङ)	०	०	३
२१	सहायक लेखापाल	सहायकस्तर चौथो	लेखा	१	०	०
२२	प्रशासन सहायक	सहायकस्तर चौथो	प्रशासन	२	०	०
२३	खरिदार	सहायकस्तर चौथो	प्रशासन	१	०	०
२४	अमिन	सहायकस्तर चौथो	प्राविधिक	०	०	२

क्र.सं.	पद	तह	सेवा समूह	संख्या		
				स्थायी	अस्थायी	करार
२५	कम्प्युटर अपरेटर	सहायकस्तर चौथो	प्राविधिक	०	०	३
२६	अनलाइन एवं फोटोकपी अपरेटर	सहायकस्तर चौथो	प्राविधिक	०	०	१
२७	मुखिया	सहायकस्तर तेश्चो	प्रशासन	२	०	०
२८	दमकल चालक	श्रेणीविहिन	प्राविधिक	०	०	१
२९	जेसिभि चालक	श्रेणीविहिन	प्राविधिक	०	०	१
३०	हेभि सवारी चालक	श्रेणीविहिन	प्राविधिक	०	०	१
३१	टिपर चालक	श्रेणीविहिन	प्राविधिक	१	०	०
३२	सवारी चालक	श्रेणी विहिन	प्राविधिक	०	०	२
३३	दलकल सिपाही	श्रेणीविहिन	प्राविधिक	१	०	२
३४	नगर प्रहरी	श्रेणीविहिन	प्रशासन	०	०	२
३५	प्लम्बर	श्रेणीविहिन	प्राविधिक	०	०	१
३६	माली	श्रेणीविहिन	प्रशासन	०	०	१
३७	भान्से	श्रेणीविहिन	प्रशासन	०	०	१
३८	कार्यालय सहयोगी	श्रेणीविहिन	प्रशासन	६	०	५
३९	पोषण स्वास्थ्य स्वयंसेवक	—	प्रशासन	०	०	१
४०	जम्मा			४३	०	३०

८.१.२ विषयगत शाखाको विवरण

यस नगरपालिकामा शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, सहकारी र महिला विकास गरी ६ वटा विषयगत शाखा रहेका छन् । उपरोक्त विषयगत शाखाहरूमा १६ जना कर्मचारी कार्यरत रहेका छन् । यससम्बन्धी विवरण देहायअनुसार रहेको छ ।

तालिका १०६: नगरपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संशाधन

विषयगत शाखा	नाम	पद	सम्पर्क नं.
कृषि शाखा	महादेव शाह	अधिकृत स्तर छैठौ	
	कमल तामाड	अधिकृत स्तर छैठौ	९८५७८३१८२९
	निशा चौधरी	ना प्रा.स.चौथो	
शिक्षा शाखा	नीलकण्ठ रेमी	अधिकृत स्तर दाशौ	९८४८०२३९३८
	शतिस कुमार यादव	अधिकृत स्तर सातौ	९८४८१४३९५४
महिला विकास शाखा	शिला शाह	महिला विकास निरिक्षक अधिकृत स्तर छैठौ	९८४८०३२९२९
	नवराज श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	
स्वास्थ्य शाखा	सुनिल कुमार पाण्डे	जन स्वास्थ्य अधिकृत स्तर सातौ	९८४९६७८२५३
	मणिराम आचार्य	जन स्वास्थ्य अधिकृतस्तर छैठौ	९८५८०२५९९८
	निर्मला शर्मा	कम्प्युटर अपरेटर	९८१५५४३९५२
	सृजना थारु	कार्यालय सहयोगी	९८२२४६२९७४
पशु शाखा	महन्ती यादव	पशु सेवा प्राविधिक	
	हरि प्रसाद चौधरी	नायव पशु सेवा प्राविधिक	
शहकारी शाखा	कृष्ण प्रसाद भट्टराई	अधिकृत स्तर छैठौ	९८४८०२७८१४
	गणेश प्रसाद शर्मा	कार्यालय सहयोगी	९८६८०९६०८६

स्रोत: नगर कार्यपालिका, २०७५

८.२ नगरपालिकाको अचल सम्पत्ति विवरण

यस नगरपालिकामा किसिमका अचल सम्पत्ति रहेका छन् । नगरपालिकाको अचल सम्पत्तिसम्बन्धी विवरण देहायअनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १०७: नगरपालिकाको अचल सम्पति

अचल सम्पत्तिको नाम	अनुमानित मूल्य (रु.)	कैफियत
क. भवन		
नगरपालिका भवन एक	११२०००००	
ख. कम्प्युटर तथा सूचना प्रविधि सामाग्री		
कम्प्युटर थान ५३	२४०६४३१५.५९	
प्रिन्टर तथा फोटोकपी मेशिन थान २	५६०००	
फ्याक्स मेसिन	१०६१९	
Printer LQ 310	५,६०००	
यू.पि.एस. तथा स्टेपलाईजर	७२६२१	
प्रिन्टर (क्यानन) ३० थान	६२६९४७.२०	
LED TV 1 and other 3 piece	१६२०६६	
प्रोजेक्टर	२११६११	
Laptop 6 piece	५,७००००	
साउन्ड सिस्टम १ थान	१५०००	
सी.सी. क्यामेरा १५ थान	१८७१५५	
स्प्यासेज डिजिटल डिस्प्ले १ थान	८,३८७१	
मोबाइल (Samsung) १० थान	१०४७५४	
ग. यातायातका साधन		
Tata Picup van 1 piece	२८९३८०५	
Mahindra Scorpio 1 piece	५,९९,५०००	
JCB 3DX Super Backhoeoader 1 Piece	४९९९९९९९९	
TATA LPK 909 BB Tipper BS iii	४,५०००००	
रोलर १ थान	३,४४७५००	
दमकल २ थान	६४,०००००	
टिपर २ थान	५४५००००	
ग्रेडर १ थान	१,४८०००००	
ट्रायाक्टर २ थान तथा ट्राली ३ थान	२१५६२५६	
मोटरसाईकल	२४,९७७२९.९९	
साइकल ५० थान	१९३४०५	
घ. फर्निचर एण्ड फिक्चर्स		
ए.सी. ६ थान	३८०३३०	
सोफा १७ थान	६,२१११५	
घुम्ने कुर्सी ८५ थान	३४१५७४	
दराज ५९ थान	४२०५६४	
कम्प्युटर टेबल १९ थान	९०२७४	
ड. खानेपानी तथा सरसफाई सामाग्री		
हिल टेंक ९ थान	४५०००	
पानी ट्याक्टर १ थान	२८६०००	
सक्सन पम्प १ थान	४२,३८९३९	

स्रोत: नगरपालिकाको कार्यालय, २०७४

८.३ नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू

यस नगरपालिकामा स्वास्थ्य चौकी, प्रहरी चौकी, अतिरिक्त हुलाक, कृषि तथा पशु सेवा केन्द्र तथा नगरपालिका र मातहतका वडा कार्यालयहरूबाट सेवा प्रवाह भैरहेको छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिमको रहेको छ।

तालिका १०८: नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू

सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वडा नम्बर	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
क. स्थानीय तह					
नगर कार्यपालिका कार्यालय	गुलरिया नगरपालिका	गुलरिया	६	३६	गुलरिया न.पा.
वडा कार्यालय	वडा कार्यालय	खैरापुर: वडा नं. १, २, ८ सुहेलवा: वडा नं. ४ र ५, गुलरिया: वडा नं. ६, ७ र ८, पदमपुर डब्बा: वडा नं. ९, परसिया: वडा नं. १०, जिगिरिया: वडा नं. ११, कालीनगर वडा नं. १२	१	४	१ नम्बर वडा कार्यालय
अस्पताल	जिल्ला अस्पताल	गुलरिया	६	१०६	नपा र जिल्ला
स्वास्थ्य चौकी	खैरापुर स्वा.चौ.	खैरापुर	१	५	१,२,३ वडा
	मथुरा हरिद्वार स्वा.चौ.	मथुरा	९	६	९,१० वडा
	महम्मदपुर स्वा.चौ.	महम्मदपुर	१२	६	११,१२ वडा
	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	पण्डितपुर	२	२	२ नम्बर वडा
	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	वालापुर	५	२	५ नम्बर वडा
	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	कालाबन्जर	१०	२	१० नम्बर वडा
ख. कृषि तथा पशु शाखा					
कृषि शाखा	नगर कृषि शाखा	गुलरिया नगरपालिका	६	४ जना	नगरपालिका भरी
पशु शाखा	पशु शाखा गुलरिया			११ जना	नगरपालिका भरी
पशु शाखा	पशु शाखा गुलरिया	गुलरिया नगरपालिका	६	११ जना	नगरपालिका भरी
ग. हुलाक					
हुलाक कार्यालय	जिल्ला हुलाक कार्यालय	गुलरिया नगरपालिका	६	१६ जना	जिल्ला भरी
घ. बन					
बन कार्यालय	डिभिजन बन कार्यालय	गुलरिया नगरपालिका	७	१२ जना	जिल्ला भरी
ड. प्रहरी र सुरक्षा कार्यालय					
जिल्ला प्रहरी कार्यालय	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	गुलरिया	६	६८०	जिल्ला भरी
गुलरिया	गुलरिया				
प्रहरी चौकी १० क र ख	प्रहरी चौकी १० क र ख	खैरापुर र १० नम्बर	१	१४	वडा नम्बर १,२,३
खैरापुर र १० नम्बर	खैरापुर र १० नम्बर				
शासस्त्र सेना	शासस्त्र सेना प्रमुख	७ नम्बर वडा गुलरिया	७		वडा नम्बर ४, ५, ७
प्रहरी चौकी सुरजपुर	प्रहरी चौकी सुरजपुर	गुलरिया ८	८	६००	वडा नम्बर ८
सिमा चौकी मथुरा		गुलरिया १०	१०	१३३	वडा नम्बर ९, १०
प्रहरी चौकी गणेशपुर	सिमा चौकी मथुरा	गुलरिया १२	१२		वडा नम्बर ११, १२
कारागार सुरक्षा गार्ड	प्रहरी चौकी गणेशपुर	गुलरिया ४	४	१३	कारागार सुरक्षा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी सु.गा		गुलरिया ६	६	१४	जिल्ला प्रसासन
जिल्ला अदालत सुरक्षा गार्ड	कारागार सुरक्षा गार्ड	गुलरिया ६	६	७	जिल्ला अदालत
प्रजिथ सुरक्षा गार्ड	सुरक्षा गार्ड	गुलरिया ६	६	७	चोक एरिया
जिल्ला ट्राफिक कार्यालय	जिल्ला अदालत सुरक्षा गार्ड	गुलरिया ६	६	११	नगरपालिका
अन्य कार्यालय					

सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वडा नम्बर	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
जिल्ला मालपोत कार्यालय	जिल्ला मालपोत कार्यालय	गुलरिया ६	६	४०	जिल्ला भरी
जिल्ला नपी कार्यालय	जिल्ला नपी कार्यालय	गुलरिया ६	६	३२	जिल्ला भरी
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	गुलरिया ६	६	२५	जिल्ला भरी
जिल्ला समन्वय समिति	जिल्ला स.स.	गुलरिया ५	५		
सहकारी शाखा	सहकारी शाखा	गुलरिया ६	६	१	गुलरिया न.पा.

स्रोत: संस्थागत समर्पण, २०७५

८.४ नगरपालिकाको आय विवरण

नगरपालिकाको गत आर्थिक वर्षको अनुमानित र वास्तविक विवरण तथा चालु आर्थिक वर्षको अनुमानित आय विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १०९: नगरपालिकाको आय विवरण

क्र.सं.	आय शिर्षक	यथार्थ आय				अनुमानित
		२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	
क.	आन्तरिक आय	१३,८६१,८२६	१९,०७०,४२०	२२,५१५,१७०	२२,९००,०००	
१	जम्मा स्थानीय कर	३,०९८,५९२	५,५३३,८७३	६६०४२६७.२	७६५००००	
१.१	मालपोत वा भूमिकर	४७,९७४	५३,७५३	५०,२७६	२००,०००	
१.२	सम्पत्ति कर	१,८८१,८४४	४,४९८,९३१	५,४७०,२००	६,९००,०००	
१.३	घरजग्गा वहाल कर	४५,९९५	६७,३१४	९३४,४६५	९००,०००	
१.४	व्यवसाय कर	९८०,८००	८५०,३७५	७६९,६००	९,९००,०००	
१.५	जीवजन्तु, कवाडी तथा जडिबुटी कर	०	०	०	०	
१.६	साना सवारी कर	१,०००	२,६००.००	१,१००	५०,०००	
१.७	विज्ञापन कर	६०,९००	६०,९००.००	१७८,६२५	९००,०००	
२	सेवा/शुल्क	५,९७६,६४९	५,१७१,०५९	६५९९९९६	६०८००००	
२.१	मूल्याङ्कन शुल्क	१२८,९८५	१५२,७१२	१५०,०५७	३००,०००	
२.२	वहाल विटौरी शुल्क (हाटबजार समेत)	४,६११,७४३	३,८८१,७१२	४,८९८,२३४	४,५००,०००	
२.३	पार्किङ शुल्क	२२९,४८०	०	५९३,७७५	३५०,०००	
२.४	फोहोरमैला व्यवस्थापन शुल्क	०	३६१,३४०	६७९,६४०	६००,०००	
२.५	सडक वर्ती व्यवस्थापन शुल्क	०	४४५,२००	३००,४८०	०	
२.६	पर्यटन शुल्क	०	०	०	०	
२.७	अन्य सेवा शुल्क	२०६,४४०	३३०,०९५	११९,९३०	३३०,०००	
३	दस्तुर	२,३६४,६१०	३,२८१,८३९	४२६८५७२.५	४२२००००	
३.१	दर्ता, अनुमती र नविकरण दस्तुर	१७४,६५०	१४७,०९५	१७२,३५५	१५०,०००	
३.२	नक्षापास दस्तुर	६६७,७९७	९१५,७१४	९६२,१३८	१,१००,०००	
३.३	सिफारिश दस्तुर	१,३७०,९६८	१,९२०,९३९	२,६८८,८३४	२,२००,०००	
३.४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	०	०	०	०	
३.५	नाता प्रमाणित दस्तुर	४७,८५०	५६,३००	६८,४५५	१२०,०००	
३.६	अन्य दस्तुर	१०३,३४५	२४९,७९०	३७६,७९०	६५०,०००	
३.७	न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	०	०	०	०	
४	विक्री	२११,९५०	२११,९४०	४४९,०५५	३०००००	
४.१	दुङ्गा, गिट्टी, बालुवा विक्री र निकासी शुल्क	०	०	०	०	
४.२	सामुदायिक वन पैदावर विक्री शुल्क	०	०	०	०	
४.३	अन्य विक्री	२११,९५०	२११,९४०	४४९,०५५	३००,०००	
५	श्रोत परिचालन	२४,०९५	३२,४९४	८४,१८५	१५०,०००	
५.१	सार्वजनिक नीजि साझेदारी	२४,०९५	३२,४९४	८४,१८५	१५०,०००	

क्र.सं.	आय शिर्षक	यथार्थ आय			अनुमानित २०७५/७६
		२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	
५.२	जनसहभागिता	०	०	०	०
६	अन्य आय	३,०६६,०९०	४,८३९,११०	४५०९९७४.२	४५०००००
६.१	भाडा वा वहाल	१,४५८,१८१	३,२३९,००८	२,७८९,४८७	४,०००,०००
६.२	दण्ड जरिवाना	५९,४४७	२५५,२०५	३२२,७०३	२५०,०००
६.३	धरौटी जफत	१,२६०	०	०	०
६.४	अन्य विविध आय	१,५५५,२०२	१,३४४,८९८	१,३९७,७८४	२५०,०००
ख.	राजस्व बाँडफाँड	०	०	०	२३१५३६०००
७	नेपाल सरकारबाट प्राप्त राजस्व बाँडफाँड	०	०	३६६	२३१५३६०००
७.१	भ्याट तथा अन्तशुल्क	०	०	३६६	१०९८९००००
७.२	अन्य	०	०	०	
८	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त राजस्व बाँडफाँड				१०९८९००००
८.१	जग्गा रजिस्ट्रेशन शुल्क	०	०	०	११७५६०००
८.२	सवारी साधन कर				
८.३	मनोरञ्जन कर				११७५६०००
ग.	अनुदान				
९	नेपाल सरकार अनुदान	७८२२६	१०७६४	५१२६४०६५६	४२२७२८०००
९.१	वित्तीय समानीकरण अनुदान	७८२२६	१०७६४	५११६९८०००	३९७२०००००
९.२	ससर्त अनुदान	६५३४२	८५९७०	३९५६५४०००	१८९९०००००
९.३	विशेष अनुदान	१२८८४	१४२३७	१९५९६४०००	२१५३०००००
९.४	सम्पुरक अनुदान				
१०	प्रदेश सरकार अनुदान		६९५७		
१०.१	वित्तीय समानीकरण अनुदान	०	०	५११३२८	१२७६४०००
१०.२	ससर्त अनुदान			३९५६६४	५२६४०००
१०.३	विशेष अनुदान			१९५६६४	७५०००००
१०.४	सम्पुरक अनुदान				
	कुल जम्मा आय	१३९४००५२	१९१७७५८४	५३५१५६९९२	६७७१६४०००

स्रोत: नगरपालिका अभिलेख, २०७५

चालु आ.व.को प्रस्तावित आय बजेट मध्ये आन्तरिक आयको अंश ३.४ प्रतिशत रहेको छ। यस नगरपालिकाको विगत ३ आ.व तथा चालु आ.व. को प्रस्तावित आय बजेटको विश्लेषण देहाय अनसार प्रस्तुत गरिएको छ।

आय शिर्षक	यथार्थ आय			अनुमानित २०७५/७६
	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	
आन्तरिक आय	१३,८६९,८२६	१९,०७०,४२०	२२,५१५,९७०	२२,९००,०००
राजस्व बाँडफाँड	०	०	३६६	२३१५३६०००
अनुदान	७८२२६	१०७६४	५१२६४०६५६	४२२७२८०००
जम्मा	१३,९४०,०५२	१९,१७७,५८४	५३५,१५६,९९२	६७७,१६४,०००

स्रोत: नगरपालिका अभिलेख, २०७५

८.५ समुदायमा आधारित संस्था विवरण

८.५.१ सामुदायिक संस्था सम्बन्धी विवरण

नगरपालिका भित्र रहेका सामुदायिक संस्था, कृषक समुह, वन समुह, सहकारी संस्था, नासके, गैसस, आमा समुह आदि समेत ६८५ वटा समुदायमा आधारित संस्थाहरु विद्यमान रहेका रहेछ। जसमध्ये टोल विकास संस्था २६३ अर्थात ३८ प्रतिशत रहेका छन्। जसलाई वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ११०: सामुदायिक संस्था विवरण

वडा नम्बर	सामुदायिक संस्थाको संख्या									
	सामुदायिक संस्था	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समूह (वडघर, गुठी, भेजा)	आमा समूह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति/टोल विकास संस्था	उद्यमी समूह
१	१	४०	१	४	१	१०	६	४	३५	०
२	१	१५	२	४	२	४	५	२	१५	०
३	१	१२	०	२	२	०	१	२	२३	०
४	१	१०	१४	१०	१	३	०	५	४०	०
५	११	६	११	२		१०	२	५	२३	०
६	५	३	१	५	३०		३	२	१८	१
७	२	१	०	२		०	२	२	२०	०
८	०	१२	१	०	१	२	८	५	२५	०
९	०	५	०	०	३	६	१०	५	३२	०
१०		१४	०	२	०	१	४	५	३२	०
११	२	८	४	३	०	१	२२	०	०	०
१२	१	१८	३	४	०	०	०	०	०	०
जम्मा	२५	१४४	३७	३८	४०	३७	६३	३७	२६३	१

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

८.५.२ सहकारी, उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

यस नगरपालिकामा कृषि, व्यापार व्यवसाय लगायतका आयआर्जनमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्ने सहकारी संस्था, उद्यमी समूह र बचत समूह गरी ४० वटा समूह क्रियाशिल रहेका छन्। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १११: आमा महिला समूह, बचत समूह तथा सहकारीको विवरण

वडा नम्बर	कृषक, उद्यमी तथा बचत समूह र संस्था नाम र ठेगाना	समूहमा आवद्ध सदस्य संख्या			बचत रकम	लगानी रकम	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		महिला	पुरुष	जम्मा			
१	१. ज्ञानकुन्ज सामाजिक उद्यमी समूह	२४३		२४३	१४२५६	२४६०७	
	२. खैरापुर जागृति उपभोक्ता समूह	४६		४६	२९५००	१७७९३	कृषि
	३. रवालबाल दुर्घट स.स.	१३	१३	२६	१७३२	९५६५	कृषि
४	४. संगम महिला बहुउद्देशिय स.स.	३५		३५	२२४४	१९८००	व्यापार
	५. दिगोपन सामाजिक महिला उद्यमी	५२८		५२८	११९५९३	६९९४३५	कृषि
	६. कामधेनु कृषि स.स.लि.	२३	३१	५४	१६००९	९९६३४०	व्यापार
	७. जनकल्याणकारी बचत समूह	१८४	८३	१८७	११८९६	४६२७०	तरकारी
	८. रामजानकी कृषि सहकारी स. लि	१६	१६	३२	३७४०	२१४९	कृषि
	९. साहसी कृषि स.स.लि.	३५	५२	८७	२३७४४३	११६०८८९	कृषि
	१०. विकिं कृषि स.स.	२१	२४	४५	५६३५०	२०३५००	व्यापार
	११. जगदम्बा कृषि स.स.लि.	३	२३	२६	१८३००	२१६१२१	
	१२. कल्पतरु कृषि समूह	६८	६३	१०१	५५५३८९	८३६००	कृषि
५	१३. राष्ट्र सेवक बचत ऋण सहकारी संस्था	१९	१०६	१२५	३३९८५	१२५८८५५	तरकारी खेती
	१४. त्रिशक्ति कृषि बहुउद्देशिया स.स.	१६	२३	३९	२६२६२	१९००७४	व्यापार
६	१५. नमस्ते बचत तथा ऋण स.संस्था	१४५	१७५	५२०	९९२३०२	२३२९२८९	व्यापार
	१६. मैत्रेय उपभोक्ता समूह	१२४	२६६	४९०	२५२८८७	२८६६१४	व्यापार

वडा नम्बर	कृषक, उद्धमी तथा बचत समूह र संस्था नाम र ठेगाना	समूहमा आवद्ध सदस्य संख्या			बचत रकम	लगानी रकम	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		महिला	पुरुष	जम्मा			
७	१७. कृष्णसार बचत स.स. लि.	११७	२१७	४३४	७६७२९९	२३२४५०	कृषि
	१८. मतूकोण बचत तथा ऋण सहकारी	३९०	८६६	१२५६	३९७४७८	२३२४७९५	
	१९. निवृत कर्मचारी बचत समूह	८	५९	६७	१३३९५९	१९५५९६४	कृषि
	२०. गुराश ब.उ.सहकारी स.लि.	९२	४९	१४१	३३२८२८	१५५५००	
	२१. सुनौलो महिला कृषि स.स.	६९८		६९८	२०४७६७४	२०३८८९४	
८	२२. कृषि बजार बहुउद्देसिया स.स.	१९	२९	४८	१८८५५	४९००	
	२३. रातो तारा कृषि स.स. लि.	३०४	५६५	८६९	२४४८८०३४	१९४३७२९६	
९	२४. गायत्री कृषि स. स. लि.	८	२६	३४	१६२३९	२१३५८	व्यापार
	२५. उपहार सामाजिक उद्धमी समूह	१७३		१७३	१११२२९५	८६८८६१	कृषि
१०	२६. सहारा सामाजिक उद्धमी	८६		८६	५४८८०	५२०६८८	
	२७. ओजरार डगर स.स.	४०	१२	५२	११४९५०	१८५००	तरकारी खेती
	२८. बाराविगाहा स.स. लि.	११	१५	२६	६६३५०	१८५००	व्यापार
	२९. दर्पण महिला कृषि स.स.	२०५		२०५	२४५९३५	५३५८१५	व्यापार
११	३०. अनुपराज कृषि स.स.लि.	३०		३०	४२५००	२१२००	व्यापार
	३१. तरकारी कृषि बहुउद्देसिय स.स.	३२		३२	१८८५५८	२१५३९५	कृषि
	३२. प्रभु बाबा कृषि स.	१७	१३	३०	२००१०२८	२०३०५००	कृषि
	३३. बर्दियाली कुखुरा पालन सामुह	५	२१	२६	३००००	५२९६७५	व्यापार
१२	३४. भैसाही कृषक समूह	५	२५	३०	१२१०८९	२१३००८	
	३५. श्री खाल महिला सहकारी	४६७		४६७	३२१३६०	४४६१५२	
	३६. दिर्घकालिन म.व.	७२०		७२०	९३४५१	७१३४३६	कृषि
	३७. कुम्हार कृषि स.स. लि.	९२	४९	१४१	११५६३६	३१९०००	
	३८. दिर्घकालिन महिला कृषि स.स.	१६०		१६०	८६८४	५३५८१५	कृषि
१३	३९. कन्जरुवा कृषि स.स.	२३	३	२६	५९५५२	६२३३७	तरकारी
	४०. भवानी कृषक समूह	३६	३८	७४	४३५०	७८८८०	व्यापार
जम्मा		७२०	७२०	१४४०	२८८०	५७६०	

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७५

८.६ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली

यस नगरपालिकाले सेवा प्रवाह र कार्यपद्धतिलाई प्रभावकारी र मर्यादित बनाउनका लागि संविधान, संघीय र प्रदेश कानून बमोजिम देहाय बमोजिम २६ प्रकारका नीति, नियम र कार्यविधि नगरसभा र कार्यपालिकाबाट पारित, प्रकासन र प्रशारण गरेको छ। यससम्बन्धी विवरण देहायअनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

क्र.सं.	प्रकाशित जारी ऐन, नीति, नियम, कार्यविधि र निर्देशिका	प्रकाशित/जारी मिति	प्रवोधीकरणको माध्यम
क्र.	ऐन		
१	आर्थिक ऐन २०७५	२०७५/४/१	राजपत्र, वेवसाइट, बजेट पुस्तिका, मोबाइल एप्स
२	शिक्षा ऐन, २०७५	२०७५/४/१	" "
३	सहकारी ऐन, २०७५	२०७५/४/१	" "
४	स्थानीय कृषि व्यवसाय प्रवर्धन ऐन, २०७५	२०७५/४/१	" "
५	न्यायिक समिति (कार्यविधि) ऐन, २०७५	२०७५/४/१	" "
६	आर्थिक कार्यविधि नियमित र व्यवस्थित गर्न बनेको ऐन, २०७५	२०७५/४/१	" "
७	विनियोजन ऐन, २०७५	२०७५/४/१	" "
८	नियमावली		" "
९	निर्णय वा आदेश वा अधिकार पत्रको प्रमाणीकरण नियमावली, २०७५		" "

क्र.सं.	प्रकाशित जारी ऐन, नीति, नियम, कार्यविधि र निर्देशिका	प्रकाशित/जारी मिति	प्रबोधीकरणको माध्यम
९	कर तथा गैरकर राजस्व उठाउने र लगाउने सम्बन्धमा बनेको कानून, २०७५		" "
क्र.सं.	प्रकाशित जारी ऐन, नीति, नियम, कार्यविधि र निर्देशिका	प्रकाशित/जारी मिति	प्रबोधीकरणको माध्यम
ग.	कार्यविधि, निर्देशिका		" "
१०	सम्पत्ति व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५		" "
११	पदाधिकारीहरुको आचारसंहिता, २०७५		" "
१२	बजार अनुगमन निर्देशिका, २०७५		" "
१३	घ वर्गको निर्माण व्यवसाय इजाजत पत्र कार्यविधि, २०७५		" "
१४	बजेट योजना दिग्दर्शन, २०७५		" "
१५	एफएम रेडियो संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५		" "
१६	करार कर्मचारी भर्ना सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५		" "
१७	पशु सेवा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५		" "
१८	कार्यपालिका बैठक संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५		" "
१९	नगरसभा संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७४		" "
२०	वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५		" "
२१	विपद व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५		" "
२२	स्थानीय राजपत्र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५		" "
२३	अपाङ्गता भएका व्यक्ति परिचय पत्र वितरण कार्यविधि, २०७५		" "
२४	चेलीवेटी वेचविखन विरुद्धको कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५		" "
२५	आधारभूत तहको परिक्षा संचालन कार्यविधि, २०७५		" "
२६	राष्ट्रपति रनिझ़शल्ड प्रतियोगिता संचालन कार्यविधि, २०७५		" "

स्रोत: नगर कार्यपालिका, प्रशासन शाखाको अभिलेख

८.७ नगर क्षेत्रमा क्रियाशील गैसस तथा अगैसस

यस नगरपालिका क्षेत्रमा नगरपालिकासँग सहकार्य गर्ने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरू मुख्यतः १० वटा रहेका छन्। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ११२: नगर क्षेत्रमा क्रियाशील गैसस तथा अगैसस

क्र.सं.	संस्थाको नाम	कार्यक्रमको विषय क्षेत्र तथा उपक्षेत्र	वार्षिक सरदर बजेट (हजारमा)
१.	थारु महिला उत्थान केन्द्र	महिला सशक्तीकरण र सामुदायिक विकास	३००००
२.	राधा कृष्ण जनसेवा केन्द्र	सचेतना तथा अधिकारमुखी अभियान	१५०००
३.	कमैया जागरण संघ	कमैया जागरण र जीविकोपार्जन	८०००
४.	बेश बर्दिया	अधिकारमा आधारित शिक्षा र सचेतना	३००००
५.	कारितास नेपाल	आर्थिक विकास र जीविकोपार्जन	३००००
६.	दलित महिला उत्थान संघ	दलित सशक्तिकरण र उत्थान	१००००
७.	दलित सेवा संघ	दलित अधिकारको पैरवी र वकालत	१५०००
८.	हेफर इन्टरनेशनल	आयमूलक कार्यक्रम र जीविकोपार्जन सुधार	३००००
९.	गेरुवा ग्रामीण जागरण संघ	स्वाध्य तथा सामाजिक उत्थान र नीतिगत पैरवी	२००००
१०.	ओरेक नेपाल	महिला अधिकार संरक्षण र जागरण	२००००
	जम्मा		२०८००

अनुसूची १: वस्तुस्थिति विवरण तथ्यांक संकलन फारमहरू

अनुसूची १ (क): संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्वेक्षण फाराम

(दफा द.१ (छ), द.२ (ग), द.३ (ख) सँग सम्बन्धित)

नगर वस्तुस्थिति विवरण (Municipal Profile)

संस्थागत तथ्याङ्क संकलन फाराम

गुलरिया नगरपालिका

२०७६ बैशाख

गुलरिया नगरपालिका
संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्वेक्षण फाराम

खण्ड १: जनसंख्या विवरण

१.१ परिचय

१.१.१ प्रदेश नं :

१.१.२ जिल्लाको नाम :

कोड :

१.१.३ स्थानीय तहको नाम :

कोड :

११४ गाउँ/नगर केन्द्रको जियोकोड़ :

१.२ व्यक्तिगत घटना विवरण (प्रत्येक बर्षको चैत्रमसान्त सम्म दर्ता भएका विवरण अनसार संख्या)

१.३ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम विवरण (गत आ.व.को १ बर्षको विवरण लिने)

रक्म रुहजारमा

ਖਣਡ ਖ: ਆਰ्थਿਕ ਵਿਕਾਸ ਸਿਥਤਿ ਵਿਵਰਣ

२.१ प्राविधिक, सीपयक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण (संक्षिप्त विवरण)

२.२ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन

पोखरी रहेको स्थान	वडा नम्बर	पोखरी क्षेत्रफल (विघा वा रोपनी)	बार्षिक माछा उत्पादन (के.जी.)	स्वामित्व (कोसँग)	बार्षिक आमदानी (रु.)	गाउँ/नगर पालिकामा बार्षिक शुल्क (रु.)
जम्मा						

२.३ सिंचाई सुविधाको उपलब्धता

२.४ आधुनिक पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण

२.५ कृषि तथा पशुसेवासंग सम्बन्धित मानव संसाधन (संख्या)

२.६ कृषि तथा पशु सेवासंग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण (संख्या)

२.७ घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण

२.८ उत्पादन तथा सेवामलक उद्घोग सम्बन्धी विवरण (उद्घोग तथा पर्यटन)

२.९ व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण (किराना, मासु, तरकारी, फलफूल आदि)

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम (* कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व (एकल, साझेदारी र सहकारी)	बार्षिक कारोबार (रु. हजारमा)

*व्यापार र व्यवसायको किसिम कोडः १. किराना वा व्यापरिक वस्तु, २. मासु विक्री केन्द्र, ३. तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र, ४. दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र, ५. निर्माण सामाग्री, ६. औषधी पसल वा विलिनिक, ७. मरमत सेवा केन्द्र, ८. इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल, ९. होटेल तथा रेस्टुरेण्ट, १०. कपडा तथा फैन्सी

२.१० धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (निजी, पब्लिक लि., सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीयर अन्य)	बार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच पुरोको/नपुरोको	होटल, लज, रेस्टुराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (कि.मी.)			

२.११ होटेल, रिसोर्ट, रेस्टुरेण्ट र होमस्टे सम्बन्धी विवरण

नाम	वडा नम्बर	स्थान	क्षमता		होटेलको प्रकार (आवासीय, रिसोर्ट, होमस्टे, रेस्टुरेण्ट, अन्य)	होटेलको स्तर (स्टार, ननस्टार)	बार्षिक पर्यटक (संख्या)	
			कोठा संख्या	बेड संख्या			आन्तरिक	वात्य (विदेशी)

२.१२ कृषि बजार तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण

खण्ड गः सामाजिक विकास

३.१. शैक्षिक तथा मानव संसाधन

३.१.१ विद्यालयको भौतिक अवस्था

३.१.२ तहगत रुपमा विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा) तथा विद्यार्थी संख्या

३.१.३ कलेज तथा विद्यार्थी संख्या

३.१.४ शिक्षक विवरण

३.१.५ भर्ना दर, निरन्तरता दर, शिकाई उपलब्धी दर

३.१.६ विद्यार्थी उतिर्ण दर

३.१.७ शैक्षिक ग्रन्तस्तर सम्बन्धी विवरण

३.१.८ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

३.१.९ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

३.२ स्वास्थ्य तथा पोषण विवरण

३.२.१ स्वास्थ्य संस्था विवरण

★१. अस्पताल, २. प्राथमिक स्वास्थ्य केंद्र, ३. स्वास्थ्य चौकी, ४. निजी अस्पताल, ५. आयुर्वेद स्वास्थ्य केंद्र, ६. आखा उपचार केंद्र, ७. प्रसुती गृह, ८. बाल अस्पताल, ९. मानसिक अस्पताल, १०. प्राकृतिक चिकित्सालय, ११. रक्त संचार केंद्र, १२. एचआइभी परीक्षण तथा परामर्श केंद्र, १३. शहरी स्वास्थ्य केंद्र, १४. सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, १५. निजी क्लिनिक, १६. शिक्षण अस्पताल १७. फार्मेसी १८. अन्य

३. २. ३ चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको विवरण

३. २. ४ खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

*डिपिटी, हेपबि, हिपविः

३. २.५ संरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

३. २. ७ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

३.२.९ नगरपालिका भित्रमा देखा परेका प्रमुख रोग र तिनको उपचारसम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	निमोनिया					
२	भाडा पखाला					
३	मलेरिया					
४	कालाजार					
५	झ्यय रोग (टिवी)					
६	कुष्ठ रोग					
७	रक्तचाप					
८	मुटु रोग					
९	र्यास्टीक / अल्सर					
१०	पक्षघात					
११	एचआइभि एड्स					
१२	क्यान्सर					
१४	मधुमेह (चिनी रोग)					
१५	दम (स्वासप्रश्वास)					
१६	प्रसुतीजन्य रोग					
१७	अन्य					
	जम्मा					

नोट :- स्वास्थ्य संस्थामा स्वैबन्दा वढी आएका १० वटा रोगहरूको नाम क्रमशः लेख्ने (रोगको नाम सुची राख्ने)

३.३ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

३.३.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरन्जनस्थल सम्बन्धी विवरण

३.३.२ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण

३.३.२ मख्य चाड, पर्व तथा मेला जात्रा सम्बन्धी विवरण

खण्ड ४: भौतिक पूर्वाधार स्थिति विवरण

४.१ सडकमार्ग

४.१ पैदल मार्ग

४.२ पुल तथा पुलेसा

४.३ सरकारी भवन

४.४ सार्वजनिक तथा सामूदायिक भवन

खण्ड ५: वन, जैविक विविधता तथा वातावरण

५.१ वनको विवरण

वडा नम्बर	वनको क्रिसम	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	संचिति दर (क्यू.मि./हे.)	वन पैदावारको बार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडीबुटी (केजी)
१	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
२	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
३	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
४	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
५	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							

वडा नम्बर	वनको किसिम	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	संचिति दर (क्यू.मि./हे)	वन पैदावारको वार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडीबुटी (केजी)
	धार्मिक							
६	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
७	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
८	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
९	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							

नोट: जडीबुटी भन्नाले काठ, दाउरा र स्याउला बाहेक अन्य वन पैदावार जस्तैः जरा, पात, कल, फूल, खेटो, रस, चोप, कोया, विया, भुवा आदी बम्भु पर्दछ ।

५.२ जडीबूटीको विवरण

५.३ राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र

राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, र संरक्षित क्षेत्रको नाम	समेटिएका वडाहरू	जम्मा क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	मध्यवर्ती क्षेत्रको क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	संरक्षित र मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने घरधुरी
१.				
२.				
जम्मा				

५.४ चरन क्षेत्र

५.५ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन

५.५.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशिल) स्थानमा वसोवास गरेका परिवार विवरण

५.५.२ विपदबाट मानवीय क्षती

वडा नम्बर	आगलागी		बाढी		पहिरो		शितलहर		रोग माहामारी		सर्पदंस		जंगली जनावरबाट क्षती		भूकम्प		अन्य (चट्याड)		
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	
जम्मा																			

५.५.३ विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय (महिना उल्लेख गर्नुहोस)

वडा नम्बर	विपद अनुसार जोखिमको समय (महिना)						
	आगलागी	बाढी डुवान	पहिरो	शितलहर	रोग माहामारी	सर्पको टोकाइ	जंगली जनावरबाट क्षती
जम्मा							

५.५.४ विपदको असर विवरण

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण								
	वडा नम्बर	घरगोठ		पशुपंक्ती		बाली र जग्गाजमिन		अन्य क्षती	
		परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)
आगलागी									
बाढी डुवान									
पहिरो									
शितलहर									
रोग माहामारी									
सर्पको टोकाइ									
भूकम्प									
जंगली जनावरबाट क्षती									
अन्य									
जम्मा									

५.५.५ विपद्बाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार (गत १ बर्षको असरको आधारमा)

५.५.६ संरक्षित पानीमहान, जमिन र भौतिक संरचना (नाम, स्थान, क्षेत्रफल)

संरक्षित पानीमुहान, जमिन र भौतिक संरचनाको नाम	वडा नम्बर	रहेको स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमिन, खेतवारी र संरचना	
			इकाई	परिमाण
संरक्षित पानी मुहान			हेक्टर	
नदी नियन्त्रण तथा उकासबाट संरक्षित क्षेत्रको नाम				
संरक्षित खेतवारीको क्षेत्रफल				
भिरालो रोकथाम तथा संरक्षित संरचना				
संरक्षित गल्ढी र पहिरो			संख्या	

खण्ड ६ : संस्थागत विकास विवरण

६.१ नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय सरकार					
	गाउँपालिका / नगरपालिका					
	वडा कार्यालय					
२	स्वास्थ्य संस्थाहरू					
	अस्पताल					
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र					
	स्वास्थ्य चौकी					
	उप स्वास्थ्य चौकी					
३	कृषि					
४	पशु सेवा					
५	हुलाक					
६	वन					
७	प्रहरी कार्यालय					
	जिल्ला / प्रदेश					
	इलाका					
	चौकी					
८.	अन्य कार्यालयहरू					
९.	सरकारी स्वामित्वका संस्थान, समिति आदी					

६.२ समुदायमा आधारित संस्था विवरण

६.२.१ सामुदायिक संस्था विवरण

वडा नम्बर	सामुदायिक संस्थाको संख्या										
	सामुदायिक संस्था	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समूह (वडघर, गुठी, भेजा)	आमा समूह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति/टोल विकास संस्था	उद्यमी समूह	अन्य...
जम्मा											

६.२.२ आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण						बचत रकम (र.)	लगानी रकम (र.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या		समेटेको परिवार						
महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा				
आमा तथा महिला										
परम्परागत समूह										
कृषक तथा उद्यमी समूह										
बचत समूह										
अन्य										

६.२.३ नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण						बचत रकम (र.)	लगानी रकम (र.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या		समेटेको परिवार						
महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा				
टोल विकास संस्था										
नागरिक सचेतना केन्द्र										
नागरिक मंच										

६.२.४ कृषक तथा उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

कृषक, उद्यमी तथा बचत समूह र संस्था नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण						बचत रकम (र.)	लगानी रकम (र.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र			
		सदस्य संख्या		समेटेको परिवार									
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य						

६.२.५ बाणिज्य वैंक, विकास वैंक, वित्तीय संस्था, लघु वित्त तथा सहकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	वैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	वार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	बाणिज्य वैंक				
ख.	विकास वैंक				
ग.	वित्तीय संस्था				
घ.	लघु वित्त संस्था				
ङ.	सहकारी संस्था				

६.२.६ गैर सरकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

गैससको नाम र ठेगाना	समेटेको क्षेत्र	वार्षिक बजेट (रु.)	विषयगत क्षेत्र	जनशक्ति संख्या	सहयोगी विकास साझेदारको नाम

६.२.७ नगरपालिकाको आय विवरण

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)	
	अनुमानित	वास्तविक	अनुमानित	वास्तविक
क. आन्तरिक आय				
सम्पत्ति कर				
मालपोत वा भूमिकर				
वहाल विटौरी शुल्क				
सवारी कर				
विज्ञापन कर				
व्यवसाय कर				
घरजग्गा रजिस्ट्रेशन शुल्क				
पूर्वाधार उपयोग शुल्क				

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक	
क. आन्तरिक आय			
दुःखा, गिर्दी, वालुवा, स्लेट र माटो विक्री शुल्क			
सेवा शुल्क			
दस्तुर			
विक्री आय			
दण्ड जरिवाना			
अन्य आय			
ख. राजस्व बाँडफाँड			
मुल्य अभिवृद्धि कर			
अन्त शुल्क			
रोयलटी			
ग. प्रदेश अनुदान			
समानीकरण अनुदान			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			
घ. संधीय अनुदान			
समानीकरण अनुदान			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			
ड. वित्तीय व्यवस्था			
शुरु मौज्दात			
सम्पत्ति			
दायित्व			
जम्मा आय			

अनुसूची १ (ख): पारिवारिक विवरण संकलन फाराम

(दफा द.१ (छ), द.२ (ग), द.३ (छ) सँग सम्बन्धित)

नगर वस्तुस्थिति विवरण

पारिवारिक विवरण संकलन फाराम

गुलरीया नगरपालिका

२०७६

गुलरिया नगर वस्तुस्थिति विवरण
परिवारिक विवरण संकलन फाराम

१. परिचय

१.१ प्रदेश नं :	कोड :	१.४ बडा नं :
१.२ जिल्लाको नाम :	कोड :	१.६ मार्गको नाम:
१.३ स्थानीय तहको नाम :	कोड :	१.८ परिवार क्रम संख्या :
१.५ वस्तीको नाम:	घरको जियोकोड :	
१.७ घर क्रम संख्या (घर नम्बर) :		
१.९ परिवारमुलीको नाम :	लिंग (महिला/पुरुष/तेश्रो लिङ्ग):	

२. परिवार सम्बन्धी विवरण

२.१ परिवार सदस्यको विवरण (परिवारमुलीबाट शुरू गर्ने र जेष्ठ सदस्य अनुसार क्रम मिलाएर उल्लेख गर्ने)

क्र.सं	नाम	थर	लिङ्ग	जन्म मिति	जात जाती	धर्म	मातृ भाषा	शैक्षिकस्तर (५ वर्षमाथिका लागी मात्र)	वसोवासको अवस्था (स्वदेशमा वसेको सदस्यको हक्कमा यसपछिको विवरण नलिने)	पेशा (१० वर्ष भन्दा माथी)	वैवाहिक स्थिति (१० वर्ष भन्दा माथी)	अपाङ्गताको स्थिति

२.२ तपाईंको परिवारमा १ वर्ष भित्र मृत्यु भएका सदस्यको विवरण दिनुहोस ।

मृत्यु हुनेको नाम	लिङ्ग (महिला/पुरुष/तेश्रो लिङ्ग)	उमेर (वर्ष/महिना)	मृत्युको कारण

२.३ खानेपानीको मुख्य स्रोत के हो ?

१. पाइपधारा घर कम्पाउण्डमा २. पाइपधारा सार्वजनिक ३. डिप वोरिङ ४. ट्र्युववेल/हेन्डपम्प ५. ढाकिएको इनार/कुवा
 ६. नढाकिएको इनार/कुवा ७. मूलको पानी ८. नदी खोला ९. अन्य

२.४ खाना पकाउन प्रयोग गर्ने मुख्य इन्धन कुन हो?

१. दाउरा २. मट्टीतेल ३. एल पि र्यास ४. गुर्झिठा ५. वायोर्यास ६. विद्युत ७. अन्य

२.५ परिवारले प्रयोग गर्ने बत्तीको मुख्य स्रोत के हो ?

१. विद्युत २. मट्टीतेल ३. वायोर्यास ४. सोलार ५. अन्य

२.६ परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय कस्तो प्रकारको छ?

१. शौचालय नभएको २. फ्लस भएको (सार्वजनिक ढल) ३. फ्लस भएको (सेप्टिक ट्र्याङ्ग) ४. साधारण

२.७ निम्न कुन कुन सुविधाहरू परिवारले उपभोग गरेको छ?

सुविधाहरू	उपलब्ध (१. छ, २. छैन)
रेडियो	
टेलिभिजन	
टेलिफोन/मोबाइल फोन	
कम्प्यूटर	
इन्टरनेट	
मोटरसाइकल	
मोटर/कार	
रेफ्रिजरेटर	

२.८ परिवारले कृषि कार्यका लागी जग्गा प्रयोग गरेको छ? १. छ २. छैन २.१० →

२.९ यदी परिवारबाट कृषि कार्यका लागी जग्गा प्रयोग गरेको छ भने सो जग्गाको विवरण (क्षेत्रफल उल्लेख गर्ने)

२.९.१ आफ्नो परिवारको नाममा रहेको जग्गा: ..... (रोपनी/कट्टा/हेक्टर/व.मि.)

- २.९.२ परिवार बाहेक अरुको नाममा रहेको जग्गा:.....(रोपनी/कट्टा/हेक्टर/व.मि.)
 २.९.३ अन्य स्वामित्व खुलाउने:.....(रोपनी/कट्टा/हेक्टर/व.मि.)
- २.१० परिवारका कुनै सदस्यको वैकं तथा वित्तीय संस्थामा खाता छ? १. छ २. छैन

२.११ परिवारको सरदर बार्षिक आमदानी कति छ? ..... (रु हजारमा उल्लेख गर्ने)

२.१२ परिवारको सरदर बार्षिक खर्च कति छ? ..... (रु हजारमा उल्लेख गर्ने)

२.१३ तपाईंको बार्षिक बाली उत्पादन तथा बिक्रि कति छ?

बाली	उत्पादन (विवन्टल)	खेती गरिएको		विक्री परिमाण (विवन्टल)
		क्षेत्रफल	इकाई (कट्टा/रोपनी)	
अन्नबाली				
धान				
मके				
गहु				
कोदो				
अन्य				
दलहन				
दाल				
रहर				
मुसरो				
चना				
सिरी				
भट्टमास				
अन्य				
तेलहन				
तोरी/सर्यु				
आलस/तिल				
सूर्यमुखी				
अन्य				
तरकारी				
आलु				
बन्दा/काउली/रायो				
बोडी				
गोलभेंडा				
काँको, लौका, फर्सी				
परबल, कुट्टुक, काँको				
करेला, घिरौला, चिचिण्डो				
अन्य				
नगदे बाली				
अदुवा/वेसार				
प्याज/लसुन				
च्याउ				
अन्य				
फलफल				
आँप/लिची				
केरा/मेवा				
सुन्तता/कागती (अमिलोजात)				
स्याउ/आरुवेडा				
किवी				
अन्य				
फूलखेती				

२.१४ परिवारले कुनै चौपाया तथा पशुपंक्षी पालेको छ?

१. छ २. छैन

२.१६

२.१५ चौपाया तथा पशुपंक्षीहरूको विवरण दिनुहोस (संख्या उल्लेख गर्ने)।

क्र.सं	चौपाया तथा पशुपंक्षी	संख्या	दूध उत्पादन (लिटर)	मासु उत्पादन (के.जि.)	अण्डा (संख्या)	उन (के.जि.)	हाड/छाला (के.जि.)	अन्य	विक्रीबाट बार्षिक आमदानी (र.)
१	गाइगोरु/बाच्छाबाच्छी								
२	राँगाभैसी/पाडापाडी								
३	याक/चौरी								
४	बाखा/भेडा, खसी/बोका								
५	सुँगुर/वंगुर								
६	कुखुरा/हाँस								
७	अस्ट्रिच								
	.....								

२.१६ तपाइंको परिवारमा माछा, मौरी र रेशमपालन गरिएको छ भने विवरण दिनुहोस?

१. माछापालन पोखरी संख्या: ..... पोखरीको क्षेत्रफल: ..... हेक्टर बार्षिक उत्पादन: ..... के.जि.
 २. मौरी घार संख्या: ..... बार्षिक मह उत्पादन: ..... के.जि
 ३. रेशमखेती कोयो संख्या: ..... उत्पादन: ..... के.जि

२.१७ आफ्नो उत्पादनले तपाईंको परिवारलाई कति महिना खान पुग्छ? (एकमा मात्र ठीक चिन्ह लगाउनुहोस)।

- क. ३ महिनासम्म ख. ४ देखी ६ महिना सम्म^म
 ग. ७ देखी ९ महिनासम्म घ. ९ महिना भन्दा बढी

२.१८ परिवारमा कुनै सदस्यले विगत ३ बर्षमा व्यवसायिक सीप तालिम प्राप्त गरेकाछन? १. छ २. छैन यदी भए सोको विवरण दिनुहोस्।

सीप विकासका क्षेत्रहरू	महिला	पुरुष
सूचना तथा प्रविधि, इलेक्ट्रीकल र इलेक्ट्रोनिक्स (कम्प्युटर, विचुत, मोबाइल, रेडियो घडिआदी		
सिलाई बुनाई, बुटिक, सूगार, पालर आदि		
निर्माण सम्बन्धी (म्यासन, कार्पेन्ट्री आदी)		
इञ्जिनियरिङ, अटोमोबाइल र मेकानिक्स		
कृषि सम्बन्धी (जेटी, जेटीएर खाद्य प्रसोधन आदि)		
जनस्वास्थ्य सम्बन्धी		
पशुस्वास्थ्य सम्बन्धी		
वन सम्बन्धी		
पर्यटन ट्रुप गाइड, ट्राभल र सत्कार		
कला सम्बन्धी		
अन्य		

३. घर सम्बन्धी विवरण

३.१ तपाईंको घर कती वटा छ? ..... संख्या

३.२ तपाईं बसेको घरको स्वामित्व कस्तो प्रकारको हो? (सहि उत्तरमा एकमा मात्र ठीक लगाउनुहोस)

१. निजी/आफै २. भाडामा ३. संस्थागत ४. अन्य

३.३ बसेबास गर्ने घरको छानाको प्रकार (एकभन्दा बढी घर भएमा मूल घरको विवरणका आधारमा एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. फुस वा खरको छाना भएको २. जस्ता वा च्यादर छाना भएको
 ३. टायल वा ढुङ्गाको छाना भएको ४. आरसिसि ढलान भएको
 ५. काठको छाना भएको ६. माटोको छाना भएको
 ७. अन्य (उल्लेख गर्ने) .....

३.४ तपाईं बसेको घरको जग कस्तो प्रकारको छ?

१. माटो र ढुङ्गा २. सिमेन्ट र ढुङ्गा ३. फ्रेम स्ट्रक्चर ४. लोड वेयरिङ ५. काठको खम्बा ६. अन्य (खुलाउने)

३.५ तपाईं बसेको घर भवन मापदण्ड अनुसार बनेको छ? १. छ २. छैन

३.६ तपाईं बसेको घर भूकम्प प्रतिरोधी छ? १. छ २. छैन

कोड प्रयोगका लागि विवरण

क. पारिवारिक विवरण

१.	क्र.सं.	परिवारमुलीबाट शुरु गर्ने र जेष्ठ सदस्यअनुसार क्रम संख्या उल्लेख गर्ने
२.	लिङ्ग	१. पुरुष २. महिला ३. तेस्रो लिङ्गी
३.	जन्ममिति	जन्मको मिति (साल, महिना र गते उल्लेख गर्ने यदी महिना र गते थाहा नभएमा साल मात्र उल्लेख गर्ने तथा २ वर्ष मुनीको बच्चाको हकमा महिना उल्लेख गर्ने)
४.	जातजाती	१. पहाडी बाह्मण/क्षेत्री/ठकुरी/सन्यासी २. मधेशी बाह्मण क्षेत्री/राजपुत ३. पहाडी जनजाति आदीवासी ४. तराई जनजाति आदीवासी ५. पहाडी दलित ६. मधेशी दलित ७. मुस्लिम ८. पहाडी अन्य ९. मधेशी अन्य
५.	धर्म	१. हिन्दू २. बौद्ध ३. मुस्लिम ४. क्रिश्चियन ५. अन्य .....
६.	मातृभाषा	१. नेपाली २. मैथिली ३. भोजपुरी ४. थारु ५. तामाङ्ग ६. नेवार ७. बज्जीका ८. मगर ९. डोटली १०. उर्दु ११. अवधी १२. लिम्बु १३. गुरुङ १४. वैतडेली १५. राई १६. वान्तवा १७. राजवंशी १८. शेर्पा, १९. अन्य
७.	शैक्षिकस्तर	१. पूर्व प्राथमिक २. आधारभूत तह ३. माध्यामिक तह ४. स्नातक तह ५. स्नातकोत्तर ६. एमफिल र विद्या वारिधी (पिएचडि) ७. प्राविधिक एलएलसी ८. साधारण लेखपढ (साक्षर) ९. लेखपढ गर्न नसक्ने (निरक्षर)
८.	बसोबासको अवस्था	१. गणना गरेको ठाउँमा बसेको, २. स्वदेशमा अन्यत्र बसेको, ३. विदेशमा बसेको
९.	पेशा	१. कृषि तथा पशुपालन २. नोकरी/जागीर ३. उद्योग तथा व्यापार ४. ज्याला/मजदुरी ५. वैदेशिक रोजगारी ६. व्यवसायिक कार्य (पत्रकार, वकिल, परामर्श, ठेक्का पटटा, पुजारी आदी ७. विद्यार्थी (अध्ययनरत) ८. गृहणी ९. वेरोजगार १०. अन्य
१०.	वैवाहिक स्थिति	१. अविवाहित २. एकल विवाह ३. वहुविवाह ४. पुनःविवाह, ५. विधुर/विधवा ६. सम्बन्ध विच्छेद ७. विवाहित तर अलग बसेको
११.	अपाङ्गताको स्थिति	१. अपाङ्गता नभएको २. शारीरिक अपाङ्गता ३. वैद्धिक अपाङ्गता ४. दृष्टिविहिन (आँखा नदेख्ने) ५. बोल्न तथा सुन्न नसक्ने (बहिरा) ६. स्वर वोलाईसम्बन्धी अपाङ्गता (भकभके) ७. श्रवण दृष्टीविहिन ८. मनोसामाजिक अपाङ्गता

ख. पारिवारिक विवरण संकलनकालागि सामाजिक तथा जातिगत समूह

क्र.सं.	जातिगत समूह	प्रमुख जातजातीहरू
१.	पहाडी दलित	१. गन्धर्व (गाईने) २. परियार (दमाई, दर्जी, सुचीकार, नगर्ची, ढोली, हुड्के) ३. बादी ४. विश्वकर्मा (कामी, लोहार, सुनार, ओड, चुनार, पार्की, टमाटा) ५. साकी (मिजार, चर्मकार, भूल)
२.	मधेशी दलित	१. कलर २. दुसाध (पासवान, हजरा) ३. कक्कैहिया ४. धोवी (रजक) हिन्दू ५. कोरी ६. पत्थरकड्डा ७. खटिक ८. पासी ९. खत्वे (मण्डल, खङ्ग) १०. बाँतर ११. मुसहर १२. चमार (राम, मोची, हरिजन, रविदास) १३. चिडिमार १४. मेस्तर (हलखोर) १५. डोम (मरिक) १६. सरभङ्ग (सरवरिया) १७. तत्मा (ताँती, दास)
३.	पहाडी जनजाति आदीवासी	१. कुशवाडिया, बनकरिया, कुसुण्डा, राउटे, सुरेल, हायु, राजी, लेप्चा, २. चेपाड, थामी, बोटे, दनुवार, बरामु, ल्होमी, माझी, दराई, सियार, थुदाम ३. सुनुवार, तामाड, भुजेल, कुमाल, भोटे, पहरी, ताप्केगोला, डोत्पो, फि, मुगाल, लार्के, ल्होपा, दुरा, वालुड ४. गुरुड, मगर, राई, लिम्बु, छैरोतन, ताडबे, तिनगाउले थकाली, बाह्न गाउले, मार्काली थकाली, शेर्पा, याक्खा, छन्त्याल, जिरेल, व्यासी, ट्योल्मो ५. नेवार, थकाली
४.	मधेशी जनजाति तथा आदीवासी	१. किसान, मेचे (वोडो) २. धानुक, भाँगड, सतार (सन्थाल) ३. थारु, राजवंशी, गन्नाई, धिमाल, ताजपुरिया
५.	पहाडी बाह्मण तथा क्षेत्री	सबै पहाडी मूलका बाह्मण, क्षेत्री र ठकुरी
६.	मधेशी बाह्मण तथा राजपुत	भा, राजपुत, त्रिपाठी, मिश्रा, शुक्ला, कायस्थ
७.	मुस्लिम	मुस्लिम, चुरौटे
८.	पहाडी अन्यजाती	गिरी, पुरी, भारती, सन्यासी, योगी, कुँवर
९.	मधेशी अन्यजाती	यादव, तेली, कलवार, सुढी, कुमिर, कानु/हलवाई, हजाम/ठाकुर, बढी, राजभर, केवट, मल्लाह, नुनिया, कुम्हार, कहर, लोध, विड/विण्डा, गडेरी /भेडीहयार, माली, कामर, धुनिया, वराय, मुण्डा, बडाई, पञ्जाबी, बंगाली, मारवाडी, नुराड, कायस्थ, जैन, बानिया, अमात, कशवानिया, राजवोध, कुशवाहा

उत्तरदाताको नाम:

दस्तखत:

फोन नम्बर:

सर्वेक्षक नाम:

दस्तखत:

फोन नम्बर:

अनुसूची २: नगरपालिकाबाट वस्तुस्थिति विवरणका लागि छानिएका सर्वेक्षकको विवरण

वडा नम्बर	नामथर	पद
१.	युवराज रसाइली	सर्वेक्षक
२.	विकास पौडेल	सर्वेक्षक
३.	राधा यादव	सर्वेक्षक
४.	सरस्वती शर्मा	सर्वेक्षक
५.	युदिती पाण्डे	सर्वेक्षक
६.	रविना खड्का	सर्वेक्षक
७.	महेताव धोवी	सर्वेक्षक
८.	विरेन्द्र वानिया	सर्वेक्षक
९.	सब्रिन रेयन	सर्वेक्षक
१०.	महेश थारु	सर्वेक्षक
११.	रमेश खटिक	सर्वेक्षक
१२.	आशा वि.क.	सर्वेक्षक

अनुसूची ३: व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	उद्यम व्यवसायको नाम	व्यवसायको कोड	व्यवसायको प्रकार	स्वामित्व	लगानी (हजारमा)
१	आर्यन किराना एण्ड कोल्ड स्टोर	१	किराना	निजी	१००
१	जानुका किराना स्टोर	१	किराना	निजी	२००
१	यादव किराना स्टोर	१	किराना	निजी	२५०
२	दिपा मदिरा एण्ड किल्निक	१	मदिरा, किराना	निजी	१००
२	पर व. महतरा स्वास्थ्य किल्निक	६	औषधि पसल	निजी	१००
२	देवकोटा मदिरा सप्लायर्स	१	मदिरा	निजी	२००
२	लक्ष्मी पान पसल	१	पान	निजी	५०
२	मोदिका नास्ता तथा मदिरा पसल	१	फूटकर मदिरा	निजी	१५०
२	रविना भेट सेन्टर	६	एग्रोभेट औषधी	निजी	२००
२	दिपक मोबइल मर्मत पसल	७	मर्मत पसल	निजी	१५०
३	बुलबुल दुध डेरी	४	दुध	निजी	२००
३	श्री ओम इन्जीनियरिङ बर्कशेप	७	मर्मत तथा सेवा केन्द्र	नीजि	
३	श्री दुर्गा स्वस्थ्य किल्निक	६	स्वस्थ्य किल्निक	निजी	१५०
४	ड्राइगान चाइनिज रेस्टुरेन्ट	९	रेस्टुरेण्ट	निजि	१००
४	किराना पसल	१	खुदा पसल	निजि	५०
४	सिमेन्ट टायल उधोग	५	टायल उधोग	निजि	१००
४	एल जी कन्ट्रक्शन	७	निर्माण सेवा	निजि	५०००
४	कार्की कटेज	९	खाजा पसल	निजि	२००
४	सान्ति किरान पसल	१	खुदा पसल	निजि	१००
४	लोक मणि गल्ला खरिद पसल	१	थोक तथा खुदा गल्ला खरिद केन्द्र	निजि	५०००
४	बिकाश होटेल तथा नास्ता पसल	९	नास्ता पसल	निजि	२००
४	भु.पु. सैनिक पसल	९	नास्ता पसल	निजी	१५०
४	निर्मला चिया नस्त पसल	९	नास्ता पसल	निजि	१००
४	ए.डी. आर सिमेन्ट टायल उधोग	५	सिमेन्ट टायल	निजि	२००
५	ओम भगवान आल्मनियम स्टिल ट्रेडर्स	७	स्टिल दराज तथा बाक्श	निजि	२५०
५	बबई कटेज तथा पार्टी प्यालेस	९	रेस्टुरेन्ट	निजि	५००
५	मीट एण्ड फ्रेस हाउस	२	मासु विक्रि केन्द्र	निजि	२००
५	थापा चिया नास्ता पसल	१	नास्ता पसल	निजि	१००
५	लक्ष्मी स्टिल उधोग	५	दराज, बाक्श	निजि	२५०
५	सालिक राम होटल	९	रेस्टुरेन्ट	निजि	२००
५	राम प्रसाद होटेल	९	नास्ता पसल	निजि	१५०
५	जे एम के ग्रिल उधोग	७	भ्याल ढोका	निजि	४००
५	चौधरी ग्रिल उधोग	७	भ्याल ढोका	निजि	४००
५	अनिकेत संचार तथा जनरल स्टोर	८	इलेक्ट्रोनिक सामग्री	निजि	३००
५	कृष्ण किराना तथा फलफुल पसल	१	किराना, फलफुल	निजि	२००
५	सदावहार होटेल	९	रेस्टुरेन्ट	निजि	२५०
५	सुनिल किराना पसल	१	खुदा किराना	निजि	१००
६	राजु सुन चांदी पसल	५	सुन चांदीका गहना	निजि	५००
६	सिद्धिकी किराना पसल	१	खुदा पसल	निजि	१५०
६	निसा ग्रिल उधोग	५	भ्याल ढोका निर्माण	निजि	३००
६	राइन फर्निचर उधोग	५	घरेलुफर्निचर	निजि	२५०
६	राज मोबाइल मर्मत	७	मोबाइल मर्मत	निजि	५०

क्र.सं.	उद्यम व्यवसायको नाम	व्यवसायको कोड	व्यवसायको प्रकार	स्वामित्व	लगानी (हजारमा)
६	कृष्णसार रिसोड प्रा.लि.	१	होटेल रेस्टुरेन्ट	निजि	५०००
६	कृष्णसार टायल उद्योग	५	टायल	निजि	२००
६	कार वर्कशेप	७	गाडी मर्मत	निजि	१००
६	गोडिया टायल उद्योग	५	टायल	निजि	२००
६	निउ सदाबहार होटेल	१	नास्ता पसल	निजि	१००
६	भेटघाट रेस्टुरेन्ट	१	रेस्टुरेन्ट	निजि	२००
६	डाँगी होटेल	१	नास्ता पसल	निजि	१००
६	कन्हैया नास्ता पसल	१	खभा नास्ता पसल	निजि	५०
६	बंगलामुखी दुध डेरी	४	दुध दहि बिक्रि	निजि	१००
६	सहिल होटेल	१	खाभापसल	निजि	१५०
६	पुजा सुनचाँदी पसल	५	सुन चांदी गहना निर्माण, बिक्रि	निजि	५००
६	राधाकृष्ण दुध डेरी	७	दुध दहि बिक्रि	निजि	१५०
६	गणेश किराना पसल	१	खुद्रा पसल	निजि	१००
६	सम्राट होटेल	१	नास्ता पसल	निजि	१००
६	पोखेल होटेल एंड लज	१	होटेल रेस्टुरेन्ट	निजि	३००
६	बस बडी मर्मत सेन्टर	७	मर्मत सेन्टर	निजि	५००
६	बिजया गेस्ट हाउस	१	होटेल लज	निजि	५००
६	सिटि होटेल एंड रेस्टुरेन्ट	१	रेस्टुरेन्ट	निजि	४००
७	मासु बिक्रि केन्द्र	२	ब्रोइलर मासु	निजि	२००
७	तरकारी तथा फलफुल बिक्रि केन्द्र	३	तरकारी तथा फलफुल	निजि	४००
७	ब्लक निर्माण सेवा	५	ब्लक	निजि	३००
७	यादव ग्रिल उद्योग	७	ग्रिल ट्रस्ट	निजि	१००
७	पुष्पा औसधि पसल	६	खुद्रा औसधि	निजि	२००
८	रोकाया किराना पसल	१	खुद्रा पसल	निजी	१००
८	श्रेष्ठ मदिरा एण्ड किराना पसल	१	फुटकर मदिरा किराना	निजि	२५०
८	भारत नास्ता मदिरा पसल	१	नास्ता तथा मदिरा	निजि	२००
८	हमाल नास्ता पसल	१	नास्ता तथा मदिरा	निजि	१००
८	श्रेष्ठ किराना पसल	१	फुटकर मदिरा किराना पसल	निजि	१५०
८	भण्डारी होटेल	१	खान तथा नास्ता	निजि	३००
८	मिना किराना पसल	१	खुद्र किराना समान	निजि	१००
९	स्वीकृति खुद्रा पसल	१	खुद्रा पसल	निजी	१५०
९	पूरण कुखुरा मासु पसल	२	मासु पसल	निजी	१००
९	मोहन चौधरी होटेल	१	खना खाजा नास्ता	निजी	१२५
९	लक्ष्मी किराना पसल	१	किराना	निजी	१००
९	चौधरी होटल	१	खाजा नास्ता	निजी	१५०
१०	शिवम किराना तथा मदिरा पसल	१	खुद्रा किराना तथा मदिरा पसल	निजी	१००
१०	संजय किराना तथा मदिरा पसल	१	मदिरा किराना	निजी	२००
१०	मल्लाह किराना तथा मदिरा पसल	१	खुद्रा मदिरा र किराना	निजी	११०
१०	सहनुम गल्ला तथा किराना पसल	१	खुद्रा गल्ला खरिद	निजी	१५०
१०	रवि कोल्ड स्टोर	१	किराना	निजी	२००
१०	चौधरी ग्रिल उद्योग	५	ग्रिल समाग्री निर्माण	निजी	३००
११	आर एस आर नास्ता पसल	१	खजा नास्ता	निजी	२००
११	खान चौपाया खरिद बिक्री केन्द्र	२	मासु	निजी	४००
११	सुस्मीता दुध डेरी उद्योग	४	दुध तथा घिउ पनिर	निजी	२००

★व्यापार र व्यवसायको किसिम कोडः १. किराना वा व्यापरिक वस्तु, २. मासु विक्री केन्द्र, ३. तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र, ४. दुध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र, ५. निर्माण सामाग्री, ६. औषधी पसल वा वित्तनिक, ७. मरमत सेवा केन्द्र, ८. इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल, ९. होटेल तथा रेस्टुरेण्ट, १०. कपडा तथा फैन्सी, ११. मदिरा सप्लायर्स तथा विक्री, १२. पान तथा मसला पसल, १३. एग्रोभेट, १४.

अनुसूची ४: विद्यालयमा अध्ययन गरी रहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	विद्यालयको किसिम	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
आधारभूत विद्यालय														
त्रिशक्ति निमावि	१	सामुदायिक	३०	२७	५७	११८	१६९	२८७				१४८	१९६	३४४
गणेश विद्यामन्दिर	१	सामुदायिक	१०	१४	२४	११८	१६२	२८०				१२८	१७६	३०४
गुरुबाबा प्रावि	१	सामुदायिक	१९	१०	२९	५६	८९	१४५				७५	९९	१७४
स्वामी प्रमानन्द प्रावि	१	सामुदायिक	३३	३६	६९	११७	१०२	२९९				१५०	१३८	२८८
सरस्वती प्रावि	२	सामुदायिक	१०	१४	२४	११८	१६२	२८०				१२८	१७६	३०४
शान्ति प्रावि	२	सामुदायिक	१०	४४	१३४	१९०	१२५	३१५				२८०	१६९	४४९
जानकी आ.भू.	३	सामुदायिक	३२	२८	६०	१४६	१२१	२६७				१७८	१४९	३२७
ने.रा.प्रा.वि तेजिपुर	३	सामुदायिक	२१	१३	३४	१२३	३२	१६९				१४४	४५	१८९
कृष्णसार आ.भू.वि.	३	सामुदायिक	१५	१५	३०	१४२	११२	२५४				१५७	१२७	२८४
नरायन नाथ स्मृति प्रावि	४	सामुदायिक	१३	१२	२५	२१	२९	५०				३४	४१	७५
भनोदय अ.भू. बेचैपुर	४	सामुदायिक	३२	२४	५६	११८	१११	२२९				१५०	१३५	२८५
ने.रा.अ. सोहेलवा	५	सामुदायिक	२९	५१	८०	९९	१०५	२०४				१२८	१५६	२८४
शान्ति प्रावि बालापुर	५	सामुदायिक	२६	१७	४३	५७	५०	१०६				८३	६७	१५०
बाल मन्दिर प्रावि गुलरिया	५	सामुदायिक	३५	३९	७४	१२	१०९	२०१				१२७	१४८	२७५
बंगलामुखी राधाकृष्ण मावि	६	सामुदायिक				३२७	३८६	७१३	२२६	२०२	४२९	५५३	५८८	११४१
हिमाली अ.प्रा.वि	७	सामुदायिक	४४	६०	१०४	२७३	२६३	५३६				३१७	३२३	६४०
बालविधा मन्दिर आ.वि शुरजपुर	८	सामुदायिक	२२	२३	४५	६५	४४	१०९				८७	६७	१५४
कोठिया अ.प्रा.	८	सामुदायिक	८	१०	१८	४७	४७	९४				५५	५७	११२
देउराली अ.प्रावि थपुवा	८	सामुदायिक	३१	३०	५१	५६	५४	११०				८७	८४	१७१
म.क.दे मा.वि	८	सामुदायिक	३४	३९	६३	३४५	४०९	७५४	२८०	२२१	५०	६५९	४९८	११५७
भानुझ अ.प्रा.वि अशापुर	८	सामुदायिक	६०	१५	७५	१९३	१९२	३५७				२५३	२०७	४६०
ओम शान्ति अ.वि	९	सामुदायिक	३२	४०	७२	२१२	१८९	४०१				२४४	२२९	४७३
गयत्रि आ.भू.वि.	९	सामुदायिक	३६	२४	६०	२२५	२०४	४२९				२६७	२२८	४८९
सिधार्थ प्रावि खालेपुर्वा	९	सामुदायिक	११	१९	३०	५४	६२	११६				६५	८१	१४६
क्षेत्रपाल मेवालाल अ.भू.	१०	सामुदायिक	२६	४४	७०	१०६	१५५	२६१				१३२	१९९	३३१
मथुरा हरिद्वार अ.भू.वि.	१०	सामुदायिक	४०	४८	८८	७०	७५	१४५				११०	१२३	२३३
भदा अ.भू. इन्द्रपुर	११	सामुदायिक	२२	२८	५०	४४	५७	१०१				६६	८५	१५१

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	विद्यालयको किसिम	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
हिमालय अ.भू लालपुर	११	सामुदायिक	३२	२८	६०	१३१	१११	१४२				१६३	१३९	३०२
गणेश प्रावि	११	सामुदायिक	२५	१९	४४	६४	५४	११८				८९	७३	१६२
गौरी शंकर अ.भू वि. डल्लापुर	११	सामुदायिक	२५	१७	४२	१५३	१६५	३१८				१७८	१८२	३६०
सिर्जना अ.भू जोसीपुर	११	सामुदायिक	२२	१९	४१	५४	४५	९९				७६	६४	१४०
सरस्वती अ.वि शान्ती नगर	१२	सामुदायिक	८	४	१२	८	५	१३				१६	९	२५
कुम्भर प्रा.वि विकी	१२	सामुदायिक	६	८	१४	२६	२५	५१				३२	३३	६५
गोरखकाली प्रावि कालिनगर	१२	सामुदायिक	२०	१३	३३	३८	३३	७१				५८	४६	१०४
आधारभूत विद्यालय जम्मा			१२१	८४९	१७५०	४०६७	४०८८	८०६०	५०६	४२३	४७९	५४९४	५१८९	१०६८३
माद्यामिक विद्यालय														
श.श.मावि	१	सामुदायिक	५५	४७	१०२	३६५	३८२	७४७	२०८	१९१	३९९	६२८	६२०	१२४८
कोटही मावि तुलापुर	४	सामुदायिक	२९	२४	५३	२६५	२६३	५२८	९२	७४	१६६	३८६	३८१	७६७
धुर्व मावि तुल्सीपुर	४	सामुदायिक	२२	१९	४१	२२६	२४९	४७५	२४७	१७४	४२१	४९५	४४२	९३७
बगलामुखी राधाकृष्ण मावि	६	सामुदायिक				३२७	३८६	७१३	२२६	२०२	४२९	५५३	५८८	११४१
ने.रा.मा.वि. प्रयागापुर	१०	सामुदायिक	३८	४५	८३	४५८	५४७	१००५	०	०	०	४९६	५९२	१०८८
ने.रा.अ.भू दुधा	१२	सामुदायिक	२१	१६	३७	११२	१५१	२६३	०	०	०	१३३	१६७	३००
ने रा मावि भैसाही	१२	सामुदायिक	२३	३२	५५	२०१	२१९	४२०	११८	११	२१७	३४२	३५०	६९२
माद्यामिक विद्यालय जम्मा			१८८	१८३	३७	१९५४	२१९७	४१५१	८९१	७४०	१६३२	३०३३	३१४०	६१७३
मदरसा र गुरुकूल														
मदरसा असफिया उलुम प्रावि	६	सामुदायिक	३८	२६	६४	१३२	११५	२४७				१७०	१४१	३११
मिफताउल उलुम अ.भू	७	सामुदायिक	१३	१३	२६	४६	४९	९५				५९	६२	१२१
मदरसा जमिया रजाउल अ.वि	७	सामुदायिक	९	१५	२४	२३	१२७	४०				३२	१४२	१७४
मदरसा हिमायते इस्लामिया गौसुलयलुम	११	सामुदायिक	२०	१६	३६	५९	४९	१०८				७९	६५	१४४
मदरसा सफदरुल इस्लाम अ.भू	११	सामुदायिक	२७	२७	५४	६५	७४	१३९				९२	१०१	११३
मदरसा दरुलउलुम फैजमे गौसुलबार अ.भू	१२	सामुदायिक	९	१०	१९	५३	४८	१०१				६२	५८	१२०
मदरसा अलजमिया रसुल उलुम अ.भू	१२	सामुदायिक	२२	१७	३९	६१	३५	९६				८३	५२	१३५
मदरसा जम्मा			१३८	१२४	२६२	४३९	४९७	८२६				५७७	६२१	११९८
कूल जम्मा			१२४७	११५६	२३८३	६४६०	६७८२	१३०३७	१३९७	११६३	२१११	११०४	८९५०	१८०५४

अनुसूची ५: विद्यालयको भौतिक अवस्था

बाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र (छ/छैन)	प्रयोग- शाला	डेस्क/ वेज्चको क्षमता (जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड बालको किसिम	चर्पीको सुविधा (छ/छैन)	स्वच्छ खानेपानी (छ/छैन)
		फँ ट	फँ ट	फँ ट	फँ ट							
श.श.मावि	१	४	३	१४	९	छ	छ	६	१८२२५	पक्की पर्खाल	छ	छ
त्रिशत्कि निमावि	१	२	३	८	६	छ	छ	४	१२२८८	पक्की पर्खाल	छ	छ
गणेश विद्यामन्दिर	१	३	२	१०	४	छ	छैन	४	५ कट्टा	पक्की पर्खाल	छैन	छैन
गुरुबाबा प्रावि	१	१	२	३	४	छ	छैन	४	छैन	पक्की पर्खाल	छ	छ
स्वमी प्रमानन्द प्रावि	१	२	२	४	६	छ	छैन	४	छैन	पक्की पर्खाल	छ	छैन
सरस्वती प्रावि	२	३	०	९	०	छैन	छैन	छैन	१०९२५	पक्की पर्खाल	छ	छ
शान्ति प्रावि	२	३	०	६	०	छैन	छैन	छैन	५४६७५	छैन	छ	छ
जानकी आ.भू.	३	१	३	३	६	छैन	छैन	५	छैन	छैन	छ	छैन
ने.रा.प्रा.वि तेजिपुर	३	२	२	५	४	छैन	छैन	४	छैन	पक्की पर्खाल	छ	छ
कृष्णसार आ.भू.वि.	३	२	२	४	४	छैन	छैन	४	५४६००	पक्की पर्खाल	छ	छ
धूर्व उ.मा.वि	४	५	४	२३	६	छ	छैन	४	९ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
कोटही मा.वि	४	५	४	१३	८	छैन	छैन	४	४ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
नरायन नाथ स्मृति प्रावि	४	१	१	६	१	छ	छैन	४	८ कट्टा	छैन	छ	छ
भानोदय आ.वि	४	२	३	५	६	छ	छैन	४	४ कट्टा	छैन	छ	छ
ने.रा.आ.वि.सोहेलवा	५	१	३	४	६	छ	छैन	४	५ कट्टा	छैन	छ	छ
शान्ति प्रावि बालापुर	५	२	१	१३	२	छ	छैन	४	४ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
बाल मन्दिर प्रावि गुलरिया	५	२	३	४	६	छ	छ	३	३ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
बंगलामुखी राधाकृष्ण मावि	६	५	छैन	३३		छ	छैन	४	१ विधा	पक्की पर्खाल	छ	छ
मदरसा असफिया उलुम प्रावि	६	२	१	१३	२	छ	छैन	४	१ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
मिफताउल उलुम अ.भू.	७		२		६	छैन	छैन		१ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
हिमाली अ.प्रा.वि	७	१	५	२	१०	छैन	छैन	४	१३ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
मदरसा जमिया रजाउल अ.वि	७		१		२	छैन	छैन	४	छैन	पक्की पर्खाल	छैन	छ
बालविद्या मन्दिर अ.वि शुरजपुर	८	१	२	४	४	छैन	छैन	४	छैन	पक्की पर्खाल	छ	छ
कोठिया अ.प्रा.	८	२	२	४	३	छैन	छैन	३	२ कट्टा	तरवार	छ	छ
देउराली अ.प्रावि थपुवा	८	१	२	२	४	छैन	छैन	५	६ कट्टा	छैन	छ	छ
म.क.दे मा.वि	८	६	२	२८	४	छ	छ	४	२ विधा	पक्की पर्खाल	छ	छ
भानुभ अ.प्रा.वि अशापुर	८	२	२	४	५	छैन	छैन	४	१ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ

बाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र (छ/छैन)	प्रयोग- शाला	डेस्क/ वेज्चको क्षमता (जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसिम	चर्पीको सुविधा (छ/छैन)	स्वच्छ खानेपानी (छ/छैन)
		फै	फू	फै	फू							
ओम शान्ति अ.वि	१	१	३	२	६	छ	छैन	४	६ कट्टा	छैन	छ	छ
गयत्रि आ.भू.वि.	१	३	४	७	९	छ	छैन	४	६ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
सिधार्थ प्रावि खालेपुर्वा	१		३		६	छ	छैन	४	१ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छैन
क्षेत्रपाल मेवालाल अ.भू	१०	१	३	२	६	छ	छैन	४	३ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
ने.रा.मा.वि. प्रयागपुर	१०	३	६	१०	१३	छ	छैन	५	३ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
मथुरा हरिद्वार अ.भू.वि.	१०	२	४	२	४	छ	छैन	४	३ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छैन
भदा अ.भू.इन्द्रपुर	११	२	२	४	३	छैन	छैन	४	२ कट्टा	छैन	छ	छ
हिमालय अ.भू.लालपुर	११	छैन	३	छैन	७	छैन	छैन	४	१ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
मदरसा हिमायते इस्लामिया गौसुलयलुम	११	१	२	१	४	छैन	छैन	४	२ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छैन
गणेश प्रावि	११	१	१	६	२	छैन	छैन	४	३ कट्टा	छैन	छ	छ
गौरी शंकर अ.भू.वि. डल्लापुर	११	२	२	७	५	छैन	छैन	४	२ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
मदरसा सफदरुल इस्लाम अ.भू	११	१	२	१	२	छैन	छैन	४	१ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
सिर्जना अ.भू.ओरीपुर	११		५		१०	छ	छैन	४	३ कट्टा	तरबार पर्खाल	छ	छ
ने.रा.अ.भू.दुधा	१२	२	२	७	५	छ	छैन	४	१ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
ने रा मावि भैसाही	१२	४	५	१६	१०	छ	छ	४	१५ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छ
मदरसा दरुलउलुम फैजमे गौसुलवार अ.भू	१२		१		५	छैन	छैन		३ कट्टा	पक्की पर्खाल	छैन	छ
सरस्वती अ.वि शान्ति नगर	१२		१		३	छैन	छैन		२ कट्टा	छैन	छ	छ
कुम्भर प्रा.वि विक्की	१२	१	१	५	२	छैन	छैन	३	५ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छैन
गोरखकाली प्रावि कालिनगर	१२	१	३	२	५	छैन	छैन	३	३ कट्टा	छैन	अव्यवस्थीत	छ
मदरसा अलजमिया रसुल उलुम अ.भू	१२	२	१	२	३	छैन	छैन		३ कट्टा	पक्की पर्खाल	छ	छैन

अनुसूची ६: शिक्षक/शिक्षिका विवरण

वडा नम्बर	विद्यालयको नाम	क्रिसिम	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यामिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
१	गुरुबाबा अ.भू.वि विद्यालय १५ नं.	सामुदायिक	छैन	१	५			छैन	छैन	छैन
	त्रिशक्ति आधारभूत विद्यालय १४ नं.	"	४	५	३	३	३	१	०	१
	शम्भु शरण मा.वि विद्यालय खेरापुर	"	१६	१५	७	२	४	२	१	३
	स्वामी प्रमानन्द आधारभूत विद्यालय	"	१	१	३	४				
	गणेश विद्यामन्दिर आधारभूत विद्यालय	"	५	५	४	२		१		१
२	सरस्वती आधारभूत विद्यालय	"	३	२	३					
	शान्ति आधारभूत विद्यालय	"	४	२	२					
३	जानकी आधारभूत विद्यालय	"	४	४	४					
	ने.रा. आधारभूत विद्यालय तेजीपुर	"	४	१	४					
	कृष्णसार आधारभूत विद्यालय खेरी	"	५	३	३	३				
४	कोटही मा.वि तुलापुर	"	५	११	९	५	१	०	१	०
	धुर्व मावि तुल्सीपुर	"	७	२७	६	५	१	१	३	२
	नरायन नाथ स्मृति आधारभूत विद्यालय	"	१	५						
	भनोदय आधारभूत विद्यालय	"	४	६	५	५				
५	ने.रा. आधारभूत विद्यालय सोहेलवा	"	५	५	५	४				
	शान्ति आधारभूत विद्यालय वालापुर	"	३	३	६	६				
	बाल मन्दिर आधारभूत विद्यालय	"	६	१	५	५				
६	बंगलामुखी राधाकृष्ण मा.वि	"	१८	२०	६	५	१	२	२	३
	मदरसा असरफिया म.उ. आधारभूत विद्यालय	"	०	५	५	५				
७	मदरसा मिफाउल उलुम आधारभूत विद्यालय	"		१	४	४				
	हिमाली आधारभूत विद्यालय	"	४	४	३	३				
	मदरसा जामियारजाउल उलुम आधारभूत विद्यालय	"			४	३				
८	बालविद्या मन्दिर आधारभूत विद्यालय	"	१	१	५	५				
	कोठिया आधारभूत विद्यालय	"	४	१	६	४				
	देउराली आधारभूत विद्यालय	"	२	१	६	४				
	महाकवि माद्यामिक विद्यालय	"	१४	१३	११	५	३	२	२	२
	भानुभत्त आधारभूत विद्यालय	"	३	२	१	६				
९	ओम शान्ति आधारभूत विद्यालय	"	२	२	४	४				

वडा नम्बर	विद्यालयको नाम	किसिम	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यामिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
१०	गायत्री आधाभूत विद्यालय	”	३	७	६	४				
	सिधार्थ आधाभूत विद्यालय	”	२	२	२	२				
	मथुराहरिद्वार आधाभूत विद्यालय	”	३	३	५	२				
	छत्रपाल मेवालाल आधाभूत विद्यालय	”	२	४	५	२				
	ने.रा.मा.वि प्रयागपुर	”	५	१०	११	११		१	१	१
	भादा आधाभूत विद्यालय	”	१	२	४	४				
११	हिमालय आधाभूत विद्यालय	”	१	३	४	२				
	गणेश आधाभूत विद्यालय	”	०	१	३	३				
	गौरीशंकर आधाभूत विद्यालय	”	५	७	४	२				
	मदरसा सफदरुल इस्लाम आधाभूत विद्यालय	मदरसा	०	२	२	२				
	मदरसा हिमायते इस्लामिया गौसुलउलुम आ.वि.	मदरसा	१	२	६	३				
	श्रृजना आधाभूत विद्यालय	सामुदायिक	३	७	३	२				
	ने.रा.मा.वि दुधा	”	३	७	३	२	०	१	०	१
१२	ने.रा.मा.वि. भैसाही	”	७	१४	६	३	०	३	२	२
	मदरसा दरुलउलुम फैजामे गौसुलबार आ.वि.	मदरसा	०	४	३					
	सरस्वती आधाभूत विद्यालय	सामुदायिक	२	१	२					
	कुम्हर आधाभूत विद्यालय	”	२	३	२					
	गोरखकाली आधाभूत विद्यालय	”	२	२	५	४				
	मदरसा अलजमिया रसुलउलुम आधाभूत विद्यालय	मदरसा	०	२	४	३				
	जम्मा									

अनुसूची ७: भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धी दर

वडा नम्बर	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाई उपलब्ध दर			उत्तीर्ण दर		
		पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
१	गुरुबाबा अ.भू.वि विद्यालय १५ नं.	०											
	त्रिशक्ति आधारभूत विद्यालय १४ नं.	०	०	०	०	५२	२७१	६८					
	शम्भू शरण मा.वि विद्यालय खैरापुर							४९	१.७६	४९.२०	४८.५	६६.१२	४९.९६
	स्वामी प्रमानन्द आधारभूत विद्यालय		१६.७२			२४							
	गणेश विद्यामन्दिर आधारभूत विद्यालय					२०	२५०	५७	०	०	०	०	०
२	सरस्वती आधारभूत विद्यालय	००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	शान्ति आधारभूत विद्यालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	जानकी आधारभूत विद्यालय		५०			२७					३८		
	ने.रा. आधारभूत विद्यालय तेजीपुर	३५			३०	१५०							
	कृष्णसार आधारभूत विद्यालय खैरी	४२			४०	२५०							
४	कोटही मा.वि तुलापुर	०	१२२	२३	०	८५	९०	५१	६०		६२	१००	
	धुर्व मावि तुल्सीपुर	४१	२७५	१२५	४०	४००	२००				६६	१००	२७
	नरायणनाथ स्मृति आधारभूत विद्यालय	२५	५		१८	४०							
	भनोदय आधारभूत विद्यालय	५६	६		३५	२००					६६	१०	२७
५	ने.रा. आधारभूत विद्यालय सोहेलवा	८	१३		५०	१८०		५९			१००		
	शान्ति आधारभूत विद्यालय बालापुर	४३			४१	१००							
	बाल मन्दिर आधारभूत विद्यालय	७४	४०		७०	१९०							
६	बंगलामुखी राधाकृष्ण मा.वि		१८८	७३				७०	८०	७९	७९	१००	१००
	मदरसा असरफिया म.उ.आ.वि.	६४	५०		६०	२२०							
७	मदरसा मिफाउल उलुम आ.वि.	२६	२०		२०	८५							
	हिमाली आधारभूत विद्यालय	१०४			३५		८५	४९०					
	मदरसा जामियारजाउल उलुम आ.वि.	२४	१०		२०	३०							
८	बल विद्या मन्दिर आधारभूत विद्यालय	४५	१६		३०	८५							
	कोठिया आधारभूत विद्यालय	३८	८		३८	१००							
	देउराली आधारभूत विद्यालय	५१	५		३५	९०							
	महाकवि मा.वि.विद्यालय	६३	१७८	१५०	४५	८०	८५	४६	२.८	६३.६	९२		
	भानुभक्त आधारभूत विद्यालय	७५			७०								
९	ओम शान्ति आधारभूत विद्यालय	७२	४०		६०	२३०							
	गायत्री आधारभूत विद्यालय	६०			५५								

वडा नम्बर	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाई उपलब्ध दर			उत्तीर्ण दर		
		पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
१०	सिधार्थ आधारभूत विद्यालय	३०			२७	१००							
	मथुरा हरिद्वार आधारभूत विद्यालय	४२			८१	२३०							
	छत्रपाल मेवालाल आधारभूत विद्यालय	७०	६३		८५	२५०							
११	ने.रा. मा. वि प्रयागपुर	७४	३००	८५	६०	८०	९०	६१.४५	१.५	४२	३७		
	भादा आधारभूत विद्यालय	५०	०		५०	९५							
	हिमालय आधारभूत विद्यालय	६०	२		६०	२३०							
	गणेश आधारभूत विद्यालय	३६	५		३६	९०							
	गौरी शंकर आधारभूत विद्यालय	४२	५७					८४			९५		
	मदरसा सफदरुल इस्लाम आ.वि.	५४											
	मदरसा हिमायते इस्लामिया गौसुल उलुम आधारभूत विद्यालय	३६	५		३६	९०							
१२	श्रृजना आधारभूत विद्यालय	४१	१		३०	९६							
	ने.रा.मा.वि दुधा	३७	४८		३७	२४५		४५८			९०		
	ने.रा.मा.वि. भैसाही	४५	११४	३	४०	३००	२०१	७५	८०	८५	१००		
	मदरसा दरुलउलुम फैजामे गौसुलबार आधारभूत विद्यालय	१९			१७	९५							
	सरस्वती आधारभूत विद्यालय	१५	१३		१५	१०							
	कुम्हर आधारभूत विद्यालय	१४	६		१४	४८							
	गोरखकाली आधारभूत विद्यालय	३३	६		३३	९८							
	मदरसा अलजमिया रसुलउलुम आ.वि.	३९	९६		३८	९४							

अनुसूची द: आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी

वडा नम्बर	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसार गुम्बा)	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१	गुरुबाबा अ.भू.वि विद्यालय १५ न.				
	त्रिशक्ति आधारभूत विद्यालय १४न.	१०८	१६९	२५	१५
	शम्भु शरण मा.वि विद्यालय खैरापुर	६०२	६२८	९१	९१
	स्वामी प्रमानन्द आधारभूत विद्यालय	१०२	११७		
	गणेश विद्यामन्दिर आधारभूत विद्यालय			११	१६
२	सरस्वती आधारभूत विद्यालय	२४	८०	१२	३४
	शान्ति आधारभूत विद्यालय	१०६	२००	४९	४२
३	जानकी आधारभूत विद्यालय				
	ने.रा. आधारभूत विद्यालय तेजीपुर	१००	८९	१०	२४
	कृष्णसार आधारभूत विद्यालय खैरी				
४	कोटही मा.वि तुलापुर				
	धुर्व मावि तुल्सीपुर	४४२	४४५	१७४	२४७
	नरायन नाथ स्मृति आधारभूत विद्यालय	४१	३४	६	४
	भनोदय आधारभूत विद्यालय	१३९	१४६	१०	१९
५	ने.रा. आधारभूत विद्यालय सोहेलवा	१५६	१२८	९	२०
	शान्ति आधारभूत विद्यालय बालापुर	८३	६७	१३	६
	बाल मन्दिर आधारभूत विद्यालय	१४८	१२७	२६	२६
६	बंगलामुखी राधाकृष्ण मा.वि	५८८	५५४		
	मदरसा असरफिया म.उ. आधारभूत विद्यालय	११५	१३२		
७	मदरसा मिफाउल उलुम आधारभूत विद्यालय	६२	५९	४	१०
	हिमाली आधारभूत विद्यालय	२६३	२६३	२३	३०
	मदरसा जामियारजाउल उलुम आधारभूत विद्यालय	३२	३२	६	४
८	बल विद्या मन्दिर आधारभूत विद्यालय	६७	८६	७	८
	कोठिया आधारभूत विद्यालय	५७	५५		
	देउराली आधारभूत विद्यालय	८४	७७	८	९
	महाकवि मा.वि.विद्यालय	६५९	६५९	६५	६८
	भानुभक्त आधारभूत विद्यालय	२०६	२५८		
९	ओम शान्ति आधारभूत विद्यालय	२२९	२३४		
	गायत्री आधारभूत विद्यालय	२४१	२६३	४५	२१
	सिद्धार्थ आधारभूत विद्यालय	८१	६५		
१०	मथुरा हरिद्वार आधारभूत विद्यालय	११८	११५	११	१२
	छत्रपाल मेवालाल आधारभूत विद्यालय	१९९	१३२	१२	१८
	ने.रा. मा.वि प्रयागपुर	५९४	८५३	३०	२५
११	भादा आधारभूत विद्यालय	८५	६६		
	हिमालय आधारभूत विद्यालय	२३९	१३१		
	गणेश आधारभूत विद्यालय	७३	८९		
	गौरी शंकर आधारभूत विद्यालय	१७०	१९०	२१	२०
	मदरसा सफदरुल इस्लाम आधारभूत विद्यालय	६५	७९		
	मदरसा हिमायते इस्लामिया गौसुल उलुम आधारभूत विद्यालय	९९	८३		
	श्रृजना आधारभूत विद्यालय	६७	७३		

वडा नम्बर	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसार गुम्बा)	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१२	ने.रा.मा.बि दुधा	१६७	१३३	१६	
	ने.रा.मा.बि. भैसाही	३४०	३४९	३४	४४
	मदरसा दरुलउलुम फैजामे गौसुलबार आधारभूत विद्यालय	५८	६१		
	सरस्वती आधारभूत विद्यालय	१२	१६		
	कुम्हर आधारभूत विद्यालय	३३	३२		
	गोरखकाली आधारभूत विद्यालय	४५	५५		
	मदरसा अलजिमिया रसुलउलुम आधारभूत विद्यालय	५१	८३		

अनुसूची ९: छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी विवरण

बडा नम्बर	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी		छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी		विज्ञान विषयमा कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१	गुरुवाबा अ.भू वि विद्यालय १५ न.					८९	१०	८९					
१	त्रिशक्ति आधाभूत विद्यालय १४ न.	१०८	१६९	२५	१५	१८	१६९	२७	३०				
१	शाम्भू शरण मा.वि विद्यालय खैरापुर	६०२	६२८	९१	९१	५०	५७३						
१	स्वामि प्रमानन्द आधाभूत विद्यालय	१०२	११७			२७	११७						
१	गणेश विद्यामन्दिर आधाभूत विद्यालय			११	१६		११८	१४	१०				
२	सरस्वती आधाभूत विद्यालय	२४	८०	१२	३४		८०	२४					
२	शान्ति आधाभूत विद्यालय	१०६	२००	४९	४२		२००	१३४					
३	जानकी आधाभूत विद्यालय					१	१००	२८	३२				
३	ने.रा. आधाभूत विद्यालय तेजीपुर	१००	८९	१०	२४		१२५	१०३	६६				
३	कृष्णसार आधाभूत विद्यालय खैरी					११	१४२						
४	कोटही मा.वि तुलापुर												
४	धुर्व मावि तुल्सीपुर	४४२	४४५	१७४	२४७	७९	२२६	१९	२२	३१	१८	५	१०
४	नारायण नाथ स्मृति आधाभूत विद्यालय	४१	३४	६	४	१५	२१	१२	१३				
४	भनोदय आधाभूत विद्यालय	१३९	१४६	१०	१९	२	११८	२४	२६				
५	ने.रा. आधाभूत विद्यालय सोहेलवा	१५६	१२८	९	२०	१०	६६	५१	२९				
५	शान्ति आधाभूत विद्यालय बालापुर	८३	६७	१३	६		५७	१७	२६				
५	बाल मन्दिर आधाभूत विद्यालय	१४८	१२७	२६	२६	२१	१०	३५	३९				
६	बंगलामुखी राधाकृष्ण मा.वि	५८८	५५४			४२	३४२						
६	मदरसा असरफिया म.उ. आधाभूत विद्यालय	११५	१३२				९६	२६	३८				
७	मदरसा मिफाउल उलुम आधाभूत विद्यालय	६२	५९	४	१०		३६	१३	१३				
७	हिमाली आधाभूत विद्यालय	२६३	२६३	२३	३०	४०	१८६	६०	४४				
७	मदरसा जामियारजाउल उलुम आधाभूत विद्यालय	३२	३२	६	४		३२	१५	९				
८	बल विद्या मन्दिर आधाभूत विद्यालय	६७	८६	७	८		७७	६७	८६				
८	कोठिया आधाभूत विद्यालय	५७	५५			४	४७	८	१०				
८	देउराली आधाभूत विद्यालय	८४	७७	८	९		७७	३०	२१				
८	महाकवि मा.वि.विद्यालय	६५९	६५९	६५	६८	१०	३५१	२९	३४				
८	भानुभक्त आधाभूत विद्यालय	२०६	२५८			२७	१९२	१५	६०				
९	ओम शान्ति आधाभूत विद्यालय	२२९	२३४			४	२१२	४०	३२				
९	गायत्री आधाभूत विद्यालय	२४१	२६३	४५	२१	६४	२२५	२४	३६				
९	सिधार्थ आधाभूत विद्यालय	८१	६५			२६	५४	१९	११				
१०	मथुरा हरिद्वार आधाभूत विद्यालय	११८	११५	११	१२	३०	७५	४८	४०				
१०	छत्रपाल मेवालाल आधाभूत विद्यालय	१९९	१३२	१२	१८	३४	१०६	४४	२६				
१०	ने.रा. मा.वि प्रयागपुर	५९४	८५३	३०	२५	७०	४६९	४५	३८				
११	भादा आधाभूत विद्यालय	८५	६६					२८	२२				
११	हिमालय आधाभूत विद्यालय	२३९	१३१				१३१	२८	३२				

बडा नम्बर	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी		छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी		विज्ञान विषयमा कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
११	गणेश आधारभूत विद्यालय	७३	८९					६४	१९	२५			
११	गौरी शंकर आधारभूत विद्यालय	१७०	१९०	२१	२०				१७	२५			
११	मदरसा सफदरल इस्लाम आधारभूत विद्यालय	६५	७९					६४	१९	२५			
११	मदरसा हिमायते इस्लामिया गौसुल उलुम आधारभूत विद्यालय	९९	८३					५६	२७	२७			
११	श्रुजना आधारभूत विद्यालय	६७	७३					५	८	७३	६७		
१२	ने.रा.मा.वि दुधा	१६७	१३३	१६				१०	१३३	१६	२१		
१२	ने.रा.मा.वि. भैसाही	३४०	३४९	३४	४४	४६	२०८	०	०				
१२	मदरसा दरुलउलुम फैजामे गौसुलवार आधारभूत विद्यालय	५८	६१					५३	१०	९			
१२	सरस्वती आधारभूत विद्यालय	१२	१६					२	८				
१२	कुम्हर आधारभूत विद्यालय	३३	३२						२६	८	६		
१२	गोरखकाली आधारभूत विद्यालय	४५	५५					१२	३८	१३	२०		
१२	मदरसा अलजमिया र सुलउलुम आधारभूत विद्यालय	५१	८३						६१	१७	२२		

अनुसूची १०: शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धीत विशेष व्यवस्था

बडा नम्बर	विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	अपाङ्ग विद्यार्थी स्रोत कक्षा (भएको/नभएको)	CBGRA कार्यान्वयन (भएको/नभएको)	एकीकृत पाठ्यक्रम (भएको/नभएको)	इन्टरनेट सुविधा (भएको/नभएको)	छुट्टे प्रधानाध्यापक दरबन्दी (भएको/नभएको)
१	गुरुबाबा अ.भू.वि विद्यालय १५ न.	नभएको	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
	त्रिशक्ति आधाभूत विद्यालय १४ न.	भएको	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
	शम्भू शरण मा.वि विद्यालय खैरापुर	नभएको	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
	स्वामि प्रमानन्द आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
	गणेश विद्यामन्दिर आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
२	सरस्वती आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
	शान्ति आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
३	जानकी आधाभूत विद्यालय	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	ने.रा. आधाभूत विद्यालय तेजीपुर	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	कृष्णसार आधाभूत विद्यालय खैरी	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
४	कोटही मा.वि तुलापुर	नभएको	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
	धुर्व मावि तुल्सीपुर	नभएको	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
	नरायन नाथ स्मृति आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	भनोदय आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
५	ने.रा. आधाभूत विद्यालय सोहेलवा	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	शान्ति आधाभूत विद्यालय बालापुर	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	बाल मन्दिर आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
६	बंगलामुखी राधाकृष्ण मा.वि	नभएको	भएको		भएको	नभएको
	मदरसा असरफिया म.उ. आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
७	मदरसा मिफाउल उलुम आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	हिमाली आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	मदरसा जामियारजाउल उलुम आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
८	बल विद्या मन्दिर आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	कोठिया आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	देउराली आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	महाकवि मा.वि.विद्यालय	नभएको	भएको	नभएको	भएको	नभएको
	भानुभक्त आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
९	ओम शान्ति आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	गायत्री आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	सिधार्थ आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१०	मथुरा हरिद्वार आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	छत्रपाल मेवालाल आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको

वडा नम्बर	विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	अपाङ्ग विद्यार्थी स्रोत कक्षा (भएको/नभएको)	CBEGRA कार्यान्वयन (भएको/नभएको)	एकीकृत पाठ्यक्रम (भएको/नभएको)	इन्टरनेट सुविधा (भएको/नभएको)	छुट्टे प्रधानाध्यापक दरबन्दी (भएको/नभएको)
	ने.रा. मा. वि प्रयागपुर	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
११	भादा आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	हिमालय आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	गणेश आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	गौरी शंकर आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	मदरसा सफदरुल इस्लाम आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	मदरसा हिमायते इस्लामिया गौसुल उलुम आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	श्रृजना आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१२	ने.रा.मा.वि दुधा	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	ने.रा.मा.वि. भैसाही	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	मदरसा दरुलउलुम फैजामे गौसुलबार आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	सरस्वती आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	कुम्हर आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	गोरखकाली आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
	मदरसा अलजमिया रसुलउलुम आधाभूत विद्यालय	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको

अनुसूची ११: बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	विद्यालयको नाम र ठेगाना	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन (भएको/नभएको)	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक (भएको/नभएको)	बाल कलब गठन (भएको/नभएको)	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग (भएको/नभएको)
१	गुरुबाबा अ.भू वि विद्यालय १५ न.	भएको	भएको	भएको	भएको
१	त्रिशक्ति आधाभूत विद्यालय १४न.	भएको	भएको	भएको	भएको
१	शम्भु शरण मा.वि विद्यालय खेरापुर	भएको	भएको	भएको	भएको
१	स्वामि प्रमानन्द आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
१	गणेश विद्यामन्दिर आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
२	सरस्वती आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
२	शान्ति आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
३	जानकी आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
३	ने.रा. आधाभूत विद्यालय तेजीपुर	भएको	भएको	भएको	भएको
३	कृष्णसार आधाभूत विद्यालय खेरी	भएको	भएको	भएको	भएको
४	कोटही मा.वि तुलापुर	भएको	भएको	भएको	भएको
४	धूर्व मावि तुल्सीपुर	भएको	भएको	भएको	भएको
४	नरायन नाथ स्मृति आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
४	भनोदय आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
५	ने.रा. आधाभूत विद्यालय सोहेलवा	भएको	भएको	भएको	भएको
५	शान्ति आधाभूत विद्यालय बालापुर	भएको	भएको	भएको	भएको
५	बाल मन्दिर आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
६	बंगलामुखी राधाकृष्ण मा.वि	भएको	भएको	भएको	भएको
६	मदरसा असरफिया म.उ. आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
७	मदरसा मिफाउल उलुम आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
७	हिमाली आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
७	मदरसा जामियारजाउल उलुम आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
८	बल विद्या मन्दिर आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
८	कोठिया आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
८	देउराली आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
८	महाकवि मा.वि.विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
८	भानुभक्त आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
९	ओम शान्ति आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
९	गायत्री आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
९	सिधार्थ आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
१०	मथुरा हरिद्वार आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
१०	छत्रपाल मेवालाल आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
१०	ने.रा. मा.वि प्रयागपुर	भएको	भएको	भएको	भएको
११	भादा आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
११	हिमालय आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
११	गणेश आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
११	गौरी शंकर आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
११	मदरसा सफदरुल इस्लाम आधाभूत	भएको	भएको	भएको	भएको

बडा नम्बर	विद्यालयको नाम र ठेगाना	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन (भएको/नभएको)	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक (भएको/नभएको)	बाल कलब गठन (भएको/नभएको)	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग (भएको/नभएको)
	विद्यालय				
११	मदरसा हिमायते इस्लामिया गौसुल उलुम आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
११	शृंजना आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
१२	ने.रा.मा.वि. दुधा	भएको	भएको	भएको	भएको
१२	ने.रा.मा.वि. भैसाही	भएको	भएको	भएको	भएको
१२	मदरसा दरुलउलुम फैजामे गौसुलबार आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
१२	सरस्वती आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
१२	कुम्हर आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
१२	गोरखकाली आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको
१२	मदरसा अलजमिया रसुलउलुम आधाभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको

अनुसूची १२: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

वडा नम्बर	विद्यालयको नाम र ठेगाना (किसिम र तह)	छात्रवृत्तिको किसिम अनुसार									
		दलित		अपाङ्ग		छात्रा		विपन्न		जेहेन्दार	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्रा	छात्रा	छात्रा	छात्रा	छात्रा	छात्रा
१	गुरुबाबा अ.भू.वि विद्यालय १५ न.	१८	५६								
	त्रिशक्ति आधाभूत विद्यालय १४न.	१८	५६								
	शम्भू शरण मा.वि विद्यालय खैरापुर	५०	१५०							७	८
	स्वामि प्रमानन्द आधाभूत विद्यालय	२७	३३								
	गणेश विद्यामन्दिर आधाभूत विद्यालय	२२	५५								
२	सरस्वती आधाभूत विद्यालय	१५८	६०								
	शान्ति आधाभूत विद्यालय	१२०	६७								
३	जानकी आधाभूत विद्यालय	३	१					१०९			
	ने.रा. आधाभूत विद्यालय तेजीपुर		२३	२७				१२३			
	कृष्णसार आधाभूत विद्यालय खैरी		११	७०				१४२			
४	कोटही मा.वि तुलापुर	३५		४८				२६५			
	धुर्व मावि तुल्सीपुर	७९		१	२	२२८					
	नरायन नाथ स्मृति आधाभूत विद्यालय	१५						१			
	भनोदय आधाभूत विद्यालय	२		४	१	११८					
५	ने.रा. आधाभूत विद्यालय सोहेलवा	१०	८	३	४	८८					
	शान्ति आधाभूत विद्यालय बालापुर			१	१	५७					
	बाल मन्दिर आधाभूत विद्यालय		२१					९२			
६	बंगलामुखी राधाकृष्ण मा.वि	४२	१५					३२७			
	मदरसा असरफिया म.उ. आधाभूत विद्यालय	०	०	१				९६			
७	मदरसा मिफाउल उलुम आधाभूत विद्यालय	२	१					३६			
	हिमाली आधाभूत विद्यालय	३३	४५	४	६	१००					
	मदरसा जामियारजाउल उलुम आ.वि.							३२			
८	बल विद्या मन्दिर आधाभूत विद्यालय	१२	१८					१८			
	कोठिया आधाभूत विद्यालय	४						४७			
	देउराली आधाभूत विद्यालय	११	७					५६			
	महाकवि मा.वि.विद्यालय	१०	२६	३	२	३५१			१८		
	भानुभक्त आधाभूत विद्यालय	२७						१९८			
९	ओम शान्ति आधाभूत विद्यालय							२३०			
	गायत्री आधाभूत विद्यालय	६४						२२५			
	सिधार्थ आधाभूत विद्यालय	२६		१				५४			
१०	मथुरा हरिद्वार आधाभूत विद्यालय	३०						७५			
	छत्रपाल मेवालाल आधाभूत विद्यालय	३४						१०६			
	ने.रा. मा.वि.प्रयागपुर	७०	११	१२	९	४५८					
११	भादा आधाभूत विद्यालय							४५			
	हिमालय आधाभूत विद्यालय	४५	४७		१	८४					
	गणेश आधाभूत विद्यालय	१	८	१	१	६२					
	गौरी शंकर आधाभूत विद्यालय	८	८					५४			
	मदरसा सफदरुल इस्लाम आधाभूत विद्यालय							१९०			
	मदरसा हिमायते इस्लामिया गौसुलउलुम आ.वि.							५६			
	श्रृजना आधाभूत विद्यालय							४३			

वडा नम्बर	विद्यालयको नाम र ठेगाना (किसिम र तह)	छात्रवृत्तिको किसिम अनुसार									
		दलित		अपाङ्ग		छात्रा		विपन्न		जेहेन्दार	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्रा	छात्रा	छात्रा	छात्रा	छात्रा	छात्रा
१२	ने.रा.मा.बि दुधा	५१	४२			५६					
	ने.रा.मा.बि. भैसाही	४६	४०			२०८					
	मदरसा दरुलउलुम फैजामे गौसुलबार आ.वि					५३					
	सरस्वती आधाभूत विद्यालय		२			८					
	कुम्हर आधाभूत विद्यालय					२६					
	गोरखकाली आधाभूत विद्यालय					३८					
	मदरसा अलजमिया रसुलउलुम आ.वि.					६१					

अनुसूची १३: कालो पत्रे सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मी)	प्रकार (कच्ची, ग्राबेल, कालो पत्रे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
१	शिव चोक देखि छेदापुर जाने बाटो	शिव चोक	३ न. वडाको सिमान सम्म	२	कालो पत्रे, ग्राबेल, कच्ची	२०००
	जगमोहन चोक कमलपुर	जगमोहन चोक	कमलपुर	१.५	कालो पत्रे, ग्राबेल	२०००
	रिंग रोड	मधुबन न.पा सिमान	३ नम्बरको सिमाना सम्म	१	कालो पत्रे	२०००
	जैनपुर गुजराना सडक	गुलिरिया ३ को सिमाना	गुजराना	२	कालो पत्रे	२०००
	कृष्णासार सडक	मनिकापुर	४ नम्बर को सिमाना	१.५	कालो पत्रे	२०००
४	मगरागाडि रम्मापुर सडक	५ नम्बरको सिमाना	बबई नदि सम्म	५	कालोपत्रे	१५०००
	तुलापुर बैरिया घाट	७ नम्बर वडाको सिमाना	बबई नदि सम्म	५	ग्राबेल, कालोपत्रे	१००००
	कारागार सडक	हुलाकी सडक	कारागार	२.५	कालो पत्रे	१००००
	कोटाही मन्दिर सडक	कारागार	सुहेल्वा हुदै रम्मापुर सडक	२	कालो पत्रे	५०००
	रामबजार सडक	त्रिवेणी टोल	रामजानकी चोक	१	कालोपत्रे	२०००
५	रिंगरोड	शान्ति टोल हुदै	बालापुर सम्म	५	कालोपत्रे	२०००
	संतोसी मन्दिर बाटो	संतोसी मन्दिर	कृषि विकाश बैंक	२	कालोपत्रे	५०००
	मगरागाडी राम्मापुर मार्ग	यमलाल चोक	रुद्र लमिक्षाने को घरसम्म	३	कालोपत्रे	५०००
	फुलबारी टोल मार्ग	वेश को कार्यालय	कृष्णसार ताल सम्म	१	कालोपत्रे, ग्राबेल	२०००
	राम्मापुरमार्ग बालापुर	सुहेलवा	बालापुर	३	ग्राबेल, कालोपत्रे	२००००
	उद्योग वाणिज्य संघ सडक	उद्योग वाणिज्य संघ	कृषि विकाश बैंक सम्म	०.५	कालो पत्रे	२०००
६	गुलरिया नेपालगञ्ज सडक	निलो आयल पेट्रोलपम्प	७ नम्बर वाडा कोसिमाना सम्म	१.५	कालो पत्रे	२०००
	जि.प्र. का चोक बाइपास सडक	जि.प्र.का चोक	बाइपास सम्म	१	कालोपत्रे	२०००
	जि.प्र. का चोक उद्योग वाणिज्य संघ सडक	जि.प्र.का. चोक	उद्योग वाणिज्य संघ	०.५	कालोपत्रे	२०००
	बंगलामुखी स्कुल सडक	बंगलामुखी चोक	बालापुर रिंगरोड	१	कालोपत्रे, ग्राबेल	२०००
	गौरीशंकर टोलको बाटो	गौरीसंकर टोल	अन्य टोलको सम्पूर्ण बाटो	१	कालोपत्रे	२०००
	विधुत मार्ग	आनन्द नगर	बाइपास सम्म	२	कालोपत्रे	२०००
	विधुत टोल मार्ग	विधुत टोल	आनन्दनगर, दिपेन्द्र नगर	२	कालोपत्रे	३०००
	पुरानो भट्टी सडक	शिवालय टोल	शान्ति टोल	२	ग्राबेल	५०००
	बाइपास सडक	बराती चोक	स्वामी चोक हुदै निलो आयल स्टोर	२	कालोपत्रे, ग्राबेल	२०००
८	मुर्तिहा सडक मार्ग	हुलाकी सडक	मा.क.दे. टोल	१	कालोपत्रे	१००००
	थपवा हुलाकी सडक मार्ग	सिसैया	भादा	१	कालोपत्रे	१००००
	पिपल चौतारी	पिपल चौतारी	हुलाकी सडक सम्म	१	कालोपत्रे	२००००

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मी)	प्रकार (कच्ची, ग्रामेल, कालो पत्रे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
६	नेपालगांज हुलाकी सडक	बराती चोक	बधशाला	१	कालोपत्रे	२००००
	६ र ८ को सिमाना बाटो	बराती चोक	स्वामीको रुख सम्म	०.५	कालो पत्रे	१००००
	भारतको सिमाना जाने बाटो	रामपुर, तारानगर, मुक्तकमैया टोल	एसएसवि क्याम्प सम्म	२	रिंग रोड	३००
१०	बिपि बनबाटिका थारु पर्सिया	बिपि बन बाटिका	रजमवा सम्म	६	निर्माणधिन कालो पत्रे	२००००
११	इन्द्रपुर सडक	इन्द्रपुर सडक	बढैयाताल को सिमाना सम्म	७	कालोपत्रे सडक	१०००००
अन्य	सिमाना जाने सडक	लालपुर चोक	भारत को सिमाना	२.५	कालोपत्रे	२०००
	भारतको सिमाना देखी	भारतको सिमाना देखी	साबिक कालिका गाविसको सिमाना लक्ष्मणा सडक	४	कालोपत्रे	२०००
जम्मा	३५			७७		४६००००

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

अनुसूची १४: ग्रावेल सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मी)	प्रकार (कच्ची, ग्रावेल, कालो पत्रे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
२	शंकर वस्ती जाने सडक	शिव चोक	शंकर वस्ती	२	ग्रावेल	१०००
	शंकर वस्ती हुँदै पर्वतिया हाटबजार सम्म	शंकर वस्ती	पर्वतिया हाटबजार	३	ग्रावेल	१५००
	सिमाना टोल संकर वस्ती	सिमाना टोल	संकर वस्ती	३	ग्रावेल	१५००
	सगाहापुर जाने बाटो	तिकुनिया	सगाहापुर	१.५	ग्रावेल	५००
	नवजागरण टोल को बाटो	लेगपिस चोक	रिंगरोड	२	ग्रावेल	५००
	ग्रावेल सडक	खोल्टाडी	मधुबन न.पा	०.७	ग्रावेल	५००
	शान्ति टोल ग्रावेल सडक	विर्ख लाल डाँगी को घर	रिंग रोड सम्म	१	ग्रावेल	५००
	पण्डितपुर जाने बाटो	खैरापुर	वैरिया घाट	२	ग्रावेल	१५००
	तिकुन्या जैनपुर	तिकुनिया	संगम्बस्ती	१.५	ग्रावेल, कच्ची	१०००
	विचपरि संगम्बस्ती	खैरहनभाला	संगम बस्ति ४ न.	१.५	ग्रावेल	१५००
	मिलन टोल	मिलन टोल	विचापरी	०.५	ग्रावेल	५००
	राम नगर को बाटो	रामनगर	कुसुम्बा घाट	४	कच्ची, ग्रावेल	५००
	शान्ति प्रा.वि. १ नम्बर	२ नम्बर	१ नम्बर टोल	३	ग्रावेल	१०००
	४ नम्बर टोल ३ वटा बाटो	४ नम्बर टोल	विभिन्न टोल मा	१	ग्रावेल	२०००
	५ नम्बर टोलको ३ वटा बाटो	५ नम्बर	५ नम्बर	२	ग्रावेल	५००
	पण्डितपुर	सरस्वती प्रा.वि.	४ नम्बर	१.५	ग्रावेल	५००
	मुक्तिपुरको बाटो	मुक्तिपुर	मुक्तिपुर	०.५	ग्रावेल	५००
	शिव मन्दिरको बाटो	मुक्तिपुर	मुक्तिपुर	०.५	ग्रावेल	५००
३	चौगुर्जी जाने बाटो	लटकानिया	चौगुर्जी	१.५	ग्रावेल	५००
	१६ नम्बर जाने बाटो	लटकानिया	१ न.वडा को सि	१.५	ग्रावेल	२०००
	१६ नम्बर जाने बाटो	सिरकोहिया	१० नम्बर	०.५	ग्रावेल	२००
	गुलरिया जाने	वडा नम्बर १	वडा न.७ को सि	२	ग्रावेल	१००००
	बनकट सडक	बनकट	१ न. को सि	१.५	ग्रावेल	५००
	तेजिपुर मार्ग	हुलाकि सडक	तेजिपुर गाउ	१	ग्रावेल	१०००
	तेजिपुर स्कुल मार्ग	किधीपु'चौक	भरिया हुँदै खैरी	३	ग्रावेल	२०००
	निमकोठिया सडक	हुलाकी सडक	भरिया खैरी	२	ग्रावेल	२०००
	संकर टोल सडक	संकर टोल	शिवमन्दिर टोल	१.५	ग्रावेल	२०००
	कृष्णासार स्कुल सडक	रामकुमार को घर	कृष्णासार स्कुल	०.५	ग्रावेल	५००
	निमकोठिया सडक	निमकोठिया	भरिया	०.५	ग्रावेल	१०००
	मूल हुलाकी सडक	३ न.वडाको सि	५ न. वडाको सि	२	ग्रावेल	१०००००

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मी)	प्रकार (कच्ची, ग्रामेल, कालो पत्रे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
४	नारायण स्मर्ती प्रा.वि जानेवाटो	ना.ना. स्मृती	कालिका टोल	१	ग्रावेल	२५००
	बैचैपुर जाने बाटो	बैचैपुर	बैचैपुर	१	ग्रावेल	२०००
	कर्मचारी मिलनकेन्द्र बाटो	कर्मचारी मिलनकेन्द्र	कृष्णसार ताल	१	ग्रावेल	१०००
	कृषि विकाश बैक मार्ग	कृषि विकाश बैक	सुहेलवा मन्दिर	१	ग्रावेल	२०००
	सिचाई कार्यालय मार्ग	कृष्णसार टोल	कृष्णसार ताल	१	ग्रावेल	२०००
	बंगलामुखी चोक मार्ग	बंगलामुखी टोल	सान्ति टोल	२	ग्रावेल	६०००
	पुरानो भट्टी सडक	शिवालय टोल	शान्ति टोल	२	ग्रावेल	५०००
५	बाह्याससडक मार्ग	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र	३ न .वडाको सि	३	ग्रावेल	२००००
	पिपल चौतारा तुलापुर मार्ग	गुलरिया गाउँ	हुलाकी सडक	१.५	ग्रावेल	२५००
	सलारपुर जाने बाटो	रहुव धोबी	भारत को सि.	३	ग्रावेल	२००
	कृषि सडक	कृषि टोल	बगेस्वारी टोल	१	ग्रावेल	२५००
	परसिया जाने बाटो	गोल पार्क	पूर्व परसिया	०.६	ग्रावेल	२०००
	परसपुर जाने बाटो	पसुहाट बजार	परसपुर	१	ग्रावेल	२०००
	भरतको सिमान जाने बाटो	बराती चोक	भरतको सिमान	२	ग्रावेल	२००००
९	डब्बा टेपरी जाने बाटो	डब्बा चोक	गयात्रीनि.मा.वि.	४	ग्रावेल	१००००
	राजनवा जाने बाटो	डब्बा	राजनवा	५	ग्रावेल	२००००
	खालेपुर्वा	कालाबंजर	खलेपुर्वा	३	ग्रावेल	२०००
	घुम्ना नेपाल	टेपरी कचावे	घुम्ना नेपाल	३	ग्रावेल	३५००
	गोडियनपुर मार्ग	गोडीयानपुर	मथुरा वर्थिंग से	१.५	ग्रावेल	१०००
	दुर्गा चाईको घर जाने बाटो	दुर्गा चाईको घर	भारत को सि.	१	ग्रावेल	१०००
	ज्ञान बहादुर वलीको घर जाने बाटो	ज्ञान बहादुर वलीको घर हुदै	भू पुटिकियाको घरसम्म	१.५	ग्रावेल	२५००
	राम नगर बाटो	रामनगर चोक	पाण्डापुर्वा,प्रयाग	२.५	ग्रावेल	२५००
	खालेपुर्वा जाने बाटो	प्रयागपुर बाइपास	खालेपुर्वा सम्म	२	ग्रावेल	२०००
	परसिया जानेबाटो	थारु परसिया	राम नगर सम्म	२	ग्रावेल	१००००
	सिमा चौकी मथुरा	सिमा चौकी	सुइया बजार	१	ग्रावेल	१०००
	काला बन्जर सडक	पुरानो प्रयागपुर	कालाबन्जर हुदै	२.५	ग्रावेल	२००००
	रजनवा कृषि सडक	रजनवा चोक	कालाबन्जर हुदै कृषि सडक सम्म	२.५	ग्रावेल	१००००
	मेवा लालको घर अगाडी को सडक	मेवा लाल को घर अगाडी	चमन चोक,झगरुपुर	१	ग्रावेल	४०००
	सर्यु नदि जानेबाटो	थारु परसिया	सर्यु नदि सम्म	१	ग्रावेल	२०००
	दलित टोल सडक	दलित टोल सडक	राधाकृष्ण टोल	१	ग्रावेल	२५००
	गोवरे चमारको घरको बाटो	गोवरे चमारको घर	इन्द्रपुर सम्म	२	ग्रावेल	२०००
	लालपुर सडक	नन्द किशोरकोघर	प्रमोदको घर	०.५	ग्रावेल	२०००

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मी)	प्रकार (कच्ची, ग्रामेल, कालो पत्रे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
१२	कट्टि जाने सडक	सन्तराम अहिरकोघर	कट्टि गाउँ सम्म	१	ग्रावेल	२०००
	बाँके टोल जाने बाटो	प्रहरी चौकी गणेशपुर	बाँके टोल सम्म	०.७	ग्रावेल	३०००
	जिगिरीया ग्रावेल सडक	गौरी शंकर नि.मा.वि हुदै	१२ नम्बर वडाको सि.	१.५	ग्रावेल	२०००
	सोहराबको घर देखि हुलाकी सडक	सोहराबको घर	हुलाकी सडक	१	ग्रावेल	२०००
	कालीनगर सडक	विश्राम थारुको	कालीनगर सडक	१	ग्रावेल	२०००
	भूर्क टोल किदवाइ सामुदायिक बन सडक	टोप बहादुर थारुको	सफिक खाँकोघर	१	ग्रावेल	४०००
१२	भैसाही बिकी सडक	पण्डीतपुर प्रतिक्षालय	भैसाही हुदै बिकी	६	ग्रावेल	५००००
	सुर्जिगौढी सडक	सुर्जिगौढी मोड	दुधा सम्म	३	ग्रावेल	२००००
	बढैयाताल गा.पा. सिमान जाने बाटो	टडुव गाउँ देखि केदवाइ बन	टेशनपुर सम्म	३	ग्रावेल	१००००
	गु.न.पा. १२ को सिमाना जाने सडक	गु.न.पा. १२ को सिमाना देखि	भैसाही भचना सम्म	४	ग्रावेल	१००००
	महम्मदपुर स्वस्थ्य चौकी जाने सडक	महम्मदपुर स्वस्थ्य चौकी	उच्चागाउँ हुदै नहर सम्म	३	ग्रावेल	२००००
जम्मा	सडक संख्या: ७३			१३२		४३०४००

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०

अनुसूची १५: कच्ची सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई कि.मी	प्रकार (कच्ची, ग्रामेल, कालो पत्रे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
२	इन्द्रको घरको बाटो	इन्द्र को घर	रामबहादुर को घर	२	कच्ची	५००
	गुलरिया जाने	१ नम्बर को सिमाना	७ नम्बर को सिमाना	१.५	कच्ची	२००००
	पेट्रोल पम्प	किधिपुर	२ न. वडाको सिमाना	१	कच्ची	५००
	कोठिया जानेबाटो	गोलपार्क	कोठिया गाउँ जाने	१	कच्ची बाटो	१५००
	बाइपास हुलाकि सडक	कोठिया स्कुल	हुलाकी सडक सम्म	०.५	कच्ची	१००००
	गोमतिनगर मार्ग	गोमतिनगर	गोविन्दपुर	१.५	कच्ची	१०००
	भैसाही सडक	ग.न.पा.११ को सिगाउँ देखि	भैसाही सडक सम्म	२	कच्ची	२०००
		काठेपुल देखि	उत्तर जाने सडक	१	कच्ची	२०००
जम्मा				१०.५		३७५००

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७५

अनुसूची १६: नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीको विवरण

क्र.स.	कर्मचारीको नामथर	पद	सेवाको प्रकार	सम्पर्क नम्बर
१	रामचन्द्र पौडेल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	स्थायी	९८५८०२२९२२
२	नीलकण्ठ रेग्मी	उप सचिव प्रा. अधिकृत स्तर दशौ	स्थायी	९८४८०२३९३८
३	मुकुन्द अर्याल	अधिकृतस्तर सातौ	स्थायी	९८५८०२५६६०
४	सुनिल कुमार पाण्डे	जन स्वास्थ्य अधिकृत स्तर सातौ	स्थायी	९८४९६७६२५३
५	सतिश यादव	अधिकृतस्तर सातौ	स्थायी	९८४८१४३९५४
६	रुप सिंह ख्री	लेखा अधिकृतस्तर सातौ	स्थायी	९८५८०२८४०६
७	मणिराम आचार्य	जन स्वास्थ्य अधिकृतस्तर छैठौ	स्थायी	९८५८०२५९९८
८	शिला शाह	महिला विकास निरिक्षक अधिकृतस्तर छैठौ	स्थायी	९८४८०३२९२९
९	गंगाधर सिंग्देल	अधिकृत स्तर छैठौ	स्थायी	९८४८०३६९७८
१०	थिरनाथ कडेल	अधिकृत स्तर छैठौ	स्थायी	
११	कृष्ण प्रसाद भट्टार्इ	अधिकृत स्तर छैठौ	स्थायी	९८४८०२७८१४
१२	विष्णु चन्द्र पौडेल	ईन्जिनियर अधिकृतस्तर छैठौ	सेवा करार	९८५८०४४९५६
१३	अजय सिंह ठाकुर	अधिकृतस्तर छैठौ	सेवा करार	९८२४५८९९६५
१४	राजु थापा	रोजगार सयोजक अधिकृत छैठौ	सेवा करार	९८४८१८२९९२
१५	शूभकान्त आचार्य	सब ईन्जिनियर	स्थायी	९८५८०२५८१०
१६	कपिल घिमिरे	सहायकस्तर पांचौ	स्थायी	९८५८०२६९९९
१७	विश्व प्रकाश अधिकारी	सहायकस्तर पांचौ	स्थायी	९८४८०२३०९९
१८	केशव राज खनाल	सहायकस्तर पांचौ	स्थायी	९८५८०२३०८८
१९	धनश्याम अधिकारी	सहायकस्तर पांचौ	स्थायी	९८५८०२८३८३
२०	राम प्रसाद चौधरी	सामुदायिक विकास सहायक	स्थायी	९८४८१२५३९८
२१	मधू ज्ञवाली	आ.ले.प. सहायकस्तर पांचौ	स्थायी	९८४८०२३७९३
२२	अर्जुन लम्साल	सब ईन्जिनियर सहायकस्तर पांचौ	स्थायी	९८५८०३०७०३
२३	कमल तामाङ	प्रा.स.पांचौ	स्थायी	९८५७८३१८२९
२४	गणेश बहादुर थापा	ना.प्रा.स.	स्थायी	
२५	टिकाराम गुप्ता	सहायकस्तर पांचौ	स्थायी	९८४८१७४५५४
२६	महन्ती यादव	पशु सेवा प्राविधिक	स्थायी	९८१४५५३९०९
२७	हरि प्रसाद चौधरी	नायव पशु सेवा प्राविधिक	स्थायी	
२८	गोपाल चौधरी	अ.सब. ईन्जिनियर	स्थायी	९८५८०२५०७८
२९	रमेश गौतम	अ.सब. ईन्जिनियर	स्थायी	९८६६६०७७१७
३०	समिउल्ला खां	अ.सब. ईन्जिनियर	स्थायी	९८४८०४२८०३
३१	दिनेश चौधरी	अ.सब. ईन्जिनियर	सेवा करार	९८४४८८९१२५१
३२	प्रकाश चौधरी	अ.सब. ईन्जिनियर	सेवा करार	९८४८०८२५९९
३३	रुपमती थारु	अ.सब. ईन्जिनियर	सेवा करार	९८४८८३७०९६८
३४	रिता दुवाङी	स.ले.पा. चौथोस्तर	स्थायी	९८४८०३१३९४
३५	मिना अधिकारी	सहायक स्तर चौथो	स्थायी	९८६७३४६३६४
३६	हरि प्रसाद भूषाल	सहायक स्तर चौथो	स्थायी	९८४८०६०८६९
३७	राम सिंह थारु	खरिदार	स्थायी	९८५८०३०६६९
३८	दिल बहादुर थापा	अमिन	सेवा करार	९८४८२६६१५२
३९	ललित प्रकाश गिरी	अमिन	सेवा करार	९८४८१४४३२६
४०	सरिफ अहमद जोलाहा	दमकल चालक	सेवा करार	९८१२४४४९३७
४१	शुशिल थापा	जे.सि.भि.चालक	सेवा करार	९८१८८५९०८५०
४२	विजय राज होमागाई	ह्यावी सवारी चालक ग्रेडर	सेवा करार	९८४४२८७८८७

क्र.सं.	कर्मचारीको नामथर	पद	सेवाको प्रकार	सम्पर्क नम्बर
४३	मान बहादुर सुनार	टिप्पर चालक	स्थायी	९८१२४२१११०
४४	ईसरत अलि पठान	हलूका सवारी चालक	सेवा करार	९८०८४९७३५३
४५	सहदेव यादव	ट्रेयाक्टर चालक	सेवा करार	९८४४८४१४७०
४६	गणेश बहादुर शाही	दमकल सिपाही	स्थायी	९८४८०२४५७२
४७	प्रविण चौधरी	दमकल सिपाही	सेवा करार	९८४८०१३६७८
४८	अशोक राई	दमकल सिपाही	सेवा करार	९८०४५६७१३७
४९	जंग बहादुर थापा	नगर प्रहरी	सेवा करार	
५०	ज्योती भूजेल	नगर प्रहरी	सेवा करार	९८२२४८९१८
५१	कल्लु थारु	माली	सेवा करार	
५२	राम किसुन थारु	कार्यालय सहयोगी	सेवा करार	९८६८२२३४२०
५३	जगन्नाथ तिवारी	भान्से	सेवा करार	९८४८०३५६६५
५४	फिरोज खां	पलम्बर	सेवा करार	९८६८०१६८२८
५५	कृष्ण बहादुर क्षेत्री	कार्यालय सहयोगी	स्थायी	९८४८०२१२९०
५६	भिम बहादुर सुनार	कार्यालय सहयोगी	स्थायी	९८४८८१९८१७४
५७	विष्णु प्रसाद गौतम	कार्यालय सहयोगी	स्थायी	
५८	काली बहादुर आचार्य	कार्यालय सहयोगी	स्थायी	९८१२५९०४८०
५९	मुना पौडेल	कम्प्युटर अपरेटर	सेवा करार	९८४८०२७९००
६०	राम कूमारी थारु	कम्प्युटर अपरेटर	सेवा करार	९८६८०८१२०५
६१	ऋषीराम लामिछाने	कार्यालय सहयोगी	स्थायी	९८४८०८०९०९०
६२	सुभाष चौधरी	अनलाईन इन्ट्री फोटोकपी अपरेटर	सेवा करार	९८४८०३२३८६
६३	गणेश प्रसाद शर्मा	सहकारी सहयोगी	सेवा करार	९८६८०१६०८६
६४	नवराज श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	सेवा करार	९८४८०३४८१४
६५	निर्मला शर्मा	कम्प्युटर अपरेटर	सेवा करार	९८७५५४३९५२
६६	आश मा थारु	कार्यालय सहयोगी	ज्यालादारी	
६७	मुना ज्ञवाली	पोषण स्वास्थ्य स्वयमसेवक	सेवा करार	९८४८०२४९८
६८	अतिक्रमण चौधरी	कार्यालय सहयोगी	सेवा करार	
६९	मेघराज न्यौपाने	कार्यालय सहयोगी	स्थायी	९८४८०५९८८७
७०	कर्ण बहादुर बस्नेत	मुखिया	स्थायी	९८५८०८०९९९
७१	छविलाल ज्ञवाली	मुखिया	स्थायी	९८४८२१९९५९
७२	चन्द्रभाल भुज्जी	कार्यालय सहयोगी	सेवा करार	

स्रोत: नगरकार्यपालिका, २०७४

अनुसूची १७: सन्दर्भ सामाग्री

१. संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, (२०७५ वि.सं.) गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विवरण तथारी कार्यविधी २०७५ काठमाण्डौः संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरवार।
२. केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, (२०७० वि.सं.), नेपालमा गरिकीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८, काठमाण्डौः केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग थापाथली
३. Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Village Development Committee/Municipality)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
४. Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population Census 2011 (Household and Population by Sex Ward Level)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
५. Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Usual Activity Performed in the 12 Months and Economic Activity)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
६. Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Usually Active and Not Active Population and Living Arrangement of Children)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
७. Central Bureau of Statistics, (2016). *Statistical Year Book 2015*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
८. Central Bureau of Statistics, (2016). *National Economic Survey (NES), Priliminary Report 2019*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
९. National Planning Commission, (2014). *Nepal Human Development Report, 2014*. Kathmandu: GoN, National Planning Commission.
१०. Survey Department, (1996), *Land Reform and Mapping Project Report*, Kathmandu: GoN, Ministry of Land Reform and Management.